

№ 2 (192) Лютий 2012

Здано до друку 31.01.2012 р.

Засновник і видавець: Національний банк України

Адреса: вул. Інститутська, 9,
Київ-8, 01008, Україна

Журнал зареєстровано Держкомвидавом України
09.06.1994 р., свідоцтво КВ № 691

Постановою президії ВАК України
від 10.02.2010 р. № 1-05/1
журнал "Вісник Національного банку України"
внесено до "Переліку
наукових фахових видань України,
в яких можуть публікуватися результати дисертаційних
робіт на здобуття наукових ступенів доктора
і кандидата наук" (економічні науки)

Журнал рекомендовано до друку Вченою радою
Київського національного економічного
університету ім. Вадима Гетьмана та
Вченою радою Університету банківської справи
Національного банку України (м. Київ)

Видається у комплекті з електронною версією
на CD-диску додатка "Законодавчі
і нормативні акти з банківської діяльності"

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ

просп. Науки, 7, Київ-28, 03028, Україна
тел./факс: (044) 524-96-25
тел.: (044) 527-39-44, 527-38-06, 525-38-25
E-mail: litvinova@bank.gov.ua
http: //www.bank.gov.ua

Передплатний індекс 74132

© Національний банк України, 2012

ВІСНИК

Національного банку України

Щомісячний науково-практичний журнал
Національного банку України

Видається з березня 1995 року

ЗМІСТ

ФІНАНСОВИЙ РИНОК

Г.Азаренкова, І.Шкодін Основні тенденції розвитку фондового ринку в посткризовий період	3
С.Козьменко, К.Багмет Теоретичне підґрунтя банківсько-страхової інтеграції	22
Основні монетарні параметри грошово-кредитного ринку України у грудні 2011 року	41
Офіційний курс гривні щодо євро, долара США та російського рубля у 2011 році, встановлений Національним банком України	46
Офіційний курс гривні щодо іноземних валют, який встановлюється Національним банком України один раз на місяць (за грудень 2011 року)	47
Офіційний курс гривні щодо іноземних валют, який встановлюється Національним банком України щоденно (за грудень 2011 року)	48
Ринок державних цінних паперів України у грудні 2011 року	50
Динаміка облікової ставки НБУ в 1992–2011 рр.	53

БАНКИ УКРАЇНИ

В.Герасименко Ризики вкладників банку: їх запобігання та мінімізація	8
С.Смерічевський, О.Клімова Удосконалення сучасних методик банківського регулювання оцінки кредитоспроможності фізичних осіб	28
Основні показники діяльності банків України на 1 січня 2012 року	39
Динаміка фінансового стану банків України на 1 січня 2012 року	44
Офіційний список банків України, включених до Державного реєстру банків (за станом на 01.01.2012 р.)	54
Банки, вилучені з Державного реєстру банків України (24.06.1992 р. – 01.01.2012 р.)	60

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

КІРЄВ О.І. (голова)	ПАТРИКАЦЬ Л.М.
БАЖАЛ Ю.М.	ПЕТРИК О.І.
БАРАНОВСЬКИЙ О.І.	РАЙЗЕР Мартін
БОРОВЕЦЬКИЙ Ришард	РАЄВСЬКИЙ К.Є.
ВОЖЖОВ А.П.	РИЧАКІВСЬКА В.І.
ГАЛЬЧИНСЬКИЙ А.С.	САВЛУК М.І.
ГЕЄЦЬ В.М.	СЕНИЦЬ П.М.
ГРУШКО В.І.	СМОВЖЕНКО Т.С.
КОЗЬМЕНКО С.М.	СТЕЛЬМАХ В.С.
КРОТЮК В.Л.	СТЕПАНЕНКО А.І.
КРУГЛИК С.В.	ТРИДІД О.М.
ЛЮТИЙ І.О.	ШАРОВ О.М.
МІТНИК Стефан	ШЕВЧУК А.В.
МІЩЕНКО В.І.	ШУЛЬГА Н.П.
МОРОЗ А.М.	ШУМИЛО І.А.

РЕДАКЦІЯ ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАНЬ НБУ

Головний редактор	ПАТРИКАЦЬ Л.М.
Заступник головного редактора	КРОХМАЛЮК Д.І.
Начальник відділу з випуску журналу "Вісник НБУ"	ПІДВИСОЦЬКИЙ Р.В.
Заступник начальника відділу	ЗАЄЦЬ О.С.
Редактори:	МАТВІЙЧУК Ю.Г., ПАЦЕРА М.М.
Відповідальний секретар	ЛІПІНСЬКА С.М.
Головний художник	КОЗИЦЬКА С.Г.
Дизайнер	ХАРУК О.В.
Коректор	ТРИФОНОВА О.М.
Оператор	ЛИТВИНОВА Н.В.
Реклама:	ГРИЦЕНКО М.Р.
Розповсюдження:	ТРИКИША А.І.
Фото:	НЕГРЕБЕЦЬКИЙ В.С., КУЗЬМА Н.І.
Черговий редактор	ПІДВИСОЦЬКИЙ Р.В.

Дизайн: редакція періодичних видань НБУ

Надруковано з готового оригінал-макета
відділом забезпечення
друкованою продукцією
головного управління
господарського забезпечення
та організації будівництва Національного банку України

Адреса друкарні:
просп. Науки, 7, Київ-28, 03028, Україна

Формат 60 × 90 / 8
Друк на цифровому обладнанні
Фіз. друк. арк. 9.0
Умовн. друк. арк. 9.0
Обл.-вид. арк. 11.2

При передруку матеріалів, опублікованих у журналі,
посилання на "Вісник Національного банку України"
обов'язкове.

Редакція може публікувати матеріали
в порядку обговорення, не поділяючи думку автора.
Відповідальність за точність викладених фактів
несе автор, а за зміст рекламних матеріалів –
рекламодавець.

Перелік осіб, які мають сертифікати Національного банку України
на право здійснення функцій тимчасового адміністратора
та ліквідатора банків (за станом на 01.01.2012 р.) 62

Перелік осіб, чий сертифікат на право здійснення функцій
тимчасового адміністратора та ліквідатора банків утратили чинність
чи анульовані (за станом на 01.01.2012 р.) 70

ЕКОНОМІЧНА ОСВІТА

Ю.Матвійчук
Школярів навчають фінансової грамотності 15

Роберт Бонд: "Освічений споживач – найкращий клієнт банку" 16

ЦЕНТРАЛЬНИЙ БАНК

Державні нагороди України..... 18

НОВІ КНИГИ

І.Лютий
Сучасний погляд на теоретичні проблеми грошей і систему їх обігу..... 32

БАНКІРИ І МИСТЕЦТВО

Н.Кузьма
"Аукціон надій" об'єднує небайдужих людей,
які допомагають реальними справами..... 34

БАНКНОТИ І МОНЕТИ

Про введення в обіг пам'ятної монети "Фінальний турнір
чемпіонату Європи з футболу 2012 р." (нейзильбер) 36

Про введення в обіг пам'ятної монети "Фінальний турнір
чемпіонату Європи з футболу 2012. Місто Донецьк" (нейзильбер) 36

Про введення в обіг пам'ятної монети "Фінальний турнір
чемпіонату Європи з футболу 2012. Місто Київ" (нейзильбер) 37

Про введення в обіг пам'ятної монети "Фінальний турнір
чемпіонату Європи з футболу 2012. Місто Львів" (нейзильбер) 37

Про введення в обіг пам'ятної монети "Фінальний турнір
чемпіонату Європи з футболу 2012. Місто Харків" (нейзильбер)..... 38

Про введення в обіг інвестиційних монет України "Архистратиг Михайл" 38

Про введення в обіг пам'ятної монети "Євген Гребінка" 71

МАКРОЕКОНОМІКА

Основні макроекономічні показники розвитку України у 2006– 2011 роках 40

Індекси споживчих цін та цін виробників промислової продукції
в Україні у 1991– 2011 рр. 42

АНОТАЦІЇ 72

Галина Азаренкова

Доктор економічних наук,
професор, заступник директора
з наукової та міжнародної роботи
Харківського інституту банківської справи
Університету банківської справи
Національного банку України

Ірина Шкодін

Кандидат економічних наук,
доцент кафедри економічної теорії
Харківського інституту банківської справи
Університету банківської справи
Національного банку України

Дослідження/

Основні тенденції розвитку фондового ринку в посткризовий період

Науковці, політики та фінансисти активно обговорюють наслідки глобальної світової кризи та можливість виникнення її другої хвилі. Досліджуючи основні тенденції розвитку світового фондового ринку в посткризовий період, автори статті доводять, що наступні роки характеризуватимуться посиленням невизначеності й дискретно-безупинними кризами, які виникатимуть на різних локальних територіях світового господарства, періодично формуючи глобальну кризу.

МАКРОЕКОНОМІЧНА СИТУАЦІЯ

Аналіз статистичних даних свідчить, що світова економічна система поступово виходить із кризового стану — світовий ВВП у 2010 році зріс на 5%, у 2011 році — на 1.2%. Проте в багатьох науковців, політиків та економістів викликає сумніви сталість економічного зростання, оскільки воно відбувається на тлі повільного піднесення економіки в промислово розвинутих країнах та стрімкої експансії в країнах, що розвиваються [8]. Проблеми в США, країнах Європи, Аравійський переворот, війна в Лівії, землетруси, цунамі та ядерні проблеми Японії посилюють невизначеність на всіх видах ринків [6].

Проте, на наш погляд, основною причиною посилення невизначеності є те, що фактори, які викликали кризу, не усунуто. Найважливіші заходи подолання кризи здійснювалися в межах старої “спекулятивної” фінансової системи. Це тільки маскувало та поглиблювало протиріччя, які призвели до кризових наслідків. Деякі країни вживали заходів щодо зниження спекулятивного перегріву економіки — в Китаї банкам було заборонено платити агентам комісійну винагороду за залучення клієнтів до іпотечного кредитування, в Бразилії запровадили двовідсотковий податок на купівлю іноземцями фінансових інструментів із фіксованою прибутковістю тощо. Проте це були суто національні заходи, що в умовах наростаючої глобалізації не мають сенсу.

Деякі економісти і представники бізнесу запропонували запровадити податок Тобіна, тобто податок на спекулятивні фінансові операції (Нобелівський лауреат Джеймс Тобін ще в 1970-ті роки пропонував запровадити податок на біржові операції та вважав, що фінансовий сектор відволікає багато талантів від кориснішої діяльності в

матеріальній сфері), мотивуючи це тим, що роздутий фінансовий ринок став занадто великим для суспільства. Ця ідея була підтримана на Давоському форумі 2010 року президентом Дойче банку (Deutsche Bank) Й.Акерманом та президентом Барклайс (Barclays) Р.Дайамондом. Проте запровадити такий податок майже неможливо, оскільки якщо оподаткувати трансакції з акціями й облігаціями, то торгівля переміститься в бік деривативів. Якщо ж оподаткувати деривативи, то будуть винайдені нові фінансові інструменти. По-друге, якщо застосовувати цей тип податків не в усьому світі, то торгівля перейде в офшорні зони. До того ж криза виникла не так через великий обсяг торгівлі цінними паперами, як через спекуляції та великий обсяг прийнятого ризику з боку інвесторів.

Судячи з декларацій міжнародних конференцій та самітів, політики й фінансисти досі не бачать глибинних причин кризи, намагаючись зберегти існуючу фінансову систему шляхом постійного збільшення фінансових вливань в економіку. А це не усуває значних диспропорцій, накопичених фінансовою системою протягом

останніх десятиліть. Таким чином, фінансове накачування економіки не мало антикризового значення, оскільки не створювало умов для усунення суттєвих причин глобальної кризи, отже, не відбулося не тільки зміни, а й навіть серйозної реконструкції глобальної моделі економіки. За постійного збільшення невизначеності глобальної економічної системи досить будь-якої незначної події, щоб відбулися кризові явища.

У зв'язку з цим усе частіше обговорюється можливість виникнення другої хвилі економічної кризи. Н.Рубіні, який передбачив кризу 2008 року, переконаний, що нова хвиля буде ще до 2013 року. З ним погоджується Джорж Сорос, який основною причиною нової великої депресії називає проблеми в зоні євро та пропонує владі єврозони радикальні заходи щодо створення загального європейського міністерства фінансів, тимчасової передачі всіх великих банків під керування європейського центробанку та рефінансування боргів Іспанії та Італії під мінімальні відсотки, щоб ці країни не опинилися в ситуації Греції. Водночас лауреат Нобелівської премії 2010 року з економіки Кристофер Антоніу Піссарідес не бачить ознак другої хвилі кризи, — на його думку, те, що ми спостерігаємо нині, — це “продовження кризи 2008 року” [7]. Ми погоджуємося з ним, оскільки якщо глобальна економіка справді виходить із кризи, то чому цей вихід не супроводжується зростанням зайнятості, обсягів кредитування, поживаленням ринку житла тощо? Чому інвестори, остерігаючись, що найбільші економіки світу можуть знову увійти в стан рецесії, продають акції і “переливають” капітал у безпечніші активи, наприклад, золото?

Отже, так звані “антикризові заходи” за останні три роки призвели до того, що економіки більшості країн (особливо розвинутих) сьогодні слаб-

кіші й бідніші, ніж у 2008 році. Доки не буде кардинальної перебудови глобальної фінансової архітектури [11], доти будемо спостерігати “стабілізацію кризового стану економіки” та неможливість виходу глобальної економіки з “посткризового” (чи кризового?) стану.

У цій статті автори ставлять за мету на основі аналізу наслідків світової фінансово-економічної кризи визначити основні тенденції розвитку світового фондового ринку в посткризовий період.

МІЖНАРОДНІ ФОНДОВІ РИНКИ

Макроекономічні проблеми не могли не позначитися на розвитку світового фондового ринку, який характеризується посиленою волатильністю — вагоме зниження основних індексів нівелює невелике відновлення напередодні (див. графік 1).

Унаслідок збільшення обсягів фінансових впливів в економіку тенденція зростання фондових індексів розпочалася ще в 2009 році НАСДАК Оу Ем Екс (NASDAQ OMX — 44%, Ен Уай Ес І Еуронекст (Ю Ес)) (NYSE Euronext (US)) — 25%, Ландан Ес І (London SE) — 25%, Ті Ес Екс Груп Ес анд Пі (TSX Group (S&P)) — 31%, Бомбей Ес І (Bombay SE) — 90% та уповільнилася в 2010 році відповідно до 17%, 11%, 11%, 15%, 16% [13].

За перше півріччя 2011 року глобальна ринкова капіталізація фондових ринків збільшилася на 28% та становила 56.6 трлн. доларів США (див. таблицю 1). Внаслідок зниження економічної активності в США (американські аналітики вважають, що країна увійшла у “втрачене десятиліття”, яке характеризуватиметься зменшенням темпів економічного зростання, збільшенням безробіття та інфляції, зменшенням доходів населення, про-

Таблиця 1. Капіталізація регіонального та світового фондового ринку

Регіони	Трлн. доларів США		
	I півріччя 2011 р.	I півріччя 2010 р.	Відсоток зміни
Американський	22 795	18 606	22.5
Тихоокеанський	17 384	12 624	27.6
Європа, Африка, Близький Схід	16 410	11 981	37
Світовий	56 589	44 211	28

Джерело: складено за даними Міжнародної федерації бірж [13].

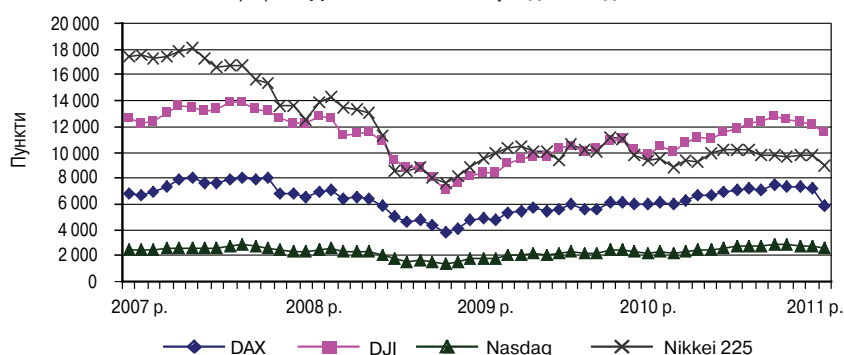
блемами в фінансовому секторі тощо) [12], проблем у Японії, найшвидше зростали ринки Європи, Африки та Близького Сходу (ЄАБС).

Хоча найбільш капіталізованими залишаються біржі США та Європи (див. таблицю 2), на світовому фондовому ринку чітко простежується тенденція до збільшення фінансової ролі східних країн. Якщо на початку ХХІ ст. ринки цінних паперів східних країн мали лише 15% капіталізації світового ринку, то вже через 10 років їх частка зросла вдвоє! В 2011 році саме ринки цих країн розвивалися найвищими темпами (в середньому 46% порівняно з 30% зростання на ринках розвинутих країн), що свідчить про перерозподіл фінансових потоків на користь східних країн. До того ж лідерами зростання фондових ринків у 2011 році виявилися також прикордонні ринки з дуже високими ризиками та потенційно великою дохідністю (frontier markets), що також підтверджує збереження спекулятивного характеру фінансової системи та збільшує невизначеність подальшого розвитку світової економіки — їх прибутковості майже вдвічі більша прибутковості розвинутих країн (див. таблицю 3).

У багатьох країнах, що розвиваються, та країнах із ринками, що формуються, вже нині спостерігаються ознаки перегріву економіки. Зовнішня емісія корпоративних облігацій країн із ринками, що формуються, досягла в першому кварталі 2011 року 65 млрд. доларів США та була найвищою за останні три роки. Аналітики очікують, що за рік вона матиме рекордний обсяг [4]. На збільшення спекулятивної спрямованості світової економіки в посткризовий період вказують і оцінки експертів Стендарт енд Пууз (Standard&Poor's), згідно з якими корпоративні запозичення в США зі спекулятивним рейтингом у 2010 році становили 11%, у 2012 році можуть досягнути 27%, а ще через рік — наблизитися до 50%!

Фондовий ринок є найбільш син-

Графік 1. Динаміка основних фондових індексів

Джерело: дані Міжнародної федерації бірж [13].

Таблиця 2. Найбільш капіталізовані біржі

Біржа	Трлн. доларів США		
	I півріччя 2011 р.	I півріччя 2010 р.	Відсоток зміни
Ен Уай Ес І Еуронекст (NYSE Euronext (US))	13 791	11 793	16.9
НАСДАК Оу Ем Екс (NASDAQ OMX)	4 068	3 165	28.5
Лондон Сток Іксчейндж Груп (London Stock Exchange Group)	3 849	2 888	33.3
Токіо Сток Іксчейндж Груп (Tokyo Stock Exchange Group)	3 655	3 277	11.5
Ен Уай Ес І Еуронекст Юреп (NYSE Euronext (Europe))	3 248	2 298	41.5
Шангай Сток Іксчейндж (Shanghai Stock Exchange)	2 804	2 051	36.7
Хон Кон Іксчейнджз (Hong Kong Exchanges)	2 712	2 200	23.3
Ті Ес Екс Груп (Ес енд Пі) (TSX Group (S&P))	2 231	1 635	36.5
Дойче Бозе (Deutsche Börse)	1 622	1 106	46.6
Бі Ем енд Еф Бі Оу Бі І Ес Пі Ей (BM&FBOVESPA)	1 553	1 151	34.9

Джерело: складено за даними Міжнародної федерації бірж [13].

хронізованим серед усіх фінансових ринків. Наприклад, коефіцієнт кореляції між фондовими індексами Доу-Джонс та Стендат енд Пууз 500 за останній рік становить 0.99, між індексами Доу-Джонс та Еф. Ті. Ес. І. (FTSE) – 0.93 [8]. Цей фактор обов'язково слід враховувати національним регуляторам при проведенні макроекономічної політики та вживати заходів щодо захисту вітчизняних фінансових інституцій від ризиків, що створюють географічно віддалені, але такі “близькі” фінансові ринки.

Таким чином, світовий фондовий ринок розвивається в посткризовий період швидше порівняно з реальним сектором економіки. Водночас саме відлив фінансової системи від реальної став основним каталізатором сучасної фінансово-економічної кризи (саме на це звертають увагу українські вчені О.Барановський, А.Гальчинський, А.Грищенко та інші) [1–3]. Фіктивний капітал, який обертається на фондовому ринку, в кілька разів перевищує ВВП не тільки країн із розвинутою економікою, а й тих, що розвиваються. Пр цьому ціни акцій залежать від прибутку, що не може постійно зростати швидше від номінального ВВП. Даний процес розпочався ще з 1970-х рр. завдяки неоліберальній політиці, основною метою якої була дерегуляція фінансових ринків.

Отже, незважаючи на те, що фон-

Таблиця 3. Найбільш прибуткові біржі світу

Біржа	Відсоток зміни I півріччя 2010 р./ I півріччя 2011 р.
Тейран Сток Іксчейндж (Tehran Stock Exchange)	68.4%
Буенос Айріс Сток Іксчейндж (Buenos Aires Stock Exchange)	49.3%
Коломбо Сток Іксчейндж (Colombo Stock Exchange)	48.0%
Ліма Сток Іксчейндж (Lima Stock Exchange)	35.0%
Індонезія Сток Іксчейндж (Indonesia Stock Exchange)	33.5%
НАСДАК Оу Ем Екс ЮЕс (NASDAQ OMX US)	31.5%
Сток Іксчейндж оф Тайленд (Stock Exchange of Thailand)	30.6%
Ен Уай Ес І Еуронекст Ю Ес (NYSE Euronext US)	28.6%
Ем Ай Сі І Екс (MICEX)	27.3%
Філіппін Сток Іксчейндж (Philippine Stock Exchange)	27.2 %

Джерело: складено за даними Міжнародної федерації бірж [13].

довий ринок та реальний сектор є автономними системами, між ними існують реальні взаємозв'язки – фондовий ринок справляє сильний вплив на реальний сектор, насамперед в умовах посилення невизначеності. Коли економіка стабільно зростає, то шок із боку фондового ринку суттєво не впливає на її “стійкість”, оскільки в умовах відносної незалежності фірм від зовнішнього фінансування негативний шок у вигляді зменшення можливостей отримання кредитних ресурсів не впливає на перспективу фірм продовжувати розпочаті проекти. Тільки половина з усіх фінансових потрясінь провокувала економічний спад або ставала причиною уповільнення темпів економічного зростання та падіння ВВП.

Таким чином, відносна самостійність фінансової й економічної складових економіки, з одного боку, та їхній тісний взаємозв'язок і взаємодія – з другого, зумовлюють їхню синхронно-асинхронну динаміку [3]. Економічний цикл певною мірою синхронізується з фінансовим, а іноді такий зв'язок відсутній. Негативний шок з боку фондового ринку може провокувати кризу тільки якщо тимчасовий песимізм, зумовлений несприятливою динамікою фондового ринку, знайде підтвердження в наступному розвитку подій у реальному секторі [9]. Отже, на сучасному етапі, при постійному збільшенні фінансової нестабільності [6], будь-які незначні чергові шоки на фондовому ринку можуть викликати чергову кризу в реальному секторі економіки.

У міру збільшення ринкової нестабільності зростають і ризики інвесторів. Для вимірювання ринкових ризиків використовують індекс “VIX”, що розраховується Чикаго Бод Опшенс Іксчейндж (Chicago Board Options Exchange). Цей індекс часто називають “індексом страху”, оскільки він показує ступінь надії інвесторів щодо нестійкості ринку протягом наступних 30 днів. Нормальним значенням цього індексу вважається 20 ± 5 пунктів.

Наприкінці 2011 року економічне становище більшості країн світу характеризувався невизначеністю, інвестори, як і раніше, були стурбовані ризиками єврозони та США. Про це свідчили зміни індексу “VIX”, який протягом останніх місяців 2011 року коливався між 30–45 пунктами.

Посилена волатильність фондового ринку збільшує нестабільність економічної системи та викликає необхідність перегляду системи регулювання національних фінансових ринків. Зростаючі частота й інтенсивність фінансових криз, їх міжнародні наслідки потребують серйозної переоцінки традиційних неоліберальних економічних уявлень щодо регулювання світової системи. Необхідно знайти механізми згладжування протиріч між наднаціональним характером інститутів фінансового ринку й національним характером діяльності регуляторів. Важливо переосмислити роль державних і наднаціональних регуляторів фінансових ринків, спрямовану на зниження інформаційної асиметрії, яка постійно зростає в умовах ускладнення фінансових ринків, на розробку погоджених дій регуляторів щодо стримування спекулятивних угод і операцій на фінансовому ринку на різних етапах економічного циклу. А для цього потрібен час, що буде періодом нестійкості й коливань.

На наш погляд, наступні десять років характеризуватимуться збільшенням невизначеності та дискретно-безупинними кризами, які постійно виникатимуть на різних локальних територіях світового господарства, формуючи глобальну кризу. Періодичність кризових станів залежить від параметрично непередбачуваних факторів і буде невизначеною [3]. Протягом цього періоду відбуватиметься формування нової фінансової архітектури (переформовування держав-лідерів, ускладнення світової інституційної структури, формування мегарегулятора, зміна резервної ва-

люти тощо) [1]. Для становлення нової моделі економічного зростання необхідні нові, скоординовані в міжнародних масштабах інститути глобального фінансового регулювання.

УКРАЇНСЬКИЙ ФОНДОВИЙ РИНОК

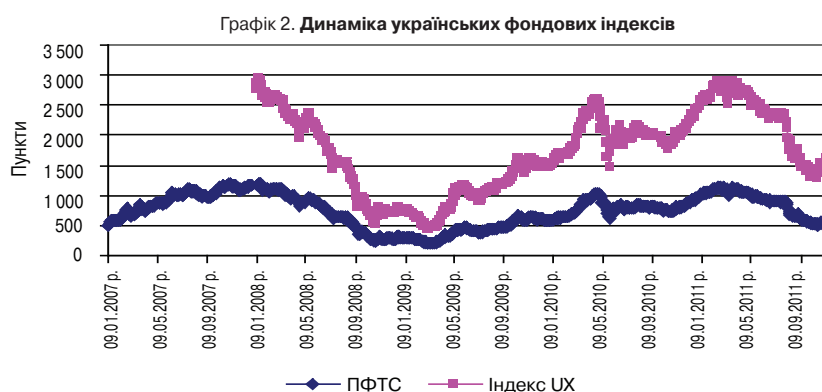
Вітчизняний фондовий ринок як один із сегментів глобальних фінансів тісно пов'язаний та корельований із міжнародними фінансовими ринками і в силу своєї низької конкурентоспроможності, схильності до спекуляції є одним із найвразливіших сегментів економічної системи (саме це стало причиною того, що в кризовий 2008 рік вітчизняний фондовий ринок зазнав одного з найбільших у світі падінь — індекс ПФТС упав на 74.33% — з 1 174.02 до 301.42 пункту).

Роль ринку цінних паперів у економіці окремої країни визначається історично сформованою системою функціонування фінансового ринку, часткою акціонерних компаній у виробництві національного ВВП, ступенем розпорошеності / концентрації власності на цінні папери, ступенем розвитку інфраструктури ринку тощо. Розвиток економічної ситуації в Україні під впливом негативних зовнішньоекономічних чинників показав, що створена останніми роками модель економічного розвитку (в тому числі й модель фондового ринку) не здатна гарантувати економічну безпеку країни в умовах різкого загострення суперечностей у світовій фінансовій системі. Нестабільність соціально-економічного стану в країні звузила й без того обмежені фінансові потоки в реальний сектор та загострила проблеми господарського розвитку країни.

Водночас як позитивний момент можна зазначити, що між фондовим ринком та розвитком економіки в Україні зв'язок фактично відсутній. Зростання ВВП у 2010 році становило 4.2%, у III кварталі 2011 року — 6.6 %, тоді як у 2010 році індекс ПФТС зріс на 70%, індекс Української біржі — на 67.9%, а за результатами трьох кварталів 2011 року індекси впали відповідно на 45% та 43% (див. графік 2).

Зростання вітчизняного фондового ринку має передусім спекулятивний характер. Це пояснюється тим, що в Україні склалась унікальна ситуація, яка характеризується безпрецедентною в світовій практиці перевагою неорганізованого ринку над організованим (80–90%).

Незважаючи на помітне зростання

Джерело: дані ПФТС та Української біржі.

кількості зареєстрованих цінних паперів (протягом першого півріччя 2011 року ДКЦПФР зареєструвала випусків емісійних цінних паперів на суму 80.95 млрд. грн. [3]), інвестиційно привабливими для інвесторів є незначна їх частина. За станом на 30.07.2011 р. до біржових списків десяти організаторів торгівлі цінними паперами внесено лише 1884 цінних папери, більшість з яких (80%) не відповідає умовам лістингу та заноситься до біржових списків як позалістингові цінні папери [5]. І це при тому, що в Україні зареєстровано більше 25 тисяч акціонерних товариств. Надзвичайно важливою проблемою є те, що діяльність більшості з них не відповідає законодавству України — на 1 серпня 2011 року дематеріалізували свої цінні папери лише близько 5 тисяч АТ і всього 25% реорганізувалися з ВАТ і ЗАТ [5].

Вітчизняний фондовий ринок характеризується сильною диспропорційністю розвитку його інституційних елементів, яка проявляється в посиленні боргової складової. Обсяг торгів за ОВДП у січні — серпні 2011 року порівняно з відповідним періодом 2010 року збільшився в 1.7 раза і становив 50 879.39 млн. грн. (у січні — серпні 2010 року — 30 385.82 млн. грн.); за корпоративними облігаціями — збільшився в 4.1 раза і становив 5 666.16 млн. грн. (у січні — серпні 2010 року — 1 396.43 млн. грн.); за акціями — зменшився майже в 1.6 раза і становив 1 595.87 млн. грн. (у січні — серпні 2010 року — 2 537.60 млн. грн.); за муніципальними цінними паперами — зменшився в 1.3 раза і становив 96.11 млн. грн. (у січні — серпні 2010 року — 125.51 млн. грн.) — див. таблицю 4 [5].

Ця тенденція спостерігається й на біржах — організаторах торгівлі. Наприклад, аналіз обігу цінних паперів на ФБ ПФТС свідчить, що в січні — серпні 2011 року найбільша частка

операцій припадала на державні облігації (87.26 %), корпоративні облігації (9.72 %). Частка ж акцій становила лише 2.74% від загальних торгів.

Проблемою розвитку вітчизняного фондового ринку є низька інформаційна прозорість (звітність до ДКЦПФР надає лише близько 6 тисяч АТ), схильність до маніпуляцій та махінацій, відсутність ефективної системи захисту прав інвесторів (76% звернень до ДКЦПФР за перше півріччя 2011 року становили скарги міноритарних акціонерів на діяльність АТ) [5], нерозвинутість правової бази й механізмів вирішення корпоративних конфліктів, що є бар'єром для залучення серйозних інституційних інвесторів.

Аналіз фондового ринку України свідчить, що за 20 років розвитку він не став джерелом залучення інвестицій, а є лише засобом, за допомогою якого власники ефективно виходять із колишнього бізнесу, продаючи його зовнішнім інвесторам, рефінансують борги і створюють інструменти для укладення угод злиття та поглинання компаній.

Проблемою вітчизняного фондового ринку залишається слабкий розвиток його інфраструктури, особливо формування депозитарної системи та клірингу; інституціональна переважаність, яка виражається в надлишковій і запутаній формалізації та регламентації правил господарської поведінки, що унеможливорює чи утруднює їх виконання.

Таблиця 4. Структура обсягу торгів в Україні у січні — серпні 2011 р.

Вид цінних паперів	Обсяг, млн. грн.	Відсоток у загальному обсязі
ОВДП	50 879.39	87.1
Корпоративні облігації	5 666.16	9.8
Акції	1 595.87	2.8
Муніципальні облігації	96.11	0.3
Усього	58 237.53	100

Останні роки інституційна структура фондового ринку України перебуває під сильним впливом російського капіталу — відбулося об'єднання ПФТС із ММВБ, створено Українську біржу (УБ). Внаслідок об'єднання ММВБ та Російської торговельної системи розглядається можливість об'єднання й ПФТС та УБ, що може змінити весь механізм функціонування українських фондових бірж [10]. На наших біржах активними торговцями є великі російські інвестиційні компанії — “Трійка діалог”, “Ренесанс капітал”, “Альфа-капітал”, які мають інструменти впливу на ринок. До того ж російський капітал бере активну участь у реформуванні й депозитарної системи України. Росія в такий спосіб намагається протистояти європейській експансії на ринки СНД. Найагресивніша в Європі Віденська фондова біржа, починаючи з 2009 року, активно скуповує біржі Центральної та Східної Європи (вже придбані Будапештська, Словенська і Празька біржі). Російські біржі у відповідь змушені скуповувати біржі країн колишнього СРСР. Нині російська влада активно розвиває локальний фондовий ринок і намагається залучити світовий інвестиційний капітал у Москву, створивши для цього зручну фондову інфраструктуру. Це може стати причиною перенесення торгівлі українськими акціями в Москву, адже ліквідність російського ринку цінних паперів значно вища від українського. А вплив капіталу, особливо в умовах посилення фінансової невизначеності, — це, без сумніву, загроза національній безпеці України. В 2011 році український ринок уже втратив ряд цінних паперів — зокрема акції Ясиновського КХЗ, шахтоуправління “Покровське”, мажоритарії продовжують скуповувати акції міноритаріїв (ММК ім. Ільїна, “Дніпро-енерго”, Аселомітал (ArcelorMittal) Кривий Рір), що негативно позначається на капіталізації українського ринку.

Таким чином, найбільшим ризиком для вітчизняного фондового ринку залишається значна залежність його від зовнішніх факторів, що призводить до збільшення спекулятивності, волатильності й ризикованості. На жаль, перспективи України щодо майбутнього поліпшення економічної ситуації вкрай песимістичні. Наприкінці 2011 року індекс інвестиційної привабливості України знизився до кризового рівня 2.56 (у другому кварталі 2011 року був ще 3.39 (дані Європейської бізнес-асоціації)). В Україні інвестори найчастіше скаржаться на посилення

тиску з боку владних структур — 12%, хабарництво — 11%, складнощі в сфері оподаткування — 9%. Нашу країну вважають найкорумпованішою в Європі — 90% підприємців, опитаних міжнародними аудиторськими компаніями, вказали на поширення хабарництва в державі. В рейтингу сприятливості діловому середовищу, який щорічно складає Всесвітній банк та Міжнародна фінансова корпорація Ай. Еф. Сі. (IFC), Україна визнана однією з найгірших країн для ведення бізнесу (втретя за рік три позиції та перемістилася на 152-е місце; позаду нас серед усіх країн колишнього СРСР залишився тільки Узбекистан — 166-та позиція).

Водночас як позитивний момент можна розглядати факт включення України в лист очікування Еф. Ті. Ес. І. (FTSE) (FTSE — одна з провідних у світі індексних компаній, яка створена Файненшел Таймс (Financial Times) та Ландан Сток Іксчейндж (London Stock Exchange)), що дає надію на входження України до групи фронте макет (frontier market — прикордонні), оскільки нині український фондовий ринок поки що не відповідає вимогам навіть найнижчого рівня цієї групи, відстаючи в розвитку від таких країн, як Ботсвана, В'єтнам, Маврикій і Нігерія.

Отже, будь-які рішення щодо розвитку фондового ринку України мають прийматися передусім з урахуванням національних інтересів, а не інтересів певних фінансових кіл. Нинішній рівень розвитку українського фондового ринку не відповідає ані потребам економіки країни, ані тій ролі в світовій фінансовій системі, яку Україна могла б відігравати завдяки своєму економічному потенціалу. Отже, необхідно спрямовувати зусилля як державних органів, так і вітчизняних учасників ринку на вдосконалення інфраструктури фондового ринку, регуляторних органів задля підвищення конкурентоспроможності економіки України в системі міжнародних економічних відносин.

ВИСНОВКИ

Аналіз динаміки світового фондового ринку в посткризовий період свідчить про те, що, незважаючи на тимчасове відновлення, його розвиток пов'язаний із різким збільшенням невизначеності як на розвинутих ринках, так і на ринках, що розвиваються. Якщо останні різкі зниження на фондових ринках ще можна пояснити короткостроковою панікою, то впевнене й тривале зростання попиту на дорого-

цінні метали свідчить про продовження кризи та здебільшого негативні перспективи світової економіки.

Розвиток фондового ринку України як одного з сегментів глобальних фінансів нерозривно пов'язаний і сильно корельований із міжнародними фінансовими ринками та в силу своєї низької конкурентоспроможності, волатильності, спекулятивності є найвразливішим сегментом вітчизняної фінансової системи. □

Література

1. Барановський О. На шляху до нової фінансової архітектури / О. Барановський // Вісник Національного банку України. — 2010. — № 11. — С. 8—15.
2. Гальчинський А. Світова грошова криза: витоки, логіка трансформації / А. Гальчинський // Дзеркало тижня. — 2008. — № 42. — С. 7.
3. Гриценко А.А. Протиріччя розвитку мирової економіки і пути їх разрешения / Проблемы и перспективы международных валютно-кредитных и финансовых отношений: Монография / Под ред. д. э. н., проф. И.З.Ярыгиной. М.: Финансовый университет, 2011. — 240 с.
4. Доклад о фінансової стабільності. Бюлетень МВФ состояння ринков, июнь, 2011 // www.imf.org.
5. Звіт Державної комісії цінних паперів і фондового ринку за перше півріччя 2011 року // www.ssmc.gov.ua.
6. Лагарт К. Глобальные риски усиливаются, но возможности для экономического подъема существуют (Выступление на конференции в Джексон-Хоуле, 27 августа 2011 г.) // www.imf.org.
7. О кризисе заговорили во весь Сопрос, 03-10-2011 // <http://digest.subscribe.ru/economics/kris/n681346677.html>
8. Перспективы развития мировой экономики. Бюллетень МВФ // www.imf.org.
9. Скоробогатов А. Фондовый рынок, институциональная структура и проблема стабильности капиталистической экономики / А. Скоробогатов // Вопросы экономики. — 2006. — № 12. — С. 80—97.
10. Точка невозврата пройдена // Цінні папери України. — 2011. — № 33.
11. Тридід О.М., Азаренкова Г.М. Фінансова архітектоніка як узагальнююча характеристика організації взаємодії фінансових потоків // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. — № 1(4), квітень. — 2009. — С. 7—13.
12. Flander S. Could the US economy do to the way of Japan? // www.bbc.co.uk/news/business-14740232.
13. World Federation of Exchanges members // <http://www.world-exchanges.org/files>

Дослідження/

Віра Герасименко

Кандидат економічних наук, заступник завідувача відділу
фінансово-бюджетної політики
Науково-дослідного економічного інституту
Міністерства економічного розвитку і торгівлі України

Ризики вкладників банку: їх запобігання та мінімізація

Викладено точку зору автора щодо структурування процесу вкладних операцій банків; запропоновано методик розрахунку безризикової для вкладника суми вкладу з урахуванням методу встановлення і нарахування процентів за вкладами; визначено умови виникнення ризиків вкладників при розміщенні грошових заощаджень і банківських металів на депозитних рахунках у банку і надано рекомендації щодо їх запобігання та зниження; розроблено пропозиції щодо вдосконалення правового забезпечення регулювання договірних відносин між банком і вкладниками в частині зміни умов договору вкладу та посилення фінансової відповідальності банків перед вкладниками за несвоєчасне повернення (повне або часткове) суми вкладу з нарахуваними відсотками.

СТРУКТУРУВАННЯ ПРОЦЕСУ ЗДІЙСНЕННЯ БАНКАМИ ВКЛАДНИХ ОПЕРАЦІЙ

Сучасний банк є ринковою структурою, що регулює грошові потоки в суспільстві та створює особливий продукт — фінансові послуги, які впливають на темпи й масштаби суспільного виробництва і споживання. Успішний розвиток і надійність банківської системи України та її можливості впливати на економічні процеси в суспільстві значною мірою залежать від обсягів і структури ресурсів банків, значна частка яких формується за рахунок тимчасово вільних коштів населення. За станом на 01.12.2011 р. кошти фізичних осіб становили 301.9 млрд. грн., або 34.0% від загальної суми зобов'язань установ банківської системи країни. У їх складі строкові депозити фізичних осіб становили 76.7% (або 231.7 млрд. грн.), а депозити фізичних осіб до запитання — 23.3% (або 70.2 млрд. грн.) [1].

Динаміку обсягів депозитів фізичних осіб та їх частку в зобов'язаннях банків за останні чотири роки характеризує таблиця 1.

Як свідчать дані таблиці, впродовж періоду, що аналізується, динаміка депозитів фізичних осіб, розміщених у банках, збігалася з динамікою загальної суми зобов'язань установ банківської системи України: у 2008–2009 р. їх обсяги зростали, у 2009 р. скоротилися, а з 2010 р. по-

чали знову збільшуватися.

Проте в 2007–2008 рр. темпи зростання обсягів залучених коштів населення були нижчі від темпів збільшення загальної суми зобов'язань банків. У 2009 р. зобов'язання банків скоротилися на 1.2 п. п., тоді як обсяги депозитів фізичних осіб — на 1.5 п. п. Ситуація змінилася у 2010 р., коли темпи зростання депозитів фізичних осіб значно перевищили (на 23.8 п. п.) темпи зростання зобов'язань банків. За 11 місяців 2011 року розрив між цими показниками зменшився і становив лише 0.2 п. п.

Упродовж 2008–2011 рр. змінилася частка депозитів фізичних осіб у загальній сумі зобов'язань банківської системи країни. Якщо за станом на 01.01.2008 р. за їх рахунок формувалося 30.9% зобов'язань установ банківської системи України, то на початок наступного року цей показник знизився до 26.6%, а потім почав зростати і сягнув 34.0 % на початок грудня 2011 р., що більше порівняно з усіма періодами, які аналізуються

За останній рік змінилися й обсяги нових надходжень коштів фізичних осіб на рахунки в банках (див. таблицю 2).

Дані таблиці 2 свідчать про те, що весною минулого року скорочувалися обсяги нових депозитів населення в банках. Якщо у вересні 2011 р. вони становили 112.1 млрд. грн., то у жовтні — зменшилися на 1.2 млрд. грн., або на 1.1% і становили 110.9 млрд. грн. У листопаді 2011 р. відбулося зростання обсягів нових депозитів на 102.6%, їх загальний обсяг збільшився до 113.8 млрд. грн. і був найбільшим за три місяці, що аналізуються.

За аналізований період динаміка нових залучень коштів домогосподарств до установ банківської системи України мала зворотну тенденцію порівняно з динамікою загальної суми нових депозитів банків: якщо у жовтні 2011 р. нові залучення депозитів у банках скоротилося, то надходження на рахунки приватних вкладників збільшилися порівняно з попереднім міся-

Таблиця 1. Динаміка і структура зобов'язань банків України у 2008–2011 рр.

Показники	01.01.2008 р.	01.01.2009 р.	01.01.2010 р.	2011 р.	
				01.01	01.12
1. Усього зобов'язань:					
а) млрд. грн.	529.8	806.8	765.1	804.4	888.5
б) у % до попереднього періоду	178.0	152.3	98.8	105.1	110.5
2. Вклади фізичних осіб:					
а) млрд. грн.	163.5	213.2	210.0	270.7	301.9
б) у % до попереднього періоду	154.1	130.4	98.5	128.9	111.5
в) у % до загальної суми зобов'язань	30.9	26.6	27.4	33.7	34.0

Джерело: [1].

Таблиця 2. Обсяги залучених банками України нових депозитів

Показники	2011 р., за місяць, млрд. грн.			За 12 місяців кумулятивно				Середня за поперед. 12 місяців, млрд. грн.	Залишки на кінець місяця, млрд. грн.
				Млрд. грн.		Зміна, %			
	Вересень	Жовтень	Листопад	Жовтень	Листопад	Жовтень	Листопад		
Усього	112.1	110.9	113.8	1175.4	1188.9	1.3	1.1	97.9	471.6
Домашні господарства	37.6	44.7	41.1	495.3	493.0	-0.1	-0.5	41.3	305.9

Джерело: [2].

цем на 7.1 млрд. грн. (або на 118.9%) і становили 44.7 млрд. грн., а в листопаді при збільшенні загальної суми нових залучень депозитних ресурсів розмір надходжень коштів приватних вкладників зменшився на 3.6 млрд. грн., або на 8.1 %. Кумулятивно за 12 місяців у жовтні та листопаді банками залучено нових депозитів на суму відповідно 1 175.4 млрд. грн. і 1 188.9 млрд. грн. Зміна цього показника у період часу, що аналізується, мала позитивне значення і становила 1.3%, а в листопаді – 1.1%. За 12 місяців кумулятивно додатково до установ банківської системи у жовтні надійшло коштів домогосподарств на суму 495 млрд. грн., а в листопаді – 493 млрд. грн. Зміна цього показника мала від'ємне значення (-0.1% і -0.5% відповідно).

Аналіз нових депозитів домогосподарств у розрізі валют теж свідчить про певні зміни в їх структурі й динаміці (див. таблицю 3).

Передусім привертає увагу той факт, що з жовтня 2010 р. до листопада 2011 р. зменшилися обсяги нових надходжень на депозитні рахунки домогосподарств у банках як у національній валюті України, так і в євро. Проте у 2011 році порівняно з попереднім роком у жовтні і листопаді нові надходження домогосподарств до установ банківської системи країни у національній валюті збільшилися (на 118.9% і 103.1% відповідно), тоді як у іноземній валюті зростання таких надходжень відбувалося лише впродовж жовтня, а в листопаді вони зменшилися. У жовтні 2011 р. нові надходження домогосподарств збільшилися у доларах США на 127.4%, що перевищує цей показник у національній валюті України на 8.5 п. п., а в євро вони зросли на 110.0%, тобто темпи їх зростання були нижчі, ніж темпи зростання таких ресурсів у валюті США на 17.4 п. п. (127.4 – 110.0 = 17.4), і на 8.9 п. п. (118.9 – 110.0 = 8.9) – у гривнях.

Слід зазначити, що у листопаді нові надходження домогосподарств у євро були меншими, ніж у попередні два місяці, а в доларах США зменши-

лися порівняно із жовтнем на 3.4 млрд. дол., але на 1.1 млрд. дол. США були більшими, ніж у вересні 2011 року (тобто зросли на 106.7%).

Виявлені зміни у розмірах нових надходжень домогосподарств у національній валюті зумовлені як процентною політикою банків (за вкладами фізичних осіб у національній валюті процентні ставки були вищими, ніж за вкладами фізичних осіб у доларах США і євро), так і стабілізацією ситуації на валютному ринку України, що сприяло підвищенню довіри до національної валюти. Важливу роль у цьому відіграла невизначеність щодо перспектив європейської валюти як результат нестабільності економічної ситуації в країнах зони євро.

Банки зацікавлені в залученні коштів населення на більш тривалий строк, оскільки від цього значною мірою залежить стабільність їх ресурсної бази й можливості збільшувати свої доходи і прибутки завдяки маневруванню строками та напрама-

ми розміщення залучених ресурсів у кредити й інвестиції.

Структуру нових надходжень грошових коштів населення на банківські рахунки у розрізі строків їх погашення наведено в таблиці 4. Як бачимо з її даних, упродовж періоду, що аналізується, в структурі нових депозитів за строками їх погашення виникли певні тенденції.

Упродовж жовтня 2010 р. – листопада 2011 р. кумулятивно скоротилися надходження коштів приватних вкладників на депозитні рахунки строком до одного року (у жовтні вони зменшилися на 2.9%, а в листопаді – на 0.2%), тоді як нові надходження домогосподарств на рахунки на вимогу і строком від одного до двох років у жовтні збільшилися (відповідно на 6.7% і 0.2%), а в листопаді, навпаки, зменшилися відповідно на 1.5% і 0.3%. Проте нові залучення коштів населення строком більше 2-х років за 12 місяців кумулятивно у жовтні зменшилися на 1.9%, а в листопаді їх обсяги зросли на 2.2%, що позитивно позначилося на стабільності ресурсної бази банків в Україні. Позитивний вплив на стабільність депозитних ресурсів банків мали також кошти домогосподарств на вимогу, залучені банками у листопаді 2011 р., оскільки їх розмір скоротився на 16.7% ($7.5 : 9.0 \times 100 = 83.3\%$) порівняно з вереснем 2011 р. і в 2 рази – порівняно з жовтнем 2011 р. Проте порівняння ди-

Таблиця 3. Обсяги нових депозитів домогосподарств, залучених банками України протягом періоду, у розрізі валют

Показники	2011 р., за місяць, млрд. грн.			За 12 місяців кумулятивно				Середня за поперед. 12 місяців, млрд. грн.	Залишки на кінець місяця, млрд. грн.
				Млрд. грн.		Зміна, %			
	Вересень	Жовтень	Листопад	Жовтень	Листопад	Жовтень	Листопад		
Усього	37.6	44.7	41.1	495.3	493.0	-0.1	-0.5	41.3	305.9
Гривня	17.0	19.2	19.8	231.8	230.2	-1.0	-0.7	19.3	156.5
Долар США	16.4	20.9	17.5	204.5	205.3	1.7	0.4	17.0	112.3
Євро	4.0	4.4	3.6	56.1	54.5	-3.4	-3.0	4.7	33.4

Джерело: [2].

Таблиця 4. Обсяги нових депозитів домогосподарств, залучених банками України протягом періоду, в розрізі строків погашення

Депозити	2011 р., за місяць, млрд. грн.			За 12 місяців кумулятивно				Середня за поперед. 12 місяців, млрд. грн.	Залишки на кінець місяця, млрд. грн.
				Млрд. грн.		Зміна, %			
	Вересень	Жовтень	Листопад	Жовтень	Листопад	Жовтень	Листопад		
Усього	37.6	44.7	41.1	495.3	493.0	-0.1	-0.5	41.3	305.9
На вимогу	9.0	15.0	7.5	104.5	103.0	6.7	-1.5	8.7	72.1
До одного року	17.4	18.6	22.3	242.8	242.3	-2.9	-0.2	20.2	95.2
Від 1 року до 2 років	10.6	10.5	10.2	138.0	137.5	0.2	-0.3	11.5	115.8
Більше двох років	0.6	0.6	1.0	10.0	10.3	-1.9	2.2	0.8	22.8

Джерело: [2].

наміки сукупних нових короткострокових і довгострокових надходжень коштів домогосподарств на рахунки установ банківської системи країни унеможлиблює однозначну оцінку підвищення стабільності ресурсної бази банків. Адже нові довгострокові надходження коштів домогосподарств у листопаді 2011 року залишалися без змін і становили 11.2 млрд. грн. ($10.2 + 1.0 = 11.2$), тобто вони були на тому ж рівні, що й у вересні 2011 р. ($10.6 + 0.6 = 11.2$), а в жовтні їх розмір був менший і становив 11.1 млрд. грн. Нові надходження на рахунки приватних осіб до запитання і строком до одного року у вересні 2011 р. становили 26.4 млрд. грн. ($9.0 + 17.4 = 26.4$ млрд. грн.), у жовтні вони збільшилися до 33.6 млрд. грн. ($15.0 + 18.6 = 33.6$), а в листопаді – знизилася до 29.8 млрд. грн. ($7.5 + 22.3 = 29.8$), що дає підстави робити висновок про наявність проблеми підвищення стабільності ресурсної бази банків у сучасних умовах.

Означені тенденції в динаміці обсягів нових надходжень на депозитні рахунки за строками їх погашення позначилися на стабільності ресурсної бази банків, сформованої за рахунок залучених коштів населення (див. таблицю 5).

Із наведених у таблиці 5 даних бачимо, що впродовж вересня – листопада 2011 р. однозначної тенденції у структурі нових надходжень коштів домогосподарств на банківські рахунки не виявилося. Так, у жовтні частка нових надходжень приватних вкладників до запитання збільшилася порівняно з попереднім місяцем на 9.7 п. п. ($33.6 - 23.9 = 9.7$), тоді як строком до одного року, від одного до двох років і більше двох років, навпаки, зменшилася відповідно на 4.7 п. п. ($41.6 - 46.3 = -4.7$), 4.7 п. п. ($23.5 - 28.2 = -4.7$) і 0.3 п. п. ($1.3 - 0.6 = -0.3$). У листопаді частка нових надходжень домогосподарств до запитання, навпаки, суттєво зменшилася (з 33.6% до 18.3%), а вкладів строком до одного року, від одного до двох років і більше двох років зроста відповідно на 12.7 п. п. ($54.3 - 41.6 = 12.7$), 1.4 п. п. ($24.9 - 23.5 = 1.4$) і 1.2 п. п. Тільки відносно частки нових надходжень домогосподарств строком більше двох років у листопаді 2011 р. показник виявився ліпшим, ніж у вересні цього року. Проте їх розміри залишаються незначними і становили у листопаді 2011 р. лише 2.5% загальної суми нових надходжень коштів від населення на банківські рахунки. Отже, збільшення частки таких довгостроко-

Таблиця 5. Структура нових депозитів домогосподарств банківської системи України в розрізі строків погашення у 2011 р.

Строки погашення депозитів	Відсотки		
	Вересень	Жовтень	Грудень
Усього	100	100	100
На вимогу	23.9	33.6	18.3
До одного року	46.3	41.6	54.3
Від 1 року до 2 років	28.2	23.5	24.9
Більше двох років	1.6	1.3	2.5

Складено автором за даними джерела [2].

вих надходжень у загальній сумі надходжень домогосподарств суттєвого впливу на рівень стабільності ресурсної бази банків не мали.

Наведені дані та їх аналіз свідчать про динамічність процесів на ринку приватних вкладів. Це потребує постійних маркетингових досліджень ринку депозитів фізичних осіб і розробки дієвих заходів для залучення коштів населення в активний банківський оборот.

Забезпечення постійного приросту ресурсної бази банків за рахунок тимчасово вільних коштів домогосподарств і підвищення її стабільності значною мірою залежить від рівня довіри населення до установ банківської системи країни, впевненості в повному й своєчасному поверненні коштів їх власникам за першою вимогою чи після закінчення строку депозиту. Це потребує своєчасного попередження та зниження ризиків вкладників банків.

Актуальність проблеми мінімізації ризиків вкладників банків викликала великий інтерес до її вирішення з боку вітчизняних і зарубіжних учених, таких як А.Вожжов, І.Волошин, М.Волошин, О.Галіцейська, Н.Лунякова, О.Тітєвська, О.Лаврушин, Л.Маршавіна, П.Роуз, А.Савин та інших. Проте поза увагою науковців залишаються питання визначення безризикової для вкладника суми депозиту в банку. Недостатньо досліджені й проблеми запобігання та зниження ризику вкладників на окремих стадіях процесу здійснення вкладних операцій банку, визначення ризиків та їх попередження залежно від форми залучення банками коштів приватних осіб і виду фінансових активів, що розміщуються на вкладних рахунках у банку. А отже, **головною метою статті є розробка методики розрахунку безризикової суми вкладу фізичної особи в банку з урахуванням методу встановлення й нарахування процентів закладами; вдосконалення правового забезпечення мінімізації ризику вкладника при виборі виду вкладу, укладенні депозитного договору з банком та підвищення відповідальності банку за повне та своєчасне повер-**

нення коштів вкладникам із нарахованими відсотками.

Здійснення вкладних операцій охоплює період із моменту вибору потенційним вкладником банку для розміщення в ньому тимчасово вільних коштів і до повного повернення вкладу з нарахованими відсотками після закінчення строку дії договору вкладу. Послідовність процесу здійснення вкладних операцій у банку наведено на схемі.

На кожному етапі вкладного процесу як вкладник, так і банк стикаються з факторами ризику, що потребує їх регулювання.

ВИЗНАЧЕННЯ БЕЗРИЗИКОВОЇ СУМИ ВКЛАДУ ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ В БАНКУ

Процес здійснення вкладної операції починається з вибору фізичною особою банку для відкриття в ньому вкладного рахунку. Однак у зв'язку з обмеженістю інформації клієнт не може повною мірою врахувати всі фактори виникнення ризикової ситуації, пов'язаної зі здійсненням вкладної операції в конкретному банку, оскільки банки активно рекламують свої умови щодо процентних ставок і зручних умов розміщення коштів на вкладному рахунку з метою залучення якнайбільшого числа клієнтів, але не акцентують увагу на тому рівні ризику, з яким може зіткнутися вкладник, приймаючи рішення вступити в депозитні відносини з банком. У цьому випадку потенційний вкладник, щоб запобігти ризиковій ситуації, має з'ясувати, чи є банк постійним або тимчасовим учасником Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (ФГВФО), оскільки від цього залежить ступінь захищеності вкладника від ризику неповернення коштів у разі банкрутства банку.

Компенсація коштів вкладнику здійснюється лише у випадку, коли на момент розміщення суми вкладу банк був постійним членом ФГВФО. При цьому варто враховувати, що така компенсація здійснюється, виходячи з суми вкладу й нарахованих за ним процентів. Із цієї причини, приймаючи рішення

щодо розміщення коштів на вкладно-му рахунку, вкладник має для запобігання депозитного ризику розміщувати на рахунку в банку суму, меншу від встановленої законом суми компенсації коштів із ФГВФО (нині вона становить 150 000 грн.), тобто:

$$VK_{br} \leq K_{fgvf}, \quad (1)$$

де K_{fgvf} — сума компенсації коштів вкладників з ФГВФО у випадку банкрутства банку;

VK_{br} — безризикова сума вкладу, що підлягає компенсації за рахунок коштів ФГВФО. Обчислюється за формулою:

$$VK_{br} = VK + P_n, \quad (2)$$

де VK — сума вкладу, грн.;

P_n — сума нарахованих відсотків за весь період дії вкладного рахунку, грн.

При цьому слід враховувати рівень процентної ставки, метод нарахування відсотка за вкладом, періодичність і можливість зняття й/або поповнення вкладного рахунку.

Розглянемо **можливі варіанти розрахунку безризикової суми вкладу при нарахуванні доходу як за простими, так і за складними відсотками (з капіталізацією відсотків)**.

1. При нарахуванні доходу за **простою процентною ставкою** можливі такі варіанти обчислення безризикової суми вкладу (VK_{br}):

1.1. Якщо за вкладом строком на один рік передбачається нарахування простих відсотків, то для запобігання ризику неповної компенсації за рахунок ФГВФО суми вкладу й нарахованих відсотків (FV) повинна виконуватися така умова:

$$FV \leq K_{fgvf}, \quad (3)$$

де FV обчислюється за формулою:

$$FV = PV \times (1 + r/100), \quad (4)$$

де PV (від англ. present value) — сума вкладу;

r — ставка вкладного процента, річних.

$$\text{Тоді: } VK_{br} = K_{fgvf} : (1 + r/100). \quad (5)$$

Так, якщо вклад строком на один рік розміщений у банку під 12% річних, а сума компенсації коштів вкладників із ФГВФО становить 150 000 грн., то безризикова сума вкладу (VK_{br}) за умови дотримання строку його зберігання, передбаченого умовами договору вкладу, повинна становити не більше 132 928.57 грн.:

$$150\,000 : (1 + 12 : 100) = 132\,928.57 \text{ грн.};$$

1.2. Якщо вклад розміщується строком менше одного року, то величина FV обчислюється за формулою:

$$FV = PV \times (1 + \frac{r \times t}{100 \times T}), \quad (6)$$

де t — строк вкладів, днів;

T — кількість днів у році.

Безризикова сума вкладу в цьому випадку обчислюється за формулою:

$$VK_{br} = K_{fgvf} : (1 + \frac{r \times t}{100 \times T}). \quad (7)$$

При цьому слід **зважати на можливість використання різних методик врахування кількості днів у році й кількості днів у місяці**.

А. Так, згідно з **“англійською практикою” (метод факт/факт)** враховується фактична кількість днів у році та відповідна точна кількість днів у місяці, (тобто факт/факт), а формула (7) набуває вигляду:

$$FV = PV \times (1 + \frac{r \times tfakt}{100 \times 365(366)}). \quad (7.1)$$

Б. Відповідно до **“французької практики” (метод факт/360)** тривалість року приймається за 360 днів, а кількість днів у місяцях дорівнює їх фактичній календарній тривалості (28, 29, 30, 31 день). У цьому випадку формула (7) набуває вигляду:

$$FV = PV \times (1 + \frac{r \times tfakt}{100 \times 360}). \quad (7.2)$$

В. У так званій **“німецькій практиці”**, що використовується в Німеччині й Швейцарії (метод 30/360), підрахунок кількості днів базується на тривалості року в 360 днів і місяців з 30 днів. Відповідно формула (7) набуває вигляду:

$$FV = PV \times (1 + \frac{r \times 30}{100 \times 360}). \quad (7.3)$$

Враховуючи наведене вище, **найприйнятнішим є нарахування відсоткових доходів за вкладом:**

— **для вкладників** — за методикою **факт/360**, завдяки якій вони отримають найбільші відсотки;

— **для банку** — за методикою **факт/факт**, за якою відсоткові витрати за залучення коштів на вкладні рахунки найменші. Саме цей метод урахування кількості днів у році й кількості днів у місяці зазвичай використовується банками в Україні при нарахуванні відсотків закладами.

Крім того, слід мати на увазі, що **незалежно від методу нарахування відсотків** відповідно до вимог, передбачених постановою Правління НБУ від 03.12.2003 р. № 516 [3], **проценти на вклад нараховуються від дня, наступного за днем надходження до банку грошових коштів або банківських металів, до дня, який передуватиме поверненню грошових коштів (банківських металів) вкладнику чи їх списанню з рахунку вкладника з інших підстав**.

Так, наприклад, якщо договір вкладу укладено 01.07.2011 р. строком до 01.10.2011 р., то при визначенні кількості днів для розрахунку відсотків не враховується ні 1 липня 2011 р., ні 1 жовтня 2011 р.

При нарахуванні відсотків за звітний місяць останній день місяця має включатися в розрахунок, крім випадків, коли звітна дата є датою закінчення операції;

1.3. Якщо вклад розміщується під просту процентну ставку на кілька років, то формула (5) набуває вигляду:

$$VK_{br} = K_{fgvf} : (1 + nr/100), \quad (8)$$

де n — кількість років, на які відкрито вкладний рахунок.

2. При нарахуванні доходу за **вкладом за складними відсотками (капіталізація відсотків)** безризикова сума вкладу може бути обчислена за такими формулами:

2.1. Якщо за вкладом проценти нараховуються за складною річною ставкою один раз на рік, а строк вкладу становить кілька років, то безризикова сума вкладу розраховується за формулою:

$$VK_{br} = K_{fgvf} : (1 + r/100)^n, \quad (9)$$

де n — строк зберігання вкладу (років);

2.2. Нарахування доходів за вкладом за складною ставкою відсотків може здійснюватися кілька разів на рік. При цьому річна ставка відсотків, виходячи з якої визначається величина процентної ставки в кожному періоді нарахування, називається номінальною річною ставкою відсотків. Якщо складні відсотки будуть нараховуватися m разів у році за номінальною ставкою r , тривалість кожного періоду в частках року дорівнюватиме $1/m$, а ставка відсотків у кожному періоді нарахування — r/m , то сума вкладу з відсотками після N періодів нарахування дорівнюватиме:

$$FV = PV \times (1 + r/m/100)^N. \quad (10)$$

Величина N — кількість періодів нарахування, обчислюється за формулою:

$$N = m/n,$$

де n — строк зберігання вкладу (років);

m — кількість капіталізацій у році.

Безризикова сума вкладу в цьому випадку обчислюється за формулою:

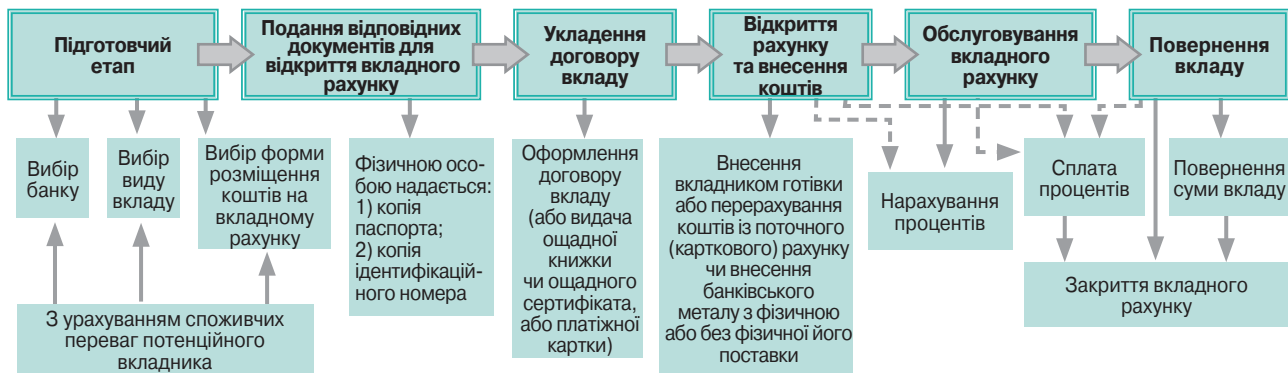
$$VK_{br} = K_{fgvf} : (1 + r/m/100)^N. \quad (11)$$

Практична реалізація внесених нами пропозицій щодо регулювання ризику вкладних операцій банків досить проста.

Працівник банку на прохання клієнта в програмі MS Excel може розрахувати майбутню вартість вкладу (з нарахованими відсотками) для того, щоб визнати можливість у разі банкрутства банку повернення вкладнику за рахунок ФГВФО всієї суми його накопичень на вкладному рахунку.

Подібні розрахунки за наведеною вище методикою може виконати й сам вкладник, що дасть йому змогу при-

Схема. Структурування процесу здійснення вкладних операцій банку

йняти правильне рішення щодо максимальної суми коштів, яку він може розмістити на вкладному рахунку з гарантією її повернення з нарахованими відсотками навіть у разі банкрутства банку.

РЕГУЛЮВАННЯ РИЗИКІВ ВКЛАДНИКІВ БАНКУ ПРИ УКЛАДЕННІ ТА ВИКОНАННІ ДЕПОЗИТНОГО ДОГОВОРУ

Суттєвим у регулюванні депозитного ризику вкладника є вибір валюти вкладу або вибір банківського металу (якщо рахунок відкривається в банківському металі).

Вкладник повинен знати, що виплати із ФГВФО здійснюються лише закладами, розміщеними у банку в грошовій формі. Крім того, треба враховувати, що закладами в іноземній валюті компенсація коштів вкладникові за рахунок коштів ФГВФО здійснюється в національній валюті України за курсом НБУ на день настання недовступності вкладу.

Металевий рахунок хоча й має чимало переваг порівняно з грошовимикладами, але залишається досить ризикованим для вкладника з кількох причин.

По-перше, за металевими рахунками у випадку банкрутства банку компенсація коштів вкладникові із ФГВФО не проводиться.

По-друге, відкриваючи рахунок у золотих злитках, клієнт несе ще й непрямі витрати, які "з'їдають" значну частину прибутку. Це зумовлено тим, що при купівлі-продажу золотого злитка інвестор втрачає 3–4% на спреді [4]. У багатьох банків умови зворотного викупу злитків свідомо не вигідні. Більше того, якщо вкладник купує злиток не в тому банку, в якому він має депозитний рахунок, то рахунок, як правило, відкривається зі зниженою процентною ставкою. Деякі банки взагалі відмовляються приймати вклади у злит-

ках, куплених у інших банках. Це пов'язано з тим, що банк несе додаткові витрати на експертизу таких злитків. Якщо ж вкладник купує злиток на місці й при закритті депозиту продає його тому ж банку, то злиток навіть не виноситься зі сховища. Оскільки банк заощаджує на цій операції, за такимикладами, як правило, встановлюється знижений спред.

По-третє, купуючи й продаючи злиток в Україні, клієнт не може бути впевнений, що золото йому продають за "справедливою" вартістю, тобто за тією, що склалася на світовому ринку. Справа в тому, що на Лондонському ринку дорогоцінних металів, який є основним світовим центром торгівлі золотом, існує система так званого лондонського фіксингу.

Двічі на день – ранком і ввечері – п'ять найбільших операторів – учасників фіксингу Баркліз Кепітал, Дойче Банк, Ейч Ес Бі Сі, Скоуше Мокатта, Сосьете Женераль (Barclays Capital, Deutsche Bank, HSBC, Scotia Mocatta, Societe Generale) визначають ціну, за якої вирівнюються попит і пропозиція золота на ринку. Розглядаються заявки на купівлю та на продаж золота, і при досягненні рівноваги оголошується ціна. Всі інші банки при купівлі "за лондонським фіксингом" користуються послугами цих п'яти операторів. При цьому ціни на золото в українських банках можуть значно відрізнятись від цін світового ринку. А тому експерти стверджують, що купувати золото й тримати його на депозиті доречно тільки в тому випадку, коли мова йде про вклад на строк від трьох і більше років. Короткострокові ж вкладення в такий актив є, швидше, збитковими для вкладника [4].

Приймаючи рішення про відкриття вкладного рахунку, потенційний вкладник повинен вибрати форму розміщення фінансового активу на вкладному рахунку.

Згідно з положеннями НБУ від 03.12.2003 р. № 516 залучення банком коштів вкладників може підтверджуватися договором банківського рахунку, договором банківського вкладу з видачею ощадної книжки або іншим документом, який засвідчує внесення грошової суми чи банківського металу, а також продажем клієнтові ощадного сертифіката [3].

Ощадний сертифікат – цінний папір, який підтверджує суму вкладу, внесеного в банк, і права вкладника (власника сертифіката) на одержання суми вкладу та процентів, визначених сертифікатом, у банку, який його видав після встановленого строку вкладу.

Ощадні сертифікати можуть випускатися на пред'явника або бути іменними, на строк або до запитання, у національній або іноземній валюті, випускатися одноразово чи серіями.

Обираючи таку форму розміщення тимчасово вільних грошових коштів, потенційний вкладник банку повинен урахувати те, що **в Україні випуск ощадних сертифікатів у банківських металах заборонено, а ощадні сертифікати на пред'явника випускаються на строк більше 30 днів.**

Ощадний сертифікат на пред'явника випускається у бездокументарній формі, а іменний сертифікат – у документарній формі. В ощадному (депозитному) сертифікаті у документарній формі зазначаються вид цінного папера, найменування й місцезнаходження банку, що його випустив, серія та номер сертифіката, дата випуску, сума депозиту, процентна ставка, строк отримання вкладу, підпис керівника банку чи іншої уповноваженої особи, засвідчений печаткою банку [5].

Як форма залучення тимчасово вільних коштів населення в активний банківський оборот ощадні сертифікати мають певні переваги й недоліки, характеристика яких наведена у таблиці 6.

Ощадні сертифікати як форма розміщення коштів на вкладних рахунках банку мають певні ризики для їх власників.

Передусім слід урахувувати те, що **ощадні сертифікати на пред'явника більш ризикові, ніж іменні ощадні сертифікати.** Це зумовлено тим, що право погашення й одержання доходу за ощадним іменним сертифікатом має тільки особа, зазначена у ньому, тоді як за сертифікатом на пред'явника — будь-яка особа, котра пред'явила цей сертифікат у банк. Тому вкладник, який розмістив кошти в банку, купивши сертифікат на пред'явника, в разі його втрати чи крадіжки втрачає право на ці кошти з нарахованими відсотками.

Крім того, іменні ощадні сертифікати мають гарантію ФГВФО. За іменними ощадними сертифікатами, номінованими у національній чи іноземній валюті, компенсація з Фонду гарантування вкладів фізичних осіб провадиться тільки в національній валюті (за валютними ощадними сертифікатами — за курсом НБУ на день настання недоступності вкладу). **Ощадні сертифікати на пред'явника Фондом не гарантуються**, тому вкладник ризикує втратити свої заощадження у разі банкрутства банку.

За дострокового пред'явлення **ощадного сертифіката на пред'явника до погашення кошти** зараховуються банком на поточний рахунок вкладника й можуть бути видані чи перераховані за розпорядженням вкладника на інший рахунок не раніше, ніж через п'ять робочих днів після їх зарахування, тоді як за іменним сертифікатом — за першою вимогою його власника.

Ощадні сертифікати, незалежно від їх виду, мають підвищений відсотковий ризик, оскільки вони випускаються банком на певний період із визначеним рівнем доходу, який виплачується власнику сертифіката при його погашенні. У випадку, коли ринкова ставка відсотків закладами фізичних осіб впродовж строку обігу ощадного сертифіката підвищується, власник сертифіката наражається на ризик недоотримання доходу.

Виникнення ризикової ситуації для вкладника не виключається й на стадії укладення договору вкладу.

Конкретне укладення такого договору завжди визначається угодою сторін. Для вкладників — фізичних осіб банк зобов'язаний установлювати однакові типові умови договору банківського вкладу (депозиту) відповідного виду, крім випадків, перед-

бачених законодавством України.

Вкладник банку повинен враховувати те, що згідно з діючими законодавчо-нормативними актами **банкам забороняється в односторонньому порядку змінювати умови укладених договорів банківського вкладу.** Проте вони мають право змінити розмір процентів, які виплачуються на вклад (депозит) на вимогу, якщо інше не встановлено договором, про що повинен бути повідомлений вкладник. **Новий розмір відсотків застосовується до вкладу до запитання, внесенного до повідомлення вкладника про зменшення процентів, через один місяць із часу надсилання відповідного повідомлення**, якщо інше не передбачено договором. **Відносно строкових вкладів і вкладів, унесених на умовах їх повернення у разі настання визначених договором обставин, відсоток не може бути односторонньо зменшений банком**, якщо інше не встановлено законом. Як зазначено в Цивільному кодексі України, "умова договору щодо права банку змінювати розмір процентів на строковий вклад в односторонньому порядку є нікчемною" [6].

Проте відповідно до діючих у країні законодавчо-нормативних актів процентна ставка за **строковими вкладками і вкладками, внесеними на умовах їх повернення при настанні визначених договором обставин, можуть бути змінені у разі зміни облікової ставки НБУ та/або зміни ситуації на грошово-кредитному ринку.** Для запобігання цим ризикам вкладники мають звернути увагу на:

1) наявність та зміст відповідного пункту в договорі. Важливим є посилення на те, що розмір процентної ставки, зазначений у договорі, може бути змінений за умов, зафіксованих у

договорі, що не протирічать чинному законодавству і на це є погодження обох сторін угоди (банку і вкладника). Адже згідно з Цивільним кодексом України одностороння відмова від виконання зобов'язання й одностороння зміна умов договору вкладу не допускаються;

2) засіб, яким вкладник буде повідомлений про зміну ставки проценту відповідно до умов договору вкладу. Про зміну процентної ставки банк повідомляє вкладника шляхом публікації в засобах масової інформації відповідного повідомлення або публічного письмового оголошення в установі банку, де зазначає розмір нової процентної ставки, дату набрання чинності нової процентної ставки, а також причини, з якими банк пов'язує необхідність її зміни;

3) визначення строку, впродовж якого вкладник може заявити (у письмовій формі) незгоду на таку зміну умов договору вкладу. Якщо протягом цього часу вкладник не заявить свою незгоду, вважається, що він погодився на зміну процентної ставки за вкладом. Нова процентна ставка починає діяти з наступного дня після закінчення визначеного строку подання протесту щодо внесення змін у договір вкладу відносно вкладного процента. У разі надходження від вкладника заперечення у письмовій формі протягом визначеного у договорі часу з дня опублікування повідомлення про зміну процентної ставки договір вважається розірваним із наступного дня після опублікування оголошення нової процентної ставки і кошти повертаються вкладнику з процентами, нарахованими за первинно визначеною процентною ставкою. Як-

Таблиця 6. Економічна оцінка переваг і недоліків ощадних сертифікатів

Переваги	Недоліки
Для вкладника	
1. Широкий діапазон застосування: сертифікат можна подарувати або передати іншій особі, зокрема у спадщину. 2. Іменні ощадні сертифікати можуть використовуватися як застава за кредитом. 3. У разі банкрутства банку сума іменного сертифіката й відсотки за ним підлягають відшкодуванню за рахунок коштів ФГВФО. 4. Можливість отримання доходу у вигляді курсової різниці від продажу ощадного сертифіката на вторинному ринку. 5. Ощадні сертифікати можуть бути об'єктом біржової торгівлі. 6. Завдяки вторинному ринку сертифікат може бути достроково проданий іншій особі з одержанням доходу за час зберігання.	1. У разі банкрутства банку сума сертифіката на пред'явника й відсотки за ним не підлягають відшкодуванню за рахунок коштів ФГВФО. 2. У разі втрати або крадіжки сертифіката на пред'явника право погашення й одержання доходу за ним набуває будь-яка особа, що пред'явила сертифікат у банк. 3. Для забезпечення переваг ощадного сертифіката для вкладника необхідним є функціонування в країні розвинутого вторинного ринку цих цінних паперів.
Для банку	
1. Ощадні сертифікати є альтернативною формою залучення коштів населення в активний банківський оборот. 2. Ресурси банку, сформовані за рахунок випуску ощадних сертифікатів, не підлягають обов'язковому резервуванню в НБУ. 3. За наявності вторинного ринку ощадних сертифікатів підвищується стабільність ресурсної бази банку.	1. Випуск ощадних сертифікатів для банків є більш трудомістким, ніж залучення коштів населення на вкладні рахунки. 2. Ощадний сертифікат може бути достроково погашений задля забезпечення стабільності ресурсної бази банку. 3. Для широкого застосування ощадних сертифікатів необхідний розвинутий вторинний їх ринок у країні.

що вкладник не одержав кошти із вкладного рахунку з наступного дня після закінчення строку для заяви незгоди про зміну процентної ставки, кошти зберігаються банком без нарахування процентів.

Вивчення цих аспектів депозитного обслуговування банками вкладників виявило ряд проблем щодо запобігання вкладниками ризиків за вкладними операціями.

Зазвичай вкладнику дуже складно стежити за можливими змінами рівня відсотка за вкладом, якщо банк не повідомляє про це свого клієнта персонально. Адже для вчасного отримання такої інформації, коли вона оприлюднюється в банку, слід постійно відвідувати його, що вкрай незручно чи навіть неможливо для вкладника. Більше того, є випадки, коли банки розміщують таку інформацію у недоступному для вкладників місці. Є проблеми і з отриманням такої інформації через засоби масової інформації, адже у договорі вкладу банки зазвичай не вказують тих ЗМІ, в яких розмішуватиметься відповідна інформація. **А тому, вкладник наражається на ризик зменшення доходу за вкладом у разі його неповідомованості про зменшення вкладного процента.**

Цю проблему можна вирішувати кількома способами:

- включення до умов договору пункту, яким визначається ЗМІ, в якому буде розміщена інформація про зміну відсоткових ставок за вкладами банку;
- повідомлення клієнта банку про зміну ставки процента за вкладом через мережу Інтернет, для чого в договорі вкладник повинен указати свою електронну адресу;
- повідомлення вкладника про ці зміни у договорі по телефону з банку.

Укладаючи договір із банком, **вкладник повинен простежити, щоб до нього ввійшли положення, які регулюють відповідальність банку за невиконання чи неналежне виконання ним зобов'язань із повернення вкладу й виплати відсотків.**

Відповідно до вимог діючих законодавчо-нормативних актів банки повертають вклади та сплачують нараховані проценти у строки, визначені умовами договору між вкладником і банком. За договором банківського вкладу, незалежно від його виду, банк зобов'язаний видати вклад або його частину на першу вимогу вкладника. У разі невиконання (неналежного виконання) банком вимоги фізичної особи про повернення вкладу або його частини банк зобов'язаний:

- прийняти вимогу з проставлен-

ням на ній дати отримання, підпису уповноваженої особи і відбитка штампа банку та видачі фізичній особі письмового повідомлення про невиконання (неналежне виконання) цієї вимоги з зазначенням причини, дати взяття вимоги на облік, дати видачі повідомлення, прізвища, ім'я та по батькові уповноважених осіб і відбитка печатки банку;

- взяти вимогу на облік за відповідним позабалансовим рахунком.

Банк зобов'язаний виконати вимогу відповідно до умов договору банківського вкладу [3].

Як бачимо, фінансова відповідальність банку за несвоєчасну сплату доходу за вкладом і повернення суми вкладу чинними законодавчими й нормативними актами не передбачена, що, на наш погляд, економічно не обґрунтовано й ущемляє інтереси вкладників, підвищує рівень ризику вкладних операцій, особливо за умов, коли повернення вкладів відбувається масово (як це було в Україні на початку фінансової кризи 2008–2009 рр.). Навіть за умов економічної стабільності, коли з фінансовими проблемами стикаються лише окремі банки і НБУ змушений ввести в них тимчасову адміністрацію. Адже впродовж діяльності тимчасової адміністрації повернення вкладів і сплата відсотків за ними не здійснюються, і за весь цей період банк не несе фінансової відповідальності за несвоєчасне виконання грошових зобов'язань перед вкладником. **У зв'язку з цим вважаємо за доцільне в договорі вкладу передбачати відповідальність банку за несвоєчасне (неповне) повернення суми вкладу й нарахування процентів у вигляді пені, розмір якої встановлюється відповідно до вимог Закону України “Про відповідальність за несвоєчасне виконання грошових зобов'язань” [7].** Ст. 1 цього закону передбачає, що платник грошових коштів сплачує на користь одержувачів цих коштів за прострочку платежу пеню в розмірі, встановленому за згодою сторін. Сума пені обчислюється від суми простроченого платежу та не може перевищувати подвійної облікової ставки Національного банку України, що діяла в період, за який сплачується пеня. Ніяких застережень відносно того, що дія цього закону не поширюється на відносини банків і їх вкладників, у ньому не міститься.

Практичне застосування положень Закону України “Про відповідальність за несвоєчасне виконання грошових зобов'язань” відносно вкладних операцій банків не тільки знизить ризики

вкладників банків, а й сприятиме подальшому припливу коштів населення на банківські рахунки, збільшить ресурсну базу банків, підвищить її стабільність і забезпечить умови для активнішої кредитно-інвестиційної підтримки банками розвитку реального сектору економіки.

ВИСНОВОК

Отже, нині зниження ризиків вкладників банків є необхідною умовою нарощування ресурсного потенціалу установ банківської системи країни для подальшого посилення їх кредитно-інвестиційної підтримки розвитку реального сектору економіки й вирішення соціальних проблем суспільства. Досягненню цієї мети сприятиме:

– попередження ризику неповного повернення коштів вкладників у разі банкрутства банку шляхом визначення безризикової суми депозиту фізичних осіб;

– мінімізація ризику вкладників банку при укладенні депозитного договору шляхом урахування депозитного ризику фізичних осіб залежно від валюти вкладу, ризику депозитів у банківських металах і ризику ошадних сертифікатів на пред'явника;

– удосконалення законодавчо-нормативної бази, що регулює договірні відносини між банком і вкладником у частині зміни умов депозитного договору, та посилення фінансової відповідальності банків за несвоєчасне повернення (повне або часткове) суми депозиту і сплати відсотків за вкладом. □

Література

1. Основні показники діяльності банків України. [Електронний ресурс]: // <http://www.bank.gov.ua>.

2. Нові депозити домашніх господарств та нефінансових корпорацій. Травень 2011 року. [Електронний ресурс]: Статистичний випуск. // <http://www.bank.gov.ua>.

3. Положення про порядок здійснення банками України вкладних (депозитних) операцій з юридичними і фізичними особами. / Постанова Правління НБУ від 03.12.2003 р. № 516.

4. <http://www.bankstore.com.ua>.

5. Закон України “Про цінні папери та фондовий ринок” від 23.02.2006 р. №3480-IV.

6. Цивільний кодекс України. [Електронний ресурс]: // <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nred=435-15>.

7. Закон України “Про відповідальність за несвоєчасне виконання грошових зобов'язань” від 22.11.1996 р. № 543 / 96-ВР.

Проекти/

Школярів навчать фінансової грамотності

У другому півріччі поточного навчального року у тринадцяти школах Києва, Харкова, Черкаса, Львівщини і Донецчини стартував пілотний проект з викладання десятикласникам курсу фінансової грамотності. Його розробники – Університет банківської справи Національного банку України (м. Київ) спільно з проектом Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) “Розвиток фінансового сектору” (FINREP).

Середньостатистичний український громадянин доволі невпевнено почувається на мінливому фінансовому ринку: йому бракує знань про фінанси, він користується тільки базовими фінансовими послугами, здебільшого нічого не знає про свої права як споживача фінансових

послуг і майже не довіряє фінансовим установам. Та й свій сімейний бюджет мало яка родина детально розписує, часом дуже приблизно уявляючи, скільки коштів заробляється і витрачається. Такий портрет пересічного співвітчизника, змальований за результатами соціологічного дослідження 2010 року, на жаль, залишається актуальним і нині.

Аби допомогти молодому поколінню стати фінансово відповідальними та фінансово незалежними громадянами, обізнаними та активними споживачами сучасних фінансових продуктів і послуг, викладачі Університету банківської справи НБУ спільно з фахівцями проекту Агентства США з міжнародного розвитку “Розвиток фінансового сектору” (FINREP) працюють над розробкою та впровадженням навчального курсу фінансової грамотності для учнів і студентів. Уже підготовлено повний пакет навчальних і дидактичних матеріалів для викладання цього курсу в 10-х класах загальноосвітніх шкіл – програму і календарний план курсу, підручник, робочий зошит для учнів та методичний посіб-

ник для вчителів. Ці навчально-методичні матеріали було предметно розглянуто й обговорено учасниками семінару-тренінгу – вчителями-практиками із тринадцяти середніх загальноосвітніх навчальних закладів Києва, Харкова, Черкаса, Львівщини і Донецчини. Саме у цих школах пройде апробація нової навчальної дисципліни. Під час семінару вчителі мали змогу детально ознайомитися зі змістом курсу “Фінансова грамотність”, засвоїти методологію, дидактичні прийоми і техніки викладання. Розробники ж курсу отримали зворотний зв'язок зі шкільними вчителями, почули їхні оцінки, зауваження та пропозиції щодо вдосконалення змісту і якості навчального курсу.

Посібник для вчителя та робочий зошит для учня з курсу “Фінансова грамотність”.

мінару автори окремих розділів навчального курсу провели презентації, на яких були представлені й обговорені поряд із загальнотеоретичними темами (такими, як гроші, податки, кредити, депозити, інвестиції, страхування)

також розділи, що мають переважно практичне значення. Скажімо, як користуватися пластиковими банківськими картками, працювати з банкоматами, управляти сімейними фінансами, планувати персональний бюджет, що потрібно знати під час обміну валют, які права та обов'язки є у позичальника, з чого складається система захисту і гарантування вкладів, які складові вартості кредиту й реальної ставки відсотка.

Неодноразово наголошувалося, що курс “Фінансова грамотність”, на відміну від інших шкільних дисциплін економічного спрямування, насамперед зорієнтований на вироблення практичних вмінь та навичок для застосування у повсякденні. А характер подачі економічних знань враховує вікову категорію аудиторії. Як джерела інформації для викладання курсу рекомендується використовувати реальну документацію щодо фінансових послуг та продуктів, наводити конкретні приклади з життя, ретельно відстежувати законодавчі зміни та реформи, аби забезпечити постійну актуальність матеріалу для дискусій на уроках. А от під час дискусій у рамках семінару його учасники шукали відповіді на запитання, яким чином мотивувати учнів до вивчення нового матеріалу, як культивувати у них навички розсудливого споживчого вибору щодо запозичень, зважувати фінансові вигоди і ризики, не вдаватися до надмірних фінансових зобов'язань.

Віднайти ефективні навчально-методичні прийоми для викладання тих чи інших тем шкільним учителям допомагала робота над практичними завданнями в групах разом з американськими колегами – викладачами курсів фінансової грамотності у школах США Расселом Раштоном та Бенджаміном Кренскі. Кожна група пропонувала власні рекомендації щодо тематичних питань для обговорення в класній аудиторії та під час позааудиторних занять, формувала теми для домашніх завдань, рефератів, контрольних. Учителі шкіл також мали

Відкриття семінару-тренінгу з фінансової грамотності в Університеті банківської справи НБУ.

змогу продемонструвати, як вони самі навчилися застосовувати отримані знання, опанували нові методики і навчально-дидактичні прийоми, підготувавши і представивши на суд колеги викладання окремого уроку.

“Коли вчитель сам навчається, пізнає нове, його викладання стає більш яскравим і живим, це передається дітям, які, у свою чергу, прагнуть більше здобувати знань”, — такими враженнями від участі у семінарі-тренінгу поділилася з “Вісником НБУ” вчителька математики загальноосвітньої школи № 3 міста Львова Надія Іванець. Вона вважає, що з огляду на потреби сьогодення основи фінансової грамотності варто було б впроваджувати у навчальний процес вже у початковій школі. Натомість її колега Лариса Спільніченко, вчитель економіки і заступник директора спеціалізованої школи № 18 міста Черкаси, вважає, що переважно

практичний курс фінансової грамотності доцільно вивчати вже після опанування теоретичних основ економіки. Здобуті навички десятикласники незабаром зможуть застосувати на практиці, каже вчителька, адже після вступу у вищі навчальні заклади молоді люди отримають свої перші платіжні картки, а з вісімнадцятирічного віку вже матимуть право взяти кредит. Тоді їм і стануть у пригоді отримані знання.

У другому семестрі 2011–2012 навчального року курс “Фінансова грамотність” для учнів 10-х класів як пілотний проект стартував у партнерських середніх навчальних закладах у п’яти згаданих вище регіонах України. Після аналізу результатів реалізації пілоту і внесення коректив у навчально-дидактичні матеріали їх буде направлено на офіційне затвердження до Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України. До речі, за роботою семінару-

тренінгу спостерігала представник Інституту інноваційних технологій і змісту освіти при Міністерстві освіти і науки, молоді та спорту України Наталя Забуга. Вона висловила переконання, що обговорені на семінарі навчальний курс “Фінансова грамотність”, відповідні посібник для викладача, підручник і робочий зошит для учня, навчально-методичний матеріал мають значні шанси отримати позитивне рішення експертів комісії науково-методичної ради з питань освіти. Якщо гриф міністерства “схвалено” чи “рекомендовано” буде отримано вчасно, вже у вересні з початком нового навчального року “Фінансова грамотність” може з’явитися у шкільній програмі для 10 класу як курс за вибором.

Юрій Матвійчук,
“Вісник НБУ”.

Роберт Бонд: “Освічений споживач — найкращий клієнт банку”

Про важливість підвищення фінансової грамотності населення в інтерв’ю “Віснику НБУ” розповідає керівник проекту Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) “Розвиток фінансового сектору” Роберт Бонд.

Роберт Бонд.

— У 2010 році проект “Розвиток фінансового сектору” проводив дослідження фінансової грамотності та фінансової обізнаності українських громадян. Чи не стали результати того дослідження поштовхом до початку розробки навчального курсу з фінансової грамотності?

— Більшості країн світу притаманна недостатня фінансова освіченість громадян. Наше загальнонаціональне дослідження показало, що в Україні рівень фінансової грамотності досить низький в усіх вікових групах та регіонах країни. Мене у цьому дослідженні здивували дві речі. По-перше, це значний розрив між самооцінкою українцями власного рівня фінансової грамотності та фактичним рівнем їхніх вмінь, знань і навичок. Так, майже 60% респондентів сказали, що вони в принципі добре розуміються у фінансах. Однак лише близько 20% опитаних змогли правильно відповісти на п’ять

або більше запитань простого математичного тесту, який складався всього із семи запитань. Друге, що мене подивувало, — це дуже обмежена участь більшості українців у фінансовій системі, яка здебільшого полягає у користуванні платіжними картками, а не споживчими кредитами чи іпотекою, взагалі кредитними продуктами. Менше 20% опитаних будь-коли мали справи із кредитами. Для порівняння: у Сполучених Штатах Америки 67% сімей мають іпотечний кредит. Тож головний висновок, який я зробив із цього дослідження, — це те, що ситуація з рівнем фінансової грамотності населення в Україні не відповідає вимогам життя у сучасному фінансовому середовищі.

— Як, на вашу думку, пов’язані між собою фінансова грамотність населення й економічний розвиток країни? Чи може підвищення фінансової грамот-

ності населення стати частиною економічних реформ?

— У багатьох наукових працях відомих західних економістів доведено, що розвиток фінансових ринків є передумовою економічного зростання країни. Для фінансування розвитку бізнесу потрібні фінансові посередники та фінансові інструменти. Нерозуміння населенням принципів функціонування фінансових ринків та фінансових інструментів негативно впливає на довіру до фінансових установ і, таким чином, на рух ресурсів у системі. Якщо ви проаналізуєте монетарну статистику України, то побачите, що колосальна кількість грошей знаходиться поза банківською системою, тобто на руках у населення. Це, ймовірно, є наслідком недостатньої довіри до фінансової системи. Підвищення фінансової грамотності — один із шляхів повернення внутрішніх інвестицій в економіку.

Важливо зауважити, що здорова економіка також потребує розвинутого небанківського фінансового сектору. Чим більшу частку на ринку становитимуть страхові компанії, інвестиційні фонди, недержавні пенсійні фонди, кредитні спілки і т. п., тим

налом комунікації з їхніми батьками, бабусями і дідусями та можуть поширювати здобуті у школі знання про фінанси у власних родин.

— Тобто діти навчатимуть батьків?

— При розробці програми курсу фінансової грамотності ми наголошували саме на практичних знаннях, на потребі українських школярів у розвитку навичок, необхідних для життя у сучасному фінансовому світі. Одне з наших гасел — “Фінансова грамотність — це навички на все життя”. Деякі знання та вміння, отримані школярами, будуть також дуже цікавими їхнім батькам, бабусям і дідусям. Наприклад, питання планування сімейного бюджету. Діти під час виконання домашнього завдання можуть запитати у своїх батьків про сімейні витрати, про ціни на продукти харчування, оренду, вартість комунальних послуг, і це може підштовхнути до більш предметної дискусії з питань планування бюджету і заощаджень. Або інший приклад: для розрахунку вартості фінансової послуги (кредиту на придбання автомобіля, споживчого кредиту, страхування) ми застосуємо порівняльний аналіз на основі завдань типу “купівля за найвигіднішою ціною”. Важливість порівняльного аналізу при здійсненні покупки, а також вміння розраховувати різні видатки (плату за послуги, відсоткові ставки і т. і.) є важливою навичкою, яка може бути передана батькам.

— Яким чином проводитиметься оцінювання ефективності навчання учнів та якості викладання вчителів?

— Для учнів, які оберуть цей курс, буде проведено невеличке анкетування з питань фінансової грамотності, яке складатиметься з 20 запитань. По завершенні курсу буде повторне анкетування. Також ми плануємо протестувати “контрольну” групу інших учнів тієї самої школи, яким не буде викладатися цей курс, і порівняти результати. Крім того, українські та іноземні фахівці час від часу відвідуватимуть уроки з фінансової грамотності, спостерігатимуть за учнями і викладачами та зможуть після уроку підказати вчителям, як поліпшити викладання певних тем чи зацікавити учнів. Наприкінці пілотної програми буде проведено офіційні співбесіди з учнями і вчителями, а також з деякими батьками. У планах також проведення семінару наприкінці червня з усіма вчителями, задіяними у пілотному проєкті, з метою обговорення результатів та внесення пропозицій щодо

поліпшення чи змін програми викладання курсу, методики, підручника та інших навчальних матеріалів, системи оцінювання учнів та викладачів. Потім ми поділимося результатами оцінювання пілотної програми зі школами, Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України, НБУ та іншими зацікавленими сторонами.

— Крім фінансової грамотності, у яких ще напрямках проєкт розвитку фінансового сектору співпрацює з Національним банком України?

— Ми досить щільно працюємо з Національним банком України у кількох напрямках діяльності. Минулого року ми надали технічну допомогу у розробці норм законопроекту щодо визначення реальних власників банків (йдеться про Закон “Про внесення змін до деяких законів України щодо регулювання діяльності банків”, ухвалений Верховною Радою 15 лютого 2011 року. — **Ред.**). Також спільно працюємо щодо питань управління ризиками (стратегії та інструментів хеджування) та над розробкою законодавства про деривативи. З департаментом зовнішньоекономічних відносин співпрацюємо над розробкою комунікативної стратегії НБУ. Університет банківської справи НБУ став нашим основним партнером у просуванні курсу фінансової грамотності, і ми високо цінуємо співробітництво з ним. У цьому сенсі хотів би відзначити нещодавно підписаний наказ Голови Національного банку Сергія Арбузова, який стосується підвищення фінансової грамотності населення. Ми підтримуємо основні положення цього документа і вважаємо це важливим кроком у поступі до фінансової грамотності в Україні.

Думаю, Національний банк усвідомлює, що йому легше було б виконувати свою роботу, якби громадяни України були більш фінансово грамотними. Це підвищило б рівень довіри до державних фінансових установ та до фінансової системи загалом. Комерційним банкам фінансова грамотність населення також була б на користь. Ми у проєкті розвитку фінансового сектору намагаємося переконати їх, що освічений споживач — це найкращий клієнт.

Погляди й думки, висловлені в інтерв'ю, не обов'язково збігаються або відображають погляди чи думки уряду США та Агентства США з міжнародного розвитку.

Організатори та учасники семінару-тренінгу в УБС НБУ.

більші шанси для економічного зростання країни. В Україні цей сектор слабо розвинутий і мало зрозумілий для більшості українців. Приблизно 95% усієї фінансової системи становить банківська система.

— Для пілотних програм курсу фінансової грамотності обрано досить вузьку аудиторію 16–18 років. Чому саме такий вік?

— По-перше, дозвольте мені висловити власне міркування: Україні потрібна національна стратегія з фінансової просвіти, починаючи з перших класів та закінчуючи вищими навчальними закладами. Я також вважаю, що цю стратегію фінансової просвіти потрібно доповнити вдосконаленням нормативно-правової бази захисту прав споживачів фінансових послуг.

Ми вирішили зупинитись на такій віковій аудиторії з кількох причин. По-перше, 16–18 років — це саме той вік, коли діти починають уперше стикатися з фінансовими ринками. Наше дослідження виявило, що значна кількість молодих людей в Україні вже має кредити на навчання та споживчі кредити і що багато з них потребує юридичної допомоги у вирішенні питань, пов'язаних із заборгованістю за цими кредитами. Міжнародний досвід свідчить, що найліпший час для навчання фінансовій грамотності тоді, коли людина готова до сприйняття і прагне сприймати нову інформацію. А якщо молода людина вперше стала споживачем фінансових послуг та накопичила борг — саме тоді і настає сприятливий момент. Дуже важливий ще один фактор: молоді люди є своєрідним ка-

Вітаємо! /

Державні нагороди України

За значний особистий внесок у соціально-економічний, науково-технічний, культурно-освітній розвиток незалежної Української держави, вагомі трудові досягнення, багаторічну сумлінну працю та з нагоди 20-ї річниці підтвердження всеукраїнським референдумом Акта проголошення незалежності України 1 грудня 1991 року Президент України своїм указом від 1 грудня 2011 року № 1094/2011 відзначив державними нагородами та почесними званнями велику групу співвітчизників. Серед них і кращі працівники Національного банку України.

За високі здобутки у праці, сумлінне ставлення до службових обов'язків, неординарні організаторські здібності кращих фахівців Національного банку також відзначено Грамотами Верховної Ради України та Почесними грамотами Кабінету Міністрів України. Щиро вітаємо колег з високою оцінкою їхньої професійної діяльності та бажаємо нових трудових перемог в ім'я процвітання Вітчизни.

Почесне звання “заслужений економіст України” присвоєно

Ігорю СОРКІНУ,

заступнику Голови Національного банку України.

У школі Ігорю Соркіну пророкували успішну кар'єру військового. У юнака для цього були всі задатки: стрункий, фізично підготовлений, мав схильність до точних наук, дружив з технікою. Ігор і не приховував заповітну мрію від однокласників, психологічно й фізично готував себе до навчання у військовому училищі. Тоді, в середині вісімдесятих років, професія захисника Вітчизни користувалася неабиякою популярністю серед молоді. Українські юнаки штурмували приймальні комісії військових закладів. Невипадково ж у Радянській Армії чи не кожен другий офіцер був з України.

У 1988 році Ігор Соркін закінчив Бакинське вище загальновійськове командне училище, отримавши диплом інженера з експлуатації бронетанкової та автомобільної техніки. На службі товариші поважали його за чесний, наполегливий ха-

рактер, а командування цінувало за вміння виконувати найскладніші завдання.

Але одному Богу відомо, куди винесе тебе завтра швидкоплинна річка життя. З роками Ігор усе більше відчував свою нереалізованість, можливо, навіть розчарування. Недалекі політики безперестанку твердили: нам не потрібна “роздута” армія, необхідно позбавлятися від дармоїдів у погонах... Кого не зачепить за живе така зневага?

Залишаючись послідовним у своїй життєвій позиції, Ігор Соркін у 1998 році закінчує Донецький державний університет за спеціальністю правознавство. З армією довелося розпрощатись. Річка життя, трохи поплетавшись, несподівано знайшла інше русло — п'ятнадцять років тому його запросили на роботу до Донецького обласного управління Національного банку України. Ця обставина змусила згодом опанувати ще одну спеціальність у тому ж таки університеті — банківську справу.

Якщо простежити за трудовою діяльністю цього періоду життя Ігоря Соркіна,

неважко помітити, як стрімко вивершувалась банкірська кар'єра вчорашнього військового: за п'ять років від спеціаліста першої категорії відділу банківського нагляду обласного управління НБУ він доріс до відповідальної посади начальника цього відділу. Яким чином вдалося досягти таких результатів у абсолютно новій сфері діяльності? Запитання не риторичне, відповідь на нього можуть дати і друзі по військовій службі, й колеги по роботі в банку.

Цілеспрямований характер, уміння відкинути другорядне, зосередитись на головному в житті, поєднувати навчання з практичною діяльністю — це ті риси характеру, що допомагали Ігорю Соркіну на новій роботі. Як проблемні активи впливають на регулятивний капітал банків, як зменшити частку цих активів у банківських балансах, забезпечити нормальний режим роботи банків і зосередитись на виконанні основних функцій — кредитуванні економіки? Окремі напрями роботи — захист депозитів вкладників, збільшення рівня капіталу, реструктури-

зація заборгованості банків та відновлення необхідного рівня ліквідності — годі перелічити всі проблеми, котрі доводилося вирішувати відділу, який вісім років поспіль очолював Ігор Соркін.

На Донеччині він пройшов добру школу банківського працівника. Із липня 2010 року висококваліфікованого фахівця було призначено заступником Голови Національного банку України.

За час роботи в центральному апараті НБУ Ігор Соркін зробив значний внесок у підвищення ефективності банківського регулювання та нагляду, постійно спрямовує свою професійну діяльність на забезпечення стабільного функціонування банків і банківської системи в цілому, на захист інтересів вкладників і кредиторів. Ігор Соркін високо цінує вміння підлеглих спеціалістів працювати в команді, плідно підтримує ділові стосунки з колегами та з представниками фінансових і банківських установ та організацій, користується авторитетом і повагою в банківській системі України.

На Малинську паперову фабрику Анатолій Журавський прийшов ще в 1977 році після закінчення Коростенського професійно-технічного училища № 3. Маючи хист до техніки, юнак успішно опанував професію електромонтера з експлуатації промислового електроустаткування.

Коли в 1995 році уряд України ухвалив рішення побудувати в Малині поряд із діючим підприємством

Почесне звання “заслужений працівник промисловості України” присвоєно

Анатолію ЖУРАВЬСЬКОМУ,

слюсарю-ремонтнику Фабрики банкнотного паперу Національного банку України.

Фабрику банкнотного паперу, Анатолій одним із перших подав заяву. Відбирали туди кращих із кращих працівників паперової галузі.

На все життя запам'ятались Анатолію Станіславовичу робочі випробування технологічної лінії з виробництва банкнотного паперу. Це дуже відповідальна і хвилююча мить у житті, коли відчуваєш гордість за свою причетність до виконання важливого державного завдання.

Набуті майстерність і професіоналізм слюсаря-

ремонтника шостого розряду, взаємовиручка в колективі ремонтно-механічної дільниці — це саме ті чинники, котрі назавжди прив'язали чоловіка до техніки. Навіть коли йому запропонували очолити бригаду, відмовився: “Мені краще працювати з механізмами, лагодити лінії, що налаштував своїми руками”.

“Глибокі знання специфіки паперової справи та багатий досвід монтажу папероробного обладнання дають змогу майстру безпомилково знаходити та усувати поломки в роботі фа-

бричного обладнання”, — розповідає про нагородженого заступник директора фабрики Павло Когут.

Товариші по роботі, керівництво фабрики з гордістю зустріли повідомлення про те, що Анатолію Журавському присвоєно почесне звання “заслужений працівник промисловості України”. Саме на таких сумлінних та добросовісних людях, як Анатолій Станіславович і тримається успіх колективу, стабільна й злагоджена робота Фабрики банкнотного паперу.

Ольга Бондаренко народилась у невеликому шахтарському містечку Брянка, що на Луганщині. Батько, Михайло Григорович, — почесний шахтар, відома в місті людина. За самовіддану працю нагороджений багатьма трудовими орденами. Мати, Лариса Юхимівна, — все життя пропрацювала в територіальних структурах Держбанку СРСР. Від них дівчина перейняла просту життєву науку: не пасувати перед труднощами, любити рідну землю, людей, з якими

йдеш по життю. Тепер ці цінності прищеплює дітям — студенту Віталію та школярці Марійці.

Від мами Ольга успадкувала улюблену професію банківського працівника. Закінчила Донецький державний університет за спеціальністю прикладна математика та Українську академію банківської справи Національного банку України.

Трудову діяльність розпочала в 1989 році у Ворошиловградському обласному управлінні Держбанку СРСР на посаді старшого економіста відділу координації банків. З 1995 року

— провідний, головний економіст відділу банківського нагляду управління Національного банку України в Луганській області. Саме Ользі Бондаренко доручають найвідповідальніші завдання — організовувати і супроводжувати всі види перевірок у сфері банківського нагляду, складати комплексні звіти за їх результатами, визначати рейтингову оцінку діяльності банків за системою “CAMELS”, а також започатковувати заходи щодо усунення виявлених при інспектуванні банків порушень чинного законодавства та нормативних

актів Національного банку України.

Керівництво управління високо цінує професійний рівень Ольги Бондаренко, її здатність ініціативно взаємодіяти з правоохоронними органами, органами місцевого самоврядування та внутрішніми підрозділами. Вона постійно бере участь у розробленні і вдосконаленні методологічної та методичної бази з питань банківського нагляду.

Орден “За заслуги” III ступеня — заслужена відзнака держави, що увінчує професіоналізм і прекрасні риси характеру Ольги Бондаренко.

Орден “За заслуги” III ступеня нагороджено

Ольгу БОНДАРЕНКО,

головного економіста управління Національного банку України в Луганській області.

Орденем княгині Ольги III ступеня нагороджено

Марію НАГІРНУ,

завідувача сховища управління Національного банку України у Львівській області.

у житті не змінювала.

Специфіка роботи у сховищах зберігання цінностей потребує від кожного працівника внутрішньої мобілізації, зосередженості й пильності, адже йдеться про готівку, значні її суми. Все це позначається на характері. І все ж Марія Нагірна свою професію любить, віддала їй 28 років життя. Якби довелося знову починати трудову діяльність, нічого б

За плечима Марії Іванівни понад тридцять років самовідданої праці в банківській системі. Трудову діяльність розпочала у серпні 1980 року касиром-експертом каси перерахунку відділу касових операцій у міському управлінні Львівської обласної контори Держбанку СРСР. Змінювалися вивіски на установі, але не змінювалося місце (приміщення) роботи Марії Нагірної. Разом з колегами пережили два етапи грошової реформи — спершу купонокарбованці

прийшли на зміну радянським рублям, а згодом національною валютою стала гривня. Про ті дні жінка згадує, тяжко зітхаючи, — інколи доводилося працювати по 16–20 годин на добу. А вдома — троє малих дітей. Старша Оксана доглядала за меншими сестричками Ольгою та Оленою, підстраховував чоловік, хоча у нього в міліції також був день ненормований.

Марія Нагірна — одна з тисяч банківських працівників України, котрі на власних плечах не тільки

винесли, а й забезпечили успішне проведення грошової реформи. Ініціативна, наполеглива, вона змогла на посаді завідувача сховища організувати його чітке функціонування, надійне зберігання, видачу та приймання готівки від філій та відділень банківських установ Львівщини. І нині висококваліфікований спеціаліст постійно dbає про підвищення професійного рівня. Свою нагороду вважає відзнакою всього дружного колективу, який очолює вже багато років.

Медаллю “За працю і звитягу” нагороджено

Ольгу ЧЕРНІЄНКО,

головного економіста управління Національного банку України в Одеській області.

У лютому 2012-го виповнюється двадцять років, як молоденька випускниця з дипломом економіста переступила поріг управління Національного банку України в Одеській області. Працювала на посаді економіста другої категорії сектору контролю, вивірки і передачі інформації касового центру операційного відділу розрахункового центру. Щоправда, недовго. Керівництво помітило здібності Ольги, її самовіддачу улюблених справ і вже у серпні 1993 року призначило завідувачем сектору валютних операцій операційного відділу.

“На всіх посадах, які обіймала Ольга Григорівна

впродовж двох десятиріч років, проявила себе як грамотний, висококваліфікований спеціаліст, котрому не позичати відповідальності й зібраності як на робочому місці, так і в цілому по життю, — характеризує підлеглу начальник управління НБУ в Одеській області Михайло Азаров. — З роками прийшов і досвід, особливо щодо питань ведення податкового обліку, обліку нараховання доходів від надання інформаційно-розрахункових послуг, послуг електронної пошти тощо. За її активної участі в управлінні введено нове технологічне робоче місце ПДВ у системі автоматизації фінансо-

во-господарських операцій SAP R/3”.

Нині Ольга Чернієнко працює головним спеціалістом сектору внутрішньобанківських операцій відділу організації бухгалтерського обліку. Життєве покликання, наполеглива самоосвіта, сумлінне ставлення до службових обов’язків і висока внутрішня самоорганізація — ці риси дали жінці змогу піднятися на вершину професійної майстерності. Колеги вважають її справжнім асом у бухгалтерській справі. А ще поважають за добру товариську вдачу, за постійну готовність допомагати молоді, брати на себе відповідальність у складних ситуаціях.

Володимира КУПІНА,
начальника цеху Банкотно-монетного двору Національного банку України.

Медаллю “За працю і звитягу” нагороджено

На все життя запам’ятав Володимир Купін запах свіжої фарби й перші власноруч надруковані сторінки ще в 1970 році, коли прийшов учнем друкаря на Київський завод автоматки імені Петровського. Робота з ручними шрифтами так захопила хлопця, що він часто залишався після зміни, аби швидше освоїти процес ручного складання текстів.

Відслуживши в армії, прийшов працювати у краше в ті роки видавництво “Радянська Україна”. З цим підприємством у Володимира пов’язані най-

світліші спогади. Тут юнак став на ноги, відшліфувував професійну майстерність, пройшов шлях слюсаря від першого до шостого розряду, став майстром ремонтно-механічного цеху. Без відриву від виробництва закінчив Український поліграфічний інститут імені Івана Федорова, здобувши професію інженера-механіка.

У січні 1994 року Володимира Купіна запросили працювати начальником ремонтно-механічного цеху Банкотно-монетного двору Національного банку України. Тут саме кипіла відповідальна робота — комплектували нові поліграфічні лінії. Справа це копітка, потребує неабия-

кої професійної майстерності, знання сучасних поліграфічних машин і головне — високої відповідальності від інженерної служби і виконавців. Варто помилитися на сантиметр-другий з бетонними фундаментами, і через перекося відмовиться працювати поліграфічна машина вартістю в декілька мільйонів євро.

Нині Володимир Купін очолює “гарячий” цех — цех, у якому друкується українська гривня.

“Коли керівник на своєму місці, не треба контролювати кожен крок у його роботі, — розповідає про нагородженого генеральний директор Банкотно-монетного двору НБУ

Олександр Кіреєв. — Колектив працює дружно, злагоджено, забезпечує високу якість виготовленої продукції. Володимир Купін вдалося підібрати таких же, як і сам, грамотних фахівців, здатних розв’язувати найскладніші технічні завдання. Ще п’ять — шість років тому відходи паперу під час друкування гривні сягали 12 відсотків. Нині цей показник знизився втричі, тобто економимо десятки тонн дорогого банкотно-монетного паперу. За його участі змонтована і доведена до пускової готовності сучасна поліграфічна техніка. Тепер майстер добивається, аби лінії працювали ефективно, з найбільшою віддачею”.

За вагомий особистий внесок у розвиток грошово-кредитної політики та банківської сфери, сумлінність у праці й високий професіоналізм Грамотами Верховної Ради України нагороджено:

Олену ЩЕРБАКОВУ, директора Генерального департаменту грошово-кредитної політики Національного банку України;

Тетяну ГАЙДАЙ, начальника відділу валютного контролю та ліцензування управління Національного банку України в Харківській області;

Валентину ФЕСЕНКО, аналітика-консультанта управління Національного банку України в Донецькій області.

За вагомий внесок у забезпечення розвитку банківської справи та високий професіоналізм Почесними грамотами Кабінету Міністрів України нагороджено:

Олексія ТКАЧЕНКА, директора Генерального департаменту банківського нагляду Національного банку України;

Василя ПЕЧЕРОВА, слюсаря-ремонтника шостого розряду ремонтно-механічного цеху Банкотно-монетного двору Національного банку України;

Сергія КОРАБЛІНА, директора департаменту аналізу та прогнозування грошово-кредитного ринку Генерального департаменту грошово-кредитної політики Національного банку України.

Сергій Козьменко

Доктор економічних наук,
професор, проректор
Державного вищого навчального закладу
"Українська академія банківської справи
Національного банку України"

Ксенія Багмет

Аспірант кафедри банківської справи
Державного вищого навчального закладу
"Українська академія банківської справи
Національного банку України"

Дослідження/

Теоретичне підґрунтя банківсько-страхової інтеграції

Функціонування фінансового сектору економіки в сучасних умовах характеризується формуванням тісних інтеграційних взаємозв'язків між банками та страховими компаніями. Узагальнення теоретичної бази дослідження дало змогу здійснити ідентифікацію сутності понять "банківсько-страхова інтеграція" та "банківське страхування". У статті обґрунтовано відмінності між ключовими поняттями банківсько-страхової взаємодії, визначено взаємозв'язки між основними видами та формами інтеграції банків і страхових компаній.

Результати пошуку різних підходів до розуміння сутності БСІ свідчать про їх незначну кількість та про наявність суперечностей у її визначенні теоретиками і практиками. Таким чином, виникає об'єктивна необхідність розвитку теорії банківсько-страхової інтеграції як відносно окремих корпоративних об'єднань, так і на рівні фінансового сектору в цілому.

Для ідентифікації сутності поняття "банківсько-страхова інтеграція", ми пропонуємо розглянути його з точки зору таких підходів: *організаційного, ресурсного, функціонального та результатного*.

Представимо деякі визначення БСІ у межах виокремлених підходів.

Дж. Каммінс (J.Cummins), М.Бейс (M.Weiss), К.Хаоїїнґ (X.Xiaoqing) у межах *організаційного підходу* пропонують розглядати банківсько-страхову інтеграцію як комплексний процес добровільної взаємодії, зближення й переплетення банків та страхових компаній, що передбачає створення широкого об'єднання, яке функціонує згідно зі спеціально підписаними

угодами і має певну організаційну структуру [1, с. 12]. На нашу думку, таке розуміння досліджуваного процесу неповне та характеризується наявністю певних *недоліків, а саме*: БСІ розглядається як процес добровільної взаємодії, хоча на практиці найпоширенішою формою реалізації цього процесу є злиття/поглинання, що здійснюються здебільшого не на паритетних засадах; незрозумілим є сутнісний зміст поняття "переплетення" банків та страхових компаній; БСІ характеризується виключно на мікрорівні та не враховує синергетичний ефект як головну мету інтеграції.

Економічна сутність БСІ з позиції *функціонального підходу* розкривається через спільність виконуваних функцій, інтересів та взаємовигідність відносин між банками та страховими компаніями. Цей підхід дає змогу визначити банківсько-страхову інтеграцію як *стан чи процес поєднання діяльності банків та страхових компаній на основі притаманних їм функцій і поглиблення взаємодії*, що породжує причинну зумовленість

з виникненням у 1970-х роках концепції банківського страхування ("bancassurance"), з подальшим прискореним зростанням кількості та обсягів спільних операцій між банками й страховими компаніями, з масштабною регіональною диверсифікацією діяльності міжнародних фінансових груп, зі стрімким розширенням асортименту комплексних фінансових продуктів зростає інтерес науковців та практиків до проблем банківсько-страхової взаємодії. Проте, незважаючи на високий інтерес до цієї проблематики, слід зазначити, що досі немає жодного ґрунтового і вичерпного дослідження щодо визначення банківсько-страхової інтеграції (БСІ).

та узгодженість дій [2–4]. Представники даного підходу виокремлюють однакові за змістом спільні функції, а саме: *інвестиційну, ризикову (компенсаційну) та функцію капіталізації*. При цьому, наприклад, *спільна функція капіталізації* для банків є традиційною функцією залучення грошових коштів, а для страхових компаній — це, відповідно, накопичувальна функція, що реалізується у рамках страхування життя.

В.Кучеренко *інвестиційну функцію* визначає для банків у контексті інтеграційного процесу як ефективне розміщення фінансових ресурсів страхових компаній, а для страхових компаній — як ефективне розміщення страхових резервів із метою забезпечення покриття майбутніх збитків та підвищення конкурентоспроможності страхового бізнесу [4].

Ризикова (компенсаційна) функція зумовлена об'єктивною необхідністю з боку банків розподіляти ризики своєї діяльності через страхування. З боку страхових компаній ця функція є визначальною, адже передача страхового ризику — основне призначення страхування. В.Кучеренко під інтеграцією банків і страхових компаній пропонує розуміти відображення процесу поєднання та узгодження їх спільних відносин, пов'язаних із залученням і використанням грошових надходжень від населення, підприємств та установ, на що спрямовані функції цих суб'єктів фінансового ринку в їх інтересах, а також в інтересах суспільного відтворення (функціональний підхід) [4, с. 103].

Частина науковців підходить до з'ясування суті БСІ з позиції **ресурсного підходу**, трактуючи це поняття як стан найефективнішого використання всіх видів ресурсів її учасників — фінансових установ. Іншими словами, найефективніше використання наявних та потенційних ресурсів банків і страхових компаній можливе в межах саме інтегрованого об'єднання, що в результаті дає змогу отримати синергетичний ефект. *Головним недоліком* такого підходу є неврахування динамічності розвитку БСІ, і тому точнішим є розуміння банківсько-страхової інтеграції як *процесу*, спрямованого на забезпечення найефективнішого використання фінансових ресурсів її учасників.

Найчастіше БСІ розглядається з позиції **результатного підходу**, що передбачає оцінку перспективних можливостей інтеграції у напрямі досяг-

нення синергетичного ефекту. Так, на думку американських дослідників Дж. Бойда (J.Boyd), С.Грехема (S.Graham), Р.Хьюїтта (R.Hewitt), інтеграція банківських та небанківських установ є процесом взаємного зближення економічних суб'єктів через переплетення господарських зв'язків, їх глибоку взаємодію та об'єднання з метою отримання економічного ефекту [5, с. 47]. Р.Арутюнян розглядає БСІ як процес поступового об'єднання діяльності банків та небанківських фінансових установ (від спільного продажу послуг до створення спеціалізованих фінансових установ), спрямованих на отримання економічного ефекту, що досягається в результаті взаємодії трудових, матеріальних та фінансових ресурсів [6].

Підтримуючи думку про те, що головною метою банківсько-страхової інтеграції є отримання синергетичного ефекту, зазначимо, що такий підхід не враховує фактор часу (досліджуване поняття розглядається з позиції отриманого результату, що найчастіше є величиною запасу та розрахову-

ється у конкретний момент часу).

Отже, узагальнення теоретичних поглядів дає змогу констатувати, що використання поняття “банківсько-страхова інтеграція” здійснюється з різних позицій. Враховуючи сформовані ключові ознаки БСІ (див. схему 1), а також переваги та недоліки виокремлених підходів (див. схему 2), ми пропонуємо трактування *банківсько-страхової інтеграції* як динамічного процесу часткового чи повного об'єднання капіталів банків та страхових компаній, а також інформаційних, технологічних, кадрових, управлінських та інших ресурсів на основі притаманних їм спільних функцій, результатом якого є досягнення синергетичного ефекту (мікрорівень) та здійснення впливу на формування циклічних коливань у розвитку фінансового сектору економіки (макрорівень).

На відміну від існуючих трактувань, у запропонованому підході зроблено спробу максимально врахувати всі основні аспекти та сучасні тенденції розвитку банківсько-страхової інтеграції, а саме:

Схема 1. Узагальнення ключових ознак банківсько-страхової інтеграції

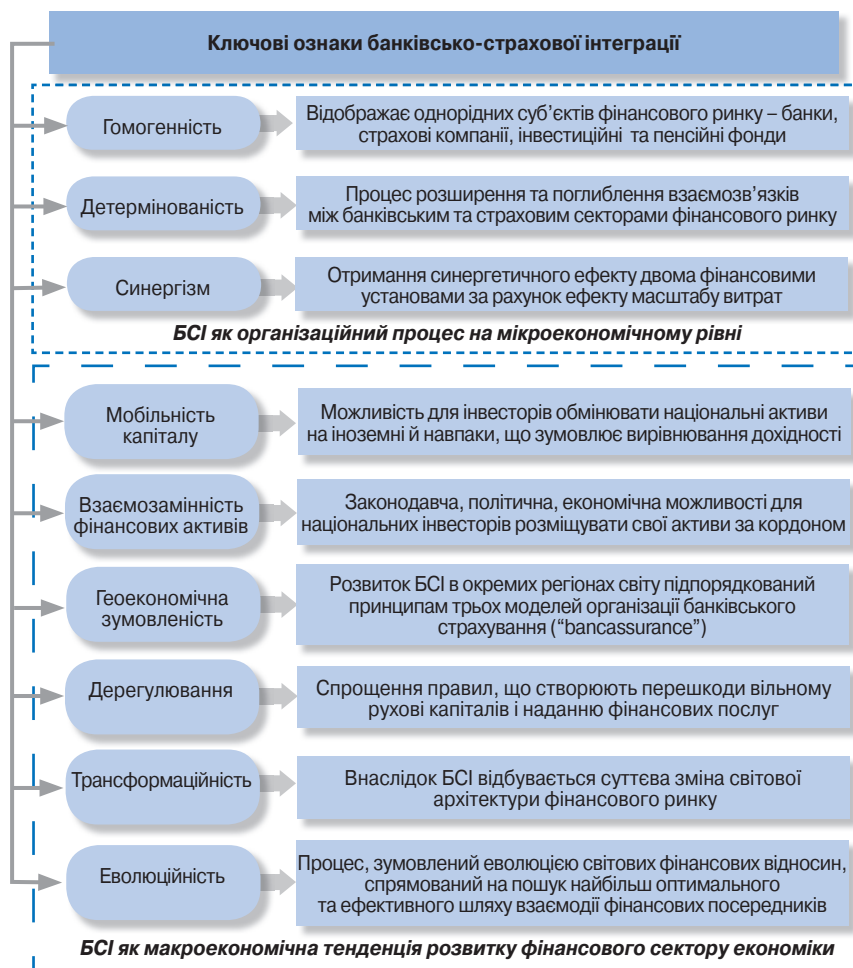
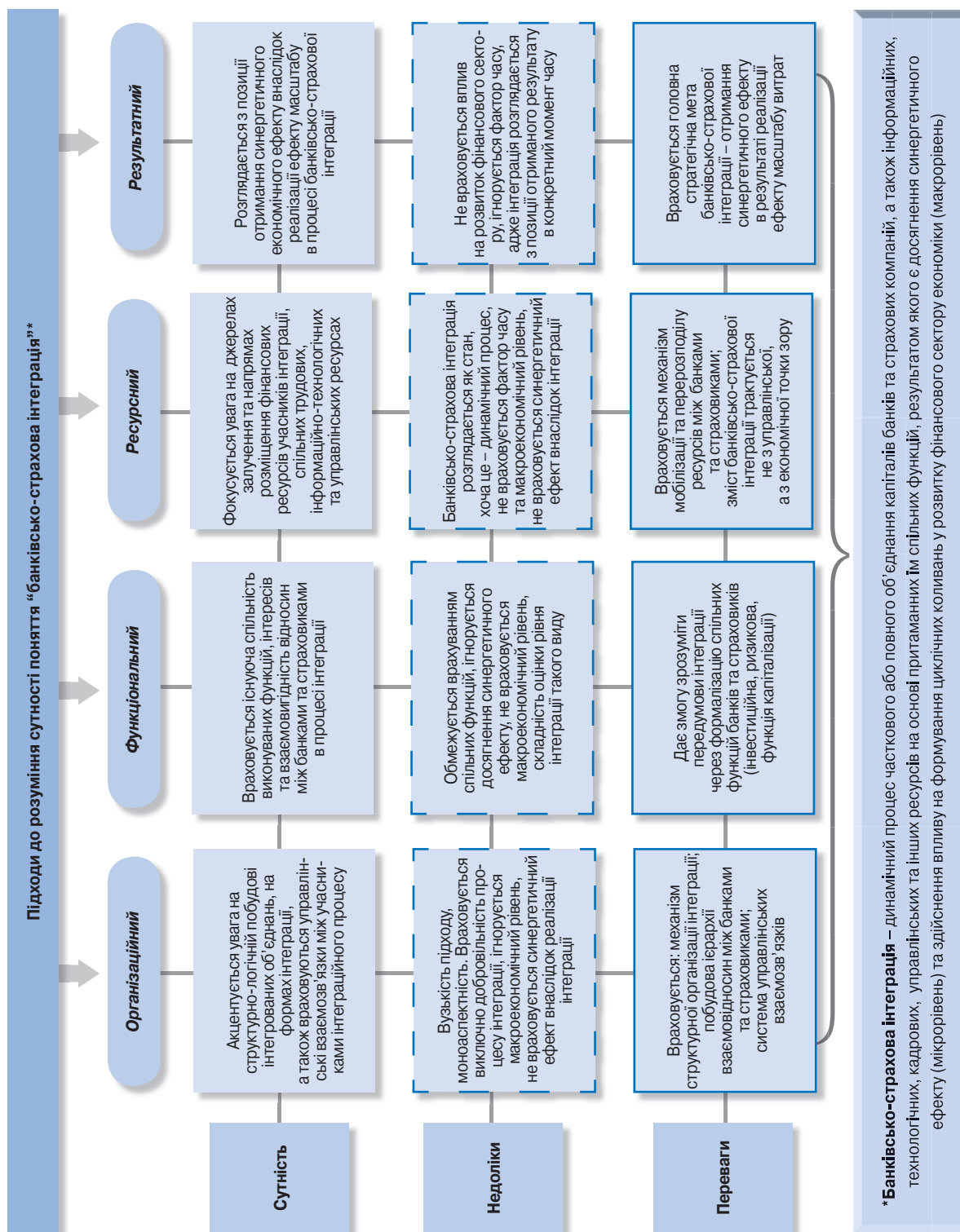

Схема 2. Характеристика і визначення сутності поняття "банківсько-страхова інтеграція"

- враховуються ключові ознаки процесу інтеграції, що дає змогу розглядати це явище в комплексі та сприяє точнішій формалізації;
- визначається дуалістична природа інтеграційного процесу (мікротамакrorівні);
- зазначається наявність взаємозалежності між наслідками банківсько-

страхової інтеграції та циклічними коливаннями в розвитку фінансового сектору. Головною гіпотезою при цьому є те, що під час кризових явищ в економіці БСІ може зумовлювати негативний вплив на функціонування фінансового сектору, а на фазах пожвавлення (підйому) – сприяє розвитку за рахунок об'єднання наявних

ресурсів та розширення інвестування. Необхідно зазначити і відсутність єдиного погляду вчених щодо розмежування БСІ з *банківсько-страховою взаємодією, конвергенцією фінансових послуг, консолідацією і кооперацією банківського та страхового бізнесів*. Це свідчить про необхідність здійснення порівняльного аналізу сутності та

Схема 3. Характеристика відмінностей між ключовими поняттями дослідження банківсько-страхової інтеграції

взаємозв'язків зазначених понять.

У теоретичному контексті *банківсько-страхова взаємодія* є ширшим поняттям, ніж банківсько-страхова інтеграція, і ним можна охарактеризувати будь-який вид та форму спільної діяльності установ. Так, враховуючи загальноприйняте розуміння сутності поняття “взаємодія” в теорії пізнання та узагальнюючи існуючі позиції науковців, пропонуємо розглядати **банківсько-страхову взаємодію** як взаємний вплив банків та страхових компаній один на одного у процесі формування системи організаційних, маркетингових, управлінських, технологічних, інформаційних, інноваційних та інших взаємозв'язків з метою досягнення переваг ефективнішого розвитку з урахуванням інтересів власників, інвесторів та клієнтів.

Що стосується БСІ та *конвергенції страхової і банківської справи*, то ці процеси розмежовуються на основі визначення принципу однорідності (див. схему 3).

Е.Балтенспергер (E.Baltensperger), П.Буомбергер (P.Buomberger), А.Луппа (A.Luppa), А.Вікі (A.Wicki), Б.Келлер (B.Keller) під *конвергенцією* страхової та банківської справи розуміють процес перетворення фінансового сектору, спрямований на створення спільної сфери діяльності банків та страхових компаній на рівнях продуктів і самих інститутів, а також на зближення меж банківської та страхової справи з метою управління ризиками [8, с. 14].

БСІ безпосередньо пов'язана з такими процесами, як *консолідація* та

кооперація. У загальному розумінні консолідація є об'єднанням (злиттям) певних об'єктів, зміцненням певних зв'язків, а також поєднанням окремих організацій для посилення боротьби за спільні цілі [9]. При цьому, для БСІ характерний високий рівень щільності та довгостроковий характер взаємозв'язків між фінансовими установами на відміну від консолідації. Варто зазначити, що використання терміна “консолідація” доцільне передусім у контексті розгляду нагляду за діяльністю фінансових посередників чи консолідації каналів збуту.

Що ж стосується *кооперації* банківсько-страхової діяльності, то цей термін використовується здебільшого для позначення форми організації співпраці банків та страхових компаній щодо формування спільної продуктової політики чи інформаційно-

го обміну технологічними інноваціями (див. схему 3).

Окремо варто дослідити поняття “банківське страхування”, що часто ототожнюється з об'єктом нашого дослідження — БСІ. Взагалі, слід звернути увагу на необгрунтоване ототожнення понять різних моделей страхування (див. схему 4).

Дослідження існуючих поглядів на зміст поняття “банківське страхування” дає змогу виокремити три основні підходи до його розуміння: *дистрибуційний, продуктове, організаційний* (див. схему 5).

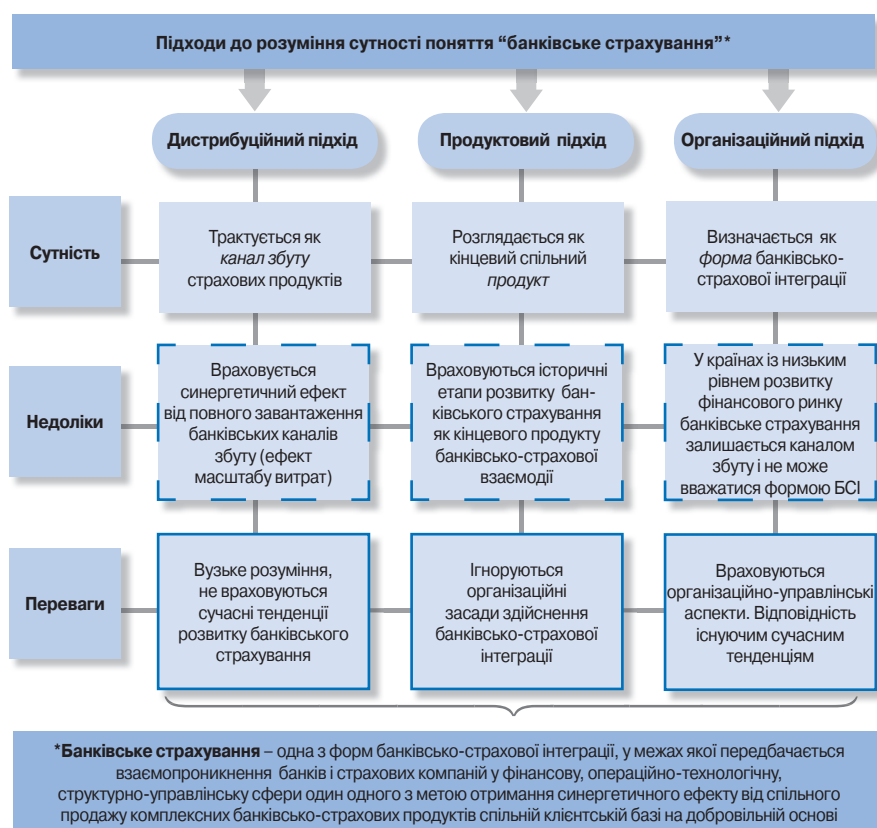
Дистрибуційний підхід пов'язаний із фактом поступового збільшення в структурі каналів збуту страхових продуктів питомої ваги банківських відділень та філіалів. Тому на початковому етапі виникнення концепції банківського страхування, поряд зі страховими агентами і брокерами та офісним каналом збуту страхових продуктів, воно правомірно відносилося до виключно дистрибуційного каналу. Прихильники такого підходу характеризують банківське страхування як *систему стимулювання та збуту страхових продуктів* за рахунок використання сформованої розгалуженої мережі банківських відділень та філіалів [10, с. 159]. У межах дистрибуційного підходу варто зазначити дослідження Ю.Клапкова, який визначає продаж страхових продуктів через банківську мережу поняттям “*банкострахування*”, а безпосередньо “*банківське страхування*” — як комплексне банківське страхування (Bankers Blanket Bond) [7].

Повніше характеризують поняття “банківське страхування” представники **продуктового підходу**. Так, М.Кумар (M.Kumar) обгрунтовує, що банківське страхування є сфе-

Схема 4. Узагальнення дослідження поняття “банківське страхування”

Схема 5. Характеристика і визначення сутності поняття “банківське страхування”

рою, яка поєднує страхові та банківські продукти і послуги, що надаються шляхом залучення спільного каналу дистрибуції та/або визначеним групам клієнтів [11]. При цьому виокремлюється *активне банківське страхування* (активні стимулювання та збут страхових продуктів клієнтам банку) та *пасивне* (взаємодія між банками та страховими компаніями з метою захисту банківських активів від ризиків). Враховуючи здобутки таких фахівців у сфері банківсько-страхової інтеграції, як Ж.Даніель (J.Daniel) [2], Н.Женете (N.Genetay) і П.Моліно (P.Molynoux) [13], в теорії банківського страхування, коли мова йде про *кінцевий спільний продукт*, традиційно виокремлюємо три етапи його розвитку: 1) стимулювання та збут банками звичайних страхових продуктів (наприклад, депозитне страхування); 2) стрімке зростання обсягів продажів спільних продуктів зі страхування життя з пільговим режимом оподаткування; 3) остаточне становлення банківського страхування як концепції ведення бізнесу: диверсифікація спільних продуктів, формування основних видів кінцевих послуг зі страхування життя та ризикового страхування [12].

На нашу думку, продуктовий підхід, як і дистрибуційний є досить спрощеним і не враховує організаційно-методичні засади здійснення банківсько-страхової взаємодії.

Слід підтримати точку зору щодо розгляду банківського страхування як однієї з *форм банківсько-страхової інтеграції* (див. схему 5). Дослідження сутнісного змісту поняття “банківське страхування” у межах *організаційного підходу* дає змогу визначити ключові елементи цього поняття: спільний канал збуту; спільні комплексні фінансові (банківсько-страхові) продукти; єдина клієнтська база у просуванні продуктів; добровільність банківсько-страхової взаємодії; спільна мета – отримання синергетичного ефекту; об’єднання фінансової, маркетингової, операційно-технологічної та інших видів діяльності банку та страхової компанії.

Визначення економічного змісту поняття “банківське страхування” має враховувати переваги та недоліки трьох указаних підходів. Під **банківським страхуванням** пропонується розуміти *одну з форм банківсько-страхової інтеграції, у межах якої передбачається взаємопроникнення банків і страхових компаній у фінансову, операційно-техно-*

логічну, структурно-управлінську сфери один одного з метою отримання синергетичного ефекту від спільного продажу комплексних банківсько-страхових продуктів спільній клієнтській базі на добровільній основі [14].

Аналіз теоретичного матеріалу з досліджуваної проблематики показує наявність ряду відмінностей та суперечностей у поглядах щодо виокремлення форм та видів БСІ.

Як правило, розглянуті наукові роботи містять аналіз можливих форм, але не враховують головну ознаку банківсько-страхової інтеграції – наявність (відсутність) взаємозв’язків між капіталами банків та страхових компаній. Крім цього, автори не пропонують універсального переліку форм реалізації БСІ, що може бути використаний як в Україні, так і в країнах – осередках банківсько-страхової взаємодії. При цьому слід погодитися з думкою В.Кучеренка, який під **формою інтеграції банківського та страхового капіталу** запропонував розуміти зовнішнє вираження процесів поєднання капіталів двох фінансових інститутів, що представляє собою інтегровану структуру [15]. Справді, будь-яка форма БСІ містить організаційну (управлінські рішення та зв’язки капіталів на теоретичному рівні) та організаційно-правову структури (корпоративна форма інтеграції капіталів відповідно до законодавчих вимог).

Варто зазначити, що банківсько-страхова інтеграція, конвергенція банківського та страхового бізнесу, консолідація та кооперація діяльності банків і страхових компаній відрізняються один від одного також **формами** реалізації на практиці, а співвідносяться один із одним у контексті окремих **видів** БСІ. На схемі 6 представлено взаємозв’язок між досліджуваними поняттями залежно від рівня інтеграції фінансових посередників – від кооперативу до повної інтеграції.

Так, у межах банківсько-страхової інтеграції доцільно виділити окремі спрощені види: інтеграція масштабу, асортименту та безпосередньо повна інтеграція. Інтеграція масштабу передбачає консолідацію каналів збуту та інтеграцію бізнес-процесів (див. схему 6). Інтеграція асортименту характеризується процесами конвергенції фінансових послуг та консолідації фінансових продуктів, а отже, впливає на результат взаємодії банків та страхових компаній із метою розширення комплексу фінансових послуг. Цей вид банківсько-страхової

Схема 6. Види та форми реалізації БСІ у взаємозв'язку з близькими поняттями

інтеграції передбачає, наприклад, переорієнтацію фінансової установи — від надання одного виду фінансової послуги до декількох одночасно, таких як комерційні й інвестиційні банківські послуги та страхові послуги в одній організації [12].

Повна інтеграція банків та страхових компаній, тобто власне БСІ в широкому сенсі як найпоширеніша форма банківсько-страхової взаємодії, може бути реалізована за рахунок операцій злиття/поглинання, через розширення діяльності одного банку і страхової компанії або групи банків та страховиків, інтеграції виробничих процесів чи процесів дистрибуції. Іншими словами, формою реалізації є фінансово-промислові групи, фінансові холдингові компанії, фінансові конгломерати, фінансові супермаркети. Крім цього, можна констатувати, що банківсько-страхова інтеграція є складно організованим процесом і на практиці може поєднувати в собі одночасно кілька спрощених типів інтеграції.

ВИСНОВКИ

Банківсько-страхова інтеграція відіграє визначальну роль у забезпеченні розвитку фінансового сектору економіки. Наслідком об'єднання банківського і страхового капіталів, а також інформаційно-технологічних, кадрових, управлінських та інших ресурсів учасників інтеграції є досягнення синергетичного ефекту на рівні окремих корпоративних об'єднань. Залежно від рівня інтеграції доцільним є виокремлення таких видів БСІ, як інтеграція асортименту (формою

реалізації цього виду є комплексні фінансові продукти), інтеграція масштабу (реалізується у формах спільних каналів збуту та стратегічних альянсів), а також повна інтеграція (представлена банківсько-страховими групами). Теоретичне обґрунтування сутності інтеграції банків та страхових компаній як процесу макроекономічного порядку сприяє подальшій формалізації взаємозв'язку між наслідками БСІ та циклічними коливаннями фінансового сектору економіки.

Література

1. Cummins J. Concentration, Vertical Integration and Bancassurance: Consolidation and the "Insurance Middleman" [Electronic resource] / J. Cummins, M. A. Weiss // Washington : ARIA Annual Meeting, 2006. — 47 p. — Access mode : <http://www.aria.org/meetings/2006papers/CumminsWeissXieM&ABroker080406.pdf>.
2. Daniel J. The Integration of Financial Services in Europe [Text] / J. Daniel // North American Actuarial Journal. — 2000. — № 4 (July). — P. 53–63.
3. Кожевникова И.Н. Взаимоотношение страховых организаций и банков [Текст] / И. Н. Кожевникова. — М.: Анкил, 2005. — 112 с.
4. Кучеренко В.В. Економічна природа інтеграції банків і страхових компаній [Текст] / В.В.Кучеренко // Вісник КНТЕУ. — 2009. — № 2. — С. 97–105.
5. Boyd J. Bank holding company mergers with nonbank financial firms: Effects on the risk of failure / J. Boyd, S. Graham, R. Hewitt, R. Shawn, // Journal of Banking & Finance, Elsevier. — 1993. — vol. 17(1). — P. 43–63.
6. Арутюнян Р.Р. Розвиток інте-

граційних процесів в діяльності банків та страхових компаній: дис. канд. екон. наук: 08.00.08 / Арутюнян Рузана Размиківна. — Одеса, 2007. — 228 с.

7. Клапків Ю. Банківське страхування: нові виклики та можливості [Electronic resource] / Ю.Клапків, В.Тринчук // Страхова справа. — 2008. — Access mode: <http://forinsurer.com/public/08/12/26/3665>.

8. Baltensperger E. Regulation and intervention in the insurance industry — fundamental issues [Electronic resource] / E. Baltensperger, P. Buomberger, A. Iuppa // BIS Quarterly Review. — September, 2007. — 52 p. — Access mode: <http://download.zurich.com/main/reports/White%20Paper%20Regulation%20and%20Intervention%20in%20the%20Insurance%20Industry.pdf>.

9. Большой экономический словарь: Экономика; Финансы; Бухучет; Налоги; Страхование; Маркетинг; Менеджмент; Управление: словарь / сост. А.Б.Борисов. — Изд. 2-е, перераб. и доп. — М.: Книжный мир, 2007. — 860 с.

10. Nurullah M. The Separation of Banking from Insurance : Evidence from Europe [Electronic resource] / M. Nurullah, S. Staikouras // Multinational Finance Journal, Global Business Publications: Quarterly publication of the Multinational Finance Society, a nonprofit corporation. — 2008. — Vol. 12, no. 3/4. — P. 157–184. — Access mode: <http://mfs.rutgers.edu/MFJ/Articles-pdf/V12N34p1.pdf>.

11. Kumar M. Bancassurance: A SWOT Analysis [Electronic resource] / M. Kumar. — 2000. — 8 p. — Access mode: <http://www.einsuranceprofessional.com/artbuzz.html>.

12. Єрмошенко А.М. Bancassurance як форма взаємодії страхових компаній і банківських установ [Текст] / А.М.Єрмошенко // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України. Т. 20. — С. 265–269.

13. Genetay N., Molyneux P. Bancassurance. — Hampshire: Macmillan Basingstoke. — 1998. — 198 p.

14. Страховий і перестраховий ринки в епоху глобалізації: монографія / Козьменко О.В., Козьменко С.М., Васильєва Т.А. та ін. — Суми: Університетська книга, 2011. — 388 с.

15. Кучеренко В.В. Форми інтеграції банківського та страхового капіталів / В.В. Кучеренко // Вісник КНТЕУ. — № 3. — 2010. — С. 57–66.

16. Козьменко С.М. Розвиток регіональних ринків банківського страхування: закордонний досвід / С.М.Козьменко, К.В.Багмет // Вісник НБУ. — 2011. — № 6. — С. 20–26.

Сергій Смерічевський

Доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри банківської
і біржової справи
Донецького державного університету управління

Олена Клімова

Аспірант Донецького державного
університету управління

Дослідження/

Удосконалення сучасних методик банківського регулювання оцінки кредитоспроможності фізичних осіб

Одна з головних проблем, з якою зіткнулися банки в посткризовий період, – масова погана кредитна історія потенційних позичальників. Тож нині гостро постало питання, як оцінити кредитоспроможність роздрібних позичальників. У статті розглянуто сучасні методики її оцінки, особливо увагу приділено внутрішній рейтинговій системі оцінки. Встановлено, що для досягнення найвищих результатів найдоцільнішим є використання банками модернізованої схеми оцінки кредитоспроможності фізичних осіб.

Відомо, що часовий інтервал, необхідний для накопичення певної суми заощаджень, достатньої для придбання населенням товарів і послуг, з кожним роком суттєво збільшується. У зв'язку з цим значущість споживчого кредиту (в тому числі автокредиту, іпотечного кредиту) для населення не тільки не знижується, а все більше зростає. Іноді він є єдиною можливістю досягнення заповітної мети. Однак остання фінансова криза значно ускладнила процес надання споживчих кредитів банками та отримання їх позичальниками.

Причин різкого погіршення якості роздрібних кредитних портфелів багато: втрата роботи боржником чи його найближчими родичами, що

призвело до різкого скорочення доходів за незмінної кількості витрат і зменшення обсягу продажів сімейного бізнесу; скорочення чи регулярні затримки заробітної плати і т. п. Безперечно, схожі проблеми були й раніше, але у період кризи ситуація істотно загострилась.

Отже, визначення кредитоспроможності позичальника – фізичної особи є невід'ємною частиною роботи комерційного банку на етапі узгодження нового кредиту.

Дослідженням питання оцінки кредитоспроможності фізичних осіб займалися такі зарубіжні вчені, як Е.Альтман, М.Крофі, Н.Ренжит, А.Саундерс, Дж. Ф.Сінкі, а також вітчизняні: А.Камінський [1], О.Кириченко [2], Г.Крістіогло [3], Л.Примостка [4],

О.Терещенко, О.Черняк та інші науковці. Проте залишається чимало проблем щодо оцінки кредитоспроможності фізичних осіб і зменшення кредитного ризику, які заслуговують на глибоке вивчення, особливо в сучасних умовах післякризової економічної невизначеності.

Мета статті – дослідження методик оцінки кредитоспроможності фізичних осіб та визначення найприйнятнішої методики для вітчизняних комерційних банків у сучасних посткризових умовах.

Кредитоспроможність клієнта – фізичної особи у світовій банківській практиці є одним із основних об'єктів оцінки при визначенні доцільності й форм кредитних відносин. Здатність до повернення боргу пов'язується з

моральними якостями клієнта, його родом занять, ступенем вкладення капіталу в нерухоме майно, можливістю заробити кошти для погашення позики та інших зобов'язань.

Аналіз кредитоспроможності позичальника на постійній основі дає змогу банку оперативного приймати рішення й здійснювати дії, спрямовані на виконання позичальником своїх зобов'язань. Під оцінкою банком кредитоспроможності позичальника найчастіше мається на увазі аналіз можливості й доцільності надання йому грошових коштів, визначення ймовірності їх повернення своєчасно та в повному обсязі.

Оцінку кредитоспроможності клієнта проводить кредитний відділ банку на основі інформації про джерела доходу; про наявність у позичальника особистого рухомого та нерухомого майна, яке при необхідності може служити забезпеченням наданого кредиту; на основі даних про його останнє місце роботи, місце проживання тощо.

ЗАРУБІЖНИЙ ТА ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД ОЦІНКИ КРЕДИТОСПРОМОЖНОСТІ

Донедавна підходи вітчизняних і зарубіжних наглядових органів у питанні оцінки кредитоспроможності позичальника — фізичної особи щодо її місця в системі управління кредитними ризиками практично не відрізнялися — величина кредитного ризику не ставилась у залежність від надійності діяльності конкретного позичальника. Проте вимоги Базельського комітету з банківського нагляду (Базель II), які планується ввести в дію в Україні, кардинально змінять сформовану практику. Збільшиться роль банків і рейтингових агентств при оцінці кредитоспроможності позичальника, зокрема фізичної особи, яка враховується при визначенні достатності капіталу банку.

Такі структурні зрушення у світовій банківській діяльності впливають і на банківську систему нашої країни. Зважаючи на перехід українських банків на міжнародні стандарти бухгалтерського обліку, у 2007 році внесли зміни до Положення НБУ “Про порядок формування та використання резерву для відшкодування можливих втрат за кредитними операціями банків”. Ці зміни зокрема стосуються визначення класу пози-

чальника за результатами оцінки його фінансового стану на підставі загальної суми балів за основними та додатковими (суб'єктивними) показниками. Питома вага суми балів за додатковими показниками не може перевищувати 30% від визначеної банком загальної суми балів за результатами оцінки фінансового стану позичальника [5].

Українські і зарубіжні комерційні банки застосовують різні підходи щодо визначення кредитного ризику приватного позичальника — від суб'єктивних оцінок кредитними експертами комерційних банків до автоматизованих систем оцінки ризику.

Нині в Україні та світі не існує єдиної стандартизованої методики оцінки кредитоспроможності фізичних осіб. Банки використовують різні методики аналізу їх кредитоспроможності. Причинами цього є:

- різний ступінь довіри до кількісних та якісних способів оцінки, факторів кредитоспроможності;
- особливості індивідуальної культури кредитування та історично сформованої практики оцінки кредитоспроможності;
- використання певного набору інструментів мінімізації кредитного ризику, що супроводжується пильною увагою до окремих інструментів;
- різноманіття факторів, котрі впливають на рівень кредитоспроможності, яке призводить до того, що банки приділяють їм різну увагу при присвоєнні кредитного рейтингу;
- результат оцінки кредитоспроможності позичальника — фізичної особи має різні форми (одні банки зупиняються на простому розрахунку фінансових коефіцієнтів, інші — присвоюють кредитні рейтинги та розраховують рівень кредитного ризику).

Більшість зарубіжних банків використовує у своїй практиці такі методики оцінки кредитоспроможності позичальників: кредитні рейтинги, методика визначення платоспроможності позичальника, андерайтинг. Банк застосовує одну з методик для різних видів кредитування і коригує її в індивідуальному порядку.

КРЕДИТНИЙ РЕЙТИНГ ЯК МЕТОДИКА ОЦІНКИ КРЕДИТОСПРОМОЖНОСТІ ПОЗИЧАЛЬНИКА

Основним показником кредитоспроможності фізичної особи є її кредитний рейтинг. Для

його визначення банки ранжують позичальників за різними класами. За оцінкою Базельського комітету, банки в середньому використовують 10 різних класів оцінки кредитоспроможності, включаючи так звані проміжні класи, що позначаються знаками “+/-2”. Багато в чому це пояснюється прагненням банків привести внутрішню систему ранжування у відповідність із системами, що використовуються провідними рейтинговими агентствами. Необхідна кількість класів визначається банком самостійно, виходячи з власної потреби й цілей присвоєння кредитного рейтингу [6].

Останнім часом збільшилася кількість класів рейтингової оцінки, причому великі банки використовують їх більше порівняно з невеликими кредитними організаціями. З одного боку, це пояснюється тим, що великі банки працюють із великими, складними кредитними портфелями а, отже, схильні до більшого кредитного ризику, з другого боку — розширеними можливостями використання матеріальних і людських ресурсів при впровадженні систем оцінки. Проте надмірне збільшення класів може призвести до ускладнення роботи банку, нівелювати рівень кредитного ризику, який відповідає кожному даному класу кредитоспроможності.

БАЗЕЛЬСЬКІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Базельським комітетом з питань банківського нагляду при Банку міжнародних розрахунків 26 червня 2006 року було прийнято рекомендації у сфері банківського регулювання (Базель II), які, зокрема, передбачають регулювання кредитного ризику. Для оцінки кредитоспроможності фізичних осіб Базельський комітет рекомендує застосовувати підхід на основі використання внутрішньої рейтингової оцінки, яка базується на системі побудови кредитних рейтингів, що використовується банком самостійно.

Такий підхід більш чутливий до кредитного ризику і стимулює подальше вдосконалення внутрішньобанківських систем рейтингової оцінки. Аналіз таких систем, проведений Базельським комітетом, свідчить, що більшість західних комерційних банків успішно розраховує показники кредитоспроможності й кредитних ризиків на основі внутрішніх систем оцінки.

Існує кілька типів систем внутрішньої рейтингової оцінки:

- системи, засновані на аналізі кредитоспроможності позичальника;
- системи, засновані на аналізі конкретних інструментів активних операцій;
- системи, що поєднують аналіз кредитоспроможності позичальника та аналіз інструментів активних операцій [7].

Згідно з Базелем II необхідним є використання результатів оцінки кредитоспроможності позичальника при розрахунку достатності капіталу. Саме за таких умов можна говорити про те, що показники й критерії оцінки кредитоспроможності позичальника займають гідне місце і є дієвим інструментом управління кредитним ризиком.

Проте розрахунки кредитного рейтингу за методом внутрішньої рейтингової системи неможливо масштабно застосовувати у вітчизняних банках у зв'язку з жорсткими вимогами до принципів функціонування таких систем. Так, Базельський комітет підкреслює: банки повинні будувати продемонструвати, що їхні внутрішні рейтингові системи надійні й незмінні протягом часу. Принципи функціонування внутрішніх банківських систем мають збігатися з вимогами Базельського комітету, а термін, протягом якого внутрішні рейтингові системи використовуються у щоденній банківській діяльності, повинен становити як мінімум три роки [8].

Внутрішні рейтингові системи, що відповідають критеріям, присвоюють кредитні рейтинги двох типів: рейтинг позичальника і рейтинг за конкретним зобов'язанням. Кількість класів рейтингової оцінки становить від 8 до 11.

Виходячи з цього, вважаємо, що було б доцільно, аби НБУ розробив відповідні критерії внутрішніх рейтингових систем для їх застосування у вітчизняних банках. Затягування з вирішенням цього питання відкладає на невизначений термін і ставить під сумнів успішне впровадження методики Базельського комітету в Україні.

ОЦІНКА ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ

Сучасні українські банки оцінюють такі характеристики: дохід позичальника, кількість утриманців, наявність у власності автомо-

біля (при цьому розрізняють автомобіль вітчизняного та іноземного виробництва, обов'язково враховуючи рік його випуску), наявність земельної ділянки (враховуються її площа й віддаленість від центру міста), стаж роботи, посада, освіта.

Більш складна й ретельна оцінка позичальника застосовується при видачі фізичним особам кредитів на невідкладні споживчі потреби. Це, як правило, середньострокові позики на купівлю дорогих речей, оплату послуг та робіт (наприклад, придбання дорогих меблів, плата за навчання, ремонт житла тощо). У цьому випадку багато великих комерційних банків визначає платоспроможність позичальника на підставі довідок із місця роботи про доходи та розміри утримань, а також за даними анкети. Результат обчислюється як середньомісячний дохід за вирахуванням усіх обов'язкових платежів, скоригований на поправний коефіцієнт і помножений на термін кредиту. Виходячи з отриманої суми, розраховується максимальний розмір кредиту. Отримана величина коригується з урахуванням таких факторів: надане забезпечення кредиту, інформація, що міститься у висновках служби безпеки та юридичного департаменту банку, залишок заборгованості за отриманими раніше позиками та іншими.

Для оцінки платоспроможності фізичної особи кредитним інспекторам необхідно проаналізувати велику кількість документів — близько п'ятнадцяти найменувань. Їх обов'язкове надання клієнтом, з одного боку, обмежує коло потенційних позичальників банку, а з другого — може сформувати високоякісний кредитний портфель та знизити кредитний ризик.

Один із плюсів цієї методики — застосування спеціальних формул та коригуючих коефіцієнтів, які дають змогу спростити роботу співробітників кредитного департаменту банку й розрахувати платоспроможність потенційного позичальника. Проте показники для неї слід отримувати у кожній конкретній ситуації окремо, а результат не розглядати як фактор, що свідчить однозначно на користь чи проти надання кредиту. Адже навіть якщо на момент розгляду кредитної заявки фінансові показники клієнта цілком прийнятні, то не варто забувати, що ризик неповернення кредиту однаково залишається, оскільки повністю усунути його в

принципі неможливо. Показники допоможуть лише оцінити ступінь кредитного ризику, але, на жаль, ця методика не дає змоги спрогнозувати становище позичальника в майбутньому.

АНДЕРАЙТИНГ ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ ПРИ ІПОТЕЧНОМУ КРЕДИТУВАННІ

При іпотечному кредитуванні фізичних осіб основний спосіб зниження кредитного ризику банку — це проведення андерайтингу позичальника. При цьому оцінюється ймовірність погашення кредиту, що передбачає аналіз платоспроможності потенційного клієнта у встановленому банком порядку, а також прийняття позитивного рішення за заявою на іпотечний кредит або відмову в наданні кредиту.

Операціями з іпотечного кредитування фізичних осіб у банку займається кілька банківських підрозділів: юридична служба, служба безпеки, відділ цінних паперів, відділ житлового будівництва та інші. Це свідчить про ступінь складності й трудомісткості процедури андерайтингу, яку кожен банк розробляє самостійно, обираючи критерії оцінки та умови надання іпотечних кредитів.

Найважливіший момент у процесі андерайтингу — оцінка платоспроможності клієнта щодо можливості своєчасно здійснювати платежі за кредитом. Для виконання цієї оцінки консолідується інформація про трудову зайнятість та отримані позичальником доходи, а також про його витрати. Після цього робиться висновок, чи зможе він погасити кредит, а також чи є майно, що закладається, достатнім забезпеченням для надання позики.

При іпотечному кредитуванні співробітники банків уключають до методики визначення платоспроможності позичальника додаткові кількісні та якісні характеристики. Серед кількісних характеристик — відношення загальної суми щомісячних зобов'язань позичальника до сукупного сімейного доходу за той самий період, а також достатність грошових коштів (виходячи з витрат на утримання). Якісні характеристики включають доходи позичальника, стабільність зайнятості, кредитну історію, забезпечення кредиту тощо.

Оцінюючи методику андерайтингу, можна зробити висновок, що тут застосовується системний підхід до аналізу позичальника. Позитивна

сторона цієї методики – можливість банку виробити до будь-якого потенційного позичальника індивідуальний підхід, за якого буде враховано необхідну кількість характеристик. Серед недоліків цієї оцінки – трудомісткість її виконання, що потребує особливої кваліфікації банківських працівників. Більшість банків воліє компенсувати кредитний ризик за допомогою підвищення процентної ставки.

МОДЕРНІЗАЦІЯ МЕТОДИК КРЕДИТОСПРОМОЖНОСТІ

Варто зазначити, що розуміння доцільності й актуальності використання досконаліших провідних методик виникає найчастіше у тих банків, кредитування фізичних осіб для яких є масовою послугою.

Якщо ж банк планує розгорнути масштабну програму, то для того щоб досягти успіху на ринку в умовах постійного посилення конкуренції і, як наслідок, скорочення прибутковості, необхідно шукати шляхи скорочення операційних витрат і мінімізації ризиків. Обов'язковою умовою тут буде правильна побудова механізму, який здійснюватиме цю діяльність. Тобто необхідно створити своєрідний конвеєр, що складається з певної кількості співробітників, ко-

трі взаємодіють із позичальниками і між собою за певними чітко визначеними правилами й алгоритмами. До числа таких алгоритмів входять методики аналізу заявок та прийняття рішень про надання кредиту.

Отже, на підставі викладеного вище пропонується модернізувати технологію оцінки банком позичальників – фізичних осіб (див. схему).

Система має складатися з двох аналітичних блоків: блоку аналізу даних і блоку прийняття рішень.

У першому блоці здійснюється аналіз даних про позичальників банку, про надані кредити й історії їх погашення. Блок аналізу необхідно доповнити такими запитами: 1) одержувані доходи (використовуючи базу даних Пенсійного фонду); 2) наявна нерухомість, земельні ділянки, їх площа й місце розташування (використовуючи базу даних Бюро технічної інвентаризації); 3) наявність автотранспорту, його вік (база даних ДАІ України); 4) залучення даних спеціалізованих кредитних бюро (необхідність яких у банківському ритейлі очевидна) про наявність термінових і погашених кредитів у інших банках.

Подібні запити повинні здійснюватися на договірній основі, у режимі реального часу, в максимально короткі терміни.

Очевидно, що з початку функціонування модернізованої системи перевірки даних витрати банку на проведення такої операції збільшаться. Але з часом налагодження системи обміну інформацією та зниження кредитного ризику дадуть суттєву віддачу.

У процесі аналізу даних про позичальників і кредити застосовуються різні математичні методи, які виявляють у них фактори та їх комбінації, що впливають на кредитоспроможність позичальників, і силу їх впливу. Виявлені залежності становлять основу для прийняття рішень у відповідному блоці.

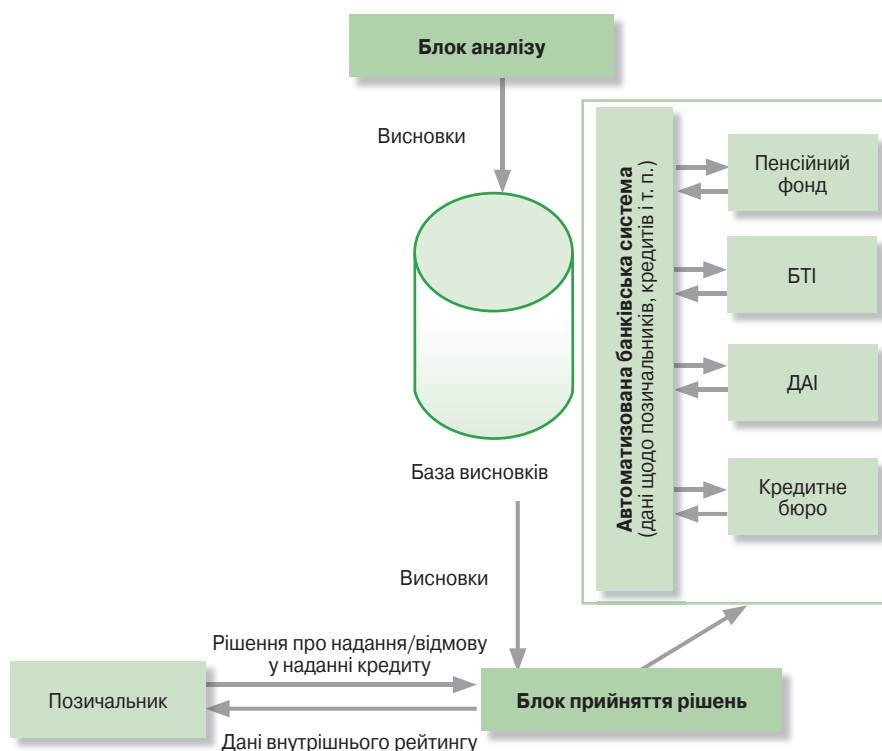
Блок прийняття рішень використовується безпосередньо для отримання висновку системи автоматизованого банківського ритейлу про кредитоспроможність позичальника, про можливість надання йому кредиту та про максимально допустимий його розмір. Із цим блоком працює співробітник банку, який або вносить до нього анкету нового позичальника, або одержує її з торговельної точки, де банк здійснює програму споживчого кредитування.

Таким чином, різні методики оцінки кредитоспроможності відрізняються одна від одної складом факторів, що використовуються при оцінці загального кредитного рейтингу позичальника, а також підходами до оцінки кожного параметра й ступенем значущості кожного з них. На жаль, склад чинників у методиках не універсальний для всіх банків і країн, що, в свою чергу, не дає змоги світовому банківському співтовариству обмінюватися статистикою та вдосконалювати свої методики. Водночас складність і неоднозначність оцінки кредитоспроможності фізичних осіб зумовлює застосування різноманітних методів і підходів.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ НБУ

Нині при затвердженні методик оцінки кредитоспроможності приватних позичальників важливо перевіряти, наскільки обрані методики адаптовані до поточної ситуації в країні, наприклад, наскільки детально аналізуються джерела виникнення фінансових труднощів у потенційних позичальників у минулому. Важливо з'ясовувати питання, пов'язані з негативною кредитною історією, порівняно коротким стажем на останньому місці роботи і т. п.

Модернізована схема проведення банком оцінки позичальника – фізичної особи

Адже причина може полягати зовсім не в несумлінності позичальника, а в несприятливому збігу обставин, котрі незалежно від волі позичальника призвели до негативних з точки зору отримання нового кредиту наслідків.

Існуюча в Україні система регулювання банківської діяльності багато в чому спирається на рекомендації Базельського комітету з банківського нагляду. За оцінкою Базельського комітету, тільки невелику кількість банків буде допущено до використання внутрішньої рейтингової системи з метою оцінки кредитоспроможності фізичних осіб. Це пояснюється тим, що внутрішні рейтингові системи банків відрізняються високою суб'єктивністю. Вони мають відповідати необхідним критеріям: певний термін використання внутрішніх рейтингових систем; певна кількість рейтингових класів; 100-відсоткове охоплення позичальників кредитним рейтингом і розрахунків імовірності дефолту за кожним класом кредитоспроможності.

На сьогодні таких внутрішніх рейтингових систем у вітчизняних банків немає. І тільки виходячи з першого критерію — терміну використання рейтингової системи не менше трьох років — можна зробити висновок про “неповноцінне” використання такого підходу в Україні.

На нашу думку, НБУ слід сформулювати необхідні критерії для приведення внутрішніх банківських систем оцінки кредитоспроможності позичальника — фізичної особи у відповідність з міжнародними стандартами.

Вимоги НБУ значно відстають від прийнятих у міжнародній практиці. При проведенні оцінки кредито-

спроможності позичальника НБУ використовує 5 класів рейтингової оцінки, а Базельський комітет вимагає наявності 8–11 класів. Саме тому вважається за необхідне гармонізувати вітчизняні та міжнародні вимоги. Інакше великі українські банки, які в перспективі могли б прийняти Базельські принципи, як і раніше, будуватимуть подвійні системи оцінки кредитоспроможності.

Ідея необхідності відповідності класів кредитного рейтингу ймовірності дефолту, на жаль, не отримала належного розвитку в нормативних актах НБУ. Хоча згідно з вимогами Базельського комітету цей критерій є обов'язковим.

Західні банки протягом кількох років складають матриці зміни кредитних рейтингів, тоді як у вітчизняних банках цей процес і досі не налагоджений. Необхідно чітко сформулювати вимоги щодо обов'язкового розрахунку показників імовірності дефолту та побудови матриць зміни рейтингів. Це не тільки наблизить вітчизняну банківську справу до світових стандартів, а й підвищить ефективність управління кредитними ризиками.

Пропоновані підходи щодо вдосконалення організації процесу кредитування позичальників — фізичних осіб на етапі оцінки їх кредитоспроможності дають змогу уніфікувати процедуру, на цій основі прискорити й здешевити її, отримати більш точний і обґрунтований результат, що знизить ризики кредитування, забезпечить необхідну стабільність роботи банку і заданий рівень прибутковості.

Література

1. Камінський А.Б. *Моделювання фінансових ризиків: Монографія* / А.Б. Камінський. — К.: Видавничо-поліграфічний центр “Київський університет”, 2006. — 306 с.
2. Кириченко О.А. *Банківське кредитування споживчого ринку: проблеми розвитку* / О.А. Кириченко // *Актуальні проблеми економіки*. — 2008. — № 7 (85). — С. 182–199.
3. Крістіогло Г.М. *Використання скорингових моделей в умовах невизначеності та ризику споживчого кредитування* / Г.М. Крістіогло // *Формування ринкових відносин в Україні*. — 2007. — № 7 (74). — С. 86–90.
4. Примостка Л.О. *Фінансовий менеджмент у банку: Підручник* / Л.О. Примостка. — 2-ге вид., доп. і перероб. — К.: КНЕУ, 2004. — 468 с.
5. *Постанова НБУ “Про затвердження Змін до Положення про порядок формування та використання резерву для відшкодування можливих втрат за кредитними операціями банків” № 248 від 06.07.2007 р.*: [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0841-07>.
6. *Range of Practice in Banks' Internal Ratings Systems: [Electronic Resource]*. — Access Mode: <http://www.bis.org/publ/bcbs66.pdf>.
7. Gupion G.M. *Credit Metrics: [Technical Document]*. — New York, 1997. — 76 p.
8. *The New Basel Capital Accord // Basel Committee: [Electronic Resource]*. — Access Mode: <http://www.bis.org/publ/bcbsca03.pdf>.

Рецензія/

Сучасний погляд на теоретичні проблеми грошей і систему їх обігу

Мищенко С.В. *Современные проблемы теории денег и денежного обращения*. — К.: Центр научных исследований Национального банка Украины, Университет банковского дела НБУ, 2011. — 230 с.

Еволюція грошей і теорій, що пояснюють їх походження, а також методів регулювання та управ-

ління грошовим обігом, має тривалу історію. Практика засвідчує, що нині та в перспективі внаслідок складнос-

ті економічних процесів науковий інтерес до цих проблем не слабшає. Сучасні дослідники також ретельно

вивчають й аналізують економічну природу грошей та специфіку їхнього обігу. Монографія кандидата економічних наук Світлани Міщенко “Современные проблемы теории денег и денежного обращения” є цікавим комплексним дослідженням сутності й ролі грошей у сучасній економічній системі, розвитку монетарних систем, організації готівкового та безготівкового грошового обігу, а також механізмів удосконалення регулювання грошового ринку.

У монографії ґрунтовно висвітлено основні ідеї провідних наукових шкіл, теоретичні та практичні підходи до визначення вартості й ціни грошей, ролі грошового обігу в забезпеченні фінансової стабільності, визначено основні напрями зміни монетарної політики.

Слід відзначити проведення автором узагальнення вітчизняної практики та зарубіжного досвіду організації грошового обігу, розробку пропозицій щодо вдосконалення інституційних засад регулювання готівкового грошового обігу, функціонування платіжних систем, формування та реалізації сучасної монетарної політики.

Одним із найбільш складних і дискусійних питань економічної теорії є визначення сутності грошей. В останні роки внаслідок практичного використання в системі монетарного регулювання виключно сучасного варіанта кількісної теорії грошей відбувся різкий перехід вітчизняних учених на позиції саме цієї теорії, що дає змогу по-новому підійти до проблем визначення сутності грошей, регулювання грошового обігу та реалізації монетарної політики центральних банків.

Автор розглядає гроші як економічну категорію, що відображає складну систему суспільних відносин між державою, суб'єктами господарювання та фізичними особами, інкорпорованими до відтворювальних процесів встановлення цінкових співвідношень між окремими товарами, здійснення платежів і розрахунків, накопичення та збереження фінансових ресурсів, а також руху капіталу на внутрішньому та зовнішньому ринках. Автор наголошує, що сучасні гроші одночасно є об'єктом, метою, засобом та інструментом економічних відносин.

Заслуговує на увагу висновок автора про те, що сучасні кредитні гроші мають ціну, точніше множинність цін, але не мають вартості, а їх відносна вартість (цінність) визначається трьома основними параметрами: купівельною спроможністю, валютним курсом

і нормою процента, які є різновидами ціни грошей залежно від виконуваних ними функцій. При цьому підвищення норми процента та зниження валютного курсу підпорядковані підвищенню купівельної спроможності, в результаті чого відносна цінність гро-

шей зростає. Оскільки проведення центральним банком монетарної політики ґрунтується на реалізації функцій грошей, то об'єктивними параметрами, на які спрямовані його зусилля, повинні бути відповідні показники ціни грошей. Тому стратегія грошово-кредитного регулювання має полягати не в тому, щоб використовувати якийсь один пріоритетний вид таргетування, а в тому, щоб забезпечити ефективну взаємодію різних підходів і різних інструментів.

Інституційний розвиток грошових систем у XX ст. відбувався на основі посилення регулятивної ролі держави, завдяки чому була створена нинішня система державних декретних грошей і центральних банків.

Важливе місце в системі регулювання грошового обігу належить забезпеченню стабільності грошової системи та національної грошової одиниці. Традиційно ця функція покладена на центральний банк, однак у сучасних умовах виникає питання: яким чином та за допомогою яких інструментів центральні банки повинні впливати на грошову систему та забезпечувати її стабільність? Фінансові кризи останніх років засвідчили, що центральні банки недостатньо використовують наявний у них інструментарій реалізації грошово-кредитної політики.

Відповідно до загальноприйнятого розуміння ролі центрального банку щодо забезпечення стабільності грошової системи вона полягає у під-

тримці стабільності національної грошової одиниці, під якою здебільшого розуміють забезпечення стабільності ціни грошей. Однак розвиток сучасних глобалізаційних процесів у фінансовій сфері спонукає до глибшого вивчення ролі та завдань центральних банків у процесі розвитку грошового та фінансового ринків, а також механізмів регулювання грошового обігу.

Надзвичайно цікавими є розділи монографії, присвячені проблемам готівкового грошового обігу, який у вітчизняній науковій літературі ще мало досліджений. Сучасна система готівкового грошового обігу є тривірневою та включає законодавчу регламентацію основних принципів грошового обігу, нормативне врегулювання центральним банком правил для своїх структурних підрозділів і банківських установ, а також визначення банками правил і контроль за їх дотриманням з боку клієнтів цих банків. Проте, незважаючи на високий рівень управління готівковим грошовим обігом, інституційні принципи цього процесу потребують подальшого розвитку, а діюча модель потребує вдосконалення та оптимізації, насамперед шляхом децентралізації, яка ефективно реалізується в багатьох країнах світу.

В умовах формування нової конфігурації світової фінансової архітектури національні грошові системи суттєво змінюються, відбувається процес формування нових рис майбутніх грошових систем — як національних, так і міжнародної. Тому принципово важливо зрозуміти, на яких засадах вони базуватимуться, які характерні риси будуть їм притаманні. Монографія значною мірою дає відповіді на ці питання.

Сучасні проблеми розвитку теорії грошей і грошового обігу є важливим об'єктом наукових досліджень, а їх успішне вирішення — ключовим завданням для стійкого, динамічного та збалансованого розвитку економіки в XXI столітті. Саме це має на меті монографія, яка розрахована на науковців, працівників банківських і фінансових установ, аспірантів і студентів вищих навчальних закладів.

Ігор Лютий,

доктор економічних наук, професор,
проректор Київського національного університету
імені Тараса Шевченка,
завідувач кафедри фінансів.

Подія/

"Аукціон надій" об'єднує небайдужих людей, які допомагають реальними справами

За доброю традицією наприкінці кожного року Університет банківської справи НБУ проводить масштабну студентську благодійну акцію "Аукціон надій". У грудні 2011 року шостий аукціон відбувся у дзеркальній залі Львівського театру опери та балету ім. С.Крушельницької. Його основна мета – збір коштів для створення у львівській спеціалізованій бібліотеці ім. Т.Шевченка Українського товариства сліпих першого в Україні Центру соціокультурної реабілітації незрячих. За зібрані під час аукціону кошти буде здійснено ремонт приміщення, оновлено меблі, а найголовніше – придбано необхідну звукозаписувальну та звуковідтворювальну апаратуру.

Учась у благодійній акції взяли постійні партнери й безпосередні друзі УБС НБУ – банкіри, підприємці, представники влади. Усього на продаж було виставлено 21 лот та один спецлот – картина незрячого художника Юрія Ломова. Родзинкою свята став продаж лотів, які надали Голова Національного банку України Сергій Арбузов, усі попередні Голови НБУ – Володимир Матвієнко, Віктор Ющенко, Володимир Стельмах, Сергій Тігіпка, в. о. Голови НБУ Арсеній Яценюк. Меценатами лотів, окрім Голів НБУ, також стали топ-банкіри України та відомі українці – Володимир Лавренчук, Бо-

Лот від Голови НБУ Сергія Арбузова – книга "Гроші України".

тис. грн. Книга видана до двадцятиліття Національного банку України й містить вичерпні дані про грошовий обіг на території України з найдавніших часів і донині. Видання має чимало унікальних ілюстрацій, його родзинкою є фоторепродукції з приватних нумізматичних колекцій, Музею грошей НБУ, Національного музею історії України.

Картина незрячого художника Юрія Ломова.

Другий за вартістю лот від Віктора Ющенко – копію чудотворної ікони "Достойно єсть" – було реалізовано за 14 тис. грн. Третім серед найдорожчих став лот Катерини Ющенко – за 13 тис. грн. продано дві картини

витинанки. Гобелен від голови правління Райффайзен Банку "Аваль" Володимира Лавренчука продано за 11 тис. грн., срібну монету від голови правління Укрсоцбанку Бориса Тимонькіна – за 10.5 тис. грн. Картину "Щасливі Кай і Герда" від Івана Малковича учасники аукціону придбали за 9.5 тис. грн., більярдний кий від Павла Сенища та фото Любомира Гузара з його власноручним підписом також було реалізовано по 9.5 тис. грн., дві картини відомої української художниці Олександри Жумайлової-Дмитровської від віцепрем'єр-міністра України Сергія Тігіпка реалізовано за 9 тис. грн., фраг-

Картина "Щасливі Кай і Герда" від Івана Малковича.

мент рушника Національної Єдності "Око Всесвіту" від Олександри Теліженко – за 7.5 тис. грн., картину "Вечір" відомого українського художника Івана Боднара – за 7 тис. грн., футбольний м'яч від ФК "Металіст" – за 6.5 тис. грн., картину "Яблука" від Арсенія Яценюка – за 6 тис. грн., бронзову статуетку від першого голови НБУ Володимира Матвієнко – за 5.5 тис. грн., картину незрячого художника Юрія Ломова учасники аукціону придбали за 4.5 тис. грн. Відомі банкіри також пере-

Лот ФК "Металіст" – м'яч з підписами гравців команди.

рис Тимонькін, Дмитро Гриджук, Павло Сенищ, Катерина Ющенко, Іван Малкович, Олександра Теліженко, Андрій Садовий.

Результатом проведення аукціону стали майже 230 тис. грн., це новий рекорд серед усіх "Аукціонів надій". Лот Голови НБУ України Сергія Арбузова – колекційний подарунковий примірник книги "Гроші України" було продано за рекордну суму – 50

дали студентам книги, картини, речі, що мають мистецьку цінність. Підтримала благодійну ініціативу сту-

Дві картини відомої української художниці Олександри Жумайлової-Дмитровської від віце-прем'єр-міністра України Сергія Тігіпка.

дентів і дружина покійного голови НБУ, Героя України Вадима Гетьмана. Безцінна річ – годинник, який до останнього дня життя носив Вадим Петрович, став надбанням музею ви-

Директор Львівського інституту банківської справи Микола Вознюк вручає подарунки хлопчику з вадами зору Дмитрику Підлузному.

шого навчального закладу.

Виконувач обов'язків ректора Університету банківської справи НБУ **Володимир Хиленко**, звертаючись до учасників благодійного заходу, підкреслив, що за шість років "Аукціон надій" об'єднав багатьох небайдужих людей. Уже є постійні покупці, постійні лотодавці. "У той час, коли усі говорять про байдужість, ми бачимо, що учасники аукціону відгукуються, залишають важливі справи і попри щоденну зайнятість приходять і допомагають реальними справами. Дякуємо усім – банкірам, територіальним управлінням НБУ, Національному банку України, підприємцям, партнерам та друзям Університету банківської справи

В. о. ректора Університету банківської справи Володимир Хиленко подякував учасникам аукціону за активну участь.

НБУ. Разом ми творимо дива і простягаємо руку допомоги тим, хто цього найбільше потребує", – наголосив керівник УБС НБУ.

Директор бібліотеки УТОС ім.

кож проводять літературні вечори, зустрічаються з творчими особистостями, обговорюють нагальні проблеми. Відтак, створення сучасного Центру соціокультурної реабілітації незрячих дасть змогу суттєво поліпшити якість життя людей з вадами зору. У Львові, за даними УТОС, мешкає близько 3 тисяч незрячих людей. Голова правління УТОС Львівщини **Любов Кукурудза** переконана, що брак інформації – одна з найбільших проблем незрячих. Якщо художню літературу вони можуть знайти в аудіоформаті в Інтернеті, то довідкову, освітню та краєзнавчу – дуже складно. Майбутній центр допоможе людям з вадами зору в трудовій, соціальній і творчій реабілітації.

Досє "Аукціону надій"

"Аукціон надій" – наймасштабніший щорічний благодійний захід, який проводять студенти Університету банківської справи НБУ. Він був неодноразово презентований на виставках соціальних проектів, є одним з переможців конкурсу "Благодійник року-2011" як наймасштабніший студентський захід, який за 5 років зібрав на благодійні цілі рекордну суму – близько 1 млн. гривень!

За роки проведення студентської акції вдалося обладнати мультимедійно-комп'ютерний клас для Городецької дитячої колонії, купити інкубатор екстра-класу для пологового будинку № 1 м. Львова, відновити дерев'яну церкву 17 ст. у с. Кути Буського району Львівської обл., розпочати очищення ріки Вільшанка – притоки Дніпра, що на Черкащині, відкрити сучасний обладнаний спеціальною електроакустичною апаратурою реабілітаційний кабінет у Харківському обласному спеціальному загальноосвітньому навчально-виховному закладі для дітей з вадами слуху.

Т.Шевченка у Львові **Людмила Кузнецова** після завершення аукціону зазначила, що цей заклад є другим домом для незрячих, адже тут вони ма-

Хто дасть більше?
На аукціоні байдужих не було.

ють змогу збиратися, спілкуватися, дізнаватися новини. В бібліотеці та-

Дмитрик Підлузний.

Особливо важливою складовою цього процесу буде можливість друкувати шрифтом Брайля для такої категорії людей, як сліпоглухонімі.

Наталія Кузьма.

Фото автора.

Монети України/

Про введення в обіг пам'ятної монети “Фінальний турнір чемпіонату Європи з футболу 2012 р.” (нейзильбер)

Національний банк України, продовжуючи серію “Спорт”, 23 грудня 2011 року ввів в обіг пам'ятну монету номіналом 5 гривень, присвячену важливій спортивній події – фінальному турніру чемпіонату Європи з футболу, який буде проведено в Україні та Польщі у 2012 році.

Монету виготовлено з нейзильберу. Категорія якості карбування – спеціальний анциркулейтед, маса – 16.54 г, діаметр – 35.0 мм, тираж – до 100 000 штук. Гурт монети рифлений.

Монета є офіційною ліцензованою продукцією УЄФА Євро 2012™.

На аверсі розміщено: малий Державний герб України, напис півколом – **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ** (вгорі), карту Європи з написами **КИЇВ** та **WARSAWA**, на тлі якої зображення логотипу Євро-2012, під ним написи: **UEFA / EURO 2012™ / POLAND-UKRAINE**, ліворуч зазначені роки проведення чемпіонатів Європи з футболу, починаючи з 1960

року; праворуч – номінал, рік карбування монети – **5 / ГРИВЕНЬ / 2011** та логотип Монетного двору Національного банку України.

На реверсі зображено стилізовану композицію – стадіон “Олімпійський” у Києві, на якому відбудеться фінальна гра чемпіонату, і цифри **2012**, на тлі яких динамічні фігури футболістів; під композицією розміщено напис – **ФІНАЛЬНИЙ ТУРНІР ЧЕМПІОНАТУ ЄВРОПИ / З ФУТБОЛУ / 2012 р.**, вгорі – герб Києва.

Художники – Володимир Таран, Олександр Харук, Сергій Харук.

Скульптор – Володимир Дем'яненко.

Пам'ятна монета номіналом 5 гривень є дійсним платіжним засобом України та обов'язкова до приймання без будь-яких обмежень за її номінальною вартістю до всіх видів платежів, а також для зарахування на розрахункові рахунки, вклади, акредитиви та для переказів.

Про введення в обіг пам'ятної монети “Фінальний турнір чемпіонату Європи з футболу 2012. Місто Донецьк” (нейзильбер)

Національний банк України, продовжуючи серію “Спорт”, 23 грудня 2011 року ввів в обіг пам'ятну монету “Фінальний турнір чемпіонату Європи з футболу 2012. Місто Донецьк” номіналом 5 гривень, присвячену важливій спортивній події – фінальному турніру чемпіонату Європи з футболу 2012 року, окремі ігри якого відбудуться в Донецьку.

Монету виготовлено з нейзильберу. Категорія якості карбування – спеціальний анциркулейтед, маса – 16.54 г, діаметр – 35.0 мм, тираж – до 100 000 штук. Гурт монети рифлений.

Монета є офіційною ліцензованою продукцією УЄФА Євро 2012™.

На аверсі розміщено: малий Державний герб України, напис півколом – **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ** (вгорі), на тлі карти України з написом **ДОНЕЦЬК** – зображення логотипу Євро-2012, під яким написи: **UEFA / EURO 2012™ / POLAND-UKRAINE**, праворуч

рік карбування монети – **2011**, логотип Монетного двору Національного банку України та півколом номінал – **П'ЯТЬ ГРИВЕНЬ**.

На реверсі на стилізованому тлі стадіону “Донбас-Арена” в Донецьку зображено динамічну фігуру воротаря з м'ячем, над якою – панорама міста, вгорі – герб Донецька, внизу розміщено напис – **ФІНАЛЬНИЙ ТУРНІР / ЧЕМПІОНАТУ / ЄВРОПИ / З ФУТБОЛУ / 2012**.

Художники – Володимир Таран, Олександр Харук, Сергій Харук.

Скульптори – Володимир Атаманчук, Анатолій Дем'яненко.

Пам'ятна монета номіналом 5 гривень є дійсним платіжним засобом України та обов'язкова до приймання без будь-яких обмежень за її номінальною вартістю до всіх видів платежів, а також для зарахування на розрахункові рахунки, вклади, акредитиви і для переказів.

Про введення в обіг пам'ятної монети “Фінальний турнір чемпіонату Європи з футболу 2012. Місто Київ” (нейзильбер)

Національний банк України, продовжуючи серію “Спорт”, 23 грудня 2011 року ввів в обіг пам'ятну монету “Фінальний турнір чемпіонату Європи з футболу 2012. Місто Київ” номіналом 5 гривень, присвячену важливій спортивній події — фінальному турніру чемпіонату Європи з футболу 2012 року, окремі ігри якого відбудуться в Києві.

Монету виготовлено з нейзильберу. Категорія якості карбування — спеціальний анциркулейтед, маса — 16.54 г, діаметр — 35.0 мм, тираж — до 100 000 штук. Гурт монети рифлений.

Монета є офіційною ліцензованою продукцією УЄФА Євро 2012™.

На аверсі розміщено: малий Державний герб України, напис півколом — **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ** (вгорі), на тлі карти України з написом **КИЇВ** — зображення логотипу Євро-2012, під яким написи: **UEFA / EURO 2012™ /**

POLAND-UKRAINE, праворуч рік карбування монети — **2011**, логотип Монетного двору Національного банку України та півколом номінал — **П'ЯТЬ ГРИВЕНЬ**.

На реверсі на тлі стилізованої панорами міста й стадіону “Олімпійський” у Києві зображено динамічні фігури двох футболістів із м'ячем, угорі — герб Києва, внизу розміщено напис — **ФІНАЛЬНИЙ ТУРНІР / ЧЕМПІОНАТУ / ЄВРОПИ / З ФУТБОЛУ / 2012**.

Художники — Володимир Таран, Олександр Харук, Сергій Харук.

Скульптор — Володимир Атаманчук.

Пам'ятна монета номіналом 5 гривень є дійсним платіжним засобом України та обов'язкова до приймання без будь-яких обмежень за її номінальною вартістю до всіх видів платежів, а також для зарахування на розрахункові рахунки, вклади, акредитиви і для переказів.

Про введення в обіг пам'ятної монети “Фінальний турнір чемпіонату Європи з футболу 2012. Місто Львів” (нейзильбер)

Національний банк України, продовжуючи серію “Спорт”, 23 грудня 2011 року ввів в обіг пам'ятну монету “Фінальний турнір чемпіонату Європи з футболу 2012. Місто Львів” номіналом 5 гривень, присвячену важливій спортивній події — фінальному турніру чемпіонату Європи з футболу 2012 року, окремі ігри якого відбудуться у Львові.

Монету виготовлено з нейзильберу. Категорія якості карбування — спеціальний анциркулейтед, маса — 16.54 г, діаметр — 35.0 мм, тираж — до 100 000 штук. Гурт монети рифлений.

Монета є офіційною ліцензованою продукцією УЄФА Євро 2012™.

На аверсі розміщено: малий Державний герб України, напис півколом — **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ** (вгорі), на тлі карти України з написом **ЛЬВІВ** — зображення логотипу Євро-2012, під яким написи: **UEFA / EURO 2012™ /**

POLAND-UKRAINE, праворуч рік карбування монети — **2011**, логотип Монетного двору Національного банку України та півколом номінал — **П'ЯТЬ ГРИВЕНЬ**.

На реверсі на тлі стилізованої панорами міста розміщено динамічну фігуру футболіста з м'ячем (ліворуч), стилізоване зображення стадіону “Арена Львів” (праворуч), угорі — герб Львова, внизу розміщено напис — **ФІНАЛЬНИЙ ТУРНІР / ЧЕМПІОНАТУ / ЄВРОПИ / З ФУТБОЛУ / 2012**.

Художники — Володимир Таран, Олександр Харук, Сергій Харук.

Скульптори — Володимир Атаманчук, Святослав Іваненко.

Пам'ятна монета номіналом 5 гривень є дійсним платіжним засобом України та обов'язкова до приймання без будь-яких обмежень за її номінальною вартістю до всіх видів платежів, а також для зарахування на розрахункові рахунки, вклади, акредитиви і для переказів.

Про введення в обіг пам'ятної монети “Фінальний турнір чемпіонату Європи з футболу 2012. Місто Харків” (нейзильбер)

Національний банк України, продовжуючи серію “Спорт”, 23 грудня 2011 року ввів в обіг пам'ятну монету “Фінальний турнір чемпіонату Європи з футболу 2012. Місто Харків” номіналом 5 гривень, присвячену важливій спортивній події — фінальному турніру чемпіонату Європи з футболу 2012 року, окремі ігри якого відбудуться в Харкові.

Монету виготовлено з нейзильберу. Категорія якості карбування — спеціальний анциркулейтед, маса — 16.54 г, діаметр — 35.0 мм, тираж — до 100 000 штук. Гурт монети рифлений.

Монета є офіційною ліцензованою продукцією УЄФА Євро 2012™.

На аверсі розміщено: малий Державний герб України, напис півколом — **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ** (вгорі), на тлі карти України з написом **ХАРКІВ** — зображення логотипу Євро-2012, під яким написи: **UEFA / EURO 2012™ / POLAND-UKRAINE**, праворуч рік карбування монети — **2011**, логотип Монетно-

го двору Національного банку України та півколом номінал — **П'ЯТЬ ГРИВЕНЬ**.

На реверсі на тлі стилізованої панорами міста розміщено динамічні фігури двох футболістів із м'ячем, праворуч — стилізоване зображення стадіону “Металіст” у Харкові, вгорі — герб Харкова, внизу розміщено напис — **ФІНАЛЬНИЙ ТУРНІР / ЧЕМПІОНАТУ / ЄВРОПИ / З ФУТБОЛУ / 2012**.

Художники — Володимир Таран, Олександр Харук, Сергій Харук.

Скульптори — Володимир Атаманчук, Святослав Іваненко.

Пам'ятна монета номіналом 5 гривень є дійсним платіжним засобом України та обов'язкова до приймання без будь-яких обмежень за її номінальною вартістю до всіх видів платежів, а також для зарахування на розрахункові рахунки, вклади, акредитиви і для переказів.

Про введення в обіг інвестиційних монет України “Архистратиг Михаїл”

Національний банк України, започатковуючи випуск інвестиційних монет, 28 грудня 2011 року увів в обіг інвестиційні монети “Архистратиг Михаїл” номіналами 20, 5 гривень та 1 гривня.

Монету номіналом 20 гривень виготовлено із золота 999.9 проби. Маса дорогоцінного металу в чистоті — 31.1 г, діаметр — 32.0 мм, товщина монети з гуртом — 2.4 мм, гурт монети — секторальне рифлення. Категорія якості карбування — анциркулейтед (з роком карбування “2011” — 1 500 штук).

Монету номіналом 5 гривень виготовлено із золота 999.9 проби. Маса дорогоцінного металу в чистоті — 7.78 г, діаметр — 20.0 мм, товщина монети з гуртом — 1.6 мм, гурт монети — секторальне рифлення. Категорія якості карбування — анциркулейтед (з роком карбування “2011” — 3 000 штук).

Монету номіналом 1 гривня виготовлено зі срібла 999.9 проби. Маса дорогоцінного металу в чистоті — 31.10 г, діаметр — 38.6 мм, товщина монети з гуртом — 3.0 мм, гурт монети — рифлений. Категорія якості карбування — анциркулейтед (з роком карбування “2011” — 10 000 штук).

На аверсі монет розміщено: вгорі малий

Державний герб України та напис півколом **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ**, в центрі у восьмикутному картуші на щиті зображено емблему Національного банку України — алегоричні фігури грифонів, між якими — гривня — грошово-вагова одиниця Київської Русі. Ця емблема символізує охорону і примноження золотого запасу держави. Крім того, на аверсі розміщено номінал монет, рік карбування та написи, якими зазначено метал, його пробу і масу дорогоцінного металу в чистоті.

На реверсі монет зображено Архистратига Михаїла — архангела, який є одним із найшанованіших біблійних персонажів, переможцем зла, покровителем воїнів, які борються за праведне діло; по колу розміщено напис **...ЗА НАС І ДУШІ ПРАВЕДНИХ, І СИЛА АРХИСТРАТИГА МИХАЇЛА** (рядки з поеми Т.Г.Шевченка “Гайдамаки”).

Художники — Володимир Таран, Олександр Харук, Сергій Харук.

Скульптори — Роман Чайковський, Святослав Іваненко.

Основні показники діяльності банків України на 1 січня 2012 року

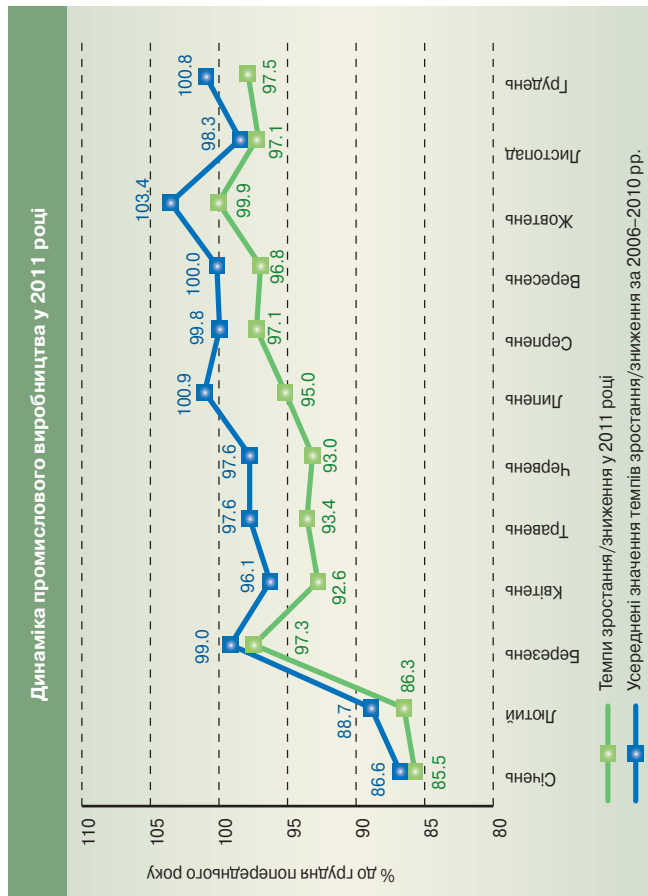
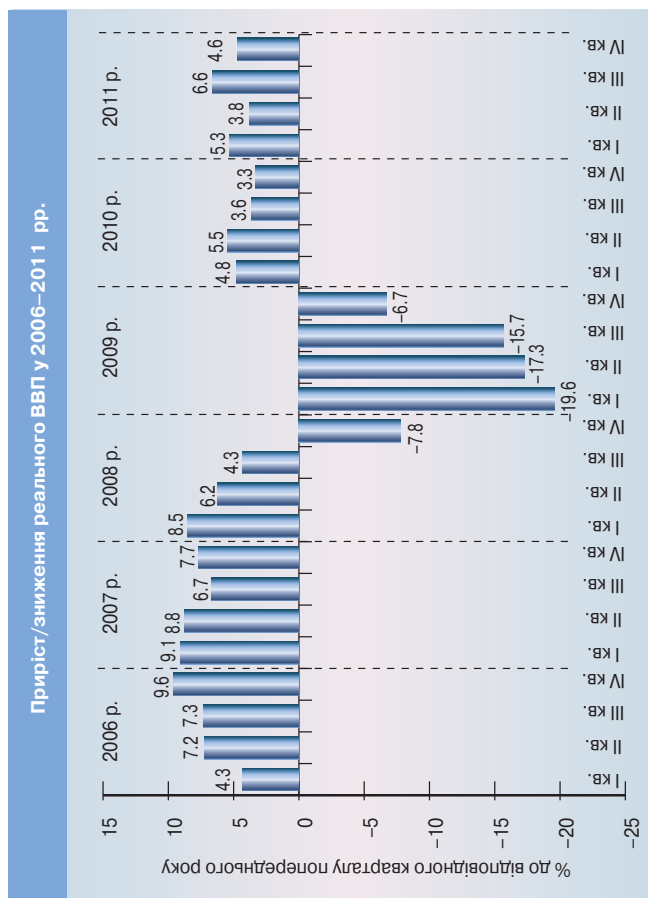
№ п/п	Назва показника	01.01. 2006 р.	01.01. 2007 р.	01.01. 2008 р.	01.01. 2009 р.	01.01. 2010 р.	01.01. 2011 р.	01.01. 2012 р.
1	Кількість зареєстрованих банків	186	193	198	198	197	194	198
2	Вилучено з Державного реєстру банків (з початку року)	1	6	1	7	6	6	0
3	Кількість банків, що перебувають у стадії ліквідації	20	19	19	13	14	18	21
4	Кількість діючих банків	165	170	175	184	182	176	176
4.1	Із них: з іноземним капіталом;	23	35	47	53	51	55	53
4.1.1	у тому числі зі 100-відсотковим іноземним капіталом	9	13	17	17	18	20	22
5	Частка іноземного капіталу в статутному капіталі банків, %	19.5	27.6	35.0	36.7	35.8	40.6	41.9
Активи, млн. грн.								
1	Активи, всього	213 878	340 179	599 396	926 086	880 302	942 088	1 054 280
1.1	Загальні активи (не скориговані на резерви під активні операції)	223 024	353 086	619 004	973 332	1 001 626	1 090 248	1 211 540
2	Готівкові кошти та банківські метали	7 628	11 430	18 313	20 668	21 725	26 749	27 008
3	Кошти в Національному банку України	17 382	15 280	19 120	18 768	23 337	26 190	31 310
4	Кореспондентські рахунки, відкриті в інших банках	11 589	18 535	26 293	40 406	51 323	67 596	78 395
5	Кредити надані	156 268	269 294	485 368	792 244	747 348	755 030	825 320
5.1	У тому числі: кредити, надані суб'єктам господарювання;	109 020	167 661	276 184	472 584	474 991	508 288	580 907
5.2	кредити, надані фізичним особам	33 156	77 755	153 633	268 857	222 538	186 540	174 650
6	Довгострокові кредити	86 227	157 224	291 963	507 715	441 778	420 061	426 430
6.1	Із них: довгострокові кредити, надані суб'єктам господарювання	58 528	90 576	156 355	266 204	244 412	262 199	290 348
7	Прострочена заборгованість за кредитами	3 379	4 456	6 357	18 015	69 935	84 851	79 292
8	Вкладення в цінні папери	14 338	14 466	28 693	40 610	39 335	83 559	87 719
9	Резерви під активні операції банків	9 370	13 289	20 188	48 409	122 433	148 839	157 907
9.1	Відсоток виконання формування резерву	100.1	100.1	100.04	100.1	100.05	100.01	100.00
9.2	У тому числі резерв на відшкодування можливих втрат за кредитними операціями	8 328	12 246	18 477	44 502	99 238	112 965	118 941
Пасиви, млн. грн.								
1	Пасиви, всього	213 878	340 179	599 396	926 086	880 302	942 088	1 054 280
2	Власний капітал	25 451	42 566	69 578	119 263	115 175	137 725	155 487
2.1	У тому числі: сплачений зареєстрований статутний капітал	16 144	26 266	42 873	82 454	119 189	145 857	171 865
2.2	Частка капіталу в пасажах, %	11.9	12.5	11.6	12.9	13.1	14.6	14.7
3	Зобов'язання банків	188 427	297 613	529 818	806 823	765 127	804 363	898 793
3.1	У тому числі кошти суб'єктів господарювання;	61 214	76 898	111 995	143 928	115 204	144 038	186 213
3.1.1	із них строкові кошти суб'єктів господарювання	26 807	37 675	54 189	73 352	50 511	55 276	74 239
3.2	Кошти фізичних осіб;	72 542	106 078	163 482	213 219	210 006	270 733	306 205
3.2.1	із них строкові кошти фізичних осіб	55 257	81 850	125 625	175 142	155 201	206 630	237 438
Довідково								
1	Регулятивний капітал, млн. грн.	26 373	41 148	72 265	123 066	135 802	160 897	178 454
2	Адекватність регулятивного капіталу (H2)	14.95	14.19	13.92	14.01	18.08	20.83	18.90
3	Доходи, млн. грн.	27 537	41 645	68 185	122 580	142 995	136 848	142 778
4	Витрати, млн. грн.	25 367	37 501	61 565	115 276	181 445	149 875	150 486
5	Результат діяльності, млн. грн.	2 170	4 144	6 620	7 304	-38 450	-13 027	-7 708
6	Рентабельність активів, %	1.31	1.61	1.50	1.03	-4.38	-1.45	-0.76
7	Рентабельність капіталу, %	10.39	13.52	12.67	8.51	-32.52	-10.19	-5.27
8	Чиста процентна маржа, %	4.90	5.30	5.03	5.30	6.21	5.79	5.32
9	Чистий спред, %	5.78	5.76	5.31	5.18	5.29	4.84	4.51

На замовлення "Вісника НБУ" матеріал підготовлено працівниками управління аналізу діяльності системи банків департаменту нормативно-методологічного забезпечення банківського регулювання та нагляду Національного банку України.

Основні макроекономічні показники розвитку України у 2006–2011 роках

Показники	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.	2011 р.
Темпи (зростання / зниження) реального ВВП	107.3	107.9	102.3	85.2	104.2	105.2
Темпи (зростання / зниження) промислового виробництва	106.2	110.2	96.9	78.1	111.2	107.3
Темпи (зростання / зниження) валової продукції сільського господарства	102.5	93.5	117.1	98.2	98.5	117.5
Темпи (зростання / зниження) реальної заробітної плати	118.3	112.5	106.3	90.8	110.2	108.7
Офіційний рівень безробіття за методологією МОП	7.4	6.9	6.9	9.6	8.8	8.5
Індекс споживчих цін (до грудня попереднього року)	111.6	116.6	122.3	112.3	109.1	104.6
Індекс цін виробників (до грудня попереднього року)	114.1	123.3	123.0	114.3	118.7	114.2

Відсотки

На замовлення "Вісника НБУ" матеріали підготовлено працівниками відділу фінансових рахунків та економічної статистики департаменту статистики та звітності Національного банку України.

Основні монетарні параметри грошово-кредитного ринку України у грудні 2011 року

Обсяги кредитів, наданих Національним банком для підтримання ліквідності банків України у грудні 2011 р. (в розрізі інструментів)

Показники	2011 р.	У тому числі за грудень	Відсотки
Обсяги рефінансування банків, усього	100.00	100.00	
У тому числі через:			
– кредити "овернайт", надані через постійно діючу лінію рефінансування	6.95	0.21	
– кредити рефінансування, надані шляхом проведення тендера	11.18	13.49	
– операції прямого РЕПО	81.87	86.30	
– інші кредити	–	–	
– стабілізаційний кредит	–	–	
– кредити, надані для фінансування чемпіонату Європи з футболу 2012 року	–	–	

Середньозважена процентна ставка за кредитами, наданими Національним банком для підтримання ліквідності банків України у грудні 2011 р.

Показники	2011 р.	У тому числі за грудень	Відсотки річні
Середньозважена процентна ставка за кредитами рефінансування, усього	12.39	11.96	
У тому числі за:			
– кредитами "овернайт", наданими через постійно діючу лінію рефінансування	9.40	10.73	
– кредитами, наданими шляхом проведення тендера	12.52	11.40	
– операціями прямого РЕПО (розрахунково)	12.63	12.05	
– за іншими кредитами	–	–	
– стабілізаційним кредитом	–	–	
– кредитами, наданими для фінансування чемпіонату Європи з футболу 2012 року	–	–	

Процентні ставки банків за кредитами та депозитами у національній валюті у грудні 2011 р. *

Показники	Грудень 2011 р.	Відсотки річні
На міжбанківському ринку:		
за кредитами, наданими іншим банкам**	9.5	
за кредитами, отриманими від інших банків**	9.6	
за депозитами, розміщеними в інших банках	13.7	
за депозитами, залученими від інших банків	13.9	
Фізичним та юридичним особам:		
за кредитами**	17.2	
за депозитами	11.1	

* За щоденною звітністю банків; відображено вартість кредитів (депозитів), фактично наданих (отриманих) банками.

** Без урахування ставок за кредитами "овердрафт".

Темпи зростання грошової маси у грудні 2011 р.¹

Агрегати грошової маси	01.08.2011 р.		01.09.2011 р.		01.10.2011 р.		01.11.2011 р.		01.12.2011 р.		01.01.2012 р.	
	%	Млн. грн.	%	Млн. грн.	%	Млн. грн.	%	Млн. грн.	%	Млн. грн.	%	Млн. грн.
Готівка. Гроші поза банками												
M0, % до початку року	106.0	11 040.5	106.0	10 987.4	103.8	6 918.8	102.9	5 390.4	100.6	1 174.4	105.3	9 674.9
M0 + переказані кошти в національній валюті												
M1, % до початку року	107.5	21 756.9	107.3	21 208.0	105.1	14 726.4	105.0	14 428.7	101.7	4 943.6	107.3	21 153.1
M1 + переказані кошти в іноземній валюті та інші кошти												
M2, % до початку року	109.4	56 364.1	110.8	64 169.9	110.4	62 002.0	111.1	66 127.7	109.0	53 458.6	114.2	84 960.1
M2 + цінні папери власного боргу банків												
M3, % до початку року	109.9	59 133.9	111.1	66 501.2	110.8	64 404.5	111.5	68 479.5	109.3	55 664.2	114.7	87 643.0

¹ Інформацію щодо темпів зростання грошової маси у січні – червні 2011 року опубліковано в № 8 (2011 р.) на стор. 56.

Примітка. Облікова ставка Національного банку України у грудні 2011 року не змінювалася і, починаючи з 10.08.2010 р., становить 7.75% річних.

Правлінням НБУ прийнято постанову від 15.11.2011 р. № 407, згідно з якою з 30 листопада 2011 року встановлено новий порядок формування обов'язкових резервів, а саме:

– на окремому рахунку в Національному банку України 3203 "Кошти обов'язкових резервів, що перераховані банками" – у розмірі **70%** від суми обов'язкових резервів, що сформовані за попередній звітний період резервування;

– на кореспондентському рахунку банку в Національному банку України – залишок суми обов'язкових резервів, сформованих згідно з установленими нормативами на відповідний період.

Обсяг обов'язкових резервів, який має зберігатися щоденно на початок операційного дня на кореспондентському рахунку банку в Національному банку України, має бути не меншим, ніж **25%** від суми обов'язкових резервів, що сформовані за попередній звітний період резервування.

Банкам дозволено зараховувати для покриття обов'язкових резервів, що формуються на окремому рахунку в Національному банку України 3203 "Кошти обов'язкових резервів, що перераховані банкам", придбані ними цільові облігації внутрішніх державних позик України, випущені з метою залучення коштів для фінансування заходів, пов'язаних з підготовкою і проведенням чемпіонату Європи 2012 року з футболу в Україні, у розмірі **50%** від їхньої номінальної вартості.

Крім того, встановлено такі нормативи обов'язкового резервування для формування банками обов'язкових резервів:

кошти вкладів (депозитів) юридичних і фізичних осіб у національній валюті на вимогу і кошти на поточних рахунках – **0**; кошти вкладів (депозитів) юридичних і фізичних осіб в іноземній валюті на вимогу і кошти на поточних рахунках – **8**; строкові кошти і вклади (депозити) юридичних і фізичних осіб у національній валюті – **0**; кошти, які залучені банками від банків-нерезидентів та фінансових організацій-нерезидентів у національній валюті, – **0**; довгострокові кошти і вклади (депозити) юридичних і фізичних осіб в іноземній валюті – **2**; кошти, які залучені банками від банків-нерезидентів та фінансових організацій-нерезидентів в іноземній валюті, – **2**; короткострокові кошти і вклади (депозити) юридичних і фізичних осіб в іноземній валюті – **7.5**.

Із 02.10.2009 р. за залишками коштів обов'язкових резервів, що перераховані банками на окремий рахунок у Національному банку України, Національний банк нараховує проценти в розмірі **30%** від облікової ставки Національного банку України за умови дотримання банком порядку формування та зберігання обов'язкових резервів (постанова Правління НБУ від 29.09.2009 р. № 567).

На замовлення "Вісника НБУ" матеріали підготовлено працівниками Генерального департаменту грошово-кредитної політики Національного банку України.

Індекси інфляції/

Індекси споживчих цін та цін виробників

Публікуємо офіційні дані щодо індексів споживчих цін та цін виробників промислової продукції за період із 1991 року.

Індекс споживчих цін (індекс інфляції) – показник, який характеризує зміни у часі загального рівня цін на товари та послуги, що купує населення для невиробничого споживання. Індекс інфляції відображає зміни вартості фіксованого набору споживчих товарів та послуг у поточному періоді порівняно з базисним. Розрахунок індексу споживчих цін проводиться шляхом об'єднання двох інформаційних потоків: даних про зміни цін, одержаних шляхом щомісячної реєстрації цін і тарифів на споживчому ринку, за встановленим переліком товарів та послуг; даних про структуру фактичних споживчих витрат населення,

ІНДЕКСИ СПОЖИВЧИХ ЦІН В УКРАЇНІ

Період	Індекси споживчих цін, % до попереднього місяця / % до грудня попереднього року									
	1991 р.	1992 р.	1993 р.	1994 р.	1995 р.	1996 р.	1997 р.	1998 р.	1999 р.	2000 р.
Січень		385.2 / 385.2	173.2 / 173.2	119.2 / 119.2	121.2 / 121.2	109.4 / 109.4	102.2 / 102.2	101.3 / 101.3	101.5 / 101.5	104.6 / 104.6
Лютий		115.3 / 444.1	128.8 / 223.1	112.6 / 134.2	118.1 / 143.0	107.4 / 117.5	101.2 / 103.4	100.2 / 101.5	101.0 / 102.5	103.3 / 108.1
Березень		112.1 / 497.9	122.1 / 272.4	105.7 / 141.9	111.4 / 159.5	103.0 / 121.0	100.1 / 103.5	100.2 / 101.7	101.0 / 103.5	102.0 / 110.2
Квітень		107.6 / 535.7	123.6 / 336.7	106.0 / 150.4	105.8 / 168.7	102.4 / 123.9	100.8 / 104.4	101.3 / 103.0	102.3 / 105.9	101.7 / 112.1
Травень		114.4 / 612.9	127.6 / 429.6	105.2 / 158.2	104.6 / 176.5	100.7 / 124.8	100.8 / 105.2	100.0 / 103.0	102.4 / 108.5	102.1 / 114.4
Червень		126.5 / 775.3	171.7 / 737.6	103.9 / 164.4	104.8 / 184.9	100.1 / 124.9	100.1 / 105.3	100.0 / 103.0	100.1 / 108.6	103.7 / 118.7
Липень		122.1 / 946.6	137.6 / 1014.9	102.1 / 167.8	105.2 / 194.6	100.1 / 125.0	100.1 / 105.4	99.1 / 102.1	99.0 / 107.5	99.9 / 118.6
Серпень	104.0	108.3 / 1025.2	121.7 / 1235.2	102.6 / 172.2	104.6 / 203.5	105.7 / 132.2	100.0 / 105.4	100.2 / 102.3	101.0 / 108.6	100.0 / 118.6
Вересень	104.5	110.6 / 1133.8	180.3 / 2227.0	107.3 / 184.8	114.2 / 232.4	102.0 / 134.8	101.2 / 106.7	103.8 / 106.2	101.4 / 110.1	102.6 / 121.6
Жовтень	105.9	112.4 / 1274.4	166.1 / 3699.1	122.6 / 226.5	109.1 / 253.5	101.5 / 136.8	100.9 / 107.6	106.2 / 112.8	101.1 / 111.3	101.4 / 123.3
Листопад	116.5	122.0 / 1554.8	145.3 / 5374.8	172.3 / 390.3	106.2 / 269.2	101.2 / 138.5	100.9 / 108.6	103.0 / 116.2	102.9 / 114.5	100.4 / 123.8
Грудень	124.6	135.1 / 2100.0	190.8 / 10256.0	128.4 / 501.0	104.6 / 281.7	100.9 / 139.7	101.4 / 110.1	103.3 / 120.0	104.1 / 119.2	101.6 / 125.8
Грудень до грудня попереднього року	390.0*	2100.0	10256.0	501.0	281.7	139.7	110.1	120.0	119.2	125.8
Середньомісячний темп зростання	112.0	128.9	147.1	114.4	109.0	102.8	100.8	101.6	101.5	101.9
До попереднього року	–	1627.0	4835.0	991.2	477.0	180.3	115.9	110.6	122.7	128.2

* Визначено експертним шляхом.

ІНДЕКСИ ЦІН ВИРОБНИКІВ ПРОМИСЛОВОЇ ПРОДУКЦІЇ В УКРАЇНІ

Період	Індекси цін виробників промислової продукції, % до попереднього місяця / % до грудня попереднього року									
	1991 р.	1992 р.	1993 р.	1994 р.	1995 р.	1996 р.	1997 р.	1998 р.	1999 р.	2000 р.
Січень	161.8 / 161.8	852.3 / 852.3	218.2 / 218.2	134.1 / 134.1	129.2 / 129.2	103.4 / 103.4	100.4 / 100.4	100.8 / 100.8	100.8 / 100.8	103.2 / 103.2
Лютий	106.3 / 172.0	129.4 / 1102.9	120.8 / 263.6	121.3 / 162.7	111.4 / 143.9	102.9 / 106.4	100.4 / 100.8	100.9 / 101.7	101.1 / 101.9	101.8 / 105.1
Березень	104.3 / 179.4	114.9 / 1267.2	111.6 / 294.2	108.3 / 176.2	109.3 / 157.3	102.9 / 109.4	100.6 / 101.4	100.7 / 102.4	100.4 / 102.3	102.7 / 107.9
Квітень	107.6 / 193.0	119.3 / 1511.8	118.1 / 347.5	105.4 / 185.7	105.1 / 165.3	101.5 / 111.0	100.9 / 102.3	100.5 / 102.9	101.7 / 104.0	102.0 / 110.1
Травень	103.8 / 200.4	108.4 / 1638.8	152.2 / 528.8	102.4 / 190.2	107.1 / 177.1	100.8 / 112.0	100.3 / 102.6	100.0 / 102.9	100.5 / 104.5	100.6 / 110.8
Червень	101.8 / 204.0	117.4 / 1923.9	190.1 / 1005.2	103.0 / 195.9	108.6 / 192.3	100.4 / 112.5	100.4 / 103.0	100.2 / 103.1	100.8 / 105.4	100.9 / 111.8
Липень	104.5 / 213.1	99.2 / 1908.5	131.0 / 1316.8	104.4 / 204.5	104.3 / 200.6	100.6 / 113.1	100.4 / 103.4	100.6 / 103.7	101.3 / 106.8	101.4 / 113.4
Серпень	103.3 / 220.2	109.0 / 2080.3	133.0 / 1751.4	111.9 / 228.8	106.5 / 213.6	100.4 / 113.6	100.0 / 103.4	101.2 / 104.9	103.5 / 110.5	100.7 / 114.2
Вересень	103.1 / 227.0	108.6 / 2259.2	176.5 / 3091.2	112.8 / 258.1	109.9 / 234.7	101.0 / 114.7	100.1 / 103.5	109.4 / 114.8	100.8 / 111.4	101.2 / 115.6
Жовтень	104.5 / 237.2	125.1 / 2826.3	134.2 / 4148.4	120.4 / 310.7	108.4 / 254.4	100.1 / 114.8	101.1 / 104.6	110.7 / 127.1	100.7 / 112.2	101.3 / 117.1
Листопад	109.1 / 258.8	117.8 / 3329.3	133.1 / 5521.5	209.3 / 650.3	104.2 / 265.1	101.2 / 116.2	99.8 / 104.4	103.5 / 131.5	101.4 / 113.8	101.0 / 118.3
Грудень	101.6 / 263.4	127.2 / 4228.5	176.9 / 9767.5	134.4 / 874.0	102.6 / 272.1	100.9 / 117.3	100.5 / 105.0	102.9 / 135.3	101.7 / 115.7	102.1 / 120.8
Грудень до грудня попереднього року	263.4	4228.5	9767.5	874.0	272.1	117.3	105.0	135.3	115.7	120.8
Середньомісячний темп зростання	108.4	136.7	46.5	119.8	108.9	101.3	100.4	102.6	101.2	101.6
До попереднього року	–	2 591.7	4798.3	1234.5	588.9	152.0	107.7	113.0	131.1	120.8

промислової продукції в Україні у 1991–2011 рр.

отриманих за даними вибіркового обстеження умов життя домогосподарств.

Індекс цін виробників промислової продукції (ІЦВ) – показник, який характеризує зміни цін у часі у сфері промислового виробництва. Спостереження проводиться за змінами цін на промислову продукцію (без податку на додану вартість та акцизного збору) за вибіркоvim колом промислових підприємств. Дані щодо індексів цін виробників промислової продукції у 1991–2001 роках представлено за галузями промисловості відповідно до Загального класифікатора галузей народного господарства, починаючи з січня 2002 року – за Класифікацією видів економічної діяльності, гармонізованою з відповідними міжнародними класифікаціями.

	2001 р.	2002 р.	2003 р.	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.	2011 р.
	101.5 / 101.5	101.0 / 101.0	101.5 / 101.5	101.4 / 101.4	101.7 / 101.7	101.2 / 101.2	100.5 / 100.5	102.9 / 102.9	102.9 / 102.9	101.8 / 101.8	101.0 / 101.0
	100.6 / 102.1	98.6 / 99.6	101.1 / 102.6	100.4 / 101.8	101.0 / 102.7	101.8 / 103.0	100.6 / 101.1	102.7 / 105.7	101.5 / 104.4	101.9 / 103.7	100.9 / 101.9
	100.6 / 102.7	99.3 / 98.9	101.1 / 103.7	100.4 / 102.2	101.6 / 104.4	99.7 / 102.7	100.2 / 101.3	103.8 / 109.7	101.4 / 105.9	100.9 / 104.7	101.4 / 103.3
	101.5 / 104.3	101.4 / 100.3	100.7 / 104.5	100.7 / 102.9	100.7 / 105.1	99.6 / 102.3	100.0 / 101.3	103.1 / 113.1	100.9 / 106.9	99.7 / 104.4	101.3 / 104.7
	100.4 / 104.7	99.7 / 100.0	100.0 / 104.5	100.7 / 103.6	100.6 / 105.7	100.5 / 102.8	100.6 / 101.9	101.3 / 114.6	100.5 / 107.4	99.4 / 103.7	100.8 / 105.5
	100.6 / 105.3	98.2 / 98.2	100.1 / 104.6	100.7 / 104.4	100.6 / 106.4	100.1 / 102.9	102.2 / 104.2	100.8 / 115.5	101.1 / 108.6	99.6 / 103.3	100.4 / 105.9
	98.3 / 103.5	98.5 / 96.7	99.9 / 104.5	100.0 / 104.4	100.3 / 106.7	100.9 / 103.8	101.4 / 105.6	99.5 / 114.9	99.9 / 108.5	99.8 / 103.1	98.7 / 104.6
	99.8 / 103.3	99.8 / 96.5	98.3 / 102.7	99.9 / 104.3	100.0 / 106.7	100.0 / 103.8	100.6 / 106.2	99.9 / 114.8	99.8 / 108.2	101.2 / 104.3	99.6 / 104.1
	100.4 / 103.7	100.2 / 96.7	100.6 / 103.3	101.3 / 105.6	100.4 / 107.1	102.0 / 105.9	102.2 / 108.6	101.1 / 116.1	100.8 / 109.1	102.9 / 107.4	100.1 / 104.2
	100.2 / 103.9	100.7 / 97.4	101.3 / 104.7	102.2 / 107.9	100.9 / 108.1	102.6 / 108.7	102.9 / 111.7	101.7 / 118.0	100.9 / 110.1	100.5 / 107.9	100.0 / 104.2
	100.5 / 104.5	100.7 / 98.1	101.9 / 106.6	101.6 / 109.7	101.2 / 109.4	101.8 / 110.6	102.2 / 114.2	101.5 / 119.8	101.1 / 111.3	100.3 / 108.2	100.1 / 104.4
	101.6 / 106.1	101.4 / 99.4	101.5 / 108.2	102.4 / 112.3	100.9 / 110.3	100.9 / 111.6	102.1 / 116.6	102.1 / 122.3	100.9 / 112.3	100.8 / 109.1	100.2 / 104.6
	106.1	99.4	108.2	112.3	110.3	111.6	116.6	122.3	112.3	109.1	104.6
	100.5	99.9	100.7	101.0	100.8	100.9	101.3	101.7	101.0	100.7	100.4
	112.0	100.8	105.2	109.0	113.5	109.1	112.8	125.2	115.9	109.4	108.0

	2001 р.	2002 р.	2003 р.	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.	2011 р.
	100.8 / 100.8	99.6 / 99.6	100.5 / 100.5	101.6 / 101.6	100.2 / 100.2	101.2 / 101.2	102.3 / 102.3	102.3 / 102.3	100.2 / 100.2	101.9 / 101.9	101.3 / 101.3
	100.6 / 101.4	100.7 / 100.3	100.7 / 101.2	102.9 / 104.5	102.7 / 102.9	100.3 / 101.5	101.1 / 103.4	103.0 / 105.4	101.8 / 102.0	101.9 / 103.8	104.8 / 106.2
	99.5 / 100.9	99.2 / 99.5	102.1 / 103.3	102.2 / 106.8	101.9 / 104.9	100.4 / 101.9	101.6 / 105.1	106.6 / 112.4	101.1 / 103.1	103.0 / 106.9	102.1 / 108.4
	100.2 / 101.1	101.2 / 100.7	100.3 / 103.6	103.3 / 110.3	102.5 / 107.5	101.4 / 103.3	102.1 / 107.3	106.6 / 119.8	100.4 / 103.5	103.0 / 110.1	103.4 / 112.1
	100.0 / 101.1	101.5 / 102.2	100.3 / 103.9	102.1 / 112.6	101.6 / 109.2	101.0 / 104.3	102.3 / 109.8	103.7 / 124.2	99.3 / 102.8	104.4 / 114.9	102.6 / 115.0
	100.2 / 101.3	102.2 / 104.4	100.0 / 103.9	101.5 / 114.3	99.2 / 108.3	100.7 / 105.0	101.1 / 111.0	104.2 / 129.4	101.4 / 104.2	99.5 / 114.3	100.5 / 115.6
	100.1 / 101.4	101.0 / 105.4	101.0 / 104.9	100.1 / 114.4	98.4 / 106.6	101.2 / 106.3	101.7 / 112.9	103.6 / 134.1	100.7 / 104.9	99.8 / 114.1	100.1 / 115.7
	99.9 / 101.3	99.6 / 105.0	101.0 / 105.9	101.6 / 116.2	100.7 / 107.3	102.1 / 108.5	101.4 / 114.5	101.8 / 136.5	101.8 / 106.8	100.9 / 115.1	100.5 / 116.3
	100.1 / 101.4	100.3 / 105.3	100.9 / 106.9	101.9 / 118.4	101.9 / 109.3	101.7 / 110.3	101.1 / 115.8	98.2 / 134.0	103.6 / 110.6	100.1 / 115.2	101.2 / 117.7
	99.3 / 100.7	100.2 / 105.5	100.7 / 107.6	101.6 / 120.3	100.0 / 109.3	102.2 / 112.7	102.2 / 118.3	98.6 / 132.1	101.9 / 112.7	102.4 / 118.0	98.2 / 115.6
	100.7 / 101.4	100.2 / 105.7	101.5 / 109.2	102.2 / 122.9	99.9 / 109.2	100.7 / 113.5	101.0 / 119.5	93.5 / 123.5	100.4 / 113.2	99.7 / 117.6	100.6 / 116.3
	99.5 / 100.9	100.0 / 105.7	101.7 / 111.1	101.0 / 124.1	100.3 / 109.5	100.5 / 114.1	103.2 / 123.3	99.6 / 123.0	101.0 / 114.3	100.9 / 118.7	98.2 / 114.2
	100.9	105.7	111.1	124.1	109.5	114.1	123.3	123.0	114.3	118.7	114.2
	100.1	100.5	100.9	101.8	100.8	101.1	101.8	101.7	101.1	101.4	101.1
	108.7	103.0	107.6	120.5	116.7	109.6	119.5	135.5	106.5	120.9	119.0

За даними Держстату України.

На замовлення “Вісника НБУ” матеріали підготовлено працівниками відділу фінансових рахунків та економічної статистики департаменту статистики та звітності Національного банку України.

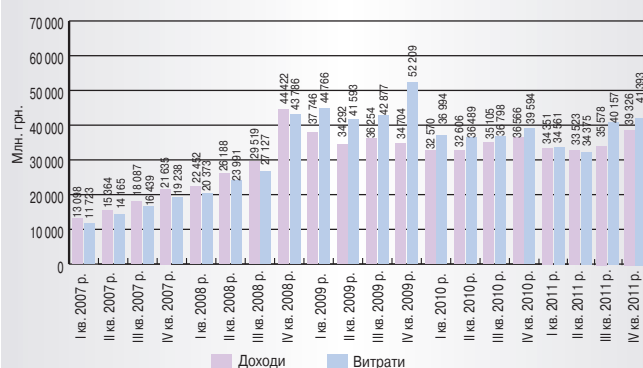
ЕКСКЛЮЗИВ/

Динаміка фінансового стану банків України на 1 січня 2012 року

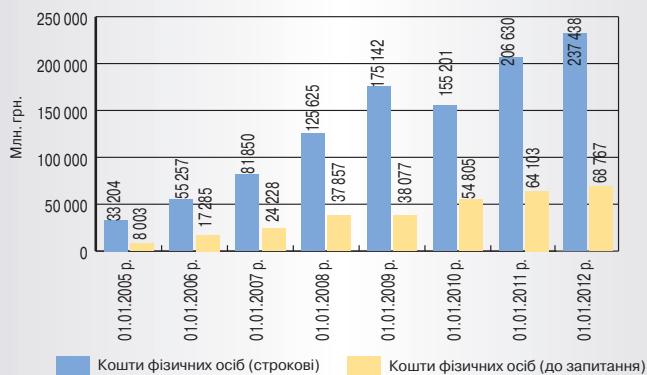
Динаміка власного та статутного капіталу

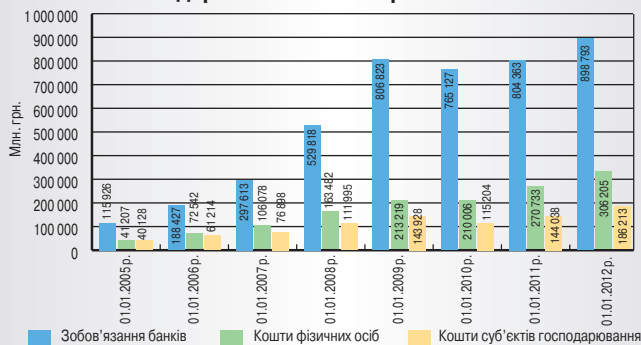
Щоквартальна динаміка доходів та витрат банків України

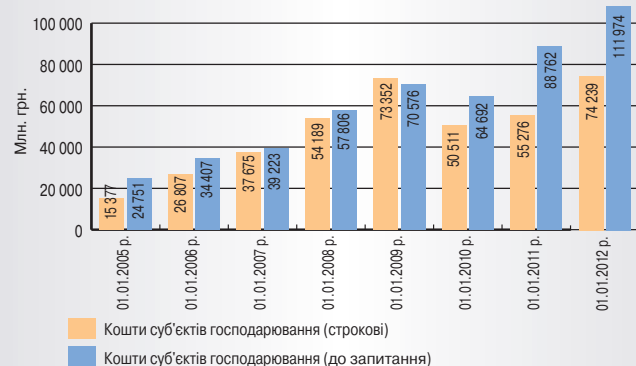
Динаміка коштів фізичних осіб

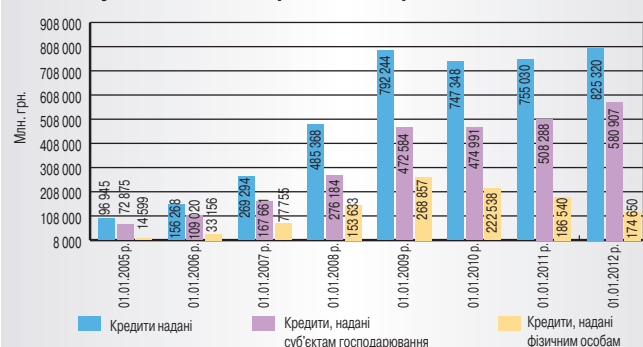
Динаміка зобов'язань банків, коштів суб'єктів господарювання і коштів фізичних осіб

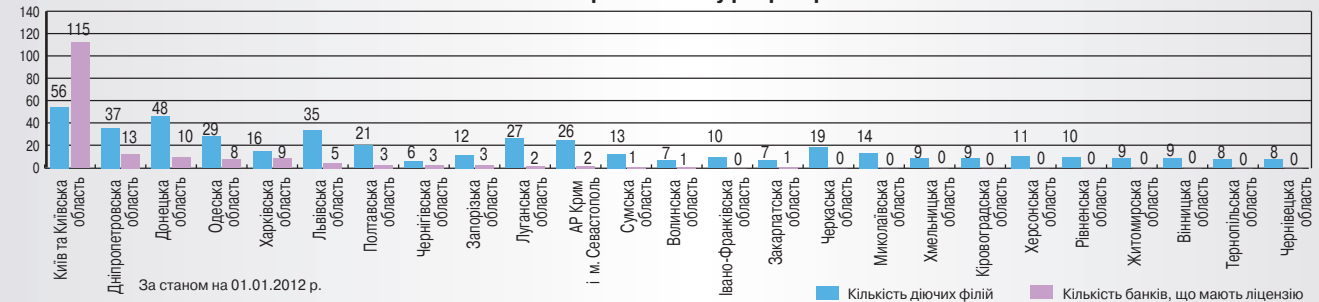
Динаміка коштів суб'єктів господарювання

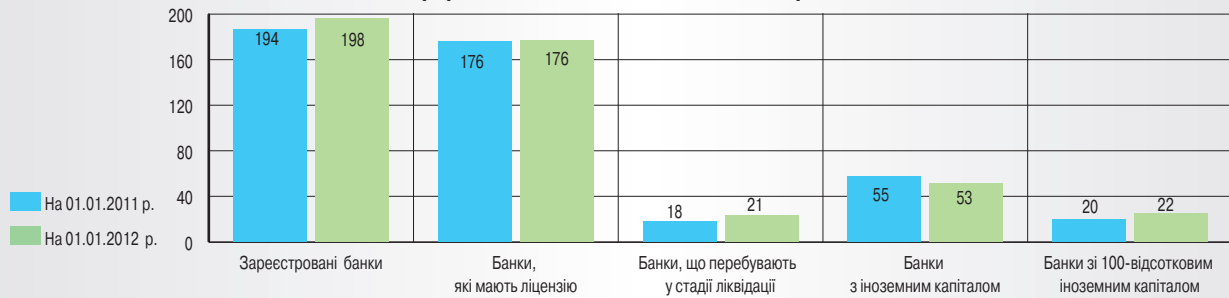
Динаміка наданих банками кредитів, кредитів, наданих суб'єктам господарювання та фізичним особам

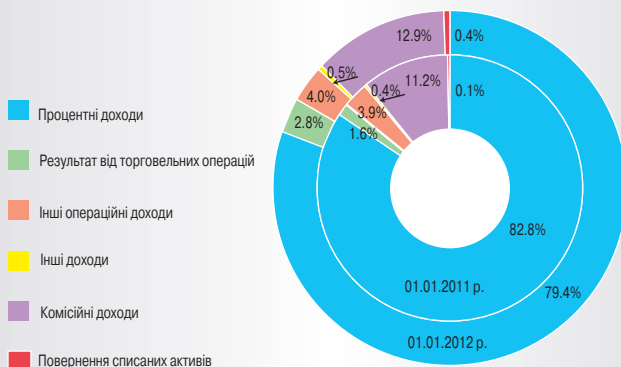
Кількість банків та філій банків у розрізі регіонів

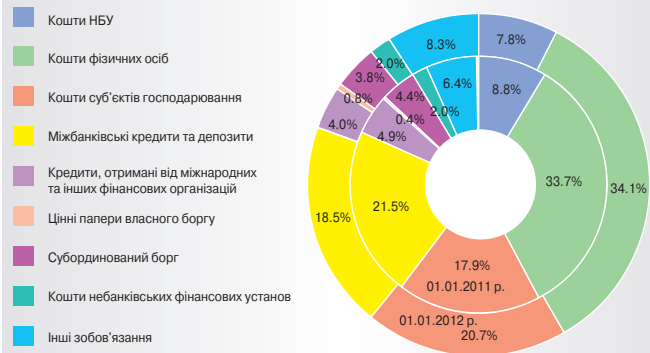
Інформація щодо кількості банків в Україні

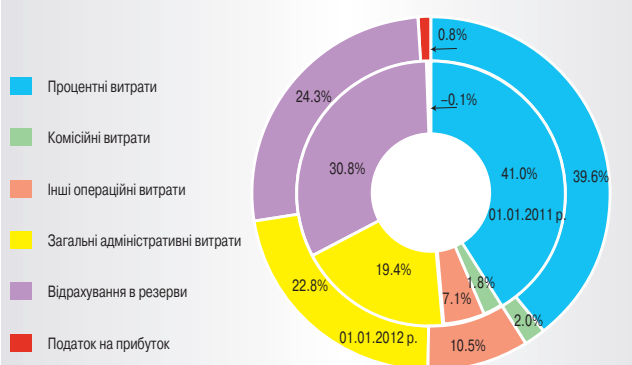
Структура доходів

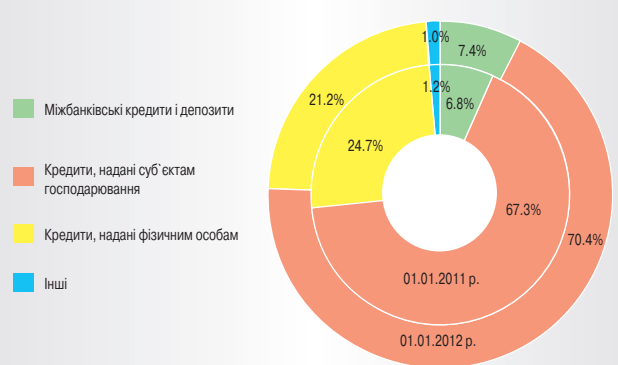
Структура зобов'язань

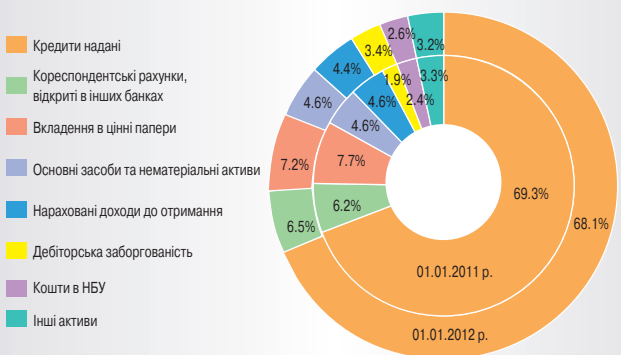
Структура витрат

Структура наданих кредитів

Структура активів

На замовлення "Вісника НБУ" матеріал підготовлено працівниками управління аналізу діяльності системи банків департаменту нормативно-методологічного забезпечення банківського регулювання та нагляду Національного банку України.

У досьє банкіра/

Офіційний курс гривні щодо євро, долара США та російського рубля у 2011 році,
встановлений Національним банком України

ЄВРО

За 100 EUR

Число	Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень	Липень	Серпень	Вересень	Жовтень	Листопад	Грудень
01	1057.3138	1087.3502	1097.6864	1130.8772	1178.4013	1146.7003	1152.1498	1136.6931	1151.8384	1085.4831	1116.8598	1072.0579
02	1057.3138	1092.3533	1097.3317	1130.8772	1178.4013	1148.8219	1152.1498	1149.0485	1138.7573	1085.4831	1087.2574	1077.9973
03	1057.3138	1096.1929	1096.0203	1130.8772	1178.4013	1152.9681	1152.1498	1129.5190	1138.7573	1076.5537	1101.8615	1077.9973
04	1057.3138	1091.8616	1099.2745	1125.6236	1183.6436	1152.9681	1155.0558	1139.8816	1138.7573	1062.5217	1099.1818	1077.9973
05	1057.3138	1091.8616	1099.2745	1133.8458	1185.7680	1152.9681	1155.8675	1134.2220	1136.3658	1050.8816	1099.1818	1079.5154
06	1051.6227	1091.8616	1099.2745	1128.2794	1180.4388	1155.2007	1152.8743	1134.2220	1126.0823	1063.3190	1099.1818	1074.0024
07	1051.6227	1083.0784	1099.2745	1138.9521	1180.4388	1163.8121	1141.3594	1134.2220	1124.0710	1057.8976	1099.1818	1070.1672
08	1051.6227	1076.7859	1099.2745	1137.5981	1180.4388	1168.2772	1135.5999	1128.3234	1119.0482	1057.8976	1096.7078	1068.8089
09	1051.6227	1083.3007	1107.5019	1137.5981	1180.4388	1164.7689	1135.5999	1133.8748	1119.6860	1057.8976	1100.3789	1071.4456
10	1041.9127	1083.9812	1105.2007	1137.5981	1155.4977	1165.2473	1135.5999	1137.1940	1119.6860	1071.0525	1088.0088	1071.4456
11	1026.8594	1080.7154	1096.3928	1146.9964	1144.1029	1165.2473	1135.1586	1145.1648	1119.6860	1083.7291	1086.8700	1071.4456
12	1030.4277	1080.7154	1092.9013	1149.4949	1144.4970	1165.2473	1120.3194	1127.3385	1101.5327	1084.8453	1086.8700	1069.3682
13	1032.4173	1080.7154	1092.9013	1152.8828	1129.1971	1165.2473	1114.0032	1127.3385	1088.6973	1097.6595	1086.8700	1058.7416
14	1049.7561	1074.2789	1092.9013	1154.9906	1129.1971	1155.0412	1121.8151	1127.3385	1087.8203	1094.8243	1089.5840	1053.1487
15	1049.7561	1067.6064	1106.7877	1147.3565	1129.1971	1152.0113	1132.0414	1135.8675	1094.5171	1094.8243	1090.3024	1038.1277
16	1049.7561	1073.1669	1102.4868	1147.3565	1139.3298	1139.5726	1132.0414	1140.5704	1099.9167	1094.8243	1080.3272	1040.2051
17	1061.2855	1072.9237	1108.2535	1147.3565	1128.3993	1123.3067	1132.0414	1144.6356	1099.9167	1101.2049	1076.4951	1040.2051
18	1057.4924	1076.8945	1112.4638	1151.2604	1130.6332	1123.3067	1127.5777	1153.9617	1099.9167	1098.7324	1076.3106	1040.2051
19	1062.2591	1076.8945	1112.4638	1137.6033	1135.1012	1123.3067	1119.5410	1145.3530	1097.1261	1090.7567	1076.3106	1043.8005
20	1072.9842	1076.8945	1112.4638	1139.2115	1138.1330	1137.7899	1128.7078	1145.3530	1087.6924	1102.8798	1076.3106	1041.8031
21	1070.1483	1082.2155	1123.0100	1156.1778	1138.1330	1134.9993	1132.4542	1145.3530	1093.1943	1101.2049	1083.9757	1044.5995
22	1070.1483	1085.2529	1128.0965	1161.6739	1138.1330	1146.0024	1133.6498	1146.7003	1087.2937	1101.2049	1074.5540	1042.9232
23	1070.1483	1084.8591	1129.4476	1161.6739	1135.8990	1147.8872	1133.6498	1148.9323	1072.3032	1101.2049	1081.2841	1042.3640
24	1073.9054	1089.2390	1123.9110	1161.6739	1119.3147	1133.1228	1133.6498	1148.9323	1072.3032	1100.4871	1069.5811	1042.3640
25	1077.6053	1092.4330	1124.2639	1161.6739	1124.8235	1133.7606	1147.1210	1152.8383	1072.3032	1105.1130	1068.4626	1042.3640
26	1079.3592	1092.4330	1124.2639	1161.6739	1123.2268	1133.7606	1146.2298	1149.8092	1070.8545	1110.1275	1068.4626	1043.1629
27	1085.7789	1092.4330	1124.2639	1164.3025	1130.6064	1133.7606	1153.4834	1149.8092	1076.4360	1110.8454	1068.4626	1043.1629
28	1087.6788	1091.4229	1123.5540	1168.3649	1130.6064	1133.7606	1151.4907	1149.8092	1082.7351	1119.8113	1056.9574	1044.1478
29	1087.6788		1116.9472	1178.4013	1130.6064	1133.7179	1136.6931	1147.9402	1086.8814	1119.8113	1066.4652	1044.5734
30	1087.6788		1119.6536	1178.4013	1137.7621	1150.0043	1136.6931	1154.7153	1085.4831	1119.8113	1065.5064	1029.8053
31	1088.5740		1121.5640		1137.5640		1136.6931	1147.9402		1129.5432		1029.8053

ДОЛАР США

За 100 USD

Число	Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень	Липень	Серпень	Вересень	Жовтень	Листопад	Грудень
01	796.1700	794.1500	793.4700	796.0000	796.5400	797.1500	797.1700	797.1200	797.1200	797.2700	797.7000	798.9700
02	796.1700	794.1500	793.7300	796.0000	796.5400	797.3500	797.1700	797.1200	797.1700	797.2700	797.8700	798.9900
03	796.1700	794.1700	793.7000	796.0000	796.5400	797.3500	797.1700	797.1200	797.1700	797.2700	797.9300	798.9900
04	796.1700	794.3700	793.7000	796.0000	796.5300	797.3500	797.2500	797.1200	797.1700	797.2700	798.0700	798.9900
05	796.1700	794.3700	793.7000	796.2400	796.7800	797.3500	797.1500	797.1200	797.1700	797.2700	798.0700	798.9900
06	795.9000	794.3700	793.7000	796.4700	796.8400	797.3500	797.2300	797.1200	797.1700	797.2700	798.0700	798.9900
07	795.9000	794.5700	793.7000	796.4700	796.8400	797.3500	797.1500	797.1200	797.2700	797.2700	798.0700	798.9900
08	795.9000	794.5000	793.7000	796.4700	796.8400	797.3500	797.0800	797.1200	797.2700	797.2700	798.0700	798.9900
09	795.9000	794.5000	793.5100	796.4700	796.8400	797.3500	797.0800	797.1000	797.2700	797.2700	798.0700	798.9900
10	795.9000	794.3000	793.5100	796.4700	796.8400	797.3500	797.0800	797.0800	797.2700	797.2700	798.0700	798.9900
11	795.8300	794.4100	793.5100	796.4700	796.8400	797.3500	797.0500	797.0800	797.2700	797.2700	798.2300	798.9900
12	795.8200	794.4100	793.5100	796.3800	797.1700	797.3500	797.0400	797.1000	797.2300	797.2700	798.2300	798.9900
13	795.8200	794.4100	793.5100	796.7400	797.8500	797.3500	797.1400	797.1000	797.2300	797.3700	798.2300	798.9900
14	795.3300	794.3500	793.5100	796.9300	797.8500	797.3500	797.1400	797.1000	797.2300	797.5700	798.2300	798.9900
15	795.3300	794.3500	793.5100	796.7200	797.8500	797.3500	797.1000	797.1000	797.2300	797.5700	798.2300	798.9900
16	795.3300	794.3500	794.0700	796.7200	797.8500	797.3500	797.1000	797.1000	797.3300	797.5700	798.3500	798.9900
17	795.0300	794.1700	794.3900	796.7200	797.8500	797.3500	797.1000	797.1000	797.3300	797.5700	798.3500	798.9900
18	794.4500	794.1700	794.3900	796.7200	797.8500	797.3500	797.1000	797.1000	797.3300	797.5700	798.4500	798.9900
19	794.4500	794.1700	794.3900	796.9200	797.8500	797.3500	797.1100	797.1000	797.3300	797.5700	798.4500	798.9900
20	794.4500	794.1700	794.3900	796.5400	797.8500	797.3300	797.1100	797.1000	797.3700	797.5700	798.4500	798.9900
21	794.3500	794.1700	794.7700	796.5400	797.8500	797.3300	797.1100	797.1000	797.3700	797.5700	798.4500	798.9900
22	794.3500	794.0100	794.7700	796.5400	797.8500	797.3300	797.1100	797.1500	797.3700	797.5700	798.4500	798.9300
23	794.3500	793.7800	794.7700	796.5400	797.8500	797.3100	797.1100	797.1500	797.3700	797.5700	798.8800	798.9300

24	794.2500	793.2700	795.0700	796.5400	798.3700	797.3000	797.1100	797.1500	797.3700	797.5700	798.9700	798.9300
25	794.0500	793.1700	795.7700	796.5400	798.3700	797.3000	797.1100	797.1500	797.3700	797.5700	798.9700	798.9300
26	793.8800	793.1700	795.7700	796.5400	798.3700	797.3000	797.1000	797.1500	797.3600	797.6200	798.9700	798.9300
27	793.6400	793.1700	795.7700	796.5400	798.0000	797.3000	797.1000	797.1500	797.3600	797.6200	798.9700	798.9300
28	793.0000	793.0700	796.0000	796.5400	798.0000	797.3000	797.1000	797.1500	797.3600	797.7000	798.9700	798.9500
29	793.0000		796.0000	796.5400	798.0000	797.2700	797.1200	797.0700	797.3600	797.7000	798.9700	798.9700
30	793.0000		796.0000	796.5400	797.5900	797.2300	797.1200	797.0700	797.2700	797.7000	798.9700	798.9800
31	794.0000		796.0000		797.0600		797.1200	797.0700		797.7000		798.9800

РОСІЙСЬКИЙ РУБЛЬ

За 10 RUR

Число	Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень	Липень	Серпень	Вересень	Жовтень	Листопад	Грудень
01	2.6124	2.6648	2.7453	2.7914	2.8968	2.8489	2.8600	2.8798	2.7556	2.5012	2.6480	2.5445
02	2.6124	2.6780	2.7601	2.7914	2.8968	2.8509	2.8600	2.8965	2.7592	2.5012	2.6036	2.5900
03	2.6124	2.6992	2.7725	2.7914	2.8968	2.8434	2.8600	2.8658	2.7592	2.4829	2.6006	2.5900
04	2.6124	2.7066	2.8023	2.8059	2.8962	2.8434	2.8623	2.8571	2.7592	2.4464	2.5875	2.5900
05	2.6124	2.7066	2.8023	2.8208	2.9114	2.8434	2.8671	2.8629	2.7431	2.4396	2.5875	2.5933
06	2.6224	2.7066	2.8023	2.8133	2.9228	2.8604	2.8613	2.8629	2.7167	2.4428	2.5875	2.5852
07	2.6224	2.7014	2.8023	2.8227	2.9228	2.8707	2.8581	2.8629	2.6925	2.4525	2.5875	2.5689
08	2.6224	2.7052	2.8023	2.8215	2.9228	2.8701	2.8482	2.8129	2.7035	2.4525	2.6107	2.5648
09	2.6224	2.7158	2.8151	2.8215	2.9228	2.8801	2.8482	2.7948	2.7025	2.4525	2.6165	2.5583
10	2.6224	2.7108	2.8045	2.8215	2.8805	2.8782	2.8482	2.7096	2.7025	2.4760	2.6511	2.5583
11	2.6221	2.7064	2.7906	2.8323	2.8597	2.8782	2.8580	2.7198	2.7025	2.4907	2.5878	2.5583
12	2.5986	2.7064	2.7714	2.8467	2.8853	2.8782	2.8381	2.7097	2.6851	2.5369	2.5878	2.5309
13	2.6179	2.7064	2.7714	2.8308	2.8548	2.8782	2.8084	2.7097	2.6308	2.5382	2.5878	2.5435
14	2.6429	2.7092	2.7714	2.8346	2.8548	2.8691	2.8212	2.7097	2.6410	2.5562	2.6147	2.5228
15	2.6429	2.7150	2.7683	2.8264	2.8548	2.8580	2.8406	2.7071	2.6256	2.5562	2.6351	2.5153
16	2.6429	2.7125	2.7643	2.8264	2.8648	2.8583	2.8406	2.7622	2.6138	2.5562	2.6039	2.5050
17	2.6542	2.7129	2.7719	2.8264	2.8371	2.8285	2.8406	2.7770	2.6138	2.5736	2.5885	2.5050
18	2.6435	2.7156	2.7638	2.8231	2.8375	2.8285	2.8339	2.7754	2.6138	2.5948	2.5980	2.5050
19	2.6581	2.7156	2.7638	2.8296	2.8447	2.8285	2.8289	2.7570	2.6114	2.5753	2.5980	2.5149
20	2.6637	2.7156	2.7638	2.8026	2.8535	2.8296	2.8316	2.7570	2.5832	2.5790	2.5980	2.4943
21	2.6554	2.7143	2.7910	2.8301	2.8535	2.8296	2.8421	2.7570	2.5317	2.5417	2.5824	2.4928
22	2.6554	2.7234	2.8017	2.8509	2.8535	2.8464	2.8562	2.7234	2.5384	2.5417	2.5782	2.5152
23	2.6554	2.7105	2.8227	2.8509	2.8582	2.8582	2.8562	2.7248	2.4988	2.5417	2.5720	2.5312
24	2.6465	2.7087	2.8124	2.8509	2.8169	2.8417	2.8562	2.7248	2.4988	2.5452	2.5597	2.5312
25	2.6600	2.7200	2.8019	2.8509	2.8075	2.8308	2.8759	2.7531	2.4988	2.5874	2.5415	2.5312
26	2.6645	2.7200	2.8019	2.8509	2.8033	2.8308	2.8733	2.7600	2.4833	2.6154	2.5415	2.5560
27	2.6653	2.7200	2.8019	2.8554	2.8270	2.8308	2.8937	2.7600	2.4563	2.6089	2.5415	2.5585
28	2.6724	2.7403	2.8203	2.8741	2.8270	2.8308	2.9045	2.7600	2.4747	2.6377	2.5301	2.5702
29	2.6724		2.8017	2.8968	2.8270	2.8307	2.8891	2.7607	2.5060	2.6377	2.5435	2.5313
30	2.6724		2.8084	2.8968	2.8367	2.8396	2.8891	2.7762	2.5012	2.6377	2.5509	2.4953
31	2.6762		2.8000		2.8397		2.8891	2.7621		2.6681		2.4953

**Офіційний курс гривні щодо іноземних валют, який встановлюється
Національним банком України один раз на місяць (за грудень 2011 року)***

№ п/п	Код валюти	Назва валюти	Офіційний курс	№ п/п	Код валюти	Назва валюти	Офіційний курс
1	100 BGL	100 левів (Болгарія)	544.7931	16	434 LYD	100 лівійських динарів	653.8216
2	986 BRL	100 бразильських реалів	431.0136	17	484 MXN	100 мексиканських нових песо	56.9525
3	051 AMD	10000 вірменських драмів	208.7501	18	496 MNT	10000 монгольських тугриків	59.8255
4	410 KRW	1000 вонів Республіки Корея	6.9928	19	554 NZD	100 новозеландських динарів	608.2005
5	704 VND	10000 в'єтнамських донгів	3.8032	20	586 PKR	100 пакистанських рупій	9.0792
6	981 GEL	100 грузинських ларі	481.8006	21	604 PEN	100 перуанських нових сол	294.9862
7	344 HKD	100 доларів Гонконгу	102.5225	22	642 ROL	100 румунських леїв	244.8427
8	818 EGP	100 єгипетських фунтів	133.1018	23	682 SAR	100 саудівських ріялів	213.0416
9	376 ILS	100 ізраїльських нових шекелів	211.5020	24	760 SYP	100 сирійських фунтів	15.9730
10	356 INR	1000 індійських рупій	153.7664	25	901 TWD	100 нових тайванських динарів	26.2435
11	364 IRR	1000 іранських ріалів	0.7328	26	972 TJS	100 таджицьких сомоні	167.8967
12	368 IQD	100 іракських динарів	0.6846	27	952 XOF	1000 франків КФА	16.2624
13	417 KGS	100 киргизьких сомів	17.0660	28	152 CLP	1000 чилійських песо	15.2957
14	414 KWD	100 кувейтських динарів	2882.2872	29	191 HRK	100 хорватських кун	142.0486
15	422 LBP	1000 ліванських фунтів	5.3070	30	255	100 динарів США за розр. із Індією	639.1760

* Курс встановлено з 01.12.2011 року.

Підготовлено департаментом аналізу та прогнозування грошово-кредитного ринку Національного банку України.

Офіційний курс гривні який встановлюється Національним банком

№ п/п	Код валюти	Назва валюти						
			01.12.2011 р.	02.12.2011 р.	03.12.2011 р.	04.12.2011 р.	05.12.2011 р.	
1	036 AUD	100 австралійських доларів	814.3243	817.7798	817.7798	817.7798	821.8617	
2	826 GBP	100 англійських фунтів стерлінгів	1252.6968	1254.7984	1254.7984	1254.7984	1254.9586	
3	031 AZM	100 азербайджанських манатів	1015.9842	1016.0097	1016.0097	1016.0097	1015.8805	
4	974 BYR	10 білоруських рублів	0.0093	0.0093	0.0093	0.0093	0.0093	
5	208 DKK	100 датських крон	144.1519	145.0286	145.0286	145.0286	145.2289	
6	840 USD	100 доларів США	798.9700	798.9900	798.9900	798.9900	798.9900	
7	352 ISK	100 ісландських крон	3.6968	3.7172	3.7172	3.7172	3.7225	
8	124 CAD	100 канадських доларів	783.7827	784.7971	784.7971	784.7971	788.2551	
9	398 KZT	100 казахстанських тенге	5.4098	5.4103	5.4103	5.4103	5.4136	
10	428 LVL	100 латвійських латів	1536.1197	1545.5159	1545.5159	1545.5159	1547.0269	
11	440 LTL	100 литовських літів	310.4894	312.2096	312.2096	312.2096	312.6493	
12	498 MDL	100 молдовських лейв	67.2641	67.3651	67.3651	67.3651	67.4009	
13	578 NOK	100 норвезьких крон	138.2765	138.5067	138.5067	138.5067	139.0053	
14	985 PLN	100 польських злотих	237.8123	239.2891	239.2891	239.2891	241.3619	
15	643 RUB	10 російських рублів	2.5445	2.5900	2.5900	2.5900	2.5933	
16	702 SGD	100 сингапурських доларів	621.0868	622.6879	622.6879	622.6879	623.9252	
17	792 TRL	100 турецьких лір	435.4065	436.1183	436.1183	436.1183	439.4169	
18	795 TMM	100 туркменських манатів	280.3404	280.3474	280.3474	280.3474	280.3474	
19	348 HUF	1000 угорських форинтів	34.8489	35.6363	35.6363	35.6363	35.7823	
20	860 UZS	100 узбецьких сумів	0.4488	0.4488	0.4488	0.4488	0.4488	
21	203 CZK	100 чеських крон	42.3387	42.6440	42.6440	42.6440	42.8345	
22	752 SEK	100 шведських крон	117.2160	118.1263	118.1263	118.1263	118.8449	
23	756 CHF	100 швейцарських франків	874.0790	878.9932	878.9932	878.9932	874.5973	
24	156 CNY	100 юанів женьміньбі (Китай)	125.2887	125.5091	125.5091	125.5091	125.9615	
25	392 JPY	1000 японських єн	103.0825	102.8231	102.8231	102.8231	102.5668	
26	978 EUR	100 євро	1072.0579	1077.9973	1077.9973	1077.9973	1079.5154	
27	960 XDR	100 СПЗ	1239.6472	1246.7407	1246.7407	1246.7407	1246.6940	
			16.12.2011 р.	17.12.2011 р.	18.12.2011 р.	19.12.2011 р.	20.12.2011 р.	21.12.2011 р.
1	036 AUD	100 австралійських доларів	793.8679	793.8679	793.8679	799.2347	796.1203	798.5014
2	826 GBP	100 англійських фунтів стерлінгів	1239.2984	1239.2984	1239.2984	1241.8066	1240.5371	1248.3264
3	031 AZM	100 азербайджанських манатів	1016.1389	1016.1389	1016.1389	1016.0097	1016.0097	1016.0097
4	974 BYR	10 білоруських рублів	0.0095	0.0095	0.0095	0.0095	0.0094	0.0095
5	208 DKK	100 датських крон	139.9592	139.9592	139.9592	140.4166	140.1818	140.5203
6	840 USD	100 доларів США	798.9900	798.9900	798.9900	798.9900	798.9900	798.9900
7	352 ISK	100 ісландських крон	6.5229	6.5229	6.5229	6.5405	6.5229	6.5314
8	124 CAD	100 канадських доларів	771.6655	771.6655	771.6655	773.3574	771.4203	773.3192
9	398 KZT	100 казахстанських тенге	5.3957	5.3957	5.3957	5.3957	5.3957	5.3888
10	428 LVL	100 латвійських латів	1491.7612	1491.7612	1491.7612	1496.4882	1494.0529	1498.9231
11	440 LTL	100 литовських літів	301.2642	301.2642	301.2642	302.3055	301.7270	302.5369
12	498 MDL	100 молдовських лейв	67.5456	67.5456	67.5456	67.4026	67.4236	67.4777
13	578 NOK	100 норвезьких крон	133.9176	133.9176	133.9176	134.1387	134.4696	135.5215
14	985 PLN	100 польських злотих	229.3727	229.3727	229.3727	232.5189	232.1308	234.2677
15	643 RUB	10 російських рублів	2.5050	2.5050	2.5050	2.5149	2.4943	2.4928
16	702 SGD	100 сингапурських доларів	612.0654	612.0654	612.0654	613.8559	612.3571	613.2798
17	792 TRL	100 турецьких лір	425.3548	425.3548	425.3548	425.6935	421.9534	421.8900
18	795 TMM	100 туркменських манатів	280.3474	280.3474	280.3474	280.3474	280.3474	280.3474
19	348 HUF	1000 угорських форинтів	34.4154	34.4154	34.4154	34.4057	34.3569	34.7551
20	860 UZS	100 узбецьких сумів	0.4470	0.4470	0.4470	0.4470	0.4460	0.4460
21	203 CZK	100 чеських крон	40.7380	40.7380	40.7380	41.1869	41.1910	40.9792
22	752 SEK	100 шведських крон	114.6762	114.6762	114.6762	115.5452	115.8872	116.3510
23	756 CHF	100 швейцарських франків	848.3852	848.3852	848.3852	852.1516	854.6375	856.7909
24	156 CNY	100 юанів женьміньбі (Китай)	125.9526	125.9526	125.9526	126.2184	126.1904	125.9859
25	392 JPY	1000 японських єн	102.6856	102.6856	102.6856	102.6353	102.6205	102.5323
26	978 EUR	100 євро	1040.2051	1040.2051	1040.2051	1043.8005	1041.8031	1044.5995
27	960 XDR	100 СПЗ	1227.7968	1227.7968	1227.7968	1229.5143	1228.8789	1231.8060

щодо іноземних валют, України щоденно (за грудень 2011 року)

Офіційний курс										
	06.12.2011 р.	07.12.2011 р.	08.12.2011 р.	09.12.2011 р.	10.12.2011 р.	11.12.2011 р.	12.12.2011 р.	13.12.2011 р.	14.12.2011 р.	15.12.2011 р.
	821.6052	817.2959	819.4502	823.4921	823.4921	823.4921	811.4183	807.9530	809.1186	797.1494
	1249.9300	1249.3926	1246.4971	1256.3855	1256.3855	1256.3855	1253.4352	1248.5161	1244.4889	1237.3393
	1015.8805	1015.8805	1016.0097	1016.0097	1016.0097	1016.0097	1016.0097	1016.0097	1016.0097	1016.1389
	0.0093	0.0093	0.0093	0.0093	0.0093	0.0093	0.0094	0.0094	0.0094	0.0095
	144.4464	143.9403	143.7634	144.1200	144.1200	144.1200	143.8309	142.3786	141.6170	139.6722
	798.9900	798.9900	798.9900	798.9900	798.9900	798.9900	798.9900	798.9900	798.9900	798.9900
	3.7035	3.6902	3.6855	3.6946	3.6946	3.6946	3.6875	6.6822	6.6428	6.5760
	787.1609	784.5801	790.7146	792.3135	792.3135	792.3135	782.0449	779.8627	778.4955	770.4102
	5.4121	5.4114	5.4103	5.4117	5.4117	5.4117	5.4059	5.4033	5.4026	5.4000
	1539.1263	1533.6303	1531.6838	1536.1227	1536.1227	1536.1227	1531.8267	1517.0392	1510.9738	1488.7820
	311.0526	309.9418	309.5485	310.3121	310.3121	310.3121	309.7104	306.6328	305.0130	300.6626
	67.5696	67.7420	67.8208	67.8888	67.8888	67.8888	67.8940	67.8917	67.8865	67.7512
	139.0114	138.6946	138.9236	139.4385	139.4385	139.4385	139.2951	137.4721	136.5775	133.6760
	240.3389	240.2279	239.0269	239.3596	239.3596	239.3596	236.8531	233.2287	230.9132	227.6246
	2.5852	2.5689	2.5648	2.5583	2.5583	2.5583	2.5309	2.5435	2.5228	2.5153
	623.3689	621.3593	621.0034	620.7680	620.7680	620.7680	616.1375	615.7981	613.7946	611.5627
	436.8527	434.7092	435.7328	436.1498	436.1498	436.1498	432.9426	428.8661	427.3969	424.2971
	280.3474	280.3474	280.3474	280.3474	280.3474	280.3474	280.3474	280.3474	280.3474	280.3474
	35.8025	35.6485	35.5997	35.5938	35.5938	35.5938	35.0521	34.6946	34.5987	34.0761
	0.4479	0.4479	0.4479	0.4479	0.4479	0.4479	0.4479	0.4470	0.4470	0.4470
	42.7107	42.4165	42.1987	42.4671	42.4671	42.4671	41.9772	41.3927	41.0857	40.4744
	118.7268	118.1826	118.5603	118.8646	118.8646	118.8646	118.5750	116.9557	116.2352	114.2658
	867.6003	863.8741	861.0400	865.9546	865.9546	865.9546	867.1491	857.3501	853.0974	842.8414
	125.8941	126.1291	125.8829	125.5900	125.5900	125.5900	126.0750	125.6160	125.5587	125.5916
	102.4714	102.7525	102.7800	103.3017	103.3017	103.3017	102.8733	102.6708	102.6461	102.3391
	1074.0024	1070.1672	1068.8089	1071.4456	1071.4456	1071.4456	1069.3682	1058.7416	1053.1487	1038.1277
	1244.0696	1243.1811	1242.0621	1244.0366	1244.0366	1244.0366	1244.2478	1237.8901	1236.5357	1227.7138
	22.12.2011 р.	23.12.2011 р.	24.12.2011 р.	25.12.2011 р.	26.12.2011 р.	27.12.2011 р.	28.12.2011 р.	29.12.2011 р.	30.12.2011 р.	31.12.2011 р.
	805.7817	809.4145	809.4145	809.4145	811.6736	811.6736	811.8082	814.8634	804.5983	804.5983
	1253.0617	1252.0889	1252.0889	1252.0889	1252.1461	1252.1461	1252.7268	1252.1858	1231.8245	1231.8245
	1015.9334	1016.0626	1016.0626	1016.0626	1016.0626	1016.0626	1016.0880	1016.2427	1015.9969	1015.9969
	0.0095	0.0095	0.0095	0.0095	0.0095	0.0095	0.0096	0.0095	0.0096	0.0096
	140.2929	140.2233	140.2233	140.2233	140.3251	140.3251	140.4746	140.4790	138.5208	138.5208
	798.9300	798.9300	798.9300	798.9300	798.9300	798.9300	798.9500	798.9700	798.9800	798.9800
	6.5534	6.5160	6.5160	6.5160	6.5224	6.5224	6.5306	6.5270	6.4752	6.4752
	777.0252	779.6873	779.6873	779.6873	783.8026	783.8026	783.7770	787.2284	780.8062	780.8062
	5.4044	5.3985	5.3985	5.3985	5.3942	5.3953	5.3888	5.3883	5.3971	5.3971
	1497.3772	1496.5743	1496.5743	1496.5743	1497.7213	1497.7213	1497.2007	1498.2406	1473.2551	1473.2551
	302.0514	301.8895	301.8895	301.8895	302.1209	302.1209	302.4061	302.5294	298.2522	298.2522
	67.6223	67.8312	67.8312	67.8312	68.0560	68.0294	68.0137	67.9217	68.0481	68.0481
	134.5360	134.2560	134.2560	134.2560	134.0482	134.0482	133.9596	133.9368	132.4679	132.4679
	234.0072	235.0207	235.0207	235.0207	234.9625	234.9625	237.0908	237.6893	231.8807	231.8807
	2.5152	2.5312	2.5312	2.5312	2.5560	2.5585	2.5702	2.5313	2.4953	2.4953
	616.1300	617.3679	617.3679	617.3679	617.8045	617.8045	616.3436	616.7769	612.7970	612.7970
	424.0560	422.8657	422.8657	422.8657	421.2247	421.2247	420.5017	420.5207	417.7709	417.7709
	280.3263	280.3263	280.3263	280.3263	280.3263	280.3263	280.3333	280.3404	280.3439	280.3439
	34.4905	34.0142	34.0142	34.0142	33.9914	33.9914	34.1750	34.0197	33.1394	33.1394
	0.4460	0.4460	0.4460	0.4460	0.4460	0.4451	0.4451	0.4451	0.4451	0.4451
	40.7106	40.6776	40.6776	40.6776	40.3716	40.3716	40.4944	40.4560	39.7455	39.7455
	115.8533	115.8800	115.8800	115.8800	116.3621	116.3621	116.3590	116.4714	115.1727	115.1727
	855.5564	852.1615	852.1615	852.1615	853.5823	853.5823	855.1579	856.4885	845.0725	845.0725
	126.0574	126.0340	126.0340	126.0340	126.0742	126.0742	126.3627	126.4510	126.4170	126.4170
	102.5893	102.2627	102.2627	102.2627	102.3411	102.3411	102.6189	102.9035	102.7340	102.7340
	1042.9232	1042.3640	1042.3640	1042.3640	1043.1629	1043.1629	1044.1478	1044.5734	1029.8053	1029.8053
	1232.8596	1231.1801	1231.1801	1231.1801	1231.7476	1231.7476	1231.7785	1232.4706	1226.6467	1226.6467

Підготовлено департаментом аналізу та прогнозування грошово-кредитного ринку Національного банку України.

Ринок державних цінних паперів України у грудні 2011 року

Результати розміщення облігацій внутрішніх державних позик, номінованих у національній валюті, у грудні 2011 року

Номер розміщення	Дата проведення розрахунків за придбані облігації	Пропозиція				Результати розміщення						Встановлений рівень дохідності облігацій, %	Середньозважений рівень дохідності облігацій, %
		Встановлені обмеження на загальну кількість розміщення облігацій, шт.	Номінал облігацій, грн.	Розмір купона на одну облігацію, грн.	Термін погашення облігацій	Кількість розміщених облігацій, шт.	Усього	Залучено коштів до державного бюджету від розміщення облігацій, тис. грн.	Випуск ОВДП для збільшення формування статутного капіталу банків	Інші			
1	2	3	4	5	7	8	9	10	11	12	13	14	
211	07.12.2011 р.	1 000	1 000	-	29.02.2012 р.	-	-	-	-	-	-	-	
212	07.12.2011 р.	1 000	1 000	-	05.09.2012 р.	-	-	-	-	-	-	-	
213	07.12.2011 р.	1 000	1 000	-	31.07.2013 р.	-	-	-	-	-	-	-	
214	07.12.2011 р.	1 000	1 000	-	16.11.2016 р.	-	-	-	-	-	-	-	
215	07.12.2011 р.	2 000 000	1 000	-	03.12.2014 р.	-	-	-	-	-	-	-	
216	07.12.2011 р.	2 000 000	1 000	-	23.11.2016 р.	-	-	-	-	-	-	-	
217	07.12.2011 р.	2 000 000	1 000	-	03.11.2021 р.	-	-	-	-	-	-	-	
218	14.12.2011 р.	1 000	1 000	-	30.05.2012 р.	-	-	-	-	-	-	-	
219	14.12.2011 р.	1 000	1 000	-	28.11.2012 р.	-	-	-	-	-	-	-	
220	14.12.2011 р.	1 000	1 000	-	09.07.2014 р.	-	-	-	-	-	-	-	
221	14.12.2011 р.	1 000	1 000	-	20.07.2016 р.	-	-	-	-	-	-	-	
222	14.12.2011 р.	2 000 000	1 000	-	03.12.2014 р.	-	-	-	-	-	-	-	
223	14.12.2011 р.	2 000 000	1 000	-	23.11.2016 р.	-	-	-	-	-	-	-	
224	14.12.2011 р.	2 000 000	1 000	-	03.11.2021 р.	-	-	-	-	-	-	-	
225	14.12.2011 р.	650 000	1 000	-	16.01.2013 р.	650 000	671 053,00	671 053,00	-	-	8,75	8,04	
226	14.12.2011 р.	100 000	1 000	-	12.06.2013 р.	100 000	100 000,00	100 000,00	-	-	9,00	9,00	
227	14.12.2011 р.	250 000	1 000	-	03.12.2014 р.	250 000	250 457,50	250 457,50	-	-	9,75	9,75	
228	14.12.2011 р.	2 000 000	1 000	-	23.11.2016 р.	-	-	-	-	-	-	-	
229	14.12.2011 р.	2 000 000	1 000	-	03.11.2021 р.	-	-	-	-	-	-	-	
230	14.12.2011 р.	1 000	1 000	-	12.12.2012 р.	-	-	-	-	-	-	-	
234	19.12.2011 р.	100 000	1 000	-	16.01.2013 р.	100 000	102 627,00	102 627,00	-	-	8,75	8,75	
235	19.12.2011 р.	2 000 000	1 000	-	12.06.2013 р.	-	-	-	-	-	-	-	
236	19.12.2011 р.	2 000 000	1 000	-	03.12.2014 р.	-	-	-	-	-	-	-	
237	19.12.2011 р.	2 000 000	1 000	-	23.11.2016 р.	-	-	-	-	-	-	-	
238	19.12.2011 р.	2 000 000	1 000	-	03.11.2021 р.	-	-	-	-	-	-	-	
242	21.12.2011 р.	1 000	1 000	-	31.07.2013 р.	-	-	-	-	-	-	-	
246	21.12.2011 р.	2 000 000	1 000	-	16.01.2013 р.	-	-	-	-	-	-	-	
247	21.12.2011 р.	2 000 000	1 000	-	12.06.2013 р.	-	-	-	-	-	-	-	
248	21.12.2011 р.	2 000 000	1 000	-	03.12.2014 р.	-	-	-	-	-	-	-	
249	21.12.2011 р.	2 000 000	1 000	-	23.11.2016 р.	-	-	-	-	-	-	-	
250	21.12.2011 р.	2 000 000	1 000	-	03.11.2021 р.	-	-	-	-	-	-	-	
256	22.12.2011 р.	2 000 000	1 000	-	16.01.2013 р.	-	-	-	-	-	-	-	
257	22.12.2011 р.	2 000 000	1 000	-	12.06.2013 р.	-	-	-	-	-	-	-	
258	22.12.2011 р.	2 000 000	1 000	-	03.12.2014 р.	-	-	-	-	-	-	-	
259	22.12.2011 р.	2 000 000	1 000	-	23.11.2016 р.	-	-	-	-	-	-	-	
260	22.12.2011 р.	2 000 000	1 000	-	03.11.2021 р.	-	-	-	-	-	-	-	
266	23.12.2011 р.	2 000 000	1 000	-	16.01.2013 р.	-	-	-	-	-	-	-	
267	23.12.2011 р.	2 000 000	1 000	-	12.06.2013 р.	-	-	-	-	-	-	-	
268	23.12.2011 р.	2 000 000	1 000	-	03.12.2014 р.	-	-	-	-	-	-	-	
269	23.12.2011 р.	2 000 000	1 000	-	23.11.2016 р.	-	-	-	-	-	-	-	
270	23.12.2011 р.	2 000 000	1 000	-	03.11.2021 р.	-	-	-	-	-	-	-	
273	23.12.2011 р.	160 000	1 000	-	27.06.2012 р.	160 000	152 408,00	152 408,00	-	-	9,75	9,75	
274	23.12.2011 р.	1 000	1 000	-	26.09.2012 р.	-	-	-	-	-	-	-	
275	23.12.2011 р.	1 000	1 000	-	19.12.2012 р.	-	-	-	-	-	-	-	
276	23.12.2011 р.	1 160 000	1 000	-	13.06.2012 р.	1 160 000	1 108 890,40	1 108 890,40	-	-	9,75	9,75	
277	27.12.2011 р.	-	1 000	-	28.03.2012 р.	-	-	-	-	-	-	-	
278	27.12.2011 р.	-	1 000	-	27.06.2012 р.	-	-	-	-	-	-	-	
279	27.12.2011 р.	-	1 000	-	26.09.2012 р.	-	-	-	-	-	-	-	
280	27.12.2011 р.	-	1 000	-	19.12.2012 р.	-	-	-	-	-	-	-	
281	27.12.2011 р.	-	1 000	-	09.07.2014 р.	-	-	-	-	-	-	-	
282	27.12.2011 р.	2 000 000	1 000	-	16.01.2013 р.	-	-	-	-	-	-	-	
283	27.12.2011 р.	2 000 000	1 000	-	12.06.2013 р.	-	-	-	-	-	-	-	

1	2	3	4	5	7	8	9	10	11	12	13	14
284	27.12.2011 р.	2 000 000	1 000	-	03.12.2014 р.	-	-	-	-	-	-	-
285	27.12.2011 р.	2 000 000	1 000	-	23.11.2016 р.	-	-	-	-	-	-	-
286	27.12.2011 р.	2 000 000	1 000	-	03.11.2021 р.	-	-	-	-	-	-	-
292	28.12.2011 р.	-	1 000	-	28.03.2012 р.	-	-	-	-	-	-	-
293	28.12.2011 р.	-	1 000	-	27.06.2012 р.	-	-	-	-	-	-	-
294	28.12.2011 р.	-	1 000	-	26.09.2012 р.	-	-	-	-	-	-	-
295	28.12.2011 р.	-	1 000	-	19.12.2012 р.	-	-	-	-	-	-	-
296	28.12.2011 р.	-	1 000	-	09.07.2014 р.	-	-	-	-	-	-	-
297	28.12.2011 р.	2 000 000	1 000	-	16.01.2013 р.	-	-	-	-	-	-	-
298	28.12.2011 р.	2 000 000	1 000	-	12.06.2013 р.	-	-	-	-	-	-	-
299	28.12.2011 р.	2 000 000	1 000	-	03.12.2014 р.	-	-	-	-	-	-	-
300	28.12.2011 р.	2 000 000	1 000	-	23.11.2016 р.	-	-	-	-	-	-	-
301	28.12.2011 р.	2 000 000	1 000	-	03.11.2021 р.	-	-	-	-	-	-	-
307	28.12.2011 р.	650 000	1 000	-	28.03.2012 р.	650 000	628 946.50	628 946.50	-	-	13.50	13.46
308	28.12.2011 р.	-	1 000	-	27.06.2012 р.	-	-	-	-	-	-	-
309	28.12.2011 р.	-	1 000	-	26.09.2012 р.	-	-	-	-	-	-	-
310	28.12.2011 р.	-	1 000	-	19.12.2012 р.	-	-	-	-	-	-	-
311	28.12.2011 р.	-	1 000	-	09.07.2014 р.	-	-	-	-	-	-	-
312	28.12.2011 р.	2 000 000	1 000	-	16.01.2013 р.	-	-	-	-	-	-	-
313	28.12.2011 р.	2 000 000	1 000	-	12.06.2013 р.	-	-	-	-	-	-	-
314	28.12.2011 р.	2 000 000	1 000	-	03.12.2014 р.	-	-	-	-	-	-	-
315	28.12.2011 р.	2 000 000	1 000	-	23.11.2016 р.	-	-	-	-	-	-	-
316	28.12.2011 р.	2 000 000	1 000	-	03.11.2021 р.	-	-	-	-	-	-	-
322	29.12.2011 р.	-	1 000	-	28.03.2012 р.	-	-	-	-	-	-	-
323	29.12.2011 р.	-	1 000	-	27.06.2012 р.	-	-	-	-	-	-	-
324	29.12.2011 р.	-	1 000	-	26.09.2012 р.	-	-	-	-	-	-	-
325	29.12.2011 р.	-	1 000	-	19.12.2012 р.	-	-	-	-	-	-	-
326	29.12.2011 р.	-	1 000	-	09.07.2014 р.	-	-	-	-	-	-	-
327	29.12.2011 р.	2 000 000	1 000	-	16.01.2013 р.	-	-	-	-	-	-	-
328	29.12.2011 р.	2 000 000	1 000	-	12.06.2013 р.	-	-	-	-	-	-	-
329	29.12.2011 р.	2 000 000	1 000	-	03.12.2014 р.	-	-	-	-	-	-	-
330	29.12.2011 р.	2 000 000	1 000	-	23.11.2016 р.	-	-	-	-	-	-	-
331	29.12.2011 р.	2 000 000	1 000	-	03.11.2021 р.	-	-	-	-	-	-	-
Разом						3 070 000	3 014 382.40	3 014 382.40	-	-	-	-

Результати розміщення облігацій внутрішніх державних позик, номінованих в іноземній валюті (долари США), у грудні 2011 року

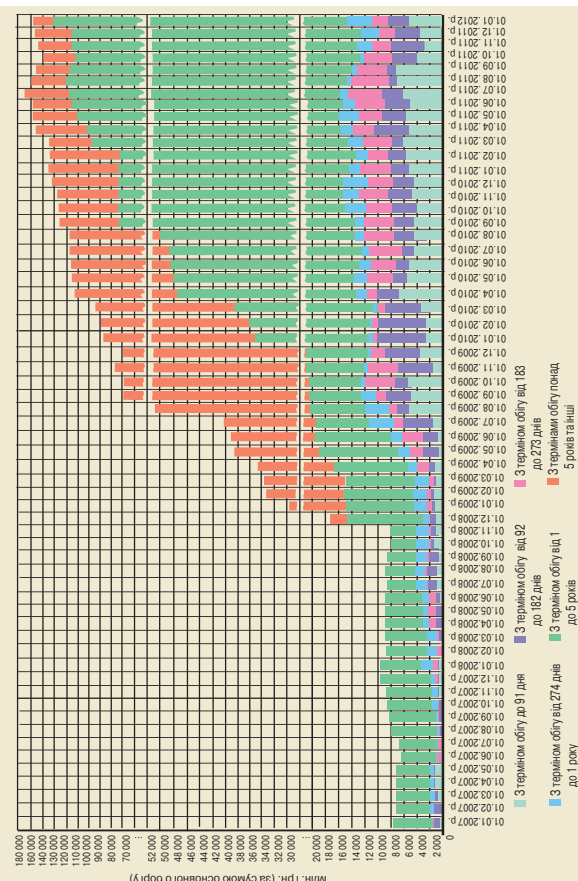
Номер розміщення	Дата проведення розрахунків за придбання облігацій	Пропозиція				Кількість розміщених облігацій, шт.	Результати розміщення		Встановлений рівень дохідності облігацій, %	Середньозважений рівень дохідності облігацій, %
		Встановлені обмеження на загальну кількість розміщення облігацій, шт.	Номінал облігацій, дол. США	Розмір купона на одну облігацію, дол. США	Термін погашення облігацій		Загальна сума розміщення тис. дол. США	Залучено коштів до державного бюджету від розміщення облігацій, тис. дол. США		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
231	19.12.2011 р.	206 875	1 000	-	12.12.2012 р.	206 875	207 113.38	207 113.38	9.30	8.78
232	19.12.2011 р.	500 000	1 000	-	10.12.2014 р.	-	-	-	-	-
233	19.12.2011 р.	500 000	1 000	-	30.11.2016 р.	-	-	-	-	-
239	19.12.2011 р.	20 000	1 000	-	05.12.2012 р.	20 000	20 058.20	20 058.20	9.00	9.00
240	19.12.2011 р.	500 000	1 000	-	03.12.2014 р.	-	-	-	-	-
241	19.12.2011 р.	500 000	1 000	-	23.11.2016 р.	-	-	-	-	-
243	21.12.2011 р.	25 200	1 000	-	12.12.2012 р.	25 200	25 183.11	25 183.11	9.30	9.06
244	21.12.2011 р.	500 000	1 000	-	10.12.2014 р.	-	-	-	-	-
245	21.12.2011 р.	500 000	1 000	-	30.11.2016 р.	-	-	-	-	-
251	21.12.2011 р.	35 312	1 000	-	20.06.2012 р.	35 312	33 808.06	33 808.06	9.00	9.00
252	21.12.2011 р.	25 000	1 000	-	19.09.2012 р.	25 000	23 496.50	23 496.50	8.75	8.61
253	22.12.2011 р.	13 200	1 000	-	12.12.2012 р.	13 200	13 180.61	13 180.61	9.30	9.17
254	22.12.2011 р.	500 000	1 000	-	10.12.2014 р.	-	-	-	-	-
255	22.12.2011 р.	500 000	1 000	-	30.11.2016 р.	-	-	-	-	-
261	22.12.2011 р.	1 700	1 000	-	20.06.2012 р.	1 700	1 628.26	1 628.26	9.00	8.96

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
262	22.12.2011 р.	2 800	1 000	-	19.09.2012 р.	2 800	2 629.62	2 629.62	8.75	8.75
263	27.12.2011 р.	7 750	1 000	-	12.12.2012 р.	7 750	7 739.38	7 739.38	9.30	9.30
264	27.12.2011 р.	500 000	1 000	-	10.12.2014 р.	-	-	-	-	-
265	27.12.2011 р.	500 000	1 000	-	30.11.2016 р.	-	-	-	-	-
271	27.12.2011 р.	1 260	1 000	-	20.06.2012 р.	1 260	1 208.01	1 208.01	9.00	9.00
272	27.12.2011 р.	180	1 000	-	19.09.2012 р.	180	169.24	169.24	8.75	8.75
287	27.12.2011 р.	500 000	1 000	-	20.06.2012 р.	-	-	-	-	-
288	27.12.2011 р.	500 000	1 000	-	19.09.2012 р.	-	-	-	-	-
289	27.12.2011 р.	99	1 000	-	12.12.2012 р.	99	98.86	98.86	9.30	9.30
290	27.12.2011 р.	500 000	1 000	-	10.12.2014 р.	-	-	-	-	-
291	27.12.2011 р.	500 000	1 000	-	30.11.2016 р.	-	-	-	-	-
302	28.12.2011 р.	55 000	1 000	-	20.06.2012 р.	55 000	52 681.81	52 681.81	9.30	9.26
303	28.12.2011 р.	20 000	1 000	-	19.09.2012 р.	20 000	18 757.40	18 757.40	9.15	9.15
304	28.12.2011 р.	5 200	1 000	-	12.12.2012 р.	5 200	5 193.73	5 193.73	9.35	9.31
305	28.12.2011 р.	500 000	1 000	-	10.12.2014 р.	-	-	-	-	-
306	28.12.2011 р.	500 000	1 000	-	30.11.2016 р.	-	-	-	-	-
317	29.12.2011 р.	500 000	1 000	-	20.06.2012 р.	-	-	-	-	-
318	29.12.2011 р.	500 000	1 000	-	19.09.2012 р.	-	-	-	-	-
319	29.12.2011 р.	500 000	1 000	-	12.12.2012 р.	-	-	-	-	-
320	29.12.2011 р.	500 000	1 000	-	10.12.2014 р.	-	-	-	-	-
321	29.12.2011 р.	500 000	1 000	-	30.11.2016 р.	-	-	-	-	-
332	29.12.2011 р.	500 000	1 000	-	20.06.2012 р.	-	-	-	-	-
333	29.12.2011 р.	500 000	1 000	-	19.09.2012 р.	-	-	-	-	-
334	29.12.2011	500 000	1 000	-	12.12.2012 р.	-	-	-	-	-
335	29.12.2011	500 000	1 000	-	10.12.2014 р.	-	-	-	-	-
336	29.12.2011	500 000	1 000	-	30.11.2016 р.	-	-	-	-	-
Разом						419 576	412 946.18	412 946.18		

Період	Результати розміщення ОВДП, номінованих у гривні			Результати розміщення ОВДП, номінованих в іноземній валюті		
	Кількість розміщених облігацій, номінованих у гривні, шт	Усього		Кількість розміщених облігацій, номінованих в іноземній валюті, шт.	Обсяг розміщених ОВДП, тис. грн.	
		зачислено коштів до державного бюджету	із них: випуск ОВДП для збільшення формування статутного капіталу банків		Обсяг розміщених облігацій, тис. дол. США	Обсяг розміщених облігацій, тис. дол. США
Счень	2 882 780	2 805 449.61	0	0	0	0
Лютий	3 085 000	3 032 178.70	0	0	0	0
Березень	9 742 000	9 665 075.08	0	0	0	0
І квартал	15 709 780	15 502 703.39	0	0	0	0
Квітень	8 832 001	8 781 388.09	0	0	0	0
Травень	2 181 500	2 187 411.44	0	0	0	0
Червень	9 009 850	8 998 470.14	0	0	0	0
ІІ квартал	20 023 351	19 967 269.67	0	0	0	0
Листопад	35 733 131	35 469 973.06	0	0	0	0
Грудень	590 000	591 924.55	0	0	0	0
Серпень	97 000	97 141.85	0	0	0	0
Вересень	162 000	165 487.86	0	0	0	0
ІІІ квартал	849 000	854 554.26	0	0	0	0
Жовтень	5 500 000	5 521 927.00	0	0	0	0
Листопад	5 400 100	5 399 028.16	0	0	0	0
Грудень	3 070 000	3 014 382.40	0	0	0	0
ІВ квартал	13 970 100	13 935 337.56	0	0	0	0
Усього з початку року	50 552 231	50 259 864.87	8 854 001.00	419 576	412 946.18	412 946.18

*За станом на 01.01.2012 р.

Обсяг облігацій внутрішніх державних позик, які перебувають в обігу (на 1 січня 2012 року)

На замовлення "Вісника НБУ" матеріали підготовлено працівниками Генерального департаменту грошово-кредитної політики Національного банку України.

Процентна політика/

Динаміка облікової ставки НБУ в 1992–2011 рр.

Упродовж 2011 року облікова ставка НБУ не змінювалася. Однак, дотримуючись традиції, у лютому випуску “Вісника НБУ”, в якому публікуються дані за станом на початок року, пропонуємо увазі читачів інформацію щодо облікової ставки НБУ від початку її встановлення Національним банком України. НБУ почав регулярно встановлювати облікову ставку з кінця 1992 року. Починаючи з 1995 року встановлювалася також ломбардна ставка НБУ. Із 07.04.2001 р. по 28.02.2004 р. вона відповідала розміру процентної ставки за кредитами “овернайт” і визначалася та доводилася до суб’єктів банківської системи щоденно. Починаючи з 1 березня 2004 року ломбардна ставка Національним банком України не оголошується. Натомість Національний банк щоденно оголошує ставки за своїми активними і пасивними операціями. Офіційна інформація про них публікується в Інтернеті на веб-сторінці НБУ за адресою: <http://www.bank.gov.ua/>.

Період дії		Відсотки річні
від	до	
1992 р.		30.00
16.11.1992 р.	28.02.1993 р.	80.00
01.03.1993 р.	30.04.1993 р.	100.00
01.05.1993 р.	31.06.1994 р.	240.00
01.07.1994 р.	31.07.1994 р.	190.00
01.08.1994 р.	14.08.1994 р.	175.00
15.08.1994 р.	24.10.1994 р.	140.00
25.10.1994 р.	11.12.1994 р.	300.00
12.12.1994 р.	09.03.1995 р.	252.00
10.03.1995 р.	28.03.1995 р.	204.00
29.03.1995 р.	06.04.1995 р.	170.00
07.04.1995 р.	30.04.1995 р.	150.00
01.05.1995 р.	06.06.1995 р.	96.00
07.06.1995 р.	14.07.1995 р.	75.00
15.07.1995 р.	20.08.1995 р.	60.00
21.08.1995 р.	09.10.1995 р.	70.00
10.10.1995 р.	30.11.1995 р.	95.00
01.12.1995 р.	31.12.1995 р.	110.00
01.01.1996 р.	03.03.1996 р.	105.00
04.03.1996 р.	25.03.1996 р.	98.00
26.03.1996 р.	31.03.1996 р.	90.00
01.04.1996 р.	07.04.1996 р.	85.00
08.04.1996 р.	24.04.1996 р.	75.00
25.04.1996 р.	21.05.1996 р.	70.00
22.05.1996 р.	06.06.1996 р.	63.00
07.06.1996 р.	01.07.1996 р.	50.00
02.07.1996 р.	09.01.1997 р.	40.00
10.01.1997 р.	07.03.1997 р.	35.00
08.03.1997 р.	25.05.1997 р.	25.00
26.05.1997 р.	07.07.1997 р.	21.00
08.07.1997 р.	04.08.1997 р.	18.00
05.08.1997 р.	31.10.1997 р.	16.00
01.11.1997 р.	14.11.1997 р.	17.00
15.11.1997 р.	23.11.1997 р.	25.00
24.11.1997 р.	05.02.1998 р.	35.00
06.02.1998 р.	17.03.1998 р.	44.00
18.03.1998 р.	20.05.1998 р.	41.00
21.05.1998 р.	28.05.1998 р.	45.00
29.05.1998 р.	06.07.1998 р.	51.00
07.07.1998 р.	20.12.1998 р.	82.00
21.12.1998 р.	04.04.1999 р.	60.00
05.04.1999 р.	27.04.1999 р.	57.00
28.04.1999 р.	23.05.1999 р.	50.00
24.05.1999 р.	31.01.2000 р.	45.00
01.02.2000 р.	23.03.2000 р.	35.00
24.03.2000 р.	09.04.2000 р.	32.00
10.04.2000 р.	14.08.2000 р.	29.00
15.08.2000 р.	09.03.2001 р.	27.00
10.03.2001 р.	06.04.2001 р.	25.00
07.04.2001 р.	10.06.2001 р.	21.00
11.06.2001 р.	08.08.2001 р.	19.00
09.08.2001 р.	09.09.2001 р.	17.00
10.09.2001 р.	09.12.2001 р.	15.00
10.12.2001 р.	10.03.2002 р.	12.50
11.03.2002 р.	03.04.2002 р.	11.50
04.04.2002 р.	04.07.2002 р.	10.00
05.07.2002 р.	04.12.2002 р.	8.00
05.12.2002 р.	08.06.2004 р.	7.00
09.06.2004 р.	06.10.2004 р.	7.50
07.10.2004 р.	08.11.2004 р.	8.00
09.11.2004 р.	09.08.2005 р.	9.00
10.08.2005 р.	09.06.2006 р.	9.50
10.06.2006 р.	31.05.2007 р.	8.50
01.06.2007 р.	31.12.2007 р.	8.00
01.01.2008 р.	29.04.2008 р.	10.00
30.04.2008 р.	14.06.2009 р.	12.00
15.06.2009 р.	11.08.2009 р.	11.00
12.08.2009 р.	07.06.2010 р.	10.25
08.06.2010 р.	07.07.2010 р.	9.50
08.07.2010 р.	09.08.2010 р.	8.50
10.08.2010 р.		7.75

На замовлення “Вісника НБУ” матеріали підготовлено працівниками департаменту монетарної політики Національного банку України.

Спеціально для "Вісника НБУ"/

Офіційний список банків України, включених до Державного реєстру банків

*Повний перелік зареєстрованих банків України та основні відомості про них за станом на 1 січня 2012 року. Банки розміщено за регіонами та за номерами реєстрації. Назви банків подано за орфографією їхніх статутів. Символом * позначено банки, які не мають банківської ліцензії та письмового дозволу НБУ на здійснення операцій. Символами ** позначено банки, які перебувають у стадії ліквідації або реорганізації.*

За станом на 1 січня 2012 р.

№ п/п	Назва банку	Вид товариства	Зареєстрований статутний капітал, грн.	Дата реєстрації банку	Номер реєстрації	Юридична адреса	Кількість філій
1	2	3	4	5	6	7	8
м. Київ і Київська область							
1	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "УКРСОЦБАНК"	ПАТ	1 270 000 000	27.09.1991 р.	3	м. Київ, вул. Ковпака, 29	–
2	Публічне акціонерне товариство "Державний ощадний банк України"	ПАТ	14 496 000 000	31.12.1991 р.	4	м. Київ, вул. Госпітальна, 12-г	126
3	Публічне акціонерне товариство "Державний експортно-імпорتنний банк України"	ПАТ	16 413 486 148	23.01.1992 р.	5	м. Київ, вул. Горького, 127	29
4	Публічне акціонерне товариство "Український інноваційний банк"	ПАТ	305 000 000	02.10.1991 р.	9	м. Київ, вул. Смирнова-Ласточкина, 10-а	19
5	Публічне акціонерне товариство "СЕБ Банк"	ПАТ	675 688 819	02.10.1991 р.	11	м. Київ, вул. Червоноармійська, 10	–
6	Публічне акціонерне товариство "РОДОВІД БАНК"	ПАТ	12 359 298 999.6	07.10.1991 р.	16	м. Київ, вул. Північно-Сирецька, 1–3	–
7	Публічне акціонерне товариство "Легбанк"	ПАТ	56 500 000	08.10.1991 р.	17	м. Київ, вул. Жилианська, 27	–
8	Публічне акціонерне товариство "БРОКБІЗНЕСБАНК"	ПАТ	2 030 400 000	07.10.1991 р.	18	м. Київ, просп. Перемоги, 41	19
9	Публічне акціонерне товариство "ФІНЕКСБАНК"	ПАТ	122 474 000	08.10.1991 р.	19	м. Київ, просп. Повітрофлотський, 54	–
10	Акціонерний комерційний банк "Трансбанк" **	ВАТ	65 000 000	09.10.1991 р.	22	м. Київ, вул. Фізкультури, 9	4
11	Акціонерне товариство "Градобанк" **	ВАТ	96 000 000	09.10.1991 р.	23	м. Київ, вул. Андрі Барбюса, 9-а	7
12	Акціонерний банк "Банк регіонального розвитку" **	ВАТ	84 682 763	14.10.1991 р.	29	м. Київ, вул. Дегтярівська, 8-а	1
13	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "БАНК КІПРУ"	ПАТ	700 643 600	21.10.1991 р.	43	м. Київ, вул. Урицького, 45	–
14	Публічне акціонерне товариство "ТАСкомбанк"	ПАТ	165 000 000	21.10.1991 р.	45	м. Київ, вул. Куренівська, 15-а	–
15	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "БАНК "ТАВРИКА"	ПАТ	300 000 000	24.10.1991 р.	53	м. Київ, вул. Дмитрівська, 92–94	–
16	Публічне акціонерне товариство "Банк "Фінанси та Кредит"	ПАТ	2 000 000 000	30.10.1991 р.	63	м. Київ, вул. Артема, 60	16
17	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ЕНЕРГОБАНК"	ПАТ	259 163 340	31.10.1991 р.	68	м. Київ, вул. Воздвиженська, 56	–
18	Публічне акціонерне товариство "Сведбанк"	ПАТ	5 440 927 662	31.10.1991 р.	69	м. Київ, вул. Новокосятинівська, 18, літера В	–
19	Публічне акціонерне товариство "Комерційний банк "Експобанк"	ПАТ	304 230 812	26.12.1991 р.	75	м. Київ, вул. Дмитрівська, 18/24	5
20	Публічне акціонерне товариство "Старокиївський банк"	ПАТ	33 770 000.55	31.12.1991 р.	79	м. Київ, вул. Микільсько-Ботанічна, 6/8	–
21	Публічне акціонерне товариство "Грін Банк"	ПАТ	56 650 000	09.01.1992 р.	81	м. Київ, вул. Стельмаха, 10-а	–
22	Публічне акціонерне товариство "ТММ-Банк"	ПАТ	66 000 000	20.01.1992 р.	82	м. Київ, вул. Панельна, 5	–
23	Публічне акціонерне товариство "Український Професійний Банк"	ПАТ	500 000 000	30.01.1992 р.	83	м. Київ, вул. Марини Раскової, 15	–
24	Публічне акціонерне товариство "Банк Альянс"	ПАТ	64 778 900	10.03.1992 р.	89	м. Київ, просп. Московський, 8, корпус 16-а	–
25	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ІНТЕРБАНК"	ПАТ	36 050 000	23.03.1992 р.	93	м. Київ, вул. Академіка Корольова, 5-а	–
26	Публічне акціонерне товариство "Райффайзен Банк Аваль"	ПАТ	3 002 774 908	27.03.1992 р.	94	м. Київ, вул. Лескова, 9	25
27	Відкрите акціонерне товариство Комерційний банк "Національний стандарт" **	ВАТ	82 160 467	16.05.1992 р.	110	м. Київ, вул. Фрунзе, 47	–
28	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ АКЦІОНЕРНИЙ БАНК"	ПАТ	1 248 619 132	02.07.1992 р.	120	м. Київ, вул. Зоологічна, 5	–

* Банки, які не мають банківської ліцензії та письмового дозволу НБУ на здійснення операцій.

** Банки, які перебувають у стадії ліквідації або реорганізації.

1	2	3	4	5	6	7	8
29	Публічне акціонерне товариство "Акціонерний комерційний промислово-інвестиційний банк"	ПАТ	5 298 714 520	26.08.1992 р.	125	м. Київ, пров. Шевченка, 12	27
30	Публічне акціонерне товариство "ВТБ Банк"	ПАТ	5 415 784 405	11.11.1992 р.	128	м. Київ, бул. Тараса Шевченка / вул. Пушкінська, 8/26	–
31	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "БТА БАНК"	ПАТ	1 500 000 000	10.12.1992 р.	133	м. Київ, вул. Жилианська, 75	–
32	Публічне акціонерне товариство "Банк "Український капітал"	ПАТ	64 800 000	25.12.1992 р.	138	м. Київ, просп. Перемоги, 67	–
33	Публічне акціонерне товариство комерційний банк "ПРАВЕКС-БАНК"	ПАТ	937 280 000	29.12.1992 р.	139	м. Київ, вул. Кловський Узвіз, 9/2	1
34	Публічне акціонерне товариство "КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК"	ПАТ	1 050 000 000	10.02.1993 р.	149	м. Київ, вул. Пушкінська, 42/4	–
35	Акціонерний комерційний банк "Європейський" **	ВАТ	287 000 000	03.03.1993 р.	152	м. Київ, вул. Почайнинська, 38/44	–
36	Публічне акціонерне товариство "АЛЬФА-БАНК"	ПАТ	4 639 120 959	24.03.1993 р.	158	м. Київ, вул. Десятинна, 4/6	–
37	Товариство з обмеженою відповідальністю "Український промисловий банк" **	ТОВ	836 250	21.04.1993 р.	164	м. Київ, бул. Лесі Українки, 26	26
38	Публічне акціонерне товариство Банк "Контракт"	ПАТ	86 000 000	18.05.1993 р.	168	м. Київ, вул. Воздвиженська, 58	–
39	Публічне акціонерне товариство "Корпоративний та інвестиційний Банк Креді Агріколь"	ПАТ	172 928 760	19.05.1993 р.	169	м. Київ, вул. Володимирська, 23-а	–
40	Публічне акціонерне товариство "Акціонерний комерційний банк "КІІВ"	ПАТ	3 567 544 000	19.05.1993 р.	171	м. Київ, вул. Б.Хмельницького, 16–22	–
41	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ХРЕЩАТИК"	ПАТ	728 860 704	19.05.1993 р.	172	м. Київ, вул. Хрещатик, 8-а	2
42	Публічне акціонерне товариство Акціонерний комерційний банк "Аркада"	ПАТ	220 445 042	23.06.1993 р.	177	м. Київ, вул. Ольгинська, 3	–
43	Публічне акціонерне товариство акціонерний банк "Укргазбанк"	ПАТ	10 000 000 000	21.07.1993 р.	183	м. Київ, вул. Єреванська, 1	1
44	Акціонерний комерційний банк "Східно-Європейський банк" **	ВАТ	60 000 000	27.08.1993 р.	195	м. Київ, бул. Дружби Народів, 17/5	6
45	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "БАНК НАРОДНИЙ КАПІТАЛ"	ПАТ	48 855 590	21.09.1993 р.	198	м. Київ, бул. І.Лепсе, 4	–
46	Відкрите акціонерне товариство Банк "БІГ Енергія" **	ВАТ	100 000 000	29.09.1993 р.	199	м. Київ, вул. Комінтерну, 15	7
47	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "АКЦІОНЕРНИЙ БАНК "УКООСПІЛКА"	ПАТ	42 626 325	25.10.1993 р.	204	м. Київ, вул. Хрещатик, 7/11	4
48	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "НАДРА"	ПАТ	3 890 362 660	26.10.1993 р.	205	м. Київ, вул. Артема, 15	26
49	Публічне акціонерне товариство "Банк "Національні інвестиції"	ПАТ	124 500 000	09.11.1993 р.	210	м. Київ, вул. Володимирська, 54	–
50	Публічне акціонерне товариство "Діамантбанк"	ПАТ	210 000 000	17.11.1993 р.	212	м. Київ, Конфрактова площа, 10-а	–
51	Публічне акціонерне товариство "Європейський банк раціонального фінансування"	ПАТ	153 000 000	24.11.1993 р.	214	м. Київ, вул. Володимирська / пров. Рильський, 18/2	2
52	Публічне акціонерне товариство "Юнекс Банк"	ПАТ	292 000 000	03.12.1993 р.	216	м. Київ, вул. Почайнинська, 38	–
53	Публічне акціонерне товариство "Комерційний Індустріальний Банк"	ПАТ	101 276 684	03.12.1993 р.	219	м. Київ, вул. Воровського, 6	–
54	Публічне акціонерне товариство Акціонерний Банк "Синтез" **	ПАТ	93 912 000	24.12.1993 р.	221	м. Київ, вул. Івана Кудрі, 5	5
55	Публічне акціонерне товариство "Аграрний комерційний банк"	ПАТ	93 112 000	24.12.1993 р.	222	м. Київ, вул. Димитрова, 9-а	–
56	Публічне акціонерне товариство "Універсал Банк"	ПАТ	1 152 671 970	20.01.1994 р.	226	м. Київ, вул. Автозаводська, 54/19	–
57	Публічне акціонерне товариство "Банк Перший"	ПАТ	265 000 000	26.01.1994 р.	229	м. Київ, вул. Дегтярівська, 48	–
58	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "БАНК ФОРУМ"	ПАТ	5 934 618 920	31.01.1994 р.	231	м. Київ, бул. Верховної Ради, 7	–
59	Публічне акціонерне товариство "ПІРЕУС БАНК МКБ"	ПАТ	1 627 792 220	31.01.1994 р.	234	м. Київ, Конфрактова площа, 4	–
60	Публічне акціонерне товариство "Банк Велес"	ПАТ	105 000 000	18.03.1994 р.	239	м. Київ, вул. Героїв Севастополя, 48	–
61	Публічне акціонерне товариство "Акціонерний банк "Експрес-Банк"	ПАТ	248 767 757	12.04.1994 р.	243	м. Київ, Повітрофлотський просп., 25	8
62	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ТК КРЕДИТ"	ПАТ	151 828 750	28.04.1994 р.	245	м. Київ, вул. Дмитрівська, 18/24	–
63	Публічне акціонерне товариство "Інтеграл-банк"	ПАТ	160 000 000	30.09.1994 р.	250	м. Київ, просп. Перемоги, 52/2	1
64	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "БАНК НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ"	ПАТ	88 085 000	31.01.1996 р.	255	м. Київ, вул. Тургенівська, 52/58	–
65	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "УКРГАЗПРОМБАНК"	ПАТ	82 800 000	27.03.1996 р.	256	м. Київ, Дніпровська Набережна, 13	–
66	Публічне акціонерне товариство "Банк "Київська Русь"	ПАТ	416 080 000	30.05.1996 р.	258	м. Київ, вул. Хорива, 11-а	5
67	Публічне акціонерне товариство "Банк Петрокоммерц-Україна"	ПАТ	319 474 505	26.09.1996 р.	262	м. Київ, вул. Велика Житомирська, 20	–
68	Публічне акціонерне товариство "Терра Банк"	ПАТ	257 141 000	18.10.1996 р.	263	м. Київ, бул. Дружби Народів, 28-в	–

1	2	3	4	5	6	7	8
69	Публічне акціонерне товариство "Банк "КЛІРИНГОВИЙ ДІМ"	ПАТ	439 692 500	30.12.1996 р.	264	м. Київ, вул. Борисоглібська, 5, літера А	1
70	Публічне акціонерне товариство "УніКредит Банк"	ПАТ	653 507 670	28.02.1997 р.	265	м. Київ, вул. Ярославів Вал, 14-а	1
71	Публічне акціонерне товариство "Кредитпромбанк"	ПАТ	2 635 938 340	20.05.1997 р.	266	м. Київ, бул. Дружби Народів, 38	12
72	Публічне Акціонерне товариство "Перший Інвестиційний Банк"	ПАТ	230 000 000	20.06.1997 р.	267	м. Київ, Московський просп., 6	–
73	Публічне акціонерне товариство "ІНГ Банк Україна"	ПАТ	731 298 045	15.12.1997 р.	271	м. Київ, вул. Спаська, 30-а	–
74	Публічне акціонерне товариство "ОТП Банк"	ПАТ	2 868 190 522	02.03.1998 р.	273	м. Київ, вул. Жилинська, 43	–
75	Публічне акціонерне товариство "Сітібанк"	ПАТ	66 500 000	11.05.1998 р.	274	м. Київ, вул. Дмитрова, 16-г	–
76	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ПРОКРЕДИТ БАНК"	ПАТ	298 333 225	28.12.2000 р.	276	м. Київ, просп. Перемоги, 107-а	–
77	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ДОЧІРНІЙ БАНК СБЕРБАНКУ РОСІЇ"	ПАТ	2 992 460 500	15.06.2001 р.	277	м. Київ, вул. Володимирська, 46	–
78	Публічне акціонерне товариство "ПРАЙМ-БАНК"	ПАТ	61 100 000	30.07.2001 р.	278	м. Київ, вул. Михайлівська, 6-а (поштова адреса)	–
79	Публічне акціонерне товариство "АРТЕМ-БАНК"	ПАТ	86 000 000	06.08.2002 р.	280	м. Київ, вул. Артема, 103	–
80	Публічне акціонерне товариство "Комерційний банк "Актив-банк"	ПАТ	312 750 000	06.08.2002 р.	281	м. Київ, вул. Борисоглібська, 3	1
81	Публічне акціонерне товариство "Фортуна-банк"	ПАТ	190 000 000	17.10.2002 р.	282	м. Київ, вул. Боришів Тік, 35-в	–
82	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "БАНК РЕНЕСАНС КАПІТАЛ"	ПАТ	201 400 000	29.01.2003 р.	285	м. Київ, вул. Раїси Окіпної, 8-б	–
83	Товариство з обмеженою відповідальністю Комерційний банк "АРМА" **	ТОВ	75 000 000	14.10.2003 р.	287	м. Київ, вул. Жилинська, 41-а	2
84	Публічне акціонерне товариство "Комерційний банк "Даніель"	ПАТ	120 412 000	27.11.2003 р.	289	м. Київ, вул. Саксаганського, 3, літера А	–
85	Публічне акціонерне товариство "Банк Столиця"	ПАТ	1 305 375	10.03.2004 р.	290	м. Київ, вул. Маршала Тимошенка, 29-б	–
86	Публічне акціонерне товариство "Акціонерний комерційний банк "Траст-капітал"	ПАТ	53 250 000	10.03.2004 р.	291	м. Київ, вул. Підвисоцького, 7	–
87	Публічне акціонерне товариство "Український банк реконструкції та розвитку"	ПАТ	95 000 000	19.03.2004 р.	292	м. Київ, вул. Олексія Терехіна, 4	–
88	Публічне акціонерне товариство "Український будівельно-інвестиційний банк"	ПАТ	91 845 700	20.04.2004 р.	293	м. Київ, бул. Лесі Українки, 30-в	–
89	Комерційний банк "Українська фінансова група" – товариство з обмеженою відповідальністю **	ТОВ	74 200 000	23.06.2004 р.	294	м. Київ, вул. Фрунзе, 40	–
90	Публічне акціонерне товариство "Банк Камбіо"	ПАТ	111 467 422	30.06.2004 р.	295	м. Київ, вул. Заньковецької / Станіславського, 3/1	1
91	Публічне акціонерне товариство "Платинум Банк"	ПАТ	380 567 201	13.01.2005 р.	296	м. Київ, вул. Амосова, 12	–
92	Публічне акціонерне товариство комерційний банк "ЄВРОБАНК"	ПАТ	66 670 000	18.01.2005 р.	297	м. Київ, бул. Тараса Шевченка, 35	–
93	Публічне акціонерне товариство "Комерційний банк "ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА"	ПАТ	1 850 000 000	19.01.2005 р.	298	м. Київ, вул. Щорса, 7/9	–
94	Публічне акціонерне товариство "Банк інвестицій та заощаджень"	ПАТ	250 000 000	09.08.2005 р.	300	м. Київ, вул. Мельникова, 83-д	–
95	Публічне акціонерне товариство "БМ Банк"	ПАТ	419 907 850	08.12.2005 р.	301	м. Київ, бул. Тараса Шевченка, 37/122	–
96	Публічне акціонерне товариство "Ерсте Банк"	ПАТ	1 370 500 000	25.01.2006 р.	303	м. Київ, вул. Польова, 24, літера Д	–
97	Публічне акціонерне товариство "Дельта Банк"	ПАТ	827 000 000	15.02.2006 р.	304	м. Київ, вул. Щорса, 36-б	–
98	Публічне акціонерне товариство "Банк Русский Стандарт"	ПАТ	133 000 000	28.02.2006 р.	305	м. Київ, вул. Половецька, 3/42	–
99	Публічне акціонерне товариство "КОНВЕРСБАНК"	ПАТ	195 890 000	06.05.2006 р.	306	м. Київ, вул. Солом'янська, 33	–
100	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "БАНК БОГУСЛАВ"	ПАТ	180 000 000	04.08.2006 р.	307	м. Київ, вул. Нижньоюрківська, 81	–
101	Відкрите акціонерне товариство Комерційний Банк "Іпобанк" **	ВАТ	200 000 000	10.08.2006 р.	309	м. Київ, вул. Миколи Василенка, 15	–
102	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "КРЕДИТ ЄВРОПА БАНК"	ПАТ	505 000 000	28.08.2006 р.	310	м. Київ, вул. Володимирська, 101	–
103	Публічне акціонерне товариство "ВЕСТ ФАЙНЕНС ЕНД КРЕДИТ БАНК"	ПАТ	88 045 200	04.10.2006 р.	311	м. Київ, вул. Ковпака, 17	–
104	Публічне акціонерне товариство "ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ГАЗОВИЙ БАНК"	ПАТ	200 000 000	17.10.2006 р.	312	м. Київ, вул. Лук'янівська, 1	–
105	Публічне акціонерне товариство "ЕРДЕ БАНК"	ПАТ	211 941 110	28.12.2006 р.	313	м. Київ, вул. П.Сагайдачного / Ігорівська, 10/5, літера А	–
106	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "КРЕДИТ ОПТИМА БАНК"	ПАТ	63 000 000	29.12.2006 р.	314	м. Київ, вул. Дмитрівська, 69	–
107	Публічне акціонерне товариство "Комерційний банк "Преміум"	ПАТ	260 000 000	24.07.2007 р.	315	м. Київ, вул. Бастіонна, 1/36	–
108	Публічне акціонерне товариство Банк "ТРАСТ"	ПАТ	69 000 000	22.08.2007 р.	317	м. Київ, вул. С.Струтинського, 8	–

1	2	3	4	5	6	7	8
109	Публічне акціонерне товариство "Комерційний банк "СОЮЗ"	ПАТ	336 000 000	26.11.2007 р.	318	м. Київ, вул. Суворова, 4	–
110	Публічне акціонерне товариство АСТРА БАНК	ПАТ	1 050 000 000	28.11.2007 р.	319	м. Київ, просп. Героїв Сталін-града, 16-в	–
111	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ГЛОБУС"	ПАТ	160 000 000	29.11.2007 р.	320	м. Київ, пров. Куренівський, 19/5	–
112	Публічне акціонерне товариство "Міжнародний Інвестиційний Банк"	ПАТ	90 750 000	11.03.2008 р.	321	м. Київ, вул. Лаврська, 16	–
113	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ЗЛАТОБАНК"	ПАТ	262 500 000	16.05.2008 р.	323	м. Київ, вул. Б.Хмельницького, 17/52	–
114	Публічне акціонерне товариство "Комерційний банк "Акордбанк"	ПАТ	96 400 000	04.06.2008 р.	324	м. Київ, вул. Стеценка, 6	–
115	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "БАНК 3/4"	ПАТ	185 000 000	17.07.2008 р.	325	м. Київ, вул. Фрунзе, 25	–
116	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "СТАНДАРТ"	ПАТ	85 000 000	31.12.2008 р.	327	м. Київ, вул. Почайнинська, 45	–
117	Публічне акціонерне товариство "Діапазон-Максимум Банк"	ПАТ	110 000 000	17.02.2009 р.	328	м. Київ, просп. Гагаріна Юрія, 17-в	–
118	Публічне акціонерне товариство "АВАНТ-БАНК"	ПАТ	80 000 000	03.03.2009 р.	329	м. Київ, вул. Івана Клименка, 23	–
119	Публічне акціонерне товариство "ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ"	ПАТ	310 000 000	24.04.2009 р.	330	м. Київ, вул. Чорновола В'ячеслава, 25	–
120	Публічне акціонерне товариство "АПЕКС-БАНК"	ПАТ	190 000 000	08.05.2009 р.	331	м. Київ, вул. Печерська, 2/16	–
121	Публічне акціонерне товариство "Дойче Банк ДБУ"	ПАТ	228 666 102	19.06.2009 р.	332	м. Київ, вул. Лаврська, 20	–
122	Публічне акціонерне товариство "РАДИКАЛ БАНК"	ПАТ	120 000 000	23.03.2010 р.	333	с. Петропавлівська Борщагівка, вул. Леніна, 2-в	–
123	Публічне акціонерне товариство "Комерційний Банк "Центр"	ПАТ	120 000 000	14.06.2010 р.	334	м. Київ, просп. Науки, 54-б (поштова адреса: вул. Р.Окіпної, 8-а)	–
124	Публічне акціонерне товариство "БАНК РИНКОВІ ТЕХНОЛОГІЇ"	ПАТ	120 000 000	13.09.2010 р.	335	м. Київ, вул. Лук'янівська, 1, літера А	–
125	Публічне акціонерне товариство "АКЦЕПТ БАНК"	ПАТ	120 000 000	19.01.2011 р.	336	м. Київ, Повітрофлотський просп., 14/17	–
126	Публічне акціонерне товариство "БАНК СІЧ"	ПАТ	120 000 000	24.05.2011 р.	337	м. Київ, вул. Володимирська, 63	–
127	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ДІВІ БАНК"	ПАТ	125 000 000	26.05.2011 р.	338	м. Київ, вул. Ігорівська / Набережно-Хрещатицька, 13/5, літера А	–
Вінницька область							
–	–	–	–	–	–	–	–
Волинська область							
128 (1)	Публічне акціонерне товариство "Західкомбанк"	ПАТ	174 318 977	11.03.1993 р.	153	м. Луцьк, просп. Перемоги, 15	12
Дніпропетровська область							
129 (1)	Товариство з обмеженою відповідальністю "Діалогбанк" **	ТОВ	62 450 000	04.01.1992 р.	80	м. Дніпропетровськ, вул. Свердлова, 26, позиція 5	–
130 (2)	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ПРИВАТБАНК"	ПАТ	13 545 171 615	19.03.1992 р.	92	м. Дніпропетровськ, Набережна Перемоги, 50	35
131 (3)	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "АКЦІОНЕРНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "НОВИЙ"	ПАТ	150 000 000	06.04.1992 р.	101	м. Дніпропетровськ, просп. К.Маркса, 93	–
132 (4)	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "АКЦЕНТ-БАНК"	ПАТ	125 560 000	30.10.1992 р.	127	м. Дніпропетровськ, вул. Батумська, 11	–
133 (5)	Відкрите акціонерне товариство "Комерційний банк "Причорномор'я" **	ВАТ	85 000 000	21.04.1993 р.	163	м. Дніпропетровськ, просп. Гагаріна, 33	3
134 (6)	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "БАНК КРЕДИТ ДНІПРО"	ПАТ	315 000 000	07.07.1993 р.	180	м. Дніпропетровськ, вул. Леніна, 17	–
135 (7)	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "АКЦІОНЕРНИЙ БАНК "РАДАБАНК"	ПАТ	120 000 000	03.12.1993 р.	220	м. Дніпропетровськ, просп. Кірова, 46	–
136 (8)	Публічне акціонерне товариство "Комерційний банк "Земельний Капітал"	ПАТ	95 220 500	31.01.1994 р.	236	м. Дніпропетровськ, просп. Пушкіна, 15	–
137 (9)	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ЄКАТЕРИНОСЛАВСЬКИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК"	ПАТ	247 526 310	23.06.1994 р.	248	м. Дніпропетровськ, вул. Артема, 94	2
138 (10)	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "КЛАСИКБАНК"	ПАТ	220 000 000	06.10.1995 р.	254	м. Дніпропетровськ, вул. Баумана, 10, нежитлове приміщення № 75	–
139 (11)	Публічне акціонерне товариство "Банк Восток"	ПАТ	307 350 000	17.10.2002 р.	283	м. Дніпропетровськ, вул. Кур-санта, 24	–
140 (12)	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "АКСІОМА"	ПАТ	136 000 000	10.01.2006 р.	302	м. Дніпропетровськ, вул. Сімфе-ропольська, 11, приміщення 25	–
141 (13)	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "АКЦІОНЕРНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "КОНКОРД"	ПАТ	108 000 000	07.08.2006 р.	308	м. Дніпропетровськ, вул. Артема, 94	–
142 (14)	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "АКТАБАНК"	ПАТ	320 000 000	23.04.2008 р.	322	м. Дніпропетровськ, вул. Глінки, 7	–

1	2	3	4	5	6	7	8
143 (15)	Публічне акціонерне товариство "ІнтерКредитБанк"	ПАТ	130 000 000	14.06.2011 р.	339	м. Дніпропетровськ, вул. Титова, 36	–
Донецька область							
144 (1)	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "БАНК ПРОФЕСІЙНОГО ФІНАНСУВАННЯ"	ПАТ	96 250 000	01.10.1991 р.	6	м. Донецьк, просп. Ілліча, 100-а	–
145 (2)	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ПІВДЕНКОМБАНК"	ПАТ	170 000 000	03.10.1991 р.	12	м. Донецьк, просп. Ватутіна, 33-а	2
146 (3)	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "АКЦІОНЕРНО-КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "КАПІТАЛ"	ПАТ	164 078 085	31.10.1991 р.	65	м. Донецьк, вул. Артема, 63	3
147 (4)	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК"	ПАТ	3 294 492 400	23.12.1991 р.	73	м. Донецьк, вул. Університетська, 2-а	10
148 (5)	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "БАНК ФАМІЛЬНИЙ"	ПАТ	33 586 961	27.12.1991 р.	78	м. Донецьк, просп. Миру, 59	–
149 (6)	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ДОНГОРБАНК" **	ПАТ	771 650 000	06.04.1992 р.	99	м. Донецьк, вул. Артема, 38	–
150 (7)	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "УКРАЇНСЬКИЙ БІЗНЕС БАНК"	ПАТ	134 160 000	19.05.1993 р.	170	м. Донецьк, вул. Артема, 125	–
151 (8)	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ПРОМЕКОНОМБАНК"	ПАТ	92 300 000	25.08.1993 р.	194	м. Донецьк, просп. Ленінський, 4	1
152 (9)	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "УНКОМБАНК"	ПАТ	460 564 375	28.10.2002 р.	284	м. Донецьк, вул. Челюскінців, 202-а	2
153 (10)	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "УКРАЇНСЬКИЙ ФІНАНСОВИЙ СВІТ"	ПАТ	143 000 000	12.11.2003 р.	288	м. Донецьк, просп. Миру, 5-б	–
154 (11)	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПРОМИСЛОВИЙ БАНК"	ПАТ	74 500 000	13.08.2008 р.	326	м. Донецьк, вул. Розі Люксембург, 40	–
Житомирська область							
–	–	–	–	–	–	–	–
Закарпатська область							
155 (1)	Публічне акціонерне товариство "Комерційний інвестиційний банк"	ПАТ	115 000 000	16.12.1992 р.	135	м. Ужгород, вул. Гойди, 10	–
Запорізька область							
156 (1)	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО АКЦІОНЕРНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ІНДУСТРІАЛБАНК"	ПАТ	607 798 055	16.10.1991 р.	36	м. Запоріжжя, вул. 40 років Радянської України, 39-д	7
157 (2)	КОМЕРЦІЙНИЙ АКЦІОНЕРНИЙ БАНК "СЛОВ'ЯНСЬКИЙ" **	ВАТ	24 012 787	21.10.1991 р.	44	м. Запоріжжя, вул. Кремлівська, 8	–
158 (3)	Публічне акціонерне товариство "МетаБанк"	ПАТ	34 550 580	12.07.1993 р.	182	м. Запоріжжя, просп. Металургів, 30	–
159 (4)	Публічне акціонерне товариство "МОТОР-БАНК"	ПАТ	120 000 000	10.08.2007 р.	316	м. Запоріжжя, просп. Моторобудівників, 54-б	–
Івано-Франківська область							
–	–	–	–	–	–	–	–
Кіровоградська область							
–	–	–	–	–	–	–	–
АР Крим і м. Севастополь							
160 (1)	Відкрите акціонерне товариство "Європейський банк розвитку та заощаджень" **	ВАТ	100 000 000	23.12.1991 р.	74	м. Сімферополь, вул. К.Лібкнехта, 5	5
161 (2)	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ЧОРНОМОРСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ ТА РЕКОНСТРУКЦІЇ"	ПАТ	54 607 000	22.06.1992 р.	118	м. Сімферополь, вул. Більшовицька, 24	1
162 (3)	Публічне акціонерне товариство Банк "Морський"	ПАТ	145 962 000	17.05.1994 р.	246	м. Севастополь, вул. Брестська, 18-а	1
Луганська область							
163 (1)	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "УКРАЇНСЬКИЙ КОМУНАЛЬНИЙ БАНК"	ПАТ	56 700 000	10.08.1993 р.	187	м. Луганськ, вул. Шевченка В.В., 18-а	–
164 (2)	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "СХІДНО-ПРОМИСЛОВИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК"	ПАТ	49 700 000	13.09.1995 р.	253	м. Луганськ, вул. 26 Бакинських Комісарів, 155	–
Львівська область							
165 (1)	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ФОЛЬКСБАНК"	ПАТ	420 000 000	10.10.1991 р.	25	м. Львів, вул. Грабовського, 11	–
166 (2)	Відкрите акціонерне товариство "Селянський комерційний банк "Дністер" **	ВАТ	61 500 000	14.10.1991 р.	27	м. Львів, вул. Переяславська, 6-а	4
167 (3)	Публічне акціонерне товариство Акціонерно-комерційний банк "Львів"	ПАТ	194 905 338	14.10.1991 р.	28	м. Львів, вул. Сербська, 1	–
168 (4)	Публічне акціонерне товариство "ОКСІ БАНК"	ПАТ	120 000 000	14.10.1991 р.	30	м. Львів, вул. Газова, 17	–
169 (5)	Публічне акціонерне товариство "Ідея Банк"	ПАТ	147 000 000	22.10.1991 р.	46	м. Львів, вул. Валова, 11	–
170 (6)	Публічне Акціонерне Товариство "КРЕДОБАНК"	ПАТ	1 918 969 469	31.03.1992 р.	96	м. Львів, вул. Сахарова, 78	1
Миколаївська область							
–	–	–	–	–	–	–	–

1	2	3	4	5	6	7	8
Одеська область							
171 (1)	ВІДКРИТЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "АКЦІОНЕРНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ОДЕСА-БАНК" **	ВАТ	86 260 000	17.10.1991 р.	38	м. Одеса, вул. Княжеська, 32	–
172 (2)	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО АКЦІОНЕРНИЙ БАНК "ПОРТО-ФРАНКО"	ПАТ	105 553 560	17.10.1991 р.	39	м. Одеса, вул. Пушкінська, 10	–
173 (3)	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ІНВЕСТБАНК"	ПАТ	69 280 000	31.03.1992 р.	95	м. Одеса, вул. Велика Арнаутська, 2-б	1
174 (4)	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ФІНРОСТБАНК"	ПАТ	85 000 000	29.01.1993 р.	147	м. Одеса, просп. Академіка Глушка, 13	1
175 (5)	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "МІСТО БАНК"	ПАТ	299 980 000	23.07.1993 р.	184	м. Одеса, вул. Фонтанська дорога, 11	4
176 (6)	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "МАРФІН БАНК"	ПАТ	330 000 050	05.11.1993 р.	207	Одеська обл., м. Іллічівськ, вул. Леніна, 28	1
177 (7)	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО АКЦІОНЕРНИЙ БАНК "ПІВДЕННИЙ"	ПАТ	956 894 000	03.12.1993 р.	218	м. Одеса, вул. Краснова, 6/1	17
178 (8)	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ФІНБАНК"	ПАТ	85 050 000	24.12.1993 р.	223	м. Одеса, просп. Т.Шевченка, 4-а	–
179 (9)	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ІМКСБАНК"	ПАТ	990 000 000	29.03.1994 р.	241	м. Одеса, просп. Гагаріна, 12-а	5
180 (10)	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "СОЦКОМ БАНК" **	ПАТ	155 227 000	05.03.2003 р.	286	м. Одеса, вул. Грецька, 5	–
Полтавська область							
181 (1)	Публічне акціонерне товариство "Полтава-банк"	ПАТ	70 500 000	16.10.1991 р.	37	м. Полтава, вул. Паризької Комуни, 40-а	4
182 (2)	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "АВТОКРАЗБАНК"	ПАТ	105 000 000	07.07.1993 р.	179	Полтавська обл., м. Кременчук, вул. Київська, 8	3
183 (3)	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ПРОМИСЛОВО-ФІНАНСОВИЙ БАНК"	ПАТ	70 000 000	29.12.1997 р.	272	м. Кременчук, квартал 278, буд. 22-б	1
Рівненська область							
–	–	–	–	–	–	–	–
Сумська область							
184 (1)	Публічне акціонерне товариство Акціонерний Банк "СТОЛИЧНИЙ"	ПАТ	87 335 000	22.10.1993 р.	202	м. Суми, вул. Харківська, 1	–
185 (2)	Публічне акціонерне товариство "Комерційний банк "Володимирський" **	ПАТ	116 010 000	13.12.2001 р.	279	м. Суми, пл. Незалежності, 10	1
Тернопільська область							
–	–	–	–	–	–	–	–
Харківська область							
186 (1)	Публічне акціонерне товариство "УкрСиббанк"	ПАТ	7 511 665 200	28.10.1991 р.	57	м. Харків, просп. Московський, 60	–
187 (2)	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "МЕГАБАНК"	ПАТ	500 000 000	28.10.1991 р.	58	м. Харків, вул. Артема, 30	1
188 (3)	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "РЕГІОН-БАНК"	ПАТ	56 481 279	28.10.1991 р.	59	м. Харків, вул. Дарвіна, 4	–
189 (4)	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "РЕАЛ БАНК"	ПАТ	100 000 000	29.10.1991 р.	60	м. Харків, просп. Леніна, 60	1
190 (5)	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ЗЕМЕЛЬНИЙ БАНК" **	ПАТ	230 000 000	29.10.1991 р.	61	м. Харків, вул. Чернишевська, 4	1
191 (6)	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "СХІДНО-УКРАЇНСЬКИЙ БАНК "ГРАНТ"	ПАТ	80 000 000	29.10.1991 р.	62	м. Харків, вул. Данилевського, 19	2
192 (7)	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "АКЦІОНЕРНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "БАЗИС"	ПАТ	127 405 888	15.04.1992 р.	103	м. Харків, вул. Сумська, 88 (поштова адреса: просп. Мар'яненка, 4)	1
193 (8)	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО БАНК "МЕРКУРІЙ"	ПАТ	141 500 000	18.11.1992 р.	129	м. Харків, вул. Петровського, 23	1
194 (10)	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ІННОВАЦІЙНО-ПРОМИСЛОВИЙ БАНК"	ПАТ	173 648 000	23.03.1993 р.	156	м. Харків, вул. Клочківська, 3	4
195 (11)	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "БАНК ЗОЛОТІ ВОРОТА"	ПАТ	129 780 000	18.08.1993 р.	193	м. Харків, просп. Леніна, 36	1
Херсонська область							
–	–	–	–	–	–	–	–
Хмельницька область							
–	–	–	–	–	–	–	–
Черкаська область							
–	–	–	–	–	–	–	–
Чернігівська область							
196 (1)	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "АСВІО БАНК"	ПАТ	104 000 000	30.10.1991 р.	64	м. Чернігів, вул. Преображенська, 2 (м. Київ, вул. Фрунзе, 104)	–
197 (2)	Публічне акціонерне товариство "Банк "Демарк"	ПАТ	176 000 000	10.07.1992 р.	122	м. Чернігів, вул. Комсомольська, 28	–
198 (3)	Публічне акціонерне товариство "Полікомбанк"	ПАТ	49 500 120	18.08.1994 р.	249	м. Чернігів, вул. Київська, 3	–
Чернівецька область							
–	–	–	–	–	–	–	–

Банки, вилучені з Державного реєстру банків України (24.06.1992 р. — 01.01.2012 р.)

За станом на 1 січня 2012 р.

№ п/п	Назва банку ¹	№ ²	Дата закриття банку	Підстава для закриття банку
1	2	3	4	5
1	"ПІВДЕННА УКРАЇНА"	102	24.06.1992 р.	Реєстрацію анульовано
2	"ДИСКОНТ"	116	27.11.1992 р.	Перетворено на філію банку "ІНКО"
3	"ЕКОНОМІКА"	119	21.12.1992 р.	Перетворено на філію банку "УКРАЇНА"
4	"ЯНТАР"	106	05.03.1993 р.	Перетворено на філію банку "УКРАЇНА"
5	"САМАРА-АГРО"	72	14.07.1993 р.	Перетворено на філію банку "УКРАЇНА"
6	"ЗАХІДКООБАНК"	48	27.09.1993 р.	Постанова Правління НБУ від 27.09.1993 р. № 80
7	"АГРОПОСТАЧБАНК"	109	27.09.1993 р.	Постанова Правління НБУ від 27.09.1993 р. № 80
8	"АГРОПРОГРЕС"	121	27.09.1993 р.	Постанова Правління НБУ від 27.09.1993 р. № 80
9	"ПАРТНЕР"	90	29.12.1993 р.	Перетворено на філію банку "ІНКО"
10	"СУМИ-БАНК"	143	05.01.1994 р.	Постанова Правління НБУ від 05.01.1994 р. № 3
11	"ПРИКАРПАТТОРГБАНК"	117	21.01.1994 р.	Перетворено на філію банку "УКООПСЛІКА"
12	"ЕКОМЕДБАНК"	130	02.02.1994 р.	Постанова Правління НБУ від 02.02.1994 р. № 19
13	"БЛАГОБАНК"	196	08.02.1994 р.	Постанова Правління НБУ від 08.02.1994 р. № 26
14	"НИВА"	137	08.02.1994 р.	Постанова Правління НБУ від 08.02.1994 р. № 27
15	"УНІВЕРСАЛБАНК"	136	08.02.1994 р.	Постанова Правління НБУ від 08.02.1994 р. № 28
16	"ДОНБАС"	66	09.06.1994 р.	Постанова Правління НБУ від 09.06.1994 р. № 111
17	"КОЛОС"	111	30.06.1994 р.	Перетворено на філію банку "АВАЛЬ"
18	"ПЕРСПЕКТИВА"	35	11.07.1994 р.	Перетворено на філію банку "УКРІНБАНК"
19	"РІВНЕСПОЖИВСПІЛКА"	200	11.07.1994 р.	Перетворено на філію банку "УКООПСЛІКА"
20	"АВУАР"	150	09.08.1994 р.	Перетворено на філію банку "УКРІНБАНК"
21	"ЕЛБІМБАНК"	230	26.01.1995 р.	Перетворено на філію банку "АВАЛЬ"
22	КБ "ХЕРСОНІНВЕСТБАНК"	173	27.05.1996 р.	Перетворено на філію банку "УКРАЇНСЬКИЙ КРЕДИТНИЙ БАНК"
23	КБ "ВОРСЛА"	224	27.05.1996 р.	Перетворено на філію банку "УКРСОЦБАНК"
24	"ДНІПРОБАНК"	49	09.07.1996 р.	Перетворено на філію банку "АВАЛЬ"
25	"ЛЬВІВ-ВЕСТ"	76	09.07.1996 р.	Перетворено на філію банку "ЕЛЕКТРОН"
26	"ОЛЕВСЬКИЙ"	112	09.07.1996 р.	Перетворено на філію банку "АВАЛЬ"
27	"БУКООПБАНК"	185	09.07.1996 р.	Перетворено на філію банку "УКООПСЛІКА"
28	"ЄДНІСТЬ"	191	09.07.1996 р.	Постанова Правління НБУ від 09.07.1996 р. № 82
29	"ЕВІС"	237	09.07.1996 р.	Постанова Правління НБУ від 09.07.1996 р. № 82
30	АКБ "ПРУТ І К"	100	12.12.1996 р.	Перетворено на філію банку "ЗУКБ"
31	АКБ "КОНГРЕС"	176	26.12.1996 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 26.12.1996 р. № 187
32	КБ "ПРОМІНЬ"	56	26.12.1996 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 26.12.1996 р. № 188
33	КБ "ХЕРСОН"	98	30.01.1997 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 30.01.1997 р. № 20
34	АБ "ВУГЛЕПРОГРЕСБАНК"	50	27.02.1997 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 27.02.1997 р. № 28
35	КБ "КООПЕРАТОР"	174	27.03.1997 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 27.03.1997 р. № 54
36	КБ "ЕНЕРГІЯ"	107	27.03.1997 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 27.03.1997 р. № 55
37	АБ "ХАРКІВЛЕГБАНК"	55	27.03.1997 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 27.03.1997 р. № 56
38	КБ "ВІННИЦЯ"	42	27.03.1997 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 27.03.1997 р. № 57
39	АКБ "ЛЕГПРОДБАНК"	141	27.03.1997 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 27.03.1997 р. № 58
40	АКБ "ХАРКІВ"	126	24.04.1997 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 24.04.1997 р. № 95
41	АКБ "ДНІПРОСЕРВІСБАНК"	113	03.07.1997 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 03.07.1997 р. № 135
42	АКБ "ЄВРОЦЕНТР"	178	30.10.1997 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 30.10.1997 р. № 261
43	АКБ "ДНІПРО"	13	06.03.1998 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 06.03.1998 р. № 306
44	АКБ "РОСЬ"	85	13.03.1998 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 13.03.1998 р. № 325
45	КБ "ПАРИТЕТ"	146	13.03.1998 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 13.03.1998 р. № 326
46	КБ "ФДС"	244	26.03.1998 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 26.03.1998 р. № 345
47	КБ "ГЕОБАНК"	140	26.03.1998 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 26.03.1998 р. № 347
48	АБ "МОНОЛІТБАНК"	233	16.04.1998 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 16.04.1998 р. № 365
49	АБ "ЕКОНОМБАНК"	34	25.06.1998 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 25.06.1998 р. № 393
50	АБ "ЄВРОМЕТАЛБАНК"	208	25.06.1998 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 25.06.1998 р. № 394
51	АКБ "ФІАТБАНК"	97	30.07.1998 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 30.07.1998 р. № 400
52	КБ "ДНІСТЕР-БАНК"	32	30.07.1998 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 30.07.1998 р. № 401
53	АБ "ТЕРНОПІЛЬ-КРЕДИТ"	41	05.08.1998 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 05.08.1998 р. № 402
54	КБ "КОНТИНЕНТ"	88	25.09.1998 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 25.09.1998 р. № 417
55	АБ "ЮНІВЕРС"	162	27.11.1998 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 27.11.1998 р. № 437
56	АБ "ІНТРАСТБАНК"	154	27.11.1998 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 27.11.1998 р. № 438
57	АКБ "СТРИЖЕНЬ"	209	18.12.1998 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 18.12.1998 р. № 449
58	АКБ "СЕРВІС"	186	31.12.1998 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 31.12.1998 р. № 450
59	КБ "САНА"	91	29.01.1999 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 29.01.1999 р. № 455
60	КБ "УКРУНІВЕРСАЛБАНК"	213	01.04.1999 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 01.04.1999 р. № 474
61	КБ "АЛЕКС"	123	01.04.1999 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 01.04.1999 р. № 481
62	АБ "ВІКТОРІЯ"	40	17.05.1999 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 17.05.1999 р. № 489
63	АБ "АРМАНД"	206	14.06.1999 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 14.06.1999 р. № 509
64	АБ "РЕЗІДЕНТ"	70	30.06.1999 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 30.06.1999 р. № 512
65	АКБ "ГАЛИЦЬКИЙ"	31	30.07.1999 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 30.07.1999 р. № 528
66	АБ "ТРАСТ"	159	30.08.1999 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 30.08.1999 р. № 559
67	АБ "ТЕРНАВА"	235	30.09.1999 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 30.09.1999 р. № 576
68	АБ "АНТЕК"	104	22.10.1999 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 22.10.1999 р. № 579

¹ Назви банків подано за орфографією реєстраційних записів.² Номер реєстрації банку.

1	2	3	4	5
69	АБ "ЦЕНТРАЛЬНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ"	232	22.10.1999 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 22.10.1999 р. № 580
70	АКБ "БУДМБАНК"	10	08.02.2000 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 08.02.2000 р. № 39
71	АБ "ПОДІЛЛЯ"	151	08.02.2000 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 08.02.2000 р. № 40
72	АКБ "АРКАДІЯ"	192	22.03.2000 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 22.03.2000 р. № 70
73	АКБ "УКРНАФТОГАЗБАНК"	26	22.03.2000 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 22.03.2000 р. № 71
74	АБ "ЛІКО"	201	04.05.2000 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 04.05.2000 р. № 130
75	АКБ "НЕЗАЛЕЖНІСТЬ"	181	04.05.2000 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 04.05.2000 р. № 131
76	КБ "ЧЕРКАСИ"	188	16.05.2000 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 16.05.2000 р. № 133
77	АКБ "БНП-ДРЕЗДНЕР БАНК (УКРАЇНА)"	275	04.08.2000 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 04.08.2000 р. № 228
78	АБ "ІНВЕСТ-БАНК УКРАЇНА"	190	08.12.2000 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 08.12.2000 р. № 347
79	АБ "ЛІГА"	134	27.03.2001 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 27.03.2001 р. № 65
80	КИЄВО-ПЕЧЕРСЬКИЙ АКБ	33	07.06.2001 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 07.06.2001 р. № 120
81	АКБ "СЛОБОЖАНЩИНА"	84	07.06.2001 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 07.06.2001 р. № 121
82	АКБ "ТАВРІЯ"	51	07.06.2001 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 07.06.2001 р. № 122
83	КБ "ПОЛІС"	203	29.08.2001 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 29.08.2001 р. № 204
84	АК "ГЕНЕРАЛЬНИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК"	87	29.08.2001 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 29.08.2001 р. № 205
85	АКЦІОНЕРНО-КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК ІНВЕСТИВАННЯ ПРОГРАМ РЕКОНСТРУКЦІЇ І РОЗВИТКУ "ЗАВОДБАНК"	251	31.10.2001 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 31.10.2001 р. № 308
86	ІКАБ "ЕРА"	144	19.11.2001 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 19.11.2001 р. № 339
87	"КІЇВСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК"	257	19.11.2001 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 19.11.2001 р. № 340
88	АБ "ЛАНБАНК"	197	11.02.2002 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 11.02.2002 р. № 30
89	КБ "ЗОРЯ"	115	13.02.2002 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 13.02.2002 р. № 41
90	МАКІЇВСЬКИЙ АКБ "ШАХТЕКОНОМБАНК"	8	21.03.2002 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 21.03.2002 р. № 68
91	АКБ "АЗОВ-БАНК"	67	22.04.2002 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 22.04.2002 р. № 101
92	АБ "ОБОЛОНЬ"	227	01.08.2002 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 01.08.2002 р. № 194
93	АК "ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВИЙ БАНК"	155	01.08.2002 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 01.08.2002 р. № 195
94	МІЖНАРОДНИЙ АКБ "ХРИСТИЯНСЬКИЙ БАНК"	160	01.08.2002 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 01.08.2002 р. № 196
95	КБ "КРИМ ЮРТ"	225	24.09.2002 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 24.09.2002 р. № 244
96	АКБ "НАРОДНИЙ БАНК"	15	24.09.2002 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 24.09.2002 р. № 245
97	АБ "ЕТАЛОН"	252	28.11.2002 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 28.11.2002 р. № 283
98	ІПОТЕЧНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ АКЦІОНЕРНИЙ БАНК	189	04.12.2002 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 04.12.2002 р. № 290
99	АБ "КРИМКРЕДИТ"	86	10.12.2002 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 10.12.2002 р. № 306
100	КБ "АМАСКО"	161	25.02.2003 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 25.02.2003 р. № 56
101	АБ "АБСОЛЮТ"	215	15.04.2003 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 15.04.2003 р. № 84
102	АКЦІОНЕРНИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ СЕЛЯНСЬКИЙ БАНК "АГРОІНВЕСТ"	132	18.04.2003 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 18.04.2003 р. № 90
103	КРИМСЬКИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ ЦЕРКОВНИЙ БАНК "ККЦБ"	108	26.05.2003 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 26.05.2003 р. № 105
104	АЗОВО-ЧОРНОМОРСЬКИЙ КБ "АЗЧЕРКОМБАНК"	52	12.06.2003 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 12.06.2003 р. № 123
105	ЗАТ "ІННОВАЦІЙНО-ПРОМИСЛОВИЙ БАНК"	270	17.07.2003 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 17.07.2003 р. № 150
106	АКБ "ЯЛТАБАНК"	261	23.07.2003 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 23.07.2003 р. № 155
107	КБ "КОНТАКТ БАНК"	238	31.07.2003 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 31.07.2003 р. № 191
108	МИККОМБАНК	105	19.02.2004 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 19.02.2004 р. № 37
109	АКБ "ІНТЕРКОНТБАНК"	71	23.04.2004 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 23.04.2004 р. № 83
110	АК "ЄВРОБАНК"	145	01.10.2004 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 01.10.2004 р. № 186
111	ВАТ "АКБ "ЗАХІДБУДГАЗБАНК"	47	24.12.2004 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 24.12.2004 р. № 295
112	КАБ "КРИМ-БАНК"	54	01.07.2005 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 01.07.2005 р. № 148
113	АБ "МЕТА-БАНК"	217	03.02.2006 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 03.02.2006 р. № 21
114	АКБ "МТ-БАНК"	77	10.03.2006 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 10.03.2006 р. № 49
115	КАБ "ДЕНДІ"	167	10.04.2006 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 10.04.2006 р. № 87
116	АКБ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ "УКРХАРЧОПРОМБАНК" АК	165	05.07.2006 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 05.07.2006 р. № 176
117	ТОВ "ЄВРОПЕЙСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ"	142	17.08.2006 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 17.08.2006 р. № 228
118	"АКЦІОНЕРНИЙ БАНК КРЕДІ СВІСС ФЬОРСТ БОСТОН (УКРАЇНА)"	268	05.10.2006 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 05.10.2006 р. № 277
119	ЗАТ "ВНЄШТОРГБАНК (УКРАЇНА)"	299	02.11.2007 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 02.11.2007 р. № 288
120	АКБ "ХФБ БАНК УКРАЇНА"	269	25.02.2008 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 25.02.2008 р. № 52
121	АБ "ІНКО"	20	17.03.2008 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 17.03.2008 р. № 69
122	АБ "ДАМІАНА-БАНК"	166	28.03.2008 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 28.03.2008 р. № 99
123	"УКРСПЕЦІМПЕКСБАНК"	175	15.04.2008 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 15.04.2008 р. № 123
124	АТ "НАШ БАНК"	211	16.05.2008 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 16.05.2008 р. № 161
125	АКБ "ОЛБАНК"	228	23.05.2008 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 23.05.2008 р. № 167
126	АКБ "РОСТОК БАНК"	240	20.08.2008 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 20.08.2008 р. № 422
127	ДОНЕЦЬКИЙ АБ "ДОНВУГЛЕКОМБАНК"	7	24.03.2009 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 24.03.2009 р. № 128
128	АБ "АЛЛОЖ"	148	07.04.2009 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 07.04.2009 р. № 159
129	АКАБ "УКРАЇНА"	2	13.04.2009 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 13.04.2009 р. № 167
130	АКБ "ПРЕМ'ЄРБАНК"	247	05.06.2009 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 05.06.2009 р. № 262
131	АКБ "ІНТЕРКОНТИНЕНТБАНК"	124	26.06.2009 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 26.06.2009 р. № 315
132	АК УКРАЇНСЬКИЙ БАНК "ВІДРОДЖЕННЯ"	21	02.12.2009 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 02.12.2009 р. № 732
133	АБ "ФАКТОРІАЛ-БАНК"	131	13.01.2010 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 13.01.2010 р. № 24
134	ВАТ "АКБ "ГАРАНТ"	157	28.01.2010 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 28.01.2010 р. № 52
135	КБ "КНЯЖИЙ"	242	13.04.2010 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 13.04.2010 р. № 258
136	ЗАКАРПАТСЬКИЙ АКБ "ЛІСБАНК"	14	12.07.2010 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 12.07.2010 р. № 473
137	ПАТ "СВЕДБАНК ІНВЕСТ"	260	21.07.2010 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 21.07.2010 р. № 515
138	ТОВ "КІЇВСЬКИЙ УНІВЕРСАЛЬНИЙ БАНК"	114	22.12.2010 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 22.12.2010 р. № 856

На замовлення "Вісника НБУ" матеріали підготувала головний економіст департаменту реєстрації, ліцензування та реорганізації банків Національного банку України Олена Сілецька.

Інформація з першоджерел/

Перелік осіб, які мають сертифікати Національного банку України на право здійснення функцій тимчасового адміністратора та ліквідатора банків

Згідно з Положенням “Про сертифікацію осіб на право здійснення тимчасової адміністрації та ліквідації банку”, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 16.07.2001 р. № 273 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 13.08.2001 р. за № 691/5882, “Вісник НБУ” на постійній основі публікує Перелік осіб, які мають сертифікати Національного банку України на право здійснення функцій тимчасового адміністратора та ліквідатора банків. Пропонуємо увазі читачів цей Перелік за станом на 01.01.2012 р. Як і раніше, упродовж року щомісячно відображатимемо зміни і доповнення до нього.

За станом на 01.01.2012 р.

№ п/п	Прізвище, ім'я, по батькові тимчасового адміністратора або ліквідатора	Дата і номер рішення Комісії ¹ про надання сертифіката	Номер та серія сертифіката	Строк дії сертифіката / продовження терміну дії сертифіката	Застосування заходів впливу
1	2	3	4	5	6
1	Лісовик Віталій Вікторович	30.04.2002 р., № 20	№ 0007-Л (ліквідація)	30.04.2007 р., продовжено до 26.04.2012 р. (рішення № 85 від 26.04.2007 р.)	
2	Міхно Ігор Володимирович	19.01.2004 р., № 35	№ 000022-ЛТ (тимчасова адміністрація, ліквідація)	19.01.2009 р., продовжено до 11.12.2013 р. (рішення № 117 від 11.12.2008 р.)	
3	Андрійчук Олександр Олександрович	04.02.2004 р., № 36	№ 000023-ЛТ (тимчасова адміністрація, ліквідація)	04.02.2009 р., продовжено до 28.01.2014 р. (рішення № 123 від 28.01.2009 р.)	
4	Болдирев Олександр Олександрович	06.10.2005 р., № 51	№ 000040-ЛТ (тимчасова адміністрація, ліквідація)	06.10.2010 р. продовжено до 05.10.2015 р. (рішення № 336 від 05.10.2010 р.)	
5	Бондар Юрій Миколайович	28.12.2005 р., № 53	№ 000041-ЛТ (тимчасова адміністрація, ліквідація)	28.12.2010 р. продовжено до 25.11.2015 р. (рішення № 342 від 25.11.2010 р.)	
6	Демидова Маргарита Маркіянівна	20.09.2006 р., № 65	№ 000056-ЛТ (тимчасова адміністрація, ліквідація)	20.09.2011 р., продовжено до 20.09.2016 р. (рішення № 364 від 06.09.2011 р.)	
7	Хоролєнко Наталія Миколаївна	25.12.2006 р., № 70	Серія А № 00001 (тимчасова адміністрація); серія В № 00001; (ліквідація)	25.12.2011 р.; продовжено до 25.12.2016 р. (рішення № 378 від 07.12.2011 р.)	
8	Передня Тетяна Юріївна	05.03.2007 р., № 82	Серія А № 00010 (тимчасова адміністрація)	05.03.2012 р.	
9	Смоленко Володимир Олексійович	05.03.2007 р., № 83	Серія А № 00009 (тимчасова адміністрація)	05.03.2012 р.	
10	Ракушинєць Андрій Андрійович	05.03.2007 р., № 84	Серія В № 00011 (ліквідація)	05.03.2012 р.	
11	Самойлова Ілона Миколаївна	26.04.2007 р., № 86	Серія А № 00013 (тимчасова адміністрація); серія В № 00016 (ліквідація)	26.04.2012 р.	
12	Демченко Іван Анатолійович	26.04.2007 р., № 87	Серія А № 00012 (тимчасова адміністрація); серія В № 00015 (ліквідація)	26.04.2012 р.	
13	Голембовська Людмила Степанівна	26.04.2007 р., № 88	Серія В № 00014 (ліквідація)	26.04.2012 р.	
14	Левицький Костянтин Едуардович	26.04.2007 р., № 89	Серія А № 00011 (тимчасова адміністрація); серія В № 00013 (ліквідація)	26.04.2012 р.	
15	Ряєвський Костянтин Євгенійович	25.06.2007 р., № 91	Серія А № 00019 (тимчасова адміністрація); серія В № 00023 (ліквідація)	25.06.2012 р.	
16	Сенніков Володимир Анатолійович	25.09.2007 р., № 92	Серія А № 00020 (тимчасова адміністрація); серія В № 00024 (ліквідація)	25.09.2012 р.	
17	Лічман Олена Олександрівна	25.09.2007 р., № 93	Серія А № 00021 (тимчасова адміністрація); серія В № 00025 (ліквідація)	25.09.2012 р.	
18	Дергун Віктор Васильович	18.02.2008 р., № 94	Серія В № 00026 (ліквідація)	18.02.2013 р.	
19	Засєвський Віталій Геннадійович	12.06.2008 р., № 95	Серія В № 00028 (ліквідація)	12.06.2013 р.	
20	Марків Василь Дмитрович	12.06.2008 р., № 96	Серія В № 00029 (ліквідація)	12.06.2013 р.	
21	Романюха Дмитро Миколайович	12.06.2008 р., № 97	Серія В № 00030 (ліквідація)	12.06.2013 р.	
22	Терещенков Геннадій Володимирович	12.06.2008 р., № 98	Серія В № 00027 (ліквідація)	12.06.2013 р.	
23	Швець Андрій Миколайович	03.10.2008 р., № 100	Серія А № 00026 (тимчасова адміністрація)	03.10.2013 р.	
24	Клименко Володимир Олександрович	03.10.2008 р., № 101	Серія А № 00025 (тимчасова адміністрація)	03.10.2013 р.	

¹ Тут і далі – Кваліфікаційна комісія Національного банку України з питань сертифікації тимчасових адміністраторів та ліквідаторів банків.

1	2	3	4	5	6
25	Кротюк Володимир Леонідович	03.10.2008 р., № 102	Серія А № 00024 (тимчасова адміністрація)	03.10.2013 р.	
26	Кіреєв Олександр Іванович	17.11.2008 р., № 103	Серія А № 00027 (тимчасова адміністрація)	17.11.2013 р.	
27	Зотєєва Людмила Стефанівна	11.12.2008 р., № 104	Серія А № 00028 (тимчасова адміністрація)	11.12.2013 р.	
28	Іванічев Артем Сергійович	11.12.2008 р., № 105	Серія А № 00029 (тимчасова адміністрація); серія В № 00032 (ліквідація)	11.12.2013 р.	
29	Олійник Юлія Вікторівна	11.12.2008 р., № 106	Серія А № 00031 (тимчасова адміністрація); серія В № 00034 (ліквідація)	11.12.2013 р.	
30	Литвиненко Тетяна Іванівна	11.12.2008 р., № 107	Серія А № 00032 (тимчасова адміністрація)	11.12.2013 р.	
31	Козак Олена Федорівна	11.12.2008 р., № 108	Серія А № 00033 (тимчасова адміністрація)	11.12.2013 р.	
32	Новикова Тетяна Юріївна	11.12.2008 р., № 109	Серія А № 00034 (тимчасова адміністрація)	11.12.2013 р.	
33	Гавлицький Володимир Ілліч	11.12.2008 р., № 110	Серія А № 00035 (тимчасова адміністрація)	11.12.2013 р.	
34	Токарчук Олена Леонідівна	11.12.2008 р., № 111	Серія А № 00036 (тимчасова адміністрація); серія В № 00035 (ліквідація)	11.12.2013 р.	
35	Дудик Олег Юрійович	11.12.2008 р., № 112	Серія А № 00037 (тимчасова адміністрація); серія В № 00036 (ліквідація)	11.12.2013 р.	
36	Рашкован Владислав Леонідович	11.12.2008 р., № 113	Серія А № 00038 (тимчасова адміністрація); серія В № 00037 (ліквідація)	11.12.2013 р.	
37	Савчук Андрій Вікторович	11.12.2008 р., № 114	Серія А № 00039 (тимчасова адміністрація); серія В № 00038 (ліквідація)	11.12.2013 р.	
38	Неделін Вадим Аркадійович	11.12.2008 р., № 115	Серія А № 00040 (тимчасова адміністрація); серія В № 00039 (ліквідація)	11.12.2013 р.	
39	Іванов Ростислав Вікторович	11.12.2008 р., № 116	Серія А № 00041 (тимчасова адміністрація); серія В № 00040 (ліквідація)	11.12.2013 р.	
40	Шевцов Юрій Олександрович	28.01.2009 р., № 119	Серія А № 00042 (тимчасова адміністрація); серія В № 00041 (ліквідація)	28.01.2014 р.	
41	Молчанова Любов Іванівна	28.01.2009 р., № 121	Серія А № 00047 (тимчасова адміністрація); серія В № 00044 (ліквідація)	28.01.2014 р.	
42	Журбас Юрій Олександрович	28.01.2009 р., № 122	Серія А № 00048 (тимчасова адміністрація); серія В № 00045 (ліквідація)	28.01.2014 р.	
43	Малютіна Валентина Аркадіївна	06.02.2009 р., № 124	Серія А № 00044 (тимчасова адміністрація)	06.02.2014 р.	
44	Джус Юрій Микитович	06.02.2009 р., № 125	Серія А № 00045 (тимчасова адміністрація); серія В № 00043 (ліквідація)	06.02.2014 р.	
45	Степаненко Анатолій Іванович	06.02.2009 р., № 126	Серія А № 00046 (тимчасова адміністрація)	06.02.2014 р.	
46	Жуковська Валентина Борисівна	06.02.2009 р., № 127	Серія А № 00049 (тимчасова адміністрація); серія В № 00047 (ліквідація)	06.02.2014 р.	
47	Зеленюк Наталія Олександрівна	12.02.2009 р., № 128	Серія А № 00050 (тимчасова адміністрація); серія В № 00048 (ліквідація)	12.02.2014 р.	
48	Синюк Іван Михайлович	12.02.2009 р., № 129	Серія А № 00051 (тимчасова адміністрація); серія В № 00049 (ліквідація)	12.02.2014 р.	
49	Соловйова Наталія Анатоліївна	12.02.2009 р., № 130	Серія А № 00052 (тимчасова адміністрація); серія В № 00050 (ліквідація)	12.02.2014 р.	
50	Боткачик Світлана Іванівна	12.02.2009 р., № 131	Серія А № 00053 (тимчасова адміністрація); серія В № 00051 (ліквідація)	12.02.2014 р.	
51	Стрільчук Василь Олексійович	12.02.2009 р., № 132	Серія А № 00054 (тимчасова адміністрація); серія В № 00052 (ліквідація)	12.02.2014 р.	

1	2	3	4	5	6
52	Бердій Михайло Григорович	12.02.2009 р., № 133	Серія А № 00055 (тимчасова адміністрація); серія В № 00053 (ліквідація)	12.02.2014 р.	
53	Марков Борис Іванович	12.02.2009 р., № 134	Серія А № 00057 (тимчасова адміністрація); серія В № 00054 (ліквідація)	12.02.2014 р.	
54	Красюк Ігор Іванович	12.02.2009 р., № 135	Серія А № 00058 (тимчасова адміністрація); серія В № 00055 (ліквідація)	12.02.2014 р.	
55	Петров Юрій Давидович	12.02.2009 р., № 136	Серія А № 00056 (тимчасова адміністрація); серія В № 00056 (ліквідація)	12.02.2014 р.	
56	Пономарьов Андрій Вікторович	12.02.2009 р., № 137	Серія А № 00059 (тимчасова адміністрація); серія В № 00057 (ліквідація)	12.02.2014 р.	
57	Маляренко Анатолій Анатолійович	12.02.2009 р., № 138	Серія А № 00060 (тимчасова адміністрація); серія В № 00058 (ліквідація)	12.02.2014 р.	
58	Пелипенко Марія Леонівна	12.02.2009 р., № 139	Серія А № 00062 (тимчасова адміністрація)	12.02.2014 р.	
59	Магалаєс Олег Михайлович	12.03.2009 р., № 143	Серія В № 00059 (ліквідація)	12.03.2014 р.	
60	Костюченко Тетяна Борисівна	12.03.2009 р., № 144	Серія А № 00063 (тимчасова адміністрація); серія В № 00060 (ліквідація)	12.03.2014 р.	
61	Міхалійді Павло Миколайович	12.03.2009 р., № 145	Серія А № 00064 (тимчасова адміністрація); серія В № 00061 (ліквідація)	12.03.2014 р.	
62	Горбуненко Денис Володимирович	12.03.2009 р., № 146	Серія А № 00065 (тимчасова адміністрація); серія В № 00062 (ліквідація)	12.03.2014 р.	
63	Власюк Ігор Станіславович	12.03.2009 р., № 147	Серія В № 00063 (ліквідація)	12.03.2014 р.	
64	Пивовар Тетяна Петрівна	12.03.2009 р., № 148	Серія А № 00066 (тимчасова адміністрація); серія В № 00064 (ліквідація)	12.03.2014 р.	
65	Сторчак Олександр Павлович	12.03.2009 р., № 149	Серія А № 00067 (тимчасова адміністрація); серія В № 00065 (ліквідація)	12.03.2014 р.	
66	Лихоп'юк Денис Павлович	12.03.2009 р., № 150	Серія А № 00068 (тимчасова адміністрація); серія В № 00066 (ліквідація)	12.03.2014 р.	
67	Сиволап Олександр Іванович	12.03.2009 р., № 151	Серія А № 00069 (тимчасова адміністрація); серія В № 00067 (ліквідація)	12.03.2014 р.	
68	Косюга Володимир Володимирович	12.03.2009 р., № 152	Серія А № 00070 (тимчасова адміністрація); серія В № 00068 (ліквідація)	12.03.2014 р.	
69	Кійко Альвіна Іванівна	12.03.2009 р., № 153	Серія А № 00071 (тимчасова адміністрація); серія В № 00069 (ліквідація)	12.03.2014 р.	
70	Бобор Володимир Іванович	12.03.2009 р., № 154	Серія А № 00072 (тимчасова адміністрація)	12.03.2014 р.	
71	Янчуков Валентин Іванович	12.03.2009 р., № 155	Серія А № 00073 (тимчасова адміністрація)	12.03.2014 р.	
72	Мерещук Іван Костянтинович	12.03.2009 р., № 156	Серія А № 00074 (тимчасова адміністрація)	12.03.2014 р.	
73	Воловик Вячеслав Васильович	12.03.2009 р., № 157	Серія А № 00075 (тимчасова адміністрація)	12.03.2014 р.	
74	Довгополок Олександр Іванович	12.03.2009 р., № 158	Серія А № 00076 (тимчасова адміністрація)	12.03.2014 р.	
75	Левченко Олена Миколаївна	12.03.2009 р., № 161	Серія А № 00079 (тимчасова адміністрація)	12.03.2014 р.	
76	Маленко Микола Олександрович	12.03.2009 р., № 162	Серія А № 00080 (тимчасова адміністрація); серія В № 00072 (ліквідація)	12.03.2014 р.	
77	Євсієнко Ігор Савелійович	12.03.2009 р., № 163	Серія А № 00081 (тимчасова адміністрація); серія В № 00073 (ліквідація)	12.03.2014 р.	
78	Різняк Ольга Олександрівна	12.03.2009 р., № 164	Серія А № 00082 (тимчасова адміністрація); серія В № 00074 (ліквідація)	12.03.2014 р.	
79	Стрехо Олена Олександрівна	12.03.2009 р., № 165	Серія А № 00083 (тимчасова адміністрація); серія В № 00075 (ліквідація)	12.03.2014 р.	

1	2	3	4	5	6
80	Різник Віталій Сергійович	12.03.2009 р., № 166	Серія А № 00084 (тимчасова адміністрація); серія В № 00076 (ліквідація)	12.03.2014 р.	
81	Іванов Юрій Федорович	12.03.2009 р., № 167	Серія А № 00085 (тимчасова адміністрація)	12.03.2014 р.	
82	Яцура Андрій Семенович	12.03.2009 р., № 168	Серія А № 00087 (тимчасова адміністрація); серія В № 00077 (ліквідація)	12.03.2014 р.	
83	Козлов Геннадій Анатолійович	12.03.2009 р., № 169	Серія А № 00086 (тимчасова адміністрація)	12.03.2014 р.	
84	Яхнович Юрій Львович	12.03.2009 р., № 170	Серія А № 00088 (тимчасова адміністрація); серія В № 00078 (ліквідація)	12.03.2014 р.	
85	Мироненко Віктор Петрович	12.03.2009 р., № 172	Серія А № 00090 (тимчасова адміністрація)	12.03.2014 р.	
86	Стецюра Володимир Анатолійович	12.03.2009 р., № 173	Серія А № 00091 (тимчасова адміністрація)	12.03.2014 р.	
87	Кравець Віктор Михайлович	12.03.2009 р., № 174	Серія А № 00092 (тимчасова адміністрація)	12.03.2014 р.	
88	Мазуркевич Марія Леонідівна	09.04.2009 р., № 175	Серія А № 00089 (тимчасова адміністрація); серія В № 00079 (ліквідація)	09.04.2014 р.	
89	Рожкова Катерина Вікторівна	09.04.2009 р., № 177	Серія А № 00094 (тимчасова адміністрація); серія В № 00081 (ліквідація)	09.04.2014 р.	
90	Рожок Андрій Володимирович	09.04.2009 р., № 178	Серія А № 00095 (тимчасова адміністрація); серія В № 00082 (ліквідація)	09.04.2014 р.	
91	Фуклев Віктор Васильович	09.04.2009 р., № 179	Серія А № 00096 (тимчасова адміністрація)	09.04.2014 р.	
92	Ярошенко Ганна Іванівна	09.04.2009 р., № 180	Серія А № 00097 (тимчасова адміністрація); серія В № 00083 (ліквідація)	09.04.2014 р.	
93	Яговдик Ігор Олександрович	09.04.2009 р., № 181	Серія А № 00098 (тимчасова адміністрація); серія В № 00084 (ліквідація)	09.04.2014 р.	
94	Нехом'яж Сергій Олексійович	09.04.2009 р., № 182	Серія А № 00099 (тимчасова адміністрація); серія В № 00085 (ліквідація)	09.04.2014 р.	
95	Кущенко Іван Федорович	09.04.2009 р., № 184	Серія А № 00100 (тимчасова адміністрація); серія В № 00086 (ліквідація)	09.04.2014 р.	
96	Соколов Олександр Володимирович	05.06.2009 р., № 186	Серія А № 00101 (тимчасова адміністрація); серія В № 00087 (ліквідація)	05.06.2014 р.	
97	Інденбаум Фелікс Борисович	05.06.2009 р., № 187	Серія А № 00102 (тимчасова адміністрація); серія В № 00088 (ліквідація)	05.06.2014 р.	
98	Сергатий Геннадій Васильович	05.06.2009 р., № 188	Серія А № 00103 (тимчасова адміністрація); серія В № 00089 (ліквідація)	05.06.2014 р.	
99	Корміліцин Дмитро Олександрович	05.06.2009 р., № 189	Серія А № 00104 (тимчасова адміністрація)	05.06.2014 р.	
100	Васильченко Юрій Леонідович	05.06.2009 р., № 190	Серія А № 00127 (тимчасова адміністрація)	05.06.2014 р.	
101	Батич Галина Никифорівна	05.06.2009 р., № 191	Серія А № 00106 (тимчасова адміністрація); серія В № 00090 (ліквідація)	05.06.2014 р.	
102	Случ Василь Олексійович	05.06.2009 р., № 192	Серія А № 00107 (тимчасова адміністрація); серія В № 00091 (ліквідація)	05.06.2014 р.	
103	Щербина Сергій Ярославович	16.06.2009 р., № 194	Серія А № 00108 (тимчасова адміністрація)	16.06.2014 р.	
104	Дацюк Олександр Володимирович	25.06.2009 р., № 196	Серія А № 00110 (тимчасова адміністрація); серія В № 00099 (ліквідація)	25.06.2014 р.	
105	Шевченко Кирило Євгенович	25.06.2009 р., № 197	Серія А № 00113 (тимчасова адміністрація)	25.06.2014 р.	
106	Мамонов Юрій Петрович	25.06.2009 р., № 198	Серія А № 00112 (тимчасова адміністрація)	25.06.2014 р.	
107	Косяк Сергій Анатолійович	25.06.2009 р., № 199	Серія А № 00111 (тимчасова адміністрація)	25.06.2014 р.	
108	Космін Анатолій Федорович	25.06.2009 р., № 202	Серія В № 00092 (ліквідація)	25.06.2014 р.	

1	2	3	4	5	6
109	Фатеева Вікторія Леонідівна	16.07.2009 р., № 203	Серія А № 00114 (тимчасова адміністрація); серія В № 00094 (ліквідація)	16.07.2014 р.	
110	Полховський Ігор Стахійович	16.07.2009 р., № 204	Серія А № 00115 (тимчасова адміністрація); серія В № 00095 (ліквідація)	16.07.2014 р.	
111	Угрімов Олексій Миколайович	16.07.2009 р., № 205	Серія А № 00116 (тимчасова адміністрація); серія В № 00096 (ліквідація)	16.07.2014 р.	
112	Аймедов Володимир Какабаєвич	16.07.2009 р., № 206	Серія В № 00093 (ліквідація)	16.07.2014 р.	
113	Дем'яненко Сергій Григорович	16.07.2009 р., № 207	Серія А № 00117 (тимчасова адміністрація)	16.07.2014 р.	
114	Заря Геннадій Леонідович	16.07.2009 р., № 208	Серія А № 00118 (тимчасова адміністрація); серія В № 00098 (ліквідація)	16.07.2014 р.	
115	Шахова Ангеліна Миколаївна	16.07.2009 р., № 209	Серія А № 00119 (тимчасова адміністрація)	16.07.2014 р.	
116	Голуб Владислав Миколайович	16.07.2009 р., № 210	Серія А № 00120 (тимчасова адміністрація); серія В № 00100 (ліквідація)	16.07.2014 р.	
117	Трач Віктор Михайлович	16.07.2009 р., № 211	Серія А № 00121 (тимчасова адміністрація); серія В № 00101 (ліквідація)	16.07.2014 р.	
118	Нестеренко Павло Петрович	16.07.2009 р., № 212	Серія А № 00122 (тимчасова адміністрація); серія В № 00102 (ліквідація)	16.07.2014 р.	
119	Колос Олена Анатоліївна	23.07.2009 р., № 214	Серія А № 00123 (тимчасова адміністрація)	23.07.2014 р.	
120	Новік Ольга Василівна	23.07.2009 р., № 215	Серія А № 00124 (тимчасова адміністрація)	23.07.2014 р.	
121	Котряга Євген Олександрович	23.07.2009 р., № 216	Серія А № 00128 (тимчасова адміністрація)	23.07.2014 р.	
122	Яремчишин Ігор Богданович	23.07.2009 р., № 217	Серія А № 00129 (тимчасова адміністрація)	23.07.2014 р.	
123	Лобанов Павло Веніамінович	23.07.2009 р., № 218	Серія А № 00130 (тимчасова адміністрація); серія В № 00103 (ліквідація)	23.07.2014 р.	
124	Петченко Павло Вікторович	23.07.2009 р., № 219	Серія А № 00131 (тимчасова адміністрація)	23.07.2014 р.	
125	Загородников Артур Германович	23.07.2009 р., № 220	Серія А № 00132 (тимчасова адміністрація)	23.07.2014 р.	
126	Апуктін Микола Іванович	23.07.2009 р., № 221	Серія А № 00133 (тимчасова адміністрація); серія В № 00104 (ліквідація)	23.07.2014 р.	
127	Францевич Ігор Євгенович	28.07.2009 р., № 222	Серія А № 00135 (тимчасова адміністрація)	28.07.2014 р.	
128	Мирошніков Олександр Гаврилович	13.08.2009 р., № 223	Серія А № 00136 (тимчасова адміністрація); серія В № 00107 (ліквідація)	13.08.2014 р.	
129	Прокоша Богдан Сергійович	13.08.2009 р., № 224	Серія А № 00138 (тимчасова адміністрація); серія В № 00108 (ліквідація)	13.08.2014 р.	
130	Волков Сергій Сергійович	13.08.2009 р., № 225	Серія А № 00139 (тимчасова адміністрація); серія В № 00109 (ліквідація)	13.08.2014 р.	
131	Дробноход Юрій Миколайович	13.08.2009 р., № 226	Серія А № 00140 (тимчасова адміністрація)	13.08.2014 р.	
132	Бодунов Руслан Олександрович	13.08.2009 р., № 227	Серія А № 00141 (тимчасова адміністрація); серія В № 00110 (ліквідація)	13.08.2014 р.	
133	Левченко Ельвіра Борисівна	13.08.2009 р., № 228	Серія А № 00142 (тимчасова адміністрація); серія В № 00111 (ліквідація)	13.08.2014 р.	
134	Богданова Олена Володимирівна	13.08.2009 р., № 229	Серія А № 00143 (тимчасова адміністрація); серія В № 00112 (ліквідація)	13.08.2014 р.	
135	Полосков Костянтин Ігорович	13.08.2009 р., № 230	Серія А № 00144 (тимчасова адміністрація)	13.08.2014 р.	
136	Білоконь Володимир Валентинович	27.08.2009 р., № 232	Серія А № 00145 (тимчасова адміністрація); серія В № 00113 (ліквідація)	27.08.2014 р.	
137	Власенко Юрій Миколайович	27.08.2009 р., № 233	Серія А № 00146 (тимчасова адміністрація); серія В № 00114 (ліквідація)	27.08.2014 р.	

1	2	3	4	5	6
138	Мороз Сергій Григорович	27.08.2009 р., № 234	Серія А № 00148 (тимчасова адміністрація); серія В № 00115 (ліквідація)	27.08.2014 р.	
139	Чуриліна Анастасія Євгенівна	27.08.2009 р., № 235	Серія А № 00149 (тимчасова адміністрація)	27.08.2014 р.	
140	Кірієнко Андрій Михайлович	11.09.2009 р., № 238	Серія А № 00150 (тимчасова адміністрація); серія В № 00118 (ліквідація)	11.09.2014 р.	
141	Дробязко Анатолій Олександрович	11.09.2009 р., № 239	Серія А № 00151 (тимчасова адміністрація)	11.09.2014 р.	
142	Таран Олександр Васильович	24.09.2009 р., № 240	Серія А № 00152 (тимчасова адміністрація); серія В № 00116 (ліквідація)	24.09.2014 р.	
143	Львова Ірина Володимирівна	24.09.2009 р., № 241	Серія А № 00153 (тимчасова адміністрація); серія В № 00117 (ліквідація)	24.09.2014 р.	
144	Савощенко Олег Анатолійович	24.09.2009 р., № 242	Серія А № 00154 (тимчасова адміністрація); серія В № 00119 (ліквідація)	24.09.2014 р.	
145	Євтухов Сергій Іванович	24.09.2009 р., № 243	Серія А № 00158 (тимчасова адміністрація)	24.09.2014 р.	
146	Кияк Андрій Тарасович	24.09.2009 р., № 245	Серія А № 00157 (тимчасова адміністрація)	24.09.2014 р.	
147	Загородников Артур Германович	24.09.2009 р., № 246	Серія В № 00120 (ліквідація)	24.09.2014 р.	
148	Щербіна Ольга Іванівна	08.10.2009 р., № 248	Серія А № 00163 (тимчасова адміністрація); серія В № 00129 (ліквідація)	08.10.2014 р.	
149	Кияк Андрій Тарасович	08.10.2009 р., № 249	Серія В № 00122 (ліквідація)	08.10.2014 р.	
150	Свінцицька Ліна Віталіївна	08.10.2009 р., № 250	Серія А № 00160 (тимчасова адміністрація); серія В № 00123 (ліквідація)	08.10.2014 р.	
151	Готов Олександр Іванович	08.10.2009 р., № 251	Серія В № 00124 (ліквідація)	08.10.2014 р.	
152	Архипова Ліана Миколаївна	08.10.2009 р., № 252	Серія А № 00162 (тимчасова адміністрація); серія В № 00128 (ліквідація)	08.10.2014 р.	
153	Назаренко Лариса Сергіївна	08.10.2009 р., № 253	Серія В № 00125 (ліквідація)	08.10.2014 р.	
154	Макаров Юрій Олександрович	05.11.2009 р., № 254	Серія А № 00164 (тимчасова адміністрація); серія В № 00130 (ліквідація)	05.11.2014 р.	
155	Рябов Олег Анатолійович	05.11.2009 р., № 255	Серія А № 00165 (тимчасова адміністрація); серія В № 00132 (ліквідація)	05.11.2014 р.	
156	Дзюба Євген Миколайович	05.11.2009 р., № 256	Серія А № 00166 (тимчасова адміністрація); серія В № 00133 (ліквідація)	05.11.2014 р.	
157	Смолянinov Олександр Васильович	05.11.2009 р., № 257	Серія А № 00167 (тимчасова адміністрація); серія В № 00134 (ліквідація)	05.11.2014 р.	
158	Авраменко Вячеслав Миколайович	05.11.2009 р., № 258	Серія А № 00168 (тимчасова адміністрація); серія В № 00135 (ліквідація)	05.11.2014 р.	
159	Сухонос Сергій Григорович	05.11.2009 р., № 259	Серія А № 00172 (тимчасова адміністрація)	05.11.2014 р.	
160	Гончарук Дмитро Васильович	05.11.2009 р., № 260	Серія А № 00169 (тимчасова адміністрація)	05.11.2014 р.	
161	Коновченко Олександр Степанович	05.11.2009 р., № 261	Серія А № 00170 (тимчасова адміністрація)	05.11.2014 р.	
162	Кузь Анатолій Тимофійович	05.11.2009 р., № 262	Серія А № 00171 (тимчасова адміністрація)	05.11.2014 р.	
163	Пшеницький Ігор Лук'янович	05.11.2009 р., № 263	Серія А № 00173 (тимчасова адміністрація)	05.11.2014 р.	
164	Ігнатов Олег Ігорович	05.11.2009 р., № 264	Серія В № 00136 (ліквідація)	05.11.2014 р.	
165	Шкляр Сергій Володимирович	05.11.2009 р., № 265	Серія В № 00137 (ліквідація)	05.11.2014 р.	
166	Рудик Ярема Богданович	05.11.2009 р., № 266	Серія В № 00138 (ліквідація)	05.11.2014 р.	
167	Зайцев Денис Олегович	05.11.2009 р., № 268	Серія В № 00139 (ліквідація)	05.11.2014 р.	
168	Левченко Євгеній Михайлович	03.12.2009 р., № 271	Серія А № 00176 (тимчасова адміністрація); серія В № 00143 (ліквідація)	03.12.2014 р.	
169	Левченко Олена Миколаївна	03.12.2009 р., № 272	Серія В № 00141 (ліквідація)	03.12.2014 р.	
170	Бассель Марина Вікторівна	03.12.2009 р., № 273	Серія А № 00175 (тимчасова адміністрація); серія В № 00142 (ліквідація)	03.12.2014 р.	

1	2	3	4	5	6
171	Чуриліна Анастасія Євгенівна	03.12.2009 р., № 274	Серія В № 00144 (ліквідація)	03.12.2014 р.	
172	Погорелий Іван Сергійович	03.12.2009 р., № 275	Серія В № 00145 (ліквідація)	03.12.2014 р.	
173	Кошліченко Володимир Сергійович	03.12.2009 р., № 276	Серія В № 00156 (ліквідація)	03.12.2014 р.	
174	Славкіна Марина Анатоліївна	03.12.2009 р., № 277	Серія А № 00177 (тимчасова адміністрація); серія В № 00146 (ліквідація)	03.12.2014 р.	
175	Венська Оксана Олександрівна	03.12.2009 р., № 278	Серія В № 00147 (ліквідація)	03.12.2014 р.	
176	Ласьков Микола Анатолійович	03.12.2009 р., № 279	Серія А № 00178 (тимчасова адміністрація)	03.12.2014 р.	
177	Лавкін Сергій Олександрович	03.12.2009 р., № 280	Серія А № 00179 (тимчасова адміністрація); серія В № 00148 (ліквідація)	03.12.2014 р.	
178	Задніпровська Оксана Григорівна	03.12.2009 р., № 281	Серія А № 00180 (тимчасова адміністрація)	03.12.2014 р.	
179	Кузь Анатолій Тимофійович	03.12.2009 р., № 282	Серія В № 00149 (ліквідація)	03.12.2014 р.	
180	Яремчишин Ігор Богданович	03.12.2009 р., № 283	Серія В № 00150 (ліквідація)	03.12.2014 р.	
181	Славінський Валерій Іванович	03.12.2009 р., № 284	Серія А № 00182 (тимчасова адміністрація); серія В № 00151 (ліквідація)	03.12.2014 р.	
182	Петрів Андрій Аркадійович	03.12.2009 р., № 285	Серія А № 00183 (тимчасова адміністрація)	03.12.2014 р.	
183	Бадянова Оксана Володимирівна	03.12.2009 р., № 286	Серія В № 00154 (ліквідація)	03.12.2014 р.	
184	Черніков Володимир Федорович	03.12.2009 р., № 289	Серія В № 00152 (ліквідація)	03.12.2014 р.	
185	Бондаренко Олександр Павлович	03.12.2009 р., № 290	Серія А № 00185 (тимчасова адміністрація); серія В № 00153 (ліквідація)	03.12.2014 р.	
186	Коротецький Віталій Володимирович	17.12.2009 р., № 294	Серія А № 00187 (тимчасова адміністрація)	17.12.2014 р.	
187	Чередніченко Микола Володимирович	17.12.2009 р., № 295	Серія В № 00155 (ліквідація)	17.12.2014 р.	
188	Скиба Галина Іллівна	11.02.2010 р., № 296	Серія А № 00188 (тимчасова адміністрація); серія В № 00157 (ліквідація)	11.02.2015 р.	
189	Шевель Віталій Михайлович	11.02.2010 р., № 297	Серія А № 00189 (тимчасова адміністрація); серія В № 00158 (ліквідація)	11.02.2015 р.	
190	Циктор Андрій Іванович	11.02.2010 р., № 298	Серія А № 00190 (тимчасова адміністрація)	11.02.2015 р.	
191	Уварова Вікторія Віталіївна	11.02.2010 р., № 299	Серія А № 00191 (тимчасова адміністрація); серія В № 00159 (ліквідація)	11.02.2015 р.	
192	Степаненко Ігор Євгенович	11.02.2010 р., № 300	Серія А № 00192 (тимчасова адміністрація); серія В № 00160 (ліквідація)	11.02.2015 р.	
193	Сегін Федір Васильович	11.02.2010 р., № 301	Серія А № 00193 (тимчасова адміністрація); серія В № 00161 (ліквідація)	11.02.2015 р.	
194	Савицький Юрій Степанович	11.02.2010 р., № 302	Серія А № 00194 (тимчасова адміністрація); серія В № 00162 (ліквідація)	11.02.2015 р.	
195	Мироненко Олена Михайлівна	11.02.2010 р., № 303	Серія А № 00195 (тимчасова адміністрація); серія В № 00163 (ліквідація)	11.02.2015 р.	
196	Личов Іван Іванович	11.02.2010 р., № 304	Серія А № 00196 (тимчасова адміністрація); серія В № 00164 (ліквідація)	11.02.2015 р.	
197	Корчинська Світлана Анатоліївна	11.02.2010 р., № 305	Серія А № 00197 (тимчасова адміністрація); серія В № 00165 (ліквідація)	11.02.2015 р.	
198	Васільченко Юрій Леонідович	11.02.2010 р., № 306	Серія В № 00166 (ліквідація)	11.02.2015 р.	
199	Молчанов Андрій Георгійович	11.02.2010 р., № 307	Серія В № 00167 (ліквідація)	11.02.2015 р.	
200	Квятковський Ігор Аполлінарійович	11.02.2010 р., № 308	Серія В № 00168 (ліквідація)	11.02.2015 р.	
201	Луб'яницький Олександр Григорович	27.04.2010 р., № 311	Серія А № 00198 (тимчасова адміністрація); серія В № 00169 (ліквідація)	27.04.2015 р.	
202	Варавін Сергій Дмитрович	27.04.2010 р., № 312	Серія А № 00199 (тимчасова адміністрація); серія В № 00170 (ліквідація)	27.04.2015 р.	
203	Козачок Ігор Назарович	27.04.2010 р., № 313	Серія А № 00200 (тимчасова адміністрація)	27.04.2015 р.	
204	Ткачов Ілля Євгенович	27.04.2010 р., № 314	Серія В № 00171 (ліквідація)	27.04.2015 р.	
205	Грішина Ніна Леонідівна	27.04.2010 р., № 317	Серія А № 00201 (тимчасова адміністрація)	27.04.2015 р.	

1	2	3	4	5	6
206	Онищенко Микола Іванович	11.05.2010 р., № 318	Серія А № 00202 (тимчасова адміністрація)	11.05.2015 р.	
207	Гришин Петро Миколайович	27.05.2010 р., № 319	Серія А № 00203 (тимчасова адміністрація)	27.05.2015 р.	
208	Попов Валерій Васильович	27.05.2010 р., № 320	Серія А № 00204 (тимчасова адміністрація); серія В № 00174 (ліквідація)	27.05.2015 р.	
209	Нанівський Богдан Іванович	27.05.2010 р., № 321	Серія А № 00205 (тимчасова адміністрація); серія В № 00173 (ліквідація)	27.05.2015 р.	
210	Чечіль Євген Миколайович	03.06.2010 р., № 322	Серія А № 00206 (тимчасова адміністрація); серія В № 00175 (ліквідація)	03.06.2015 р.	
211	Подеряко Юрій Григорович	17.06.2010 р., № 323	Серія А № 00208 (тимчасова адміністрація)	17.06.2015 р.	
212	Костенко Роман Валерійович	17.06.2010 р., № 324	Серія А № 00209 (тимчасова адміністрація); серія В № 00176 (ліквідація)	17.06.2015 р.	
213	Соловйова Ольга Давланівна	17.06.2010 р., № 325	Серія А № 00210 (тимчасова адміністрація); серія В № 00177 (ліквідація)	17.06.2015 р.	
214	Райтбург Юрій Григорович	17.06.2010 р., № 326	Серія А № 00211 (тимчасова адміністрація); серія В № 00178 (ліквідація)	17.06.2015 р.	
215	Попов Дмитро Анатолійович	23.06.2010 р., № 328	Серія А № 00212 (тимчасова адміністрація); серія В № 00179 (ліквідація)	23.06.2015 р.	
216	Марочкіна Алла Михайлівна	02.09.2010 р., № 330	Серія В № 00183 (ліквідація)	02.09.2015 р.	
217	Хрищатий Олександр Валерійович	02.09.2010 р., № 331	Серія В № 00180 (ліквідація)	02.09.2015 р.	
218	Бокій Сергій Олексійович	05.10.2010 р., № 333	Серія А № 00213 (тимчасова адміністрація); серія В № 00184 (ліквідація)	05.10.2015 р.	
219	Івченко Тетяна Володимирівна	05.10.2010 р., № 334	Серія В № 00185 (ліквідація)	05.10.2015 р.	
220	Рогожа Олена Анатоліївна	05.10.2010 р., № 335	Серія А № 00214 (тимчасова адміністрація); серія В № 00186 (ліквідація)	05.10.2015 р.	
221	Заруцька Олена Павлівна	25.11.2010 р., № 337	Серія А № 00217 (тимчасова адміністрація); серія В № 00189 (ліквідація)	25.11.2015 р.	
222	Северин Юрій Петрович	25.11.2010 р., № 338	Серія А № 00216 (тимчасова адміністрація); серія В № 00188 (ліквідація)	25.11.2015 р.	
223	Неведров Ігор Іванович	25.11.2010 р., № 339	Серія А № 00218 (тимчасова адміністрація); серія В № 00190 (ліквідація)	25.11.2015 р.	
224	Ткаченко Сергій Леонідович	25.11.2010 р., № 340	Серія А № 00219 (тимчасова адміністрація); серія В № 00191 (ліквідація)	25.11.2015 р.	
225	Шапка Світлана Віталіївна	25.11.2010 р., № 341	Серія А № 00220 (тимчасова адміністрація); серія В № 00192 (ліквідація)	25.11.2015 р.	
226	Щебликін Геннадій Сергійович	16.12.2010 р., № 345	Серія А № 00224 (тимчасова адміністрація); серія В № 00196 (ліквідація)	16.12.2015 р.	
227	Купченко Юрій Валентинович	16.12.2010 р., № 346	Серія А № 00223 (тимчасова адміністрація); серія В № 00195 (ліквідація)	16.12.2015 р.	
228	Чудовська Марина Вікторівна	16.12.2010 р., № 347	Серія В № 00193 (ліквідація)	16.12.2015 р.	
229	Серпутько Василь Іванович	16.12.2010 р., № 348	Серія А № 00221 (тимчасова адміністрація); серія В № 00194 (ліквідація)	16.12.2015 р.	
230	Кононова Тетяна Данилівна	16.12.2010 р., № 349	Серія А № 00222 (тимчасова адміністрація)	16.12.2015 р.	
231	Стульківський Юрій Михайлович	12.01.2011 р., № 350	Серія В № 00197 (ліквідація)	12.01.2016 р.	
232	Куно Євгеній Геннадійович	12.01.2011 р., № 352	Серія А № 00225 (тимчасова адміністрація)	12.01.2016 р.	
233	Онщенко Сергій Костянтинівич	12.01.2011 р., № 353	Серія А № 00226 (тимчасова адміністрація)	12.01.2016 р.	
234	Кривенко Костянтин Євгенійович	03.03.2011 р., № 354	Серія А № 00227 (тимчасова адміністрація); серія В № 00200 (ліквідація)	03.03.2016 р.	
235	Тільняк Віктор Іванович	03.03.2011 р., № 355	Серія А № 00229 (тимчасова адміністрація); серія В № 00199 (ліквідація)	03.03.2016 р.	

1	2	3	4	5	6
236	Лоцицький Олександр Володимирович	14.04.2011 р., № 356	Серія А № 00230 (тимчасова адміністрація); серія В № 00202 (ліквідація)	14.04.2016 р.	
237	Кондратов Олексій Юрійович	14.04.2011 р., № 357	Серія В № 00203 (ліквідація)	14.04.2016 р.	
238	Богатирьов Сергій Анатолійович	21.04.2011 р., № 360	Серія А № 00231 (тимчасова адміністрація); серія В № 00204 (ліквідація)	21.04.2016 р.	
239	Боровко Євгеній Євгенійович	21.06.2011 р., № 361	Серія А № 00232 (тимчасова адміністрація); серія В № 00206 (ліквідація)	21.06.2016 р.	
240	Приходько Юлія Вікторівна	21.06.2011 р., № 362	Серія В № 00205 (ліквідація)	21.06.2016 р.	
241	Бедненко Владислав Миколайович	06.09.2011 р., № 367	Серія А № 00233 (тимчасова адміністрація); серія В № 00208 (ліквідація)	06.09.2016 р.	
242	Ткаліч Анатолій Олександрович	21.09.2011 р., № 368	Серія В № 00209 (ліквідація)	21.09.2016 р.	
243	Бердій Любов Нестерівна	26.10.2011 р., № 371	Серія В № 00210 (ліквідація)	26.10.2016 р.	
244	Соловий Володимир Олексійович	26.10.2011 р., № 372	Серія А № 00234 (тимчасова адміністрація); серія В № 00212 (ліквідація)	26.10.2016 р.	
245	Кіценко Олена Федорівна	26.10.2011 р., № 373	Серія А № 00235 (тимчасова адміністрація); серія В № 00211 (ліквідація)	26.10.2016 р.	
246	Литвинчук Володимир Іванович	07.12.2011 р., № 374	Серія В № 00213 (ліквідація)	07.12.2016 р.	
247	Ліпкевич Тетяна Василівна	07.12.2011 р., № 375	Серія В № 00215 (ліквідація)	07.12.2016 р.	
248	Власенко Дмитро Вікторович	07.12.2011 р., № 376	Серія В № 00216 (ліквідація)	07.12.2016 р.	
249	Федорченко Андрій Володимирович	07.12.2011 р., № 377	Серія В № 00217 (ліквідація)	07.12.2016 р.	
250	Бакум Віталій Богданович	28.12.2011 р., № 379	Серія А № 00239 (тимчасова адміністрація)	28.12.2016 р.	

Перелік осіб, чиї сертифікати на право здійснення функцій тимчасового адміністратора та ліквідатора банків втратили чинність чи анульовані

За станом на 01.01.2012 р.

№ п/п	Прізвище, ім'я, по батькові тимчасового адміністратора або ліквідатора	Дата та номер рішення Комісії про надання сертифіката	Номер та серія сертифіката	Строк дії сертифіката / продовження терміну дії сертифіката	Дата та підстава припинення чинності сертифіката
1	Корінко Микола Данилович	28.12.2005 р., № 53	№ 000042-ЛТ (тимчасова адміністрація, ліквідація)	28.12.2010 р.	Сертифікат втратив чинність 28.12.2010 р. на підставі рішення Комісії від 12.01.2011 р., № 351
2	Татинець Віталій Степанович	28.12.2005 р., № 53	№ 000043-ЛТ (тимчасова адміністрація, ліквідація)	28.12.2010 р.	Сертифікат втратив чинність 28.12.2010 р. на підставі рішення Комісії від 12.01.2011 р., № 351
3	Лісовал Олексій Володимирович	28.12.2005 р., № 53	№ 000044-ЛТ (тимчасова адміністрація, ліквідація)	28.12.2010 р.	Сертифікат втратив чинність 28.12.2010 р. на підставі рішення Комісії від 12.01.2011 р., № 351
4	Біляченко Ольга Володимирівна	14.02.2006 р., № 55	№ 000045-ЛТ (тимчасова адміністрація, ліквідація)	14.02.2011 р.	Сертифікат втратив чинність 14.02.2011 р. на підставі рішення Комісії від 14.04.2011 р., № 358
5	Раєвська Олена Андріївна	14.02.2006 р., № 56	№ 000046-ЛТ (тимчасова адміністрація, ліквідація)	14.02.2011 р.	Сертифікат втратив чинність 14.02.2011 р. на підставі рішення Комісії від 14.04.2011 р., № 358
6	Персюк Сергій Володимирович	21.03.2006 р., № 57	№ 000047-Л (ліквідація)	21.03.2011 р.	Сертифікат втратив чинність 21.03.2011 р. на підставі рішення Комісії від 14.04.2011 р., № 358
7	Тимофєєв Євген Іванович	28.04.2006 р., № 58	№ 000048-ЛТ (тимчасова адміністрація, ліквідація)	28.04.2011 р.	Сертифікат втратив чинність 28.04.2011 р. на підставі рішення Комісії від 21.06.2011 р., № 363
8	Гавриляка Ігор Володимирович	20.09.2006 р., № 59	№ 000049-ЛТ (тимчасова адміністрація, ліквідація)	20.09.2011 р.	Сертифікат втратив чинність 20.09.2011 р. на підставі рішення Комісії від 18.10.2011 р., № 370
9	Титаренко Микола Олександрович	20.09.2006 р., № 60	№ 000050-ЛТ (тимчасова адміністрація, ліквідація)	20.09.2011 р.	Сертифікат втратив чинність 20.09.2011 р. на підставі рішення Комісії від 18.10.2011 р., № 370
10	Хома Тарас Михайлович	20.09.2006 р., № 61	№ 000052-ЛТ (тимчасова адміністрація, ліквідація)	20.09.2011 р.	Сертифікат втратив чинність 20.09.2011 р. на підставі рішення Комісії від 18.10.2011 р., № 370
11	Савон Володимир Васильович	20.09.2006 р., № 62	№ 000053-ЛТ (тимчасова адміністрація, ліквідація)	20.09.2011 р.	Сертифікат втратив чинність 20.09.2011 р. на підставі рішення Комісії від 18.10.2011 р., № 370
12	Полещук Олександр Борисович	20.09.2006 р., № 63	№ 000054-ЛТ (тимчасова адміністрація, ліквідація)	20.09.2011 р.	Сертифікат втратив чинність 20.09.2011 р. на підставі рішення Комісії від 18.10.2011 р., № 370
13	Бедненко Владислав Миколайович	20.09.2006 р., № 64	№ 000055-ЛТ (тимчасова адміністрація, ліквідація)	20.09.2011 р.	Сертифікат втратив чинність 20.09.2011 р. на підставі рішення Комісії від 18.10.2011 р., № 370
14	Чичикало Олег Сергійович	20.09.2006 р., № 66	№ 000057-ЛТ (тимчасова адміністрація, ліквідація)	20.09.2011 р.	Сертифікат втратив чинність 20.09.2011 р. на підставі рішення Комісії від 18.10.2011 р., № 370
15	Майданюк Олександр Георгійович	20.09.2006 р., № 67	№ 000058-ЛТ (тимчасова адміністрація, ліквідація)	20.09.2011 р.	Сертифікат втратив чинність 20.09.2011 р. на підставі рішення Комісії від 18.10.2011 р., № 370

16	Кузьменко Олена Олександрівна	20.09.2006 р., № 68	№ 000059-ЛТ (тимчасова адміністрація, ліквідація)	20.09.2011 р.	Сертифікат втратив чинність 20.09.2011 р. на підставі рішення Комісії від 18.10.2011 р., № 370
17	Клименко Світлана Юріївна	20.09.2006 р., № 69	№ 000060-ЛТ (тимчасова адміністрація, ліквідація)	20.09.2011 р.	Сертифікат втратив чинність 20.09.2011 р. на підставі рішення Комісії від 18.10.2011 р., № 370
18	Власенко Дмитро Вікторович	25.12.2006 р., № 71	Серія А № 00002 (тимчасова адміністрація); серія В № 00002 (ліквідація)	25.12.2011 р.	Сертифікати втратили чинність 25.12.2011 р. на підставі рішення Комісії від 28.12.2011 р., № 380
19	Чернілевська Ірина Володимирівна	25.12.2006 р., № 72	Серія А № 00003 (тимчасова адміністрація); серія В № 00003 (ліквідація)	25.12.2011 р.	Сертифікати втратили чинність 25.12.2011 р. на підставі рішення Комісії від 28.12.2011 р., № 380
20	Горбач Сергій Федорович	25.12.2006 р., № 73	Серія А № 00004 (тимчасова адміністрація); серія В № 00004 (ліквідація)	25.12.2011 р.	Сертифікати втратили чинність 25.12.2011 р. на підставі рішення Комісії від 28.12.2011 р., № 380
21	Чирва Дмитро Васильович	25.12.2006 р., № 74	Серія А № 00005 (тимчасова адміністрація); серія В № 00005 (ліквідація)	25.12.2011 р.	Сертифікати втратили чинність 25.12.2011 р. на підставі рішення Комісії від 28.12.2011 р., № 380
22	Матвеева Ніна Миколаївна	25.12.2006 р., № 75	Серія А № 00006 (тимчасова адміністрація); серія В № 00006 (ліквідація)	25.12.2011 р.	Сертифікати втратили чинність 25.12.2011 р. на підставі рішення Комісії від 28.12.2011 р., № 380
23	Онщенко Дмитро Анатолійович	25.12.2006 р., № 76	Серія А № 00007 (тимчасова адміністрація); серія В № 00007 (ліквідація)	25.12.2011 р.	Сертифікати втратили чинність 25.12.2011 р. на підставі рішення Комісії від 28.12.2011 р., № 380
24	Патрушев Євген Михайлович	25.12.2006 р., № 77	Серія А № 00008 (тимчасова адміністрація)	25.12.2011 р.	Сертифікат втратив чинність 25.12.2011 р. на підставі рішення Комісії від 28.12.2011 р., № 380
25	Куфасев Володимир Веніамінович	25.12.2006 р., № 78	Серія В № 00009 (ліквідація)	25.12.2011 р.	Сертифікат втратив чинність 25.12.2011 р. на підставі рішення Комісії від 28.12.2011 р., № 380
26	Панічевський Юрій Петрович	25.12.2006 р., № 79	Серія В № 00008 (ліквідація)	25.12.2011 р.	Сертифікат втратив чинність 25.12.2011 р. на підставі рішення Комісії від 28.12.2011 р., № 380
27	Алексєєв Сергій Олегович	25.12.2006 р., № 80	Серія В № 00010 (ліквідація)	25.12.2011 р.	Сертифікат втратив чинність 25.12.2011 р. на підставі рішення Комісії від 28.12.2011 р., № 380
28	Бережа Сергій Олексійович	09.04.2009 р., № 176	Серія А № 00093 (тимчасова адміністрація); серія В № 00080 (ліквідація)	09.04.2014 р.	Сертифікати анульовані на підставі рішення Комісії від 18.10.2011 р., № 369

*Підготовлено управління припинення діяльності банків Генерального департаменту банківського нагляду
Національного банку України.*

Монети України/

Про введення в обіг пам'ятної монети “Євген Гребінка”

Національний банк України, продовжуючи серію “Видатні особистості України”, 19 січня 2012 року ввів в обіг пам'ятну монету номіналом 5 гривень, присвячену поетові, прозаїку, авторові численних байок Євгену Павловичу Гребінці, який увів в українську літературу також романтичні жанри — романи, пісні тощо, у тому числі неперевершені зразки любовної лірики.

Монету виготовлено зі срібла 925 проби. Категорія якості карбування — пруф, маса дорогоцінного металу в чистоті — 15.55 г, діаметр — 33.0 мм, тираж — 3 000 штук. Гурт монети — гладкий із заглибленими написами, якими зазначено метал, його пробу — **Ag 925**, масу дорогоцінного металу в чистоті — **15.55**, а також розміщено логотип Монетного двору Національного банку України.

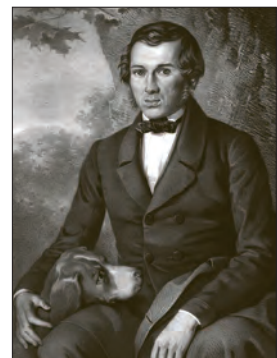
На аверсі розміщено: вгорі малий Державний герб України та напис півколом

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ, стилізовану композицію — у центрі зображено вершника, праворуч — фрагмент рукописної сторінки, внизу — гусяче перо та номінал **5 / ГРИВЕНЬ**, ліворуч — рік карбування монети **2012**.

На реверсі монети зображено портрет Євгена Гребінки, праворуч від якого на тлі фрагмента стилізованої рукописної сторінки зазначено роки життя — **1812 / 1848**, ліворуч напис — **ЄВГЕН / ГРЕБІНКА**.

Художник і скульптор — Святослав Іваненко.

Пам'ятна монета номіналом 5 гривень “Євген Гребінка” є дійсним платіжним засобом України й обов'язкова до приймання без будь-яких обмежень за її номінальною вартістю до всіх видів платежів, а також для зарахування на розрахункові рахунки, вклади, акредитиви та для переказів.

Галина Азаренкова, Ирина Шкодина. *Основные тенденции развития фондового рынка в посткризисный период.*

Анализируются основные тенденции развития мирового фондового рынка в посткризисный период, характеризующийся усилением неопределённости и взаимозависимости колебания финансовых рынков. Особое внимание уделено определению проблем развития отечественного фондового рынка в системе международных экономических отношений.

Сергей Козьменко, Ксения Багмет. *Теоретические основы банковско-страховой интеграции.*

Обосновываются отличия между ключевыми понятиями банковско-страхового взаимодействия, определены взаимосвязи между основными видами и формами интеграции банков и страховых компаний.

Основные монетарные параметры денежно-кредитного рынка Украины в декабре 2011 года.

Объёмы кредитов, предоставленных Национальным банком для поддержания ликвидности банков Украины, средневзвешенная процентная ставка по кредитам, предоставленным Национальным банком для поддержания ликвидности банков Украины, процентные ставки банков по кредитам и депозитам в национальной валюте, динамика роста денежной массы по состоянию на 01.01.2012 г.

Официальный курс гривни к евро, доллару США и российскому рублю в 2011 году, установленный Национальным банком Украины.

Официальный курс гривни к иностранным валютам, устанавливаемый Национальным банком Украины один раз в месяц (за декабрь 2011 года).

Официальный курс гривни к иностранным валютам, устанавливаемый Национальным банком Украины ежедневно (за декабрь 2011 года).

Рынок государственных ценных бумаг Украины в декабре 2011 года.

Динамика учётной ставки НБУ в 1992–2011 гг.

Вера Герасименко. *Риски вкладчиков банка: их предотвращение и минимизация.*

Предлагается методика расчёта безрисковой для вкладчика суммы вклада с учётом метода установления и начисления процентов по вкладам; определены условия возникновения рисков вкладчиков при размещении денежных сбережений и банковских металлов на депозитных счетах в банке и внесены рекомендации по их предотвращению и снижению; разработаны предложения по усовершенствованию правового обеспечения регулирования договорных отношений между банком и вкладчиками.

Сергей Смеричевский, Елена Климова. *Усовершенствование современных методик банковского регулирования оценки кредитоспособности физических лиц.*

Рассмотрены современные методики оценки кредитоспособности заёмщиков, особое внимание уделено внутренней рейтинговой системе оценки. Установлено, что для достижения наилучших результатов наиболее целесообразным является использование банками модернизированной схемы оценки кредитоспособности физических лиц.

Основные показатели деятельности банков Украины на 1 января 2012 года.

Динамика финансового состояния банков Украины на 1 января 2012 года.

Официальный список банков Украины, включённых в Государственный реестр банков (по состоянию на 01.01.2012 г.).

Банки, исключённые из Государственного реестра банков Украины (24.06.1992 г. – 01.01.2012 г.).

Перечень лиц, имеющих сертификаты Национального банка Украины на право осуществления функций временного администратора и ликвидатора банков (по состоянию на 01.01.2012 г.).

Перечень лиц, чьи сертификаты на право осуществления функций временного администратора и ликвидатора банков утратили силу или аннулированы (по состоянию на 01.01.2012 г.).

Юрий Матвийчук. *Школьников научат финансовой грамотности.*

Сообщение о разработке и внедрении в школьную программу учебного курса “Финансовая грамотность”, разработанного специалистами Университета банковского дела Национального банка Украины (г. Киев)

совместно с проектом Агентства США по международному развитию (USAID) “Развитие финансового сектора” (FINREP).

Роберт Бонд: “Образованный потребитель – лучший клиент банка”.

Интервью руководителя проекта Агентства США по международному развитию (USAID) “Развитие финансового сектора” Роберта Бонда о важности повышения финансовой грамотности населения.

Государственные награды Украины.

Сообщение о награждении государственными наградами работников НБУ, присвоении им Президентом Украины почётных званий.

Игорь Лютий. *Современный взгляд на теоретические проблемы денег и системы их обращения.*

Рецензия на монографию Светланы Мищенко “Современные проблемы теории денег и денежного обращения”.

Наталья Кузьма. *“Аукцион надежд” объединяет неравнодушных людей, которые помогают реальными делами.*

Сообщение о шестом “Аукционе надежд” – студенческой благотворительной акции Университета банковского дела Национального банка Украины, на котором были собраны средства для создания Центра социокультурной реабилитации незрячих людей во Львове.

О выпуске в обращение памятной монеты “Финальный турнир чемпионату Европы з футболу 2012 р.” (нейзильбер).

Официальное сообщение о выпуске в обращение и нумизматическое описание памятной монеты номиналом 5 гривень, посвящённой финальному турниру чемпионата Европы по футболу, который будет проведен в Украине и Польше в 2012 году. Фотоизображение аверса и реверса монеты.

О выпуске в обращение памятной монеты “Финальный турнир чемпионату Европы з футболу 2012. Місто Донецьк” (нейзильбер).

Официальное сообщение о выпуске в обращение и нумизматическое описание памятной монеты номиналом 5 гривень, посвящённой финальному турниру чемпионата Европы по футболу 2012 года, отдельные игры которого состоятся в Донецке. Фотоизображение аверса и реверса монеты.

О выпуске в обращение памятной монеты “Финальный турнир чемпионату Европы з футболу 2012. Місто Київ” (нейзильбер).

Официальное сообщение о выпуске в обращение и нумизматическое описание памятной монеты номиналом 5 гривень, посвящённой финальному турниру чемпионата Европы по футболу 2012 года, отдельные игры которого состоятся в Киеве. Фотоизображение аверса и реверса монеты.

О выпуске в обращение памятной монеты “Финальный турнир чемпионату Европы з футболу 2012. Місто Львів” (нейзильбер).

Официальное сообщение о выпуске в обращение и нумизматическое описание памятной монеты номиналом 5 гривень, посвящённой финальному турниру чемпионата Европы по футболу 2012 года, отдельные игры которого состоятся во Львове. Фотоизображение аверса и реверса монеты.

О выпуске в обращение памятной монеты “Финальный турнир чемпионату Европы з футболу 2012. Місто Харків” (нейзильбер).

Официальное сообщение о выпуске в обращение и нумизматическое описание памятной монеты номиналом 5 гривень, посвящённой финальному турниру чемпионата Европы по футболу 2012 года, отдельные игры которого состоятся в Харькове. Фотоизображение аверса и реверса монеты.

О выпуске в обращение инвестиционных монет Украины “Архистратиг Михайл”.

Официальное сообщение о выпуске в обращение и нумизматическое описание инвестиционных монет номиналами 20, 5 гривень и 1 гривня. Фотоизображения аверса и реверса монет.

О выпуске в обращение памятной монеты “Євген Гребінка”.

Официальное сообщение о выпуске в обращение и нумизматическое описание памятной монеты номиналом 5 гривень, посвящённой поэту, прозаику, автору многих басен Евгению Гребинке. Фотоизображение аверса и реверса монеты.

Основные макроэкономические показатели развития Украины в 2006–2011 годах.

Индексы потребительских цен и цен производителей промышленной продукции в Украине за 1991–2011 годы.

ANNOTATIONS

Halyna Azarenkova, Iryna Shkodina. *Basic trends of the stock market development in the post-crisis period.*

Discussed are basic trends of the world stock market development in the post-crisis period, which is characterized by the intensification of uncertainty and interdependency of financial markets' fluctuations. The authors pay special attention to problems of the home financial market development in the system of international economic relations.

Serhii Kozmenko, Ksenia Bahmet. *Fundamentals of banking and insurance integration.*

Grounded are distinctions between key concepts of banking and insurance cooperation. The authors determine interrelations between main kinds and forms of integration of banks and insurance companies.

Major monetary parameters of the monetary market of Ukraine in December 2011.

Volumes of NBU credits for support of banks' liquidity, average weighted interest rates on NBU credits for support of banks' liquidity, interest rates of banks on national currency credits and deposits, dynamics of money supply growth as of 1 January 2012.

Official exchange rate of the hryvnia against the euro, US dollar, and Russian ruble established by the NBU in 2011.

Official exchange rate of the hryvnia against foreign currencies established monthly by the National Bank of Ukraine (in December 2011).

Official exchange rate of the hryvnia against foreign currencies established daily by the National Bank of Ukraine (in December 2011).

Government securities market in Ukraine in December 2011.

Dynamics of NBU discount rate in 1992 – 2011.

Vira Herasymenko. *Risks of banks depositors: their prevention and minimization.*

The author suggests the method of calculation of a riskless amount of a deposit taking into account the method of setting and accrual of interest on deposits. Determined are conditions of origins of depositors' risks in depositing money savings and bank metals in accounts with banks. The author made recommendations on risks prevention and decrease and suggestions on the improvement of legal regulation of contractual relations between a bank and depositors.

Serhii Smerychevskyi, Olena Klymova. *Improvement of modern methods of banking regulation for assessment of creditworthiness of natural persons.*

The authors consider modern methods for assessment of creditworthiness of borrowers. They pay attention to the internal rating system of the assessment and establish that the use of the modernized scheme for the assessment of creditworthiness of natural persons is the most reasonable to achieve the best results.

Main indicators of activities of Ukrainian banks as of 1 January 2012.

Dynamics of the financial performance of Ukrainian banks as of 1 January 2012.

Official list of Ukrainian banks included in the State Register of Banks (as of 1 January 2012).

Banks excluded from the State Register of Banks of Ukraine (24 June 1992 – 1 January 2012).

The List of officials that have NBU certificates entitling them to be interim administrators and bank liquidators (as of 1 January 2012).

The list of officials whose certificates entitling them to be interim administrators and bank liquidators has expired (as of 1 January 2012).

Yurii Matviichuk. *Schoolchildren will be taught financial competence.*

Specialists of the NBU Banking University (Kyiv) together with specialists engaged in the "Financial sector development" project developed by the U.S.

Agency for International Development (USAID) worked out the training course "Financial competence", which is implementing in the school program.

Robert Bond: *"Educated consumer is the best bank's customer".*

Robert Bond, the leader of the project "Financial sector development" developed by the U.S. Agency for International Development (USAID), gave an interview and told about the importance of increasing financial competence of the population.

State awards of Ukraine.

The President of Ukraine decorated NBU employees with state awards and received them honorable titles.

Ihor Liutyi. *A modern view on theoretical problems of money and its circulation system.*

Review of the monograph "Modern problems of money theory and circulation" by Svitlana Mischenko.

Natalia Kuzma. *The "Auction of Hopes" unites people rendering real assistance.*

Information about the 6th "Auction of Hopes", the student charitable action of the NBU Banking University, as a result of which funds were raised to create the Center for social and cultural rehabilitation of blind people in the city of Lviv.

Putting into circulation the commemorative coin "Final Tournament of the 2012 European Football Championship" (German silver).

Official report on putting into circulation the 5 hryvnia commemorative coin dedicated to the final tournament of the European Football Championship that will be held in Ukraine and Poland in 2012. Obverse, reverse, and numismatic description of the coin are enclosed.

Putting into circulation the commemorative coin "Final Tournament of the 2012 European Football Championship. The City of Donetsk" (German silver).

Official report on putting into circulation the 5 hryvnia commemorative coin dedicated to the final tournament of the 2012 European Football Championship, some final games of which will be played in Donetsk. Obverse, reverse, and numismatic description of the coin are enclosed.

Putting into circulation the commemorative coin "Final Tournament of the 2012 European Football Championship. The City of Kyiv" (German silver).

Official report on putting into circulation the 5 hryvnia commemorative coin dedicated to the final tournament of the 2012 European Football Championship, some final games of which will be played in Kyiv. Obverse, reverse, and numismatic description of the coin are enclosed.

Putting into circulation the commemorative coin "Final Tournament of the 2012 European Football Championship. The City of Lviv" (German silver).

Official report on putting into circulation the 5 hryvnia commemorative coin dedicated to the final tournament of the 2012 European Football Championship, some final games of which will be played in Lviv. Obverse, reverse, and numismatic description of the coin are enclosed.

Putting into circulation the commemorative coin "Final Tournament of the 2012 European Football Championship. The City of Kharkiv" (German silver).

Official report on putting into circulation the 5 hryvnia commemorative coin dedicated to the final tournament of the 2012 European Football Championship, some final games of which will be played in Kharkiv. Obverse, reverse, and numismatic description of the coin are enclosed.

Putting into circulation the commemorative coin "The Archistratigus Michael".

Official report on putting into circulation the 20, 5, and 1 hryvnia investment coins. Obverse, reverse, and numismatic description of the coins are enclosed.

Putting into circulation the commemorative coin "Yevhen Hrebinka".

Official report on putting into circulation the 5 hryvnia commemorative coin dedicated to Yevhen Hrebinka, a poet, prose writer, and author of many fables. Obverse, reverse, and numismatic description of the coin are enclosed.

Major macroeconomic indicators of the development of Ukraine in 2006 – 2011.

Consumer and industrial producer price indices in Ukraine in 1991 – 2011.